

€2,00

ΒΑΣΙΚΗ
ΕΚΔΟΣΗ

+

€3,50

ΠΛΗΡΗΣ
ΕΚΔΟΣΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Κυριακή 16 Ιουλίου 2017 • Έτος 9^ο • Αρ. φύλλου 459

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

www.kathimerini.com.cy | €2,00 (Βασική) €3,50 (Πλήρης)

ΤΑΧΣΙΝ ΕΡΤΟΥΓΡΟΥΛΟΓΛΟΥ

Στο Κραν Μοντάνα κατέρρευσε διαδικασία 50 ετών

Λίγα εικοσιτετράωρα μετά το ναυάγιο στο Κυπριακό, η «Κ» συνάντησε τον «υπουργό Εξωτερικών» Ταχσίν Ερτουγρούλογλου και έθεσε επί τάπητος τις τελευταίες εξελίξεις. Ο έμπειρος Τ/κ πολιτικός προβλέπει ότι η Τουρκία θα πραγματοποιήσει βήματα στα πεδία της διπλωματίας και της οικονομίας αλλά και ότι ακολουθεί τουρκική εξόρυξη στα νερά της Κύπρου. Την ίδια ώρα, αποκλείει το ενδεχόμενο της λήψης στρατιωτικών μέτρων εκ μέρους της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ. **Σελ. 9**

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ

Επίσκεψη της ΥΠΑΜ Γαλλίας με μηνύματα

Σε μία κίνηση με πολιτικούς συμβολισμούς η γαλλίδα υπουργός Άμυνας ενδεχομένως να επισκεφθεί αύριο και το πλωτό γεωτρήσανο της κοινοπραξίας TOTAL-ENI. Την ίδια ώρα η Τουρκία αυξάνει του απειλητικούς τόνους με ταυτόχρονη παρουσία δύο πολεμικών πλοίων και του «Μπαρμπάρ» στην περιοχή της Κύπρου. Ωστόσο, πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι δεν αποτελεί επιλογή η χρησιμοποίηση στρατιωτικών μέσων. **Σελ. 10**

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΕΛΛΗΝΑΣ: «Οι απειλές της Τουρκίας δεν επηρεάζουν τη γεωτρήση στο τεμάχιο 11». **Σελ. 11**

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

Διεύρυνση και ανανέωση για Ν.Δ.

«Όταν εγώ ανοίγω τις πόρτες του κόμματος, κανένας δεν μπορεί να τις κλείνει». Ήταν η πιο αποφασιστική μέχρι σήμερα τοποθέτησή του Κυριάκου Μητσοτάκη για το ζητούμενο της ανανέωσης. Το μήνυμα ήταν σαφές. Η ανανέωση και η διεύρυνση της Ν.Δ. είναι ειλημμένη απόφασή του, η οποία θα προχωρήσει. **Σελ. 19**

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

✓ **ΝΙΚΟΣ ΚΑΤΣΟΥΡΙΑΔΗΣ** Σελ. 8
Τουρκία και φυσιολογικό κράτος

✓ **ΠΕΤΡΟΣ ΖΑΡΟΥΝΑΣ** Σελ. 6

✓ Ποια η επόμενη μέρα στο Κυπριακό μετά το Κραν-Μοντάνα

Ο Αϊντε ζούσε μέσα σε μια πλάνη

Ο Πρόεδρος εκτιμάει ότι ο νέος διάλογος Ε.Ε.-Τουρκίας θα αποτελέσει κίνητρο για νέο ξεκίνημα στο Κυπριακό

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ

- ✓ **Στο Ε.Σ.** η απόφαση για πρωτοβουλίες ενεργοποίησης των Η.Ε.
- ✓ **Η Τουρκία** θα αναμένει αποτελέσματα στην Ε.Ε. για να κάνει άλλο βήμα
- ✓ **Δεν υπάρχει** κανείς που δεν μας κατανοεί στο θέμα «Εγγυήσεις»
- ✓ **Οι γεωτρήσεις** είναι δικαίωμά μας και δεν χρειάζονται προκλήσεις
- ✓ **Επρεπε** να προηγηθεί διάλογος εγγυητριών πριν από τη Διάσκεψη
- ✓ **Στο δείπνο** μετά την αποτυχία απέσπασε τις προτάσεις μας

Συνέντευξη Προέδρου Αναστασιάδη στην «Κ»

«Ο ειδικός σύμβουλος του γ.γ. του ΟΗΕ Έσπεν Μπαρθ Αϊντε πιστεύω ότι ήταν καλός πιστός, πλάν όμως έχει το ελάττωμα να πιστεύει ότι συμβαίνει αυτό που ήθελε να συμβεί. Και ζούσε σε μια πλάνη ότι τα πάντα ήταν σχεδόν λυμένα», επισμαίνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στην πρώτη συνέντευξή του μετά το Κραν-Μοντάνα. Ο Νίκος Αναστασιάδης τονίζει ότι είχε προειδοποιήσει τον κ. Αϊντε ότι έδινε λάθος εικόνα γι' αυτό και φέρει ευθύνη για την έλλειψη σωστής προετοιμασίας ειδικά στο θέμα της Ασφάλειας και των Εγγυήσεων. Θα έπρεπε σύμφωνα με τον Πρόεδρο να διερευνηθεί και να μεταφέρει επακριβώς τα μηνύματα που έπαιρνε, ειδικά από την Τουρκία. Ο Νίκος Αναστασιάδης μιλάει για την επόμενη μέρα στο Κυπριακό, για τη μακρά συνομιλία του με τον κ. Τσαβούσογλου, καθώς και όλο το παρασκήνιο της Διάσκεψης, για το οποίο υπάρχουν πρακτικά που αποτυπώνουν επί λέξει το τι ελέχθη! **Σελ. 4-5.**

✓ **Αποκαλύπτουμε** το πλαίσιο Γκουτιέρες και την τουρκική πρόταση για Εγγυήσεις και Ασφάλεια. **Σελ. 6**

✓ **Τα τουρκικά σενάρια** μετά την Ελβετία, το μοντέλο Γιβραλτάρ, και ο ρόλος της Ευρώπης. **Σελ. 8**

Τίτλοι τέλους για ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ

Το παρασκηνίο της ρήξης

Το ναυάγιο στο Κραν-Μοντάνα έφερε και τη ρήξη στην άτυπη συμμαχία ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ για το Κυπριακό. Μία σειρά γεγονότων έφεραν τόσο τους μεν όσο και τους δε σε αντίπαλα στρατόπεδα με τον καθένα να κατηγορεί τον άλλο για μικροκομματικές σκοπιμότητες. **Σελ. 15**

Γυρίζουν πλάτη στην Τουρκία

Αποξενωμένη από όλους

Ενα χρόνο μετά το ανεπιτυχές πραξικόπημα, η Τουρκία αποξενώνεται από τους συμμάχους της. Η προοπτική ένταξης στην Ε.Ε. έχει εξοστρακιστεί, ενώ η ελπίδα ότι ο Ερντογάν θα έβρισκε κατανόηση από τον Τραμπ, μετατράπηκε σε οργή. **Σελ. 25**

Ενθαρρύνουν για εφαρμογή του APS

ΕΚΤ, ΔΝΤ και Κομισιόν επικροτούν το μοντέλο της Ελληνικής

Θετική αναφορά στο μοντέλο που επέλεξε η Ελληνική Τράπεζα για τη μείωση του χαρτοφυλακίου των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων της, με τη δημιουργία της APS Cyrgus, κάνουν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ταυτόχρονα, στο δελτίο Τύπου του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου σχετικά με την πορεία της κυπριακής οικονομίας, επισμαίνεται ότι το μοντέλο APS είναι ένα από τα ενδεικτικά για μείωση των «κοκκινών δανείων». **Οικονομική, σελ. 3**

Ρωσικός ελέφαντας στον Λευκό Οίκο

Οι νέες αποκαλύψεις για τη συνάντηση του υιού του Ντόναλντ Τραμπ με Ρωσίδα δικηγόρο το 2016, με στόχο να εξασφαλίσει το επιτελείο του ενοχοποιητικό υλικό εις βάρος της Δημοκρατικής αντιπάλου του Χίλαρι Κλίντον, επισκίασαν το ταξίδι του Προέδρου των ΗΠΑ. **Σελ. 24**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Μην κάνουμε πόλεμο μόνοι μας

Ακόμη και πριν από τη διάσκεψη στο Κραν-Μοντάνα, οι «πολέμαρχοι» του πληκτρολογίου είχαν ξεκινήσει να παίρνουν θέσεις μάχης ελέω ενεργειακών σχεδιασμών της Κύπρου. Η τέχνη της μαντικής κακών νέων δεν είναι καινοφανής, ωστόσο, από την άποψη απόδειξης της είδησης, ορισμένοι έχουν μείνει στον καιρό της κλαμύδας. Αυτό που περιμένουν από εμάς είναι να τους πάρουμε στα σοβαρά. Να μεταδώσουμε και εμείς έναν αόριστο τρόπο που δεν τον βλέπεις αλλά τον διαβάζεις. Η αρχή του να μην κάνουμε πόλεμο μόνοι μας, όχι για μόνο για οικονομικούς αλλά για καθολικούς λόγους, θα πρέπει να γίνει ασπίδα μας. Ανέναντι σε όσους πολλαπλασιαστικά, εντός και εκτός χώρας, βιώνουν τα πάντα με ένταση ανάλογη αγωνίσματος ανάμεσα σε δύο χώρες, κάτω από φοιτικές σε μια εξωτική παραλία. Επιτέλους, λίγη σοβαρότητα.

Mineralize Your Life

LOUNIC
since 1965
Αφούσωση στην Ποιότητα!
www.lounic.com.cy
www.facebook.com/lounicld

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΕΝΘΕΤΟ «ΖΩΗ»

ΣΕΙΡΑ

«Games of Thrones»

Από σήμερα Κυριακή θα μεταδοθεί, ταυτόχρονα με τις ΗΠΑ, ο έβδομος και προτελευταίος κύκλος της επικής σειράς «Games of Thrones» σε 170 χώρες, αριθμό ρεκόρ. Η σειρά θα κλείσει με ακόμα έξι επεισόδια στον όγδοο και τελευταίο κύκλο.

ΜΟΔΑ

Ενας Έλληνας μόδιστρος στο Παρίσι

Ο Λάσκαρης, αναγνωρισμένος από την αφρόκρεμα της κοινωνίας και του καλλιτεχνικού κόσμου της Αθήνας, παρουσίασε για πρώτη φορά στο παγκόσμιο κοινό τη δουλειά του, τη συλλογή Φθινόπωρο/Χειμώνας 2017-18, στο πλαίσιο της Εβδομάδας Υψηλής Ραπτικής στο Παρίσι.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Τζαζ πρότζεκτ για τρεις στην Αξιοθέα

Ο Γαβριήλ Καραπατάκης, ο Ζαχαρίας Σπυριδάκης και ο Hub Hildenbrand παρουσιάζουν το τζαζ πρότζεκτ τους «Dance to Infinity» στο πλαίσιο του Πολιτιστικού Φεστιβάλ του Πανεπιστημίου Κύπρου.

ZENITH
SWISS WATCH MANUFACTURE SINCE 1850

CHRONOMASTER | El Primero Classic Cars

LEGENDS ARE FOREVER

Vassos Eliades Accessories Ltd
Nicosia - Limassol, Tel. 22 897 361

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Ο φάκελος της Κύπρου

Θα ήθελα πολύ να πιστέψω ότι ο περιβόητος Φάκελος της Κύπρου αποτελεί ένα κατά το δυνατό άρτιο και αξιόπιστο αρχείο που θα συμβάλει τουλάχιστον στην αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας για την προδοσία που εξυφάνθηκε και συντελέστηκε με αποτέλεσμα την τραγωδία της Κύπρου το 1974. Τουλάχιστον για να αποτελέσει αντικείμενο ακαδημαϊκής μελέτης που θα διαχυθεί στην παιδεία έτσι ώστε να μαθαίνουν οι νεότερες γενιές και μέσω της γνώσης να αποφεύγονται επαναλήψεις λαθών αλλά και η δημιουργία μύθων γύρω από πρόσωπα που όρισαν τις τύχες του τόπου, με αποτέλεσμα την ανατροφοδότηση παθών προς συντήρηση μιας ατέρμονης δικαιοσύνης. Ωστόσο, οι επιφυλάξεις μου για το περιεχόμενο των φακέλων αλλά και για την χρήση του υλικού είναι ισχυρές. Δεν εκπορεύονται μόνο από το γεγονός ότι μπορεί να υπηρέτησαν και πολιτικές σκοπιμότητες κατά τη σύνταξη τους αλλά κυρίως λόγω προσωπικής εμπειρίας, την οποία έχω εκθέσει γραπτός στο παρελθόν αλλά θεωρώ ότι στην παρούσα συγκυρία, έχει πρόσθετη αξία. Τη Δευτέρα 15 Ιουλίου 1974 ήμουν παρών στην εν ψυχρώ δολοφονία τεσσάρων νέων ανθρώπων στο κέντρο της Λάρνακας από πραξικοπηματίες. Ήταν οι, Γεώργιος Χατζηστεφανίδη 43 χρόνων, Αχιλλέας Κουρτελλής 25 χρόνων, Γεώργιος Χαράλαμπος 17 χρόνων και Ανδρέας Θεοδοσίου 14 χρόνων. Και όταν λέω ότι ήμουν παρών, οι τρεις από αυτούς—την του Αχιλλέα—έπεσαν στην κυριολεξία νεκροί επάνω μου. Ήμασταν μια ντουζίνα νέοι στην κάσα ενός ημιφορτηγού ακολουθούμενου από άλλα τρία οχήματα με άλλους νέους που είχαμε πάει στον αστυνομικό σταθμό της Λάρνακας για να συνδράμουμε την αντίσταση. Ο αστυνομικός διευθυντής, λόγω του ότι δεν υπήρχαν όπλα για όλους και καθότι αναμενόταν επίθεση για κατάληψη του Σταθμού, διέταξε όλους τους μη στρατεύσιμους να φύγουμε. Ανεβήκαμε στα οχήματα και κινήθηκαν προς το κέντρο της πόλης. Πέρασαμε μπροστά από την Πρώτη Ανωτέρα Στρατιωτική Διοίκηση χωρίς να δεχτούμε πυρά αλλά πλησιάζοντας προς τα φώτα τροχαίας της Ακρόπολης οι σφαίρες άρχισαν να πέ-

φτουν βροχή. Ήταν από πραξικοπηματίες που βρίσκονταν στην ταράτσα της γνωστής και μόνης τότε πολυκατοικίας ΔΠΠΑ και από το Ευρυβάδειο Γυμνάσιο. Το γεγονός ότι δεν σκοτώθηκαν και οι υπόλοιποι, κατά την αντίληψή μου οφείλεται στο ότι ο οδηγός του δικού μας οχήματος που προπορευόταν αν και τραυματίστηκε, συνέχισε την πορεία του στριβώντας προς την οδό Ερμού. Όταν σταμάτησε το αυτοκίνητο σε μια πάροδο, την Βικτωρος Ουγκώ, ήμασταν όλοι ένα κουβάρι κορμιά βουτηγμένα στο αίμα που μόλις μετά βίας σαλεύαμε και αναπνέαμε. Όχι όλοι δυστυχώς... Οι τέσσερις νεκροί έμειναν άταφοι για δύο μέρες στην αυλή του νοσοκομείου Λάρνακας, διά τα μένος των πραξικοπηματιών, που αρνούσαν να τους δώσουν στους οικείους τους για να συντελεστεί ένα δεύτερο έγκλημα. Τους παρέλαβαν σε τυμπανία κατάσταση και με τη δυσωδία να θερίζει, τους έθαψαν με συνοπτικές διαδικασίες. Γι' αυτό το έγκλημα ουδείς προσέχρησε ενώπιον της δικαιοσύνης παρόλο που υπήρχαν και υπάρχουν πολλοί αυτόπτες μάρτυρες που είδαν και τους δολοφόνους να πατάνε τη σκανδαλίτη και γνωρίζουν ονόματα και πρόσωπα, όπως κι εμείς. Θα πει κάποιος ότι ουδείς των πραξικοπηματιών οδηγήθηκε ενώπιον δικαστηρίου, διότι ο Πρόεδρος Μακάριος, όταν τον Δεκέμβριο του 1974 επέστρεψε από το εξωτερικό, από το μπαλκόνι της Αρχιεπισκοπής και μιλώντας ενώπιον δεκάδων χιλιάδων κόσμου ανακοίνωσε ότι δίνει κλάδον ελαίας σε όλους. Ως εάν ο ίδιος να ήταν ο υπέρτατος νόμος διέγραψε τους πθικούς και εκτελεστικούς αυτούργους του μεγαλύτερου εγκλήματος που συντελέστηκε στη σύγχρονη Κύπρο και που ήταν η αφορμή για την Τουρκία να εισβάλει στο νησί, να καταλάβει το ένα τρίτο του και να αφήσει πίσω της χιλιάδες πρόσφυγες, αγνοούμενους και νεκρούς. Το κυπριακό σκέλος του Φακέλου της Κύπρου ολοκληρώθηκε από την αρμόδια κοινοβουλευτική Επιτροπή υπό την προεδρία του Μαρίνου Σιζόπουλου χωρίς ωστόσο ποτέ να κληθούμε να καταθέσουμε για το έγκλημα στη Λάρνακα. Είναι γι' αυτό που οι αμφιβολίες μου περί του Φακέλου της Κύπρου είναι ισχυρές...

paraschos@kathimerini.com.cy

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ / Γράφει ο ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ

Ο Κοτζιάς, το Εθνικό και τα τρία κακά του Νικαρου...

Σημαντικές είναι οι πρώτες μέρες της νέας εβδομάδας για τον καθορισμό πολιτικής και στρατηγικής τόσο στο Κυπριακό όσο και για τις προεδρικές εκλογές. Οι διεργασίες, όπως μαθαίνω από τις πηγές μου που βρίσκονται διάσπαρτες σε όλους τους πολιτικούς χώρους και στον Λόφο της Εξουσίας, θα λάβουν χώρα σε διάφορα επίπεδα με πολυσήμαντες αποφάσεις, συνεργασίες και συμμαχίες...

Στον Λόφο της Εξουσίας θα συνέλθει Δευτέρα και Τρίτη το Εθνικό Συμβούλιο στη σκιά του ναυαγίου της Ελβετίας και των τουρκικών απειλών για την κυπριακή ΑΟΖ. Όπως μου επισήμανε πολιτικός αναλυτής: «Η συμμετοχή του Νίκου Κοτζιά στο Εθνικό Συμβούλιο της Τρίτης παρά το ότι δεν προκαλεί χαρά σε ορισμένους, θα συμβάλει στην χάραξη, από κοινού με την Ελλάδα, στρατηγική για διαχείριση του ναυαγίου στο Κραν-Μοντάνα. Επιπλέον θα ισχυροποιήσει τη θέση της Λευκωσίας για υπεράσπιση του ερευνητικού προγράμματος στην ΑΟΖ, εάν οδηγηθούμε σε κοινές ενέργειες προς την Ευρώπη, σε ΗΠΑ, Ρωσία και ΟΗΕ».

Η πηγή μου δεν αποκλείει και το ενδεχόμενο «διεύρυνσης της καχυποψίας μεταξύ κάποιων πολιτικών δυνάμεων στην Κύπρο και του Νίκου Κοτζιά». Όπως μου διευκρίνισε: «δύο ήταν οι πολιτικοί ηγέτες που βρίσκονταν σε απόσταση από τον Νίκο Κοτζιά πριν από το Κραν-Μοντάνα, ο Άντρος Κυπριανού και ο Φούλης. Στη Διάσκεψη του Κραν-Μοντάνα ο Φούλης φαίνεται να εκτίμησε δεδόντως τις προσπάθειες Κοτζιά και τη στενή συνεργασία με τον Αναστασιάδη αλλά η καχυποψία του Άντρου δεν φαίνεται να έχει εκλείψει». Όπως μου είπε οι δηλώσεις του Άντρου, τόσο οι δηλώσεις όσο, κυρίως, εντός του κόμματος φανερώνουν πως ο ηγέτης του ΑΚΕΛ «μάλλον πιστεύει ότι ο Κοτζιάς κατάφερε να παρασύρει στη δική του πολιτική και τον Αναστασιάδη».

Πάντως, αρχές της εβδομάδας αναμένεται να αρχίσει ξανά το ΑΚΕΛ, επίσημα το ψάξιμο για την υποψήφιο του για τις προεδρικές εκλογές. Η κυρία Γιαννούλα, η οποία ακούει όλα όσα ψιθυρίζονται στους διαδρόμους του ΑΚΕΛ και ακόμα περισσότερο, με διαβεβαίωσε πως «η διερεύνηση ποτέ δεν σταμάτησε. Ονόματα συζητούνταν και συζητούνται, προτάσεις και αντιπροτάσεις γίνονταν ακόμα και κατά τη διάρκεια του Κραν-Μοντάνα!»

Η πάντα έγκυρη κυρία Γιαννούλα επιμένει πως τώρα υπάρχει μια νέα μικρή λίστα «την οποία χειρίζεται αποκλειστικά ο κύριος Άντρος για να αποφύγει νέες περιπέτειες, απογοητεύσεις και κατηγορίες». Όπως υποστηρί-

«Ρε παιδιά, ελπίζω να βρείτε και κανένα στυλίστα της προκοπής για τα προεκλογικά κοστούμια!»

ζει σε αυτή τη μικρή λίστα βρίσκονται 3 ή 4 ονόματα.

Τη Δευτέρα συναντάει ο πρίγκιπας Νικόλαος με στελέχη της Αυτόνομης Πλατφόρμας και «αναμένεται πως θα ικανοποιήσει όλες τις απαιτήσεις τους», όπως υποστηρίζει ΔΗΚΟϊκό στέλεχος, προκειμένου να τον στηρίξουν και επίσημα για την προεδρία. Ως γνωστόν η Πλατφόρμα αποτελείται κυρίως από πρώην μέλη της Συμμαχίας Πολιτών τα οποία αποσκήρτησαν, αντιδρώντας στην υποψηφιότητα Λιλλήκα... Το ΔΗΚΟϊκό στέλεχος μου εξέφρασε την απορία: «πώς κάποια μέλη της Πλατφόρμας που αντιτίθενται στη ΔΔΟ θα πειστούν από τον Νικόλα Παπαδόπουλο ο οποίος την υποστηρίζει»; Το ίδιο στέλεχος θεωρεί πως σε περίπτωση εκλογής του Νικόλα θα πρέπει η Πλατφόρμα να έχει ισχυρά πολιτικά ανταλλάγματα ώστε να του δώσει τις ψήφους της. «Ό,τι και να σημαίνει αυτό...» σημείωσε με νόημα.

Πολλή δουλειά έπεσε ξαφνικά στον Λόφο της Εξουσίας με τον κύριο Πάμπο να έχει κουραστεί ιδιαίτερα μετά την επιστροφή του Αναστασιάδη «και των γύρω-τριγύρω του». «Και να είχαμε μόνο εμείς προβλήματα; Οι συνεργάτες του Νικαρου είναι ακόμα πιο πεισμένοι αυτή την περίοδο!» μου είπε και μου αποκάλυψε πως το βράδυ της συνέντευξης του Προέδρου του δόθηκε λάθος ομιλία! «Παρ' ολίγον ο Πρόεδρος να διάβαζε μήνυμα προς τη νεολαία αντί για τις εξελίξεις στο Κραν-Μοντάνα!»

μου είπε και μου περιέγραψε την οργή του Νικαρου όταν το διαπίστωσε και μέχρι να του φέρουν το ορθό κείμενο για την εισαγωγή του στη συνέντευξη Τύπου...

«Και σαν να μην έφτανε αυτό, κατά το διάλειμμα και ενώ μετακινούσαν έπιπλα στο χώρο έπεσε ένα ποτήρι με νερό και σχηματίστηκε μια μικρή λιμνούλα στα πόδια του ήδη εκνευρισμένου Νικαρου!» μου ανέφερε και συνέχισε: «Επικράτησαν στιγμές σιωπής και αγωνίας για την αντίδρασή του αλλά ευτυχώς κάποιος επενέβη και αναφώνησε: γούρι, γούρι θα πάροουμε χρήματα από τη γεώτρηση! Για να χαμογελάσουν όλοι αυθόρμητα! Ευτυχώς!»

Ο κύριος Πάμπος μου είπε πως το... κακό τρίτωσε με τον Πρόεδρο τη βραδιά της συνέντευξης Τύπου. «Σαν να μην έφταναν όλα αυτά το κοστούμι που επέλεξε σχολιάστηκε αρνητικά από κάποιους. Πρόκειται για καινούργιο κοστούμι επιλεγμένο μάλλον σε χρωματισμούς που να δίνουν μια εξωστρέφεια, ειδικά για την περίπτωση... Όμως τελικά οδήγησε σε ακριβώς αντίθετα σχόλια μια και μόνο αρνητικά ήταν όσα ακούσαμε!» όπως μου αποκάλυψε!

ΚΟΝΙΖ: Αληθεύει ότι πολιτικός αρχηγός φέρεται να έχει πει σε πολιτικούς του φίλους πως δεν είναι σίγουρος εάν θα έχει κάποιο ρόλο στην πολιτική ζωή του τόπου μετά τον ερχόμενο Φεβρουάριο; Πρόκειται για πολιτικό που δημόσια τουλάχιστον λέει ακριβώς το αντίθετο!

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ

80 χρόνια πριν στην «Κ»

16. VII.1937

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΙΝΟΪΑΠΩΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ:

Λονδίνο, 15.- Η Κυβέρνηση του Νανκίν ανεξοίνωσε ότι πάσα αι εθνικά κινεζικά δυνάμεις Ξηράς και αέρος είναι έτοιμα να σπεύσουν εις βοήθειαν του 29ου σώματος ενθός ως οι Ιάπωνες ήθελον επιτεθή κατ' αυτού. Η ανακίνωσις αυτή εγένετο κατόπιν θετικών πληροφοριών ότι αι ιαπωνικά στρατιωτικά αρχαί του Φέγκ-Τάι εξέδωκαν προκήρυξιν διά της οποίας αγγέλλεται ότι πρόκειται ν' αποστειλούν ιαπωνικά στρατεύματα εις βόρειον Κίνα προς εκτόπισιν εκείθεν του ως άνω σώματος όπερ χαρακτηρίζεται υπό των Ιαπώνων ως αντιτιθέμενον κατά του νόμου και της τάξεως.

ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΥΠΟ ΤΟ ΣΕΛΗΝΟΦΩΣ: Η τελευταία κατά την θερινή περίοδον εν το Ωδείω Ηρώδου Αττικού συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας του Ωδείου Αθηνών θα δοθή την προσεχή Δευτέρα [19 Ιουλίου 1937] ώραν 10.15 νυκτερινήν με το σελήνοφως. Την ορχήστραν θα διευθύνη ο κ. Δ. Μητρόπουλος, θα εκτελεσθούν δε τέσσαρα εξαιρετικού ενδιαφέροντος συμφωνικά έργα, ήτοι: Χάιντ: Συμφωνία εις Ρε (Λονδίνου), Μότσαρτ: «Μία νυκτερινή μουσική», Μάλλερ: Αντατζέττο εκ της Ε' Συμφωνίας και Μπετόβεν: 8η Συμφωνία.

ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΕΙΣ / Γράφει ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ

Με άριστα το 10

1 Στα junk: Πληροφορίες από πηγές Η.Ε. που ξέρουμε ότι άλλα έλεγαν τ η μια και άλλα την άλλη, από πρεσβείες που βγαίνουν παγανά γιατί έτσι ξέρουν και ψιθυροί, δεν κάνουν ρεπορτάζ. Κάνουν ένα κυπριακό σπαμ μείλ που καλά θα κάνουμε να το μεταφέρουμε στα junk.

2 Στους μέσα. Λέει το ΑΚΕΛ για τους χειρισμούς του Προέδρου. Δεν εξάντλησε τα περιθώρια για συμφωνία λέει. Δίκιο. Έλεπαν οι σύντροφοι από το Κραν. Κανείς δεν ήταν εκεί, και όλα τα μάθαιναν από τ/κ πηγές που μάλλον ήταν οι ίδιες που λέγανε για «ιστορική, πολιτική, συμφωνία». Και έπεσαν τόσο μέσα...

3 Στα σενάρια. Χαίρομαι τον πάσα ένα που ξέρει καλύτερα τι θα έπρεπε να είχαμε κάνει στο Κραν. Προπονιτές της κερκίδας γέμισε ο τόπος, και ακόμη ούτε το Τσάμπιονς Λιγκ να πάρουμε ούτε το Κυπριακό να λύσουμε.

4 Στον μη έλεγχο. Δεν είναι αθέμιτο κάποιιο εκ των αξιωματούχων να μην ελέγχονται. Έτσι παγινώνεται το «δεν με ακουμπά κανείς» θεμιτό συναίσθημα και μια εργασιακή αλαζονεία που κάνει καλό σε όσους ασκούν εξουσία γιατί επιβεβαιώνεται ότι τους ανήκει και ότι είναι προσωποπαγής. Οι άλλοι να κόψετε τον λαιμό

Παράλαβαμε φάκελο. Ο μόνος ευπρόσδεκτος και μετά από χρόνια καλοδεχούμενος...

σας να τους μοιάσετε. Χρυστάλα, μην ακούς. Σ' αγαπάμε...

5 Στο happy hour. Που δεν ήταν με ένα κοκτέιλ στο χέρι αλλά με ένα κοκτέιλ υποτιθέμενων καλών προθέσεων από την Τουρκία. Όταν τα γύρισε τούμπα ο Τσα-

βούσογλου στο δείπνο, είπε με παράπονο ο ΥΠΕΞ: «Γιατί μου χαλάς τις τέσσερις πιο χαρούμενες ώρες της ζωής μου;»

6 Στην Τρίτη. Πάντως, που θα κατέβει ο Νίκος Κοτζιάς την Τρίτη, να πάρει μαζί του κι αυτό το ψάθινο καπελάκι που εί-

χε στο Κραν. Αν εκεί δεν την πάλευε τη ζέστη, με τα 45άρια της Κύπρου και με φρεγάτες και υποβρύχια να κάνουν βόλτες στην ΑΟΖ, η θερμοκρασία είναι στο κόκκινο.

7 Στην αλαζονεία. Σε συνεδρίαση του Εθνικού παρακάλεσε ο Αναστασιάδης τους αρχηγούς ό,τι θέλουν να πουν για τις προτάσεις που θα κατέθετε να το πουν χαμηλόφωνα. Δίπλα συνεδρίαζαν οι Τούρκοι. Μόνο ένας εκ των πολιτικών αρχηγών έβαλε τις φωνές. Τώρα ή ήθελε να ακουστεί μέχρι τη Λευκωσία ή απλά λείπουν οι τρόποι στοιχειώδους καλής συμπεριφοράς. Μάλλον το δεύτερο.

8 Στον Αβέρωφ. Αρχηγέ, λείπεις από το Κραν. Σε ψάχνουν οι λίμνες και τα ήπια του γκολφ. Κρανίου τόπος το Κραν χωρίς εσένα. Γύρνα πίσω ή έστω τηλεφώνα.

9 Στα χλμ. Είμαστε σίγουροι για την αύξηση ορίου ταχύτητας στα 120 χλμ. από 100 χλμ.; Δηλαδή, ένας αργοπορημένος βουλευτής από τη Λεμεσό, παράδειγμα λέω, για να πάει Λευκωσία θα τρώει πρόστιμο στα 141 χλμ. τώρα ή στα 121 χλμ.;

10 Στο τελεφερίκ. Στο ξεκούραστο μέρος του Κραν-Μοντάνα, ο Αναστασιάδης τσέκαρε και το τελεφερίκ. Το ότι τι τσέκαρε για να κάνει το ίδιο στο Τρόδος φυσικά και έπεσε σαν ατάκα αμέσως. Το ότι κάποιιο τσέκαρε κάποτε το νέο μουσείο της Ακρόπολης για να τη «μεταφέρουν» ως σχέδιο στη νέα Βουλή των Αντιπροσώπων, ήρθε σαν ανάμνηση...

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Διοίκηση

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΔΗΣ • Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Αρχισυντάκτης: ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΤΙΚΑΛΑΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥΝίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ • Διεύθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΑΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΝΤΕΛΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ!

Κάνε τις αγορές σου με κάρτες της Ελληνικής Τράπεζας
και διεκδίκησε τις προσωπικές απολαύσεις που πάντα ονειρεύοσουν!*

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ CHEF | ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΣΡΑ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗ | VIP ΒΡΑΔΙΑ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΟΔΗΓΟ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΣΤΥΛΙΣΤΑΣ | ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΗΣ-ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ CITY BREAK | ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ GADGET GURU

1 ΑΓΟΡΑ = 1 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Διάρκεια Διαγωνισμού: 26/06-06/08/2017

*Εξαιρούνται οι προπληρωμένες κάρτες. Ισχύουν ειδικοί όροι και προϋποθέσεις για κάθε δώρο.

www.hellenicbank.com

8000 9999

 @HellenicBankOfficial

 @HellenicBank

 Hellenic Bank

 Hellenic Bank

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

VISA

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Ο κ. Αϊντε ζούσε σε μια πλάνη ότι τα πάντα ήταν σχεδόν λυμένα

Ο Πρόεδρος εκτιμάει ότι έγινε ένα διάλειμμα στο Κυπριακό, και πως ο νέος διάλογος Ε.Ε.-Τουρκίας θα αποτελέσει κίνητρο για νέο ξεκίνημα

Συνέντευξη στους **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟ, ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ και ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΣ**

Στην πρώτη συνέντευξη του μετά το ανεπιτυχές κλείσιμο της Διάσκεψης για την Κύπρο στο Κραν-Μοντάνα, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εξηγεί τους λόγους και διαγράφει το πλαίσιο της επόμενης μέρας στο Κυπριακό. Αρχικά επισημαίνει ότι, όπως είχε διατυπωθεί και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Τουρκία δεν ήταν διατεθειμένη να κάνει βήματα στο Κυπριακό πριν δει αποτελέσματα στις διαπραγματεύσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη με την Ε.Ε. Ωστόσο, ο ειδικός σύμβουλος κ. Αϊντε αν και καλής πίστωσης, πίστεψε σε αυτό που ήθελε να συμβεί, ότι τα πάντα ήταν σχεδόν λυμένα και αυτή την εικόνα έδινε αν και είχε προειδοποιηθεί γι' αυτό. Εξ αυτού ο Πρόεδρος αναφέρει ότι από την ώρα που ο γ.γ. των Η.Ε. –πεπεισμένος από τις πληροφορίες που λάμβανε από τους καθ' ύλην αρμοδίους, καλούσε σε μια διάσκεψη για την Κύπρο, ο ίδιος δεν θα μπορούσε να αρνηθεί.

Για να αποφασίσουμε με ποιες πρωτοβουλίες μπορεί να ενεργοποιηθούν εκ νέου τα ΗΕ, ορθόν είναι να προηγηθούν οι συνεδρίες του Εθνικού Συμβουλίου και να περάσει ένα διάστημα περισυλλογής και ορθολογικής αξιολόγησης των δεδομένων.

–Ποια είναι η επόμενη μέρα του Κραν-Μοντάνα, εφόσον υπάρχουν πλέον και σεναρία από την Τουρκία και ένας ορισμένος βαθμός ανησυχίας;

–Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ανεπιτυχής λήξη της Συνόδου για την Κύπρο, προκάλεσε και απογοήτευση αλλά και προβληματισμούς όσο αφορά τις προθέσεις των συμμετεχόντων και πιο συγκεκριμένα της Τουρκίας. Και ενδεχόμενα, το λέω με ερωτηματικό, της τ/κ κοινότητας. Αυτό που απαιτείται είναι ψυχραιμία και αποφυγή όξυνσης έστω κι αν υπάρχει προσπάθεια αλληλοαπόδοσης ευθυνών, τα γεγονότα μιλούν από μόνα τους. Αυτό που μετράει και ενδεχομένως να δημιουργήσει μια νέα προοπτική είναι η προσπάθεια και των δύο κοινοτήτων να ζήσουν ή να δημιουργήσουν συνθήκες έτσι ώστε η νέα κατάσταση πραγμάτων που θα δημιουργηθεί μέσα από ένα συμφωνημένο πλαίσιο λύσης να δημιουργεί ένα πραγματικά ανεξάρτητο κράτος. Η εμπνομή εξάρτησης από την Τουρκία είναι ο μεγαλύτερος παράγοντας ανησυχίας για τους Ε/κ. Η Τουρκία απέχει μόλις 60 χλμ., η πείρα του παρελθόντος διδάσκει ότι συμπεριφορές που ενδεχόμενα να βραδύνουν την ε/κ πλευρά και ιδιαίτερα η ενέργεια της Χούντας να ανατρέψει τη συνταγματική τάξη, πιστεύω ότι διδάσκουν και πως ανάλογες συμπεριφορές δεν επιτρέπονται. Και είμαι απόλυτος βέβαιος πως ποτέ και από κανέναν, πλν

Είχα προειδοποιήσει κατ' επανάληψη τόσο τον κ. Ακιντζί όσο και τον κ. Αϊντε ότι κινήσεις χωρίς κατάλληλη προετοιμασία θεμάτων –ιδίαιτερα για Εγγυήσεις και Ασφάλεια, που δεν είχαν συζητηθεί ποτέ– θα οδηγούσαν από τη μία σε αύξηση προσδοκιών και από την άλλη σε βέβαιη αποτυχία χειρότερη της αναμονής ή της συνέχισης του διαλόγου στην Κύπρο.

μεμονωμένων φανατικών ατόμων δεν υπάρχει περίπτωση να υπάρξουν φαινόμενα του παρελθόντος που οφείλονταν στη μία ή στην άλλη κοινότητα σαν αποτέλεσμα παρεμβάσεων είτε μιας είτε της άλλης των εγγυητριών δυνάμεων είτε της Βρετανίας. Στα πρώτα στάδια τουλάχιστον. Συνεπώς εκείνο που θα καθορίσει τη συνέχεια είναι το τι κράτος διαμορφώνεται, πόσο εξαρτώμενο από μια τρίτη χώρα και πιο συγκεκριμένα από την Τουρκία, πόσο ελεύθεροι θα είναι οι Τ/κ να συμμετέχουν, να συνδημιουργούν και μέσα σε ένα δικό μας κράτος. Όταν λέω δικό μας εννοώ των Κυπρίων Ε/κ και Τ/κ. Μόνο έτσι μπορεί να αποκατασταθούν η εμπιστοσύνη και η προοπτική, αν ιδιαίτερα ληφθεί υπόψη και το ότι δεν παραγνωρίσαμε ούτε ένα ιώτα των ανησυχιών της τ/κ κοινότητας, όσο αφορά είτε την εσωτερική είτε τη συνταγματική, είτε την εξωτερική ασφάλεια.

–Τι έχει κλείσει στο Κραν-Μοντάνα; Το Κυπριακό, όπως το γνωρίζαμε, ένας κύκλος του κυπριακού, μπήκε σ' ένα διάλειμμα;

–Θέλω να ελπίζω ότι είναι ένα διάλειμμα.

–Στη Νέα Υόρκη θα βρεθείτε για τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ. Εκεί θα είναι ο Έλληνας πρωθυπουργός, και ο Πρόεδρος της Τουρκίας. Εκεί τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται και ο Τ/κ ηγέτης. Δύναται να υπάρξει ενδεχόμενη κινητικότητα μετά την περιουλογή του Αυγούστου ή είμαστε σε μεγαλύτερο διάστημα διαλειμματος;

–Δεν μπορώ να προβλέψω από τώρα.

Εν πάση περιπτώσει κατά τη διάρκεια της εκεί παραμονής μου παρίσταται εκπροσωπώντας την Κυπριακή Δημοκρατία. Συνήθως όλες οι συναντήσεις αυτές της υψηλής γίνονται μετά τη Γ.Σ. και εφόσον υπάρχει η ανάλογη πρόσκληση από τον γ.γ. είτε άλλως πως.

–Εσείς δεν θα επιδιώξετε να το ανοίξετε ξανά το θέμα;

–Έχω την εντύπωση ότι ορθόν είναι να προηγηθούν οι συνεδρίες του Εθνικού Συμβουλίου και να περάσει ένα διάστημα περισυλλογής και ορθολογικής αξιολόγησης των δεδομένων προκειμένου να αποφασίσουμε με ποιες πρωτοβουλίες μπορεί να ενεργοποιηθούν εκ νέου τα Η.Ε.

–Τα σχέδια Β' και Γ' για τα οποία μιλούσε ο κ. Ερντογάν, σας προβληματίζουν;

–Θα ήταν αφέλεια ή έλλειψη πολιτικής κρίσης να μη λαμβάνονται υπόψη οι κίνδυνοι που ενυπάρχουν πάντοτε, όταν απουσιάζει ο διάλογος ή η προοπτική με βάση τους στόχους που έχουν τεθεί. Όμως θεωρώ πως είναι βεβαιωμένο να ισχυριστεί κανείς ότι η Τουρκία θα προχωρήσει σε βήματα τα οποία δεν θα οδηγήσουν ενδεχόμενα στα όσα προγραμματίζει.

–Κατά μία εκτίμηση δεν ήταν ώριμη η περίοδος κατά την οποία συγκλήθηκε η Διάσκεψη εφόσον και η Τουρκία αναμένει κάποια πράγματα από την Ε.Ε., μετά τις γερμανικές εκλογές. Θεωρείτε ότι αυτό επιβεβαιώνει τα περί του ανώριμου της μετάβασης στην Ελβετία;

–Είχα προειδοποιήσει κατ' επανάληψη

τόσο τον κ. Ακιντζί όσο και τον κ. Αϊντε ότι οι βεβαιωμένες κινήσεις χωρίς κατάλληλη προετοιμασία θεμάτων –ιδίαιτερα όσο αφορά τις εγγυητριες δυνάμεις και την ασφάλεια που είναι ζωτικής σημασίας για εμάς και δεν είχαν συζητηθεί ποτέ– θα οδηγούσαν από τη μία σε αύξηση προσδοκιών και από την άλλη σε βέβαιη αποτυχία χειρότερη της αναμονής ή της συνέχισης του διαλόγου στην Κύπρο, των διακριτικών διαβουλεύσεων που έπρεπε να γίνουν από κάποιον μεταξύ των εγγυητριών δυνάμεων έτσι ώστε να κριθεί και από την ετοιμότητα των εγγυητριών να συμμετάσχουν δημιουργικά στο κεφάλαιο που κληθήκαμε να συζητήσουμε.

–Υπήρχαν αποχρώσεις ενδείξεις;

–Υπήρχαν. Η αναφορά των αρμοδίων των Η.Ε. ότι είχαν τηλεφωνική επικοινωνία με την Άγκυρα αντί της όποιος επαφής, είμαι βέβαιος πως ήταν άρνηση να δεχτούν τους συγκεκριμένους αξιωματούχους στην Τουρκία. Αυτό υποδηλοί ότι η Άγκυρα δεν αισθανόταν ότι είναι η ώρα να συζητηθεί αυτό το ζήτημα. Και είναι καλά γνωστό από επαφές φιλικών χωρών με Τούρκους επισήμους αυτό που έχετε επισημάνει: δηλαδή ότι η Τουρκία θα ανέμενε να δει αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη με την Ε.Ε. και πως δεν ήταν διατεθειμένη να κάνει βήματα στο Κυπριακό. Αυτό μάλιστα είχε θεθεί και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, όταν ενημέρωσα και υπήρχε για πρώτη φορά τόσο εμπλοκή της Ε.Ε. με σημαντικές αναφορές στο τι θα έπρεπε να πράξει η Τουρκία και για το Κυπριακό, και εν συνεχεία να συζητηθεί η διεύρυνση της Τελωνιακής Ένωσης.

–Επειδή διαπιστώθηκαν πολλαπλά κενά στο Κραν-Μοντάνα και μάλιστα αναγκάστηκε να παρευρεθεί δύο φορές ο γ.γ. των Η.Ε., η αποτυχία αυτή στη διοργάνωση αυτόνοτα αντανακλάται στο πρόσωπο του κ. Αϊντε;

–Ο ειδικός σύμβουλος πιστεύω ότι ήταν καλής πίστης, πλν όμως έχει το ελάττωμα να πιστεύει ότι συμβαίνει αυτό που ήθελε να συμβεί. Και ζούσε σε μια πλάνη ότι τα πάντα ήταν σχεδόν λυμένα. Αυτή ήταν η εικόνα που έδινε και τον είχα προειδοποιήσει. Δεν εισακουστήκα δυστυχώς. Εκείνο που κρένεται είναι η έλλειψη σωστής προετοιμασίας ειδικά στο θέμα της Ασφάλειας και των Εγγυήσεων. Θα έπρεπε να διερευνηθεί και να μεταφερθεί επακριβώς τα μηνύματα που έπαιρνε ειδικά από την Τουρκία.

–Προέκυψαν μηνύματα από τη συνάντηση Τσίπρα -Ερντογάν στο Πεκίνο όσο την επίσκεψη Γιλντιρίμ στην Αθήνα ως προς πιθανές κινήσεις της Τουρκίας στο Κυπριακό;

–Από τις επαφές του Έλληνα πρωθυπουργού διαμορφώθηκε η εικόνα ότι η Τουρκία δεν θέλει τώρα να κάνει βήματα, κι αυτό ελέγχθη και προς τους αρμοδίους των Η.Ε. για να τονιστεί το πρόωρο ή το άκαιρο της συνάντησης. Από την ώρα όμως που καλούσε ο γ.γ. των Η.Ε. –πεπεισμένος από τις πληροφορίες που λάμβανε από τους καθ' ύλην αρμοδίους, έκρινε ότι θα μπορούσε να είχε αποτελέσματα μια σύνοδος για την Κύπρο.

Μίλησα για τα ενεργειακά με τον Τσαβούσογλου

–Το «West Capella» αφίχθη χωρίς να συμβεί κάτι. Συνεχίζουμε όπως έχουμε πει και πλέον εφόσον όλα είναι σε τροχιά υλοποίησης ποιες είναι οι δικές σας σκέψεις;

–Εκ των πραγμάτων διαφαίνεται πως οι ενεργειακοί μας σχεδιασμοί δεν έχουν αλλάξει. Είναι ένα δικαίωμα που ασκείται από την Κυπριακή Δημοκρατία, ούτε διαφήμιση χρειάζεται ούτε προκλήσεις απαιτούνται. Είναι καλά γνωστό πως η Τουρκία αμφισβητεί πρώτον την Κυπριακή Δημοκρατία, δεύτερον την ΑΟΖ. Εμείς έχουμε ήδη πάρει σειρά προληπτικών μέτρων και δεν εννοώ πολεμικών αλλά νομικά μέτρα, υπάρχουν οι διεθνείς οργανισμοί και το Δίκαιο της Θάλασσας που καθορίζουν τα δικαιώματα του κάθε κράτους. Συνεπώς η άποψή μου είναι ότι τα λιγότερα που λέγονται καλύτερα είναι, προς όφελος του συνόλου του κυπριακού λαού. Να πω εδώ ότι ο φυσικός πλούτος ανήκει στο σύνολο των νομίμων κατοίκων της χώρας. Η κατάθεση νομοσχεδίου για τη δημιουργία συναφούς ταμείου, εθνικού ταμείου υδρογονανθράκων, διασφαλίζει όλους τους Κύπριους. Δεν πρόκειται να καταρραστούν των κυριαρχικών δικαιωμάτων εις βάρος των συμπατριωτών μας.

–Υπάρχουν, ωστόσο, και δилώσεις, όπως η έσοχατη του Ισραηλινού υπουργού Ενέργειας.

–Είναι καλά γνωστό πως η Τουρκία και το Ισραήλ βρίσκονται σε ένα διάλογο προκειμένου το Ισραήλ να προμηθεύει την Τουρκία με Φ.Α. Ως εκ τής αποστάσεως είναι οικονομικότερη πηγή άντλησης και μεταφοράς. Το πρόβλημα που αναφέρεται είναι ότι ο αγωγός θα διέρχεται μέσα από την ΑΟΖ της Κύπρου. Και μεν δεν έχουμε δικαίωμα βέτο αλλά έχουμε σωρεία άλλων δικαιωμάτων, είτε αυτά αφορούν το περιβάλλον είτε μελλοντικούς σχεδιασμούς οπότε απαιτείται η συγκατάθεση της Κύπρου. Με τον Ισραηλινό πρωθυπουργό έχουμε συζητήσει κατ' επανάληψη το θέμα και του έχω εκφράσει τις ενστάσεις που διατηρούμε, όχι έναντι του Ισραήλ αλλά της Τουρκίας λόγω της μη αναγνώρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αν η Τουρκία, ακόμη και με άλυτο το Κυπριακό, προχωρήσει σε βήματα που δεν βλέω πού θα τη βάλει, να διευκολύνει σημαντικά στο να καταλήξει η συμφωνία. Και αυτή είναι σημαντική και για το Ισραήλ και για την Τουρκία και για εμάς.

–Δηλαδή να αναγνωρίσει η Τουρκία την Κυπριακή Δημοκρατία...

–Ναι, γιατί καλώς ή κακώς χρειάζεται και μια τριμερής συμφωνία μεταξύ των κρατών που συμβάλλονται για την πώληση ή προμήθεια Φ.Α.

–Και υποθαλάσσια να το κάνουν δηλαδή...

–Γιατί θέλουν οι χώρες να περνούν από τα εδάφη τους; Διότι έχουν σημαντικά έσοδα. Σημαντικά θα είναι και τα έσοδα της Κυπριακής Δημοκρατίας από τη διέλευση του αγωγού. Συνεπώς δεν μπορεί να παραγνωρίζεις την κυριαρχία ενός κράτους ή την ύπαρξη, και την ίδια ώρα να θέλεις να εξυπηρετηθείς. Εν πάση περιπτώσει είμαστε σε επαφή με τον Ισραηλινό πρωθυπουργό, ενώ είχα την ευκαιρία να τα πω αυτά και με τον ΥΠΕΕ της Τουρκίας Μεβλούτ Τσαβούσογλου. Στόχος ήταν να μιλήσουμε πιο ανθρώπινα για τα συμφέροντα και τα δικά μας και της Τουρκίας. Και όταν λέω τα δικά μας εννοώ Ε/κ και Τ/κ αλλά και της περιοχής.

–Έδειξε κατανόηση;

–Νομίζω ήταν μια ειλικρινής συνομιλία. Αναφέρθηκε στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε. Αναγνωρίζει τις δυσκολίες που εμείς αντιμετωπίζουμε σε κάποιες των αξιώσεων που εγείρει η Τουρκία. Αυτό που χρειάζεται είναι κάποια περίοδος ύφεσης, μη εξαρσες των παθών για αυτό και προσπάθειά μου είναι να αποφευχθεί η όξυνση στις σχέσεις είτε των δύο κοινοτήτων είτε ακόμη και με την Τουρκία. Δεν είναι έτσι που θα κερδίσεις τη «μάχη» που δεν είναι άλλη από την επεκράτηση της ειρήνης και της δημοκρατίας συνθηκών συμφιλίωσης αν και εφόσον λυθεί με τρόπο ορθό το Κυπριακό.

–Παίρνε ο Αμερικανός αντιπρόεδρος Μάικ Πενς τον ρόλο του Τζο Μπάιντεν;

–Καταγράφεται ένα αυξημένο ενδιαφέρον από πλευράς ΗΠΑ χωρίς να σημαίνει ότι παρεμβαίνουν. Πιστεύω ότι οι φιλικές παραθέσεις θα απέδιδαν κάτι που δυστυχώς δεν συνέβη.

Μας κατανοούν όλοι στο θέμα των Εγγυήσεων

–Αν πάει καλά η Τελωνιακή Ένωση με την Τουρκία θα μπορούσε να λειτουργήσει ως καρτό; Και ποια θα είναι η στάση της Κύπρου;

–Μέσα από κινήσεις της Ε.Ε. εν καιρώ –διότι τώρα βρίσκονται σε εκλογικές διαδικασίες η Γερμανία και η Αυστρία– θα μπορούσε. Θα μπορούσε να είναι το κίνητρο, ο διάλογος Τουρκίας-Ευρώπης, είτε για την Τελωνιακή Ένωση είτε για την ειδική σχέση που θέλει η Τουρκία, για νέο ξεκίνημα στο Κυπριακό.

–Η θέση σας δηλαδή κ. Πρόεδρε θα διαμορφωθεί σε συνδυασμό και με τον ευρω-τουρκικό διάλογο;

–Ακριβώς.

–Θεωρείτε κατεκτημένο πλέον ότι η συζήτηση στο Κυπριακό μετατοπίστηκε στις Εγγυήσεις και στην Ασφάλεια και έχει πλέον αναδειχθεί ως προτεραιότητα;

–Δεν υπάρχει κανείς που δεν μας κα-

Το πρώτο θέμα που ήγειραν οι Τ/κ προς συζήτηση στα θέματα εσωτερικής πτυχής και ιδιαίτερα της διακυβέρνησης ήταν το θέμα της ισότητας μεταχείρισης Τούρκων και Ελλήνων υπηκόων!

τανοεί στο θέμα των Εγγυήσεων. Έφερα συγκεκριμένα παραδείγματα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο απευθυνόμενος προς άλλους ηγέτες και γινόταν απ' όλους αντιληπτό πως δεν μπορούμε να έχουμε εγγυήσεις από τρίτες χώρες.

–Στο πλαίσιο που έδωσε ο γ.γ. υπήρχε χρονοδιάγραμμα για τις εγγυήσεις;

–Όχι. Ήταν σαφέστατος. Δεν νοείται

το 2017 να υπάρχει δικαίωμα επέμβασης και Εγγυήσεων. Και ότι εκείνοι που καλούνται να υλοποιήσουν υποχρεώσεις που θα απορρέουν από τη συμφωνία δεν μπορούν να είναι και επιτηρητές. Όσο αφορά τα στρατεύματα, η πρόταση του ΥΠΕΕ της Τουρκίας έλεγε για σημαντική μείωση στρατευμάτων χωρίς να το καθορίζουν, να φτάσουμε στον συμφωνημένο αριθμό και εσαεί παραμονή στρατευμάτων.

–Ο κ. Ακιντζί πάντως λέει ότι προτιμάτε τελικά τις 40.000 στρατιώτες αντί τους 650 του αγήματος.

–Το άκουσα και αυτό από τον κ. Ακιντζί τον οποίο καλά να αναλογιστεί πόσο όφελος για την κοινότητα του υπήρξε από την απόρριψη των προτάσεών μου, χάριν της Τουρκίας. Θα πρέπει να πω το εξής πολύ σημαντικό. Το πρώτο θέμα που ήγειραν οι Τ/κ προς συζήτηση στα θέματα εσωτερικής πτυχής και ιδιαίτερα της διακυβέρ-

νησης ήταν το θέμα της ισότητας μεταχείρισης Τούρκων και Ελλήνων υπηκόων. Και είχα πει στον ειδικό σύμβουλο γιατί ξεκινάμε από κάτι που δεν αφορά τους Ε/κ και τους Τ/κ; Πώς είναι δυνατόν να θέτετε ως πρώτο θέμα αυτό, ενώ στην ανακοίνωσή του ο γ.γ. των Η.Ε. είχε τονίσει πως τα θέματα που θα συζητηθούν είναι Εδαφικό, Περιουσιακό, Διακυβέρνηση, Ξεκινάτε από κάτι που δεν έχει σχέση με εμάς αλλά με τρίτη χώρα;

–Αυτό ήταν στην πρώτη μέρα;

–Την πρώτη μέρα στο Κραν-Μοντάνα το πρώτο θέμα που γιγέρθη κατά την απογευματινή σύνοδο στο τραπέζι 2, και μάλιστα ο κ. Αϊντε κάλεσε και εμπειρογνώμονες της Ε.Ε. διότι το έθεσαν οι Τ/κ. Έκανα σφοδρές παραστάσεις. Είδα το θέμα και είπα από πού ως πού και πόσο ενδιαφέρεστε για την Κύπρο όταν το πρώτο θέμα που συζητάτε είναι θέμα που εξυπηρετεί μια τρίτη χώρα;

Υπάρχουν πρακτικά για το Κραν-Μοντάνα

«Μετά την αποτυχία, κατά το δείπνο, είπα ότι οι προτάσεις μας αποσύρονται», διευκρινίζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Όχι μόνο δεν έχει πρόβλημα να δημοσιοποιηθούν τα πρακτικά που κρατήθηκαν στο Κραν-Μοντάνα, τονίζει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, αλλά αποκαλύπτει ότι προειδοποίησε και κάποιους που εξέφρασαν αμφιβολία, κατ' ιδίαν, να είναι προσεκτικοί για να μη μείνουν εκτεθειμένοι, καθότι τα πρακτικά που αποτυπώνουν επί λέξει το τι ελέχθη.

–Επειδή τα όσα έχετε πει για τα όσα έγιναν στο Κραν-Μοντάνα αμφισβητούνται από κάποιους, θέλω να ρωτήσω εν πρώτοις εάν κρατούνταν πρακτικά;

–Βεβαίωτα. Και όχι μόνο.

–Παντού;

–Βεβαίωτα. Σε όλες τις συναντήσεις κρατούνταν πρακτικά. Σε όλες. Από δικής μας πλευράς ο κ. Ανδρέας Μαυρογιάννης, από ελληνικής αντιπροσωπείας ο κ. Δημήτρης Παρασκευόπουλος και από πλευράς Η.Ε. η αρμόδια για την τήρηση των πρακτικών. Είμαι δε βέβαιος το ίδιο έγινε και από πλευράς Ηνωμένου Βασιλείου αλλά και της Ε.Ε.

–Αρα δεν έχετε πρόβλημα να δημοσιοποιηθούν τα πρακτικά;

–Όχι μόνο δεν έχω αλλά προειδοποίησα και κάποιους που εξέφρασαν αμφιβολία, κατ' ιδίαν, να είναι προσεκτικοί για να μη μείνουν εκτεθειμένοι. Κρατήσαμε τα πρακτικά που αποτυπώνουν επί λέξει το τι ελέχθη.

–Ένα, εκ των πραγμάτων σημαντικό κείμενο που ωστόσο δεν είδε το φως της δημοσιότητας είναι το πλαίσιο που έθεσε ο γ.γ. των Η.Ε. στην πρώτη του κάθοδο στο Κραν-Μοντάνα και για το οποίο πολλά λέγονται...

–Ο γ.γ. των Η.Ε., πριν και από όλα, στην παρουσία του βοηθού γενικού γραμματέα, έθεσε τρία ερωτήματα που αφορούσαν τα θέματα Ασφάλειας. Διότι από την αρχή ελέχ-

Αν υπάρχουν κάποιους που ισχυρίζονται ότι ήταν έτοιμη η Τουρκία να δεχτεί τον τερματισμό των Εγγυήσεων και των επεμβατικών δικαιωμάτων από την ημέρα έναρξης των διαπραγματεύσεων, ας το κάνουν σαφές και είμαι διατεθειμένος να επανέλθω στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και να επαναφέρω προτάσεις.

θη πως η λύση του θεμάτων Εγγυήσεων, επεμβατικών δικαιωμάτων και στρατευμάτων, ήταν εκείνο το κεφάλαιο που θα διευκόλυνε την παραπέρα πορεία στα θέματα εσωτερικής δομής του κράτους. Οι απαντήσεις δόθηκαν από όλες τις πλευρές και είναι εκεί που αποτυπώθηκε και η θέση της Τουρκίας στο τι επιδιώκει και στο τι δεν επιδιώκει.

–Αρα λειτουργεί τρόπος τινά ως προϋπόθεση.

–Δεν είμαστε εμείς που το θέσαμε ως προϋπόθεση, με την έννοια ότι εμείς προσπαθήσαμε με κάθε τρόπο να το αναδείξουμε. Και αυτό ανεδείχθη από τις 4 Ιουνίου, από το ανακοινωθέν των Η.Ε. Επαναβεβαιώθηκε με τις παραμέτρους που έθεσε ο κ. Γκουτιέρρες στις 30 Ιουνίου. Επανελήφθη δε διά τηλεφωνικής επικοινωνίας με τον κ. Αϊντε, ο οποίος επί λέξει επανέλαβε τις παραμέτρους,

όταν αμφισβητήθηκε το έγγραφο που παρουσίασε ο τελευταίος και που είχε μεγάλα κενά και διαφοροποιούσε τον τρόπο με τον οποίο ο γ.γ. έθεσε τις παραμέτρους του. Κατατέθηκαν και πάλι σε δύο ερωτήματα που τέθηκαν απαντήσεις πλην όμως η καθεμία των δύο πλευρών ανέμενε να δει, η μεν Τουρκία ότι ικανοποιούνται οι Τ/κ στα θέματα εσωτερικής δομής, εμείς αναμέναμε να δούμε κινήσεις στα θέματα Ασφάλειας και στα θέματα εδαφικών αναπροσαρμογών. Η όλη συζήτηση τις πλείστες των ημερών, πλην εκείνων που ήταν παρών ο γ.γ., αναλώθηκε σε άσκοπες συζητήσεις περί κότας και αβγού, ποιο θα είναι το πρώτο και ποιο το δεύτερο. Γι' αυτό προ του διαφανομένου αδιεξόδου απονύνησεν ενόψει και της νέας καθόδου του γ.γ. που είχε τον αποφασιστικό

ρόλο και την προσωπικότητα, διαμεσολαβώντας, να διαπιστώσει τι ήταν αυτό που θα μπορούσε να βοηθήσει στο να ξεπεραστούν προβλήματα που αντιμετωπίζαμε κατά τον διάλογο.

–Θα χρεωνόμασταν το αδιέξοδο;

–Από την αρχή ο γ.γ. είχε καταστήσει σαφές ότι ο ρόλος του δεν ήταν επιδιαιτητικός είτε για να υποβάλει take or leave it προτάσεις, ούτε και πρόθεσή του ήταν να αποδώσει σε οποιονδήποτε ευθύνη. «Έχετε ένα πρόβλημα, με συγκεκριμένες διαφορές, η προσπάθεια είναι να δούμε πώς μπορούν να υπερκεραστούν», τονίζει. Και γι' αυτό, επαναλαμβάνω, υπέβαλα γραπτές προτάσεις κάτω από συγκεκριμένους όρους βεβαίως. Διότι η πρόσκληση ήταν, «δώστε τις προτάσεις σας που θα είναι υπό την προϋπόθεση ότι (subject to)». Έτσι

ενεργώντας με σαφήνεια, καθορίζοντας ότι ήταν υπό προϋποθέσεις, δηλαδή πρόοδος στο θέμα των Εγγυήσεων, κατέθεσα προτάσεις που παρέμεναν εντός των παραμέτρων που έθεσε ο γ.γ. και αφορούσαν την αποτελεσματική συμμετοχή των Τ/κ συμπεριλαμβανομένης της εκ Περιτροπής Προεδρίας, του Περιουσιακού και του θέματος της ίσης μεταχείρισης των Τούρκων υπηκόων.

–Ακόμη κι αν έχουν αποσυρθεί οι προτάσεις μας, δημιουργήθηκαν νέα διαπραγματευτικά όρια τέτοια που αν ανοίξει και πάλι το Κυπριακό να θεωρείται δεδομένο πως θα δώσουμε την εκ Περιτροπής Προεδρία, για παράδειγμα;

–Να σας πω για την εκ Περιτροπής για να το ξεκαθαρίσουμε. Αν δεις κανείς τα πρακτικά του Εθνικού

Ο ρόλος της Ελλάδας

–Υπήρξε μια αμφισβήτηση για τον ρόλο της Ελλάδας. Για τον κ. Κοτζιά, τον Έλληνα πρωθυπουργό και για το τι έγινε στο Κραν-Μοντάνα.

–Ο κ. Κοτζιάς υπήρξε ο θετικότερος των συμμετεχόντων στη διάσκεψη. Προέβαλε τις θέσεις του, υποστήριξε τις θέσεις μας, χωρίς να προκαλέσει κανέναν και να δώσει την αφορμή ότι η Ελλάδα συνέβαλε με οποιοδήποτε τρόπο στην αποτυχία. Αυτό είναι το πρώτο και το σημαντικότερο που πρέπει να λεχθεί. Το δεύτερο είναι ότι από την πρώτη μέχρι την τελευταία μέρα είχαμε διαδοχικές συσκέψεις για να χαράξουμε από κοινού γραμμή πάντα μέσα στο πλαίσιο των παραμέτρων του γ.γ., ώστε να επιτευχθεί πρόοδος και γιατί όχι συγκλίσεις τέτοιες που να επέτρεπαν στους πρωθυπουργούς να συμμετάσχουν στη διάσκεψη έτσι ώστε να κλείσει το θέμα των στρατευμάτων. Θέλω να ευχαριστήσω για άλλη μια φορά και να τονίσω την άψογη συνεργασία που είχαμε με τον κ. Κοτζιά και με τον πρωθυπουργό της Ελλάδας Αλέξη Τσίπρα μέσω από επικοινωνίες που είχαμε για τους τρόπους χειρισμού της όλης διαπραγματεύσεως για τη Σύνοδο της Κύπρου.

Συμβουλίου του Απριλίου 2005 θα διαπιστώσει ότι και ο αείμνηστος Τάσος Παπαδόπουλος είχε πει πως δεν είναι θέμα που θα πρέπει να μας απασχολήσει τώρα, γιατί υπάρχει ο ισχυρισμός ότι θα επηρεαστεί η ισορροπία του Σχεδίου Ανάν. Να πω επίσης, το είπα και στη συνέντευξη Τύπου. Αν υπάρχουν κάποιους που ισχυρίζονται ότι ήταν έτοιμη η Τουρκία να δεχτεί τον τερματισμό των Εγγυήσεων και των επεμβατικών δικαιωμάτων από την ημέρα έναρξης των διαπραγματεύσεων, ας το κάνουν σαφές και είμαι διατεθειμένος να επανέλθω στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και να επαναφέρω προτάσεις.

–Για την εκ Περιτροπής Προεδρία όμως, έχετε την αίσθηση πως δεν γίνεται αποδεκτή από τους Ε/κ.

–Να πω το εξής: Οι προϋποθέσεις απεξάρτησης από την Τουρκία, δηλαδή η απαλλαγή από τον κατοχικό στρατό, η κατάργηση Εγγυήσεων και επεμβατικών δικαιωμάτων και οι εδαφικές αναπροσαρμογές έχω την εντύπωση ότι είναι σημαντικότερα από την εκ Περιτροπής Προεδρία. Η εκ Περιτροπής, θα γίνεται είτε διά κοινού ψηφοδελτίου είτε διά σταθμισμένου ψήφου. Που σημαίνει ότι είτε η μία είτε η άλλη κοινότητα θα πρέπει να δώσουν θετική ψήφο στον Τ/κ και συνεπώς ο κάθε Τ/κ πλέον θα πρέπει να δείξει πως ενδιαφέρεται για την πατρίδα μας και όχι για την εξυπηρέτηση συμφερόντων τρίτων. Το πώς μπορεί, αν υπάρχει εξάρτηση, να το αποφύγει είναι το μεγάλο πρόβλημα. Η συζήτηση τώρα δεν είναι για την εκ Περιτροπής Προεδρία. Έκανα κίνηση για να δείξω ότι αν μας επέτρεπαν να ζήσουμε ως ανεξάρτητο κράτος αυτό θα ήταν κάτι που θα γινόταν δεκτό κάτω από τις προϋποθέσεις που είχαν τεθεί.

Achieved. Again.

| Awarded Best Subcustodian Bank in Cyprus for the 4th consecutive year.

Global Finance magazine's Best Subcustodian Bank in Cyprus for 2017.

We provide Custody Services for Securities in Global Markets and Depository Services for AIFs and UCITS. Global Custody Services are offered by the International Banking, Wealth & Markets Division of the Bank of Cyprus.

www.bankofcyprus.com
custody.services@bankofcyprus.com
+357 22 121899

Bank of Cyprus

Το πλαίσιο Γκουτιέρες και τουρκική πρόταση

Η απόσταση που χάριζε τις απαιτήσεις της Αγκυρας από την πρόταση του γ.γ. καθιστούσαν αδύνατη τη στρατηγική συμφωνία

Των **ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ**
και **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Το ερώτημα γιατί διακόπηκε τόσο άδοξα τα ξημερώματα της Παρασκευής 7 Ιουλίου, η Διάσκεψη για την Κύπρο στο Κραν-Μοντάνα, θα βασανίζει για αρκετό καιρό ακόμη και τους εμπλεκόμενους, καθώς η διάσκεψη είχε χαρακτηριστεί και εξ αρχής τον Ιανουάριο, αλλά και με τη δήλωση του γενικού γραμματέα στις 4 Ιουνίου (μετά την κοινή συνάντηση της Νέας Υόρκης), ανοικτό το τέλος. Θεωρητικά, με βάση το ίδιο το πλαίσιο που παρουσιάσε ο γ.γ. στη διάσκεψη (και έχει στην κατοχή της η «Κ»), το ζήτημα της ύπαρξης «ρήτρα αποχώρησης» (sunset clause) που εμφανίστηκε σαν το βασικό εμπόδιο, καθώς ο κ. Τσαβούσογλου αρνήθηκε να βεβαιώσει εγγράφως, θα συζητούνταν σε επίπεδο πρωθυπουργών. Ωστόσο, για να οδηγηθεί ο Αντόνιο Γκουτιέρες να κλείσει τη Διάσκεψη, φαίνεται υπερίσχυσε το γεγονός ότι τα προβλήματα ήταν πολύ περισσότερα, κάτι που δήλωσε (στα γαλλικά) τα ξημερώματα της 7ης Ιουλίου και επανέλαβε λίγες ώρες αργότερα ο εκπρόσωπός του. Άρα, έβλεπε και ο ίδιος ότι οι πιθανότητες επιτυχίας μιας διάσκεψης με τη συμμετοχή πρωθυπουργών ήταν μικρές, ενώ αντίθετα ο αντικτύπος της αποτυχίας της θα ήταν πολύ μεγαλύτερος απ' ό,τι με την παρούσα σύνθεσή της. Τουλιάχιστον τώρα, τα Ηνωμένα Έθνη έχουν τη δυνατότητα να εργαστούν για το ζήτημα των προβλημάτων στα υπόλοιπα κεφάλαια και σε συνεργασία με τις εγγυήτριες να δημιουργήσουν εκείνο το αποτελεσματικό πλέγμα συνθηκών και συμφωνιών που θα αντικαταστήσει τις υπάρχουσες και μέσω αυτών θα είναι δυνατό να εξασφαλιστεί το αίσθημα ασφαλείας και των δύο κοινοτήτων, χωρίς στρατούς και επεμβατικά δικαιώματα.

Συμφωνία - πλαίσιο

Με βάση το πλαίσιο του γ.γ., τις προτάσεις της τουρκικής και τουρκοκυπριακής πλευράς και τους διαλόγους που διέρρησαν από την πλευρά μας και την ελληνική πλευρά για το δέιπνο της 6ης Ιουλίου,

Η εγχείρηση του Αλέξη Τσίπρα

Μία πτυχή που διερευνήσαμε σχετικά με την άρνηση της Ελλάδας (και της Λευκωσίας) να δεχθούν σύγκληση της Διάσκεψης για την Κύπρο σε επίπεδο πρωθυπουργών ήταν αν πέραν του όρου που τέθηκε για έγγραφη δήλωση από την Τουρκία για τις εγγυήσεις, υπήρχε περίπτωση να λήφθηκε υπόψη και η εγχείρηση κοίλης στην οποία επιβλήθηκε ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας της Παρασκευής. Το Μαξίμου λέει ότι ο πρωθυπουργός αισθάνθηκε πόνους την Πέμπτη και η απόφαση για την εγχείρηση ελήφθη την Παρασκευή (σ.σ. όταν δηλαδή είχε κλείσει η Διάσκεψη) «εκτάκτως», σύμφωνα με μήνυμα του πρωθυπουργού στο τούιτερ. Την ίδια στιγμή η εγχείρηση χαρακτηρίζεται «προγραμματισμένη». Στο ερώτημά μας αν η εγχείρηση του πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα επηρέασε την απόφαση να πούμε όχι σε διάσκεψη σε επίπεδο πρωθυπουργών, ανώτατη ελληνική πηγή απάντησε μονολεκτικά «όχι». Πολύ στενός συνεργάτης του Έλληνα πρωθυπουργού είπε πως η εγχείρηση «δεν ήταν ο λόγος». Σε άλλο ερώτημα αν συζητήθηκε ποτέ η πιθανότητα ακύρωσης της εγχείρησης στην περίπτωση που ήταν αναγκαία η σύγκληση διάσκεψης σε επίπεδο πρωθυπουργών, απάντησε ότι «δεν φτάσαμε κοντά στο ενδεχόμενο να πάει». Αρνητικά απάντησε και υψηλόβαθμη ε/κ πηγή στο ερώτημα αν ποτέ συζητήθηκε το θέμα της εγχείρησης του πρωθυπουργού με Έλληνες αξιωματούχους.

φαίνεται ότι ήταν αδύνατη η επίτευξη στρατηγικής συμφωνίας, εκτός κι αν ρητώς ο κ. Τσαβούσογλου δήλωνε ότι συμφωνούσε με την κατάργηση των εγγυήσεων.

Υπήρχαν βέβαια και άλλες απαιτήσεις (πρωτογενές δικαίο), η άρνηση εδαφικής προσαρμογής (Μόρφου) που επίσης αποτελούσαν εμπόδια. Χωρίς να το δηλώνει κανείς, ίσως ο γ.γ. είδε πως είχε να επιλέξει μεταξύ μιας λύσης που θα προκαλούσε μεν σοκ αλλά θα μπορούσε με διορθωτικές κινήσεις να ξαναφέρει τα μέρη στο τραπέζι, έχοντας κάνει καλύτερα προεργασία, από το να καλέσει τους πρωθυπουργούς και να ρισκάρει μία εκκωφαντική πλέον κατάρρευση, ή μια συμφωνία πάνω σ' ένα κείμενο τόσο ασαφές, που δύσκολα θα οδηγούσε σε αναλυτικό συμφωνημένο έγγραφο για τη διευθέτηση.

Έχοντας διαβάσει αναλυτικά τους προβληματισμούς του Έσπεν Μπαρθ Αίντε για τους πυλώνες 3 και 4 της Ασφάλειας στο σχέδιο κοινού εγγράφου, εκτιμούμε ότι η απουσία προεργασίας πάνω στο ποιοι μηχανισμοί απαιτούνται, αν θα έχουν ορισμένη διάρκεια, ποιοι θα συμμετέχουν κ.λπ. δεν εγγυάται μία γρήγορη συμφωνία, όπως εννοούσε ο ειδικός σύμβουλος, αλλά μάλλον μία πολύμηνη και σκληρή εργασία τεχνοκρατών, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι οι Εγγυήσεις θα καταργηθούν και η όποια παραμονή στρατευμάτων για ορισμένο διάστημα θα αφορούσε αποκλειστικά την εξωτερική άμυνα της Κύπρου, στο πλαίσιο μια συνθήκης συμμαχίας ή ενός συμφώνου φιλίας και συνεργασίας.

Τα επόμενα βήματα θα καθοριστούν από τον γ.γ., αφού πρώτα διαβουλευθεί με τους συνεργάτες του, τα μόνιμα μέλη του Σ.Α. και σε κάποια φάση με τα εμπλεκόμενα μέρη. Για την ώρα την Τρίτη τα μέλη του Σ.Α. θα ενημερωθούν από τον Έσπεν Μπαρθ Αίντε και την Ελιζαμπεθ Σπέκχαρ, ενώ ξεκινούν και οι διεργασίες στο Σ.Α. για το κείμενο του ψηφίσματος της ΟΥΝ-ΦΙΚΥΠ. Η κυπριακή κυβέρνηση στέλνει στη Νέα Υόρκη τον διαπραγματευτή Ανδρέα Μαυρογιάννη, για επαφές με τα μέλη του Σ.Α. και τη Γραμματεία.

Γιατί έκλεισε τόσο ξημερώματα Παρασκευής 7 Ιουλίου η Διάσκεψη για την Κύπρο, ο γ.γ. του ΟΗΕ, ίσως είδε πως είχε να επιλέξει μεταξύ μιας λύσης που θα προκαλούσε μεν σοκ αλλά θα μπορούσε με διορθωτικές κινήσεις να ξαναφέρει τα μέρη στο τραπέζι, έχοντας κάνει καλύτερη προεργασία, από το να καλέσει τους πρωθυπουργούς και να ρισκάρει μία εκκωφαντική πλέον κατάρρευση, ή μια συμφωνία πάνω σ' ένα κείμενο τόσο ασαφές, που δύσκολα θα οδηγούσε σε αναλυτικό συμφωνημένο έγγραφο για τη διευθέτηση.

Η διευκρινισμένη πρόταση του γ.γ.

Όπως ήδη έγραψε η «Κ», το αρχικό κείμενο που παρουσιάσε στα μέρη ο Έσπεν Μπαρθ Αίντε ως την πρόταση-πλαίσιο του γ.γ. για στρατηγική συμφωνία των συμμετεχόντων στη Διάσκεψη, είχε αρκετές διαφορές από το τελικό, τόσο επί της ουσίας, όσο και στη σειρά παρουσιάστων θεμάτων. Τελικά, στη συνεδρίαση της 4ης Ιουλίου, ο ειδικός σύμβουλος του γ.γ. Έσπεν Μπαρθ Αίντε, αφού συνομιλήσε με το γ.γ. παρουσίασε την τελική του πρόταση, που σήμερα παρουσιάζει αυτούσια η «Κ» και έχει ως εξής: «Συνομιλήσαμε με το γ.γ. χθες βράδυ και επίσης σήμερα το πρωί ανταλλάξαμε μηνύματα. Παρακολουθεί στενά όσα συμβαίνουν και ενδιαφέρεται έντονα και ασφαλώς είναι λίγο ανήσυχος από την έλλειψη προόδου. Βάση της συνομιλίας μου μαζί του, θα ήθελα να διευκρινίσω τα σημεία που ήγειρε στη συνομιλία που είχα μαζί του και τα σχολιά του:

- **Στην Ασφάλεια**, πιστεύω έχουμε αρχίσει να αναγνωρίζουμε πως αυτό που χρειαζόμαστε είναι ένα νέο καθεστώς ασφαλείας, όχι τη συνέχιση του παλαιού. Πιστεύω χρειαζόμαστε –όπως είπε– τον τερματισμό του μονομερούς δικαϊώματος παρέμβασης και τον τερματισμό της Συνθήκης Εγγυήσεων. Η παρούσα κατάσταση θα αντικατασταθεί από ένα συμμαχικό σύστημα διαβιβάσεων όπου ολόκληρη η Κύπρος και οι Κύπριοι αμοιτέρων των κοινοτήτων θα αισθάνονται ασφαλείς και μέσω μιας εύρωστης μηχανισμού εφαρμογής και επιτήρησης οι οποίοι θα συμπεριλαμβάνουν εξωτερικό στοιχείο (διεθνής πτυχή: ΟΗΕ, πολυμερές / διεθνές / φιλικές χώρες). Οι σημερινοί εγγυητές δεν μπορούν να εφαρμόζουν και να επιτηρούν τους εαυτούς τους.

- **Για τα Στρατεύματα**, πιστεύω θα πρέπει να υπάρξει ταχεία μείωση από την πρώτη μέρα σε χαμηλότερο επίπεδο και στη συνέχεια σε αριθμούς ισοδύναμους με αυτούς της Συνθήκης Συμμαχίας (χρονολογία για να φτάσουν στα επίπεδα του 1960 και μη-

χανισμός επιβεβαίωσης για τις ανάγκες επιβλεψής χρειάζεται να συμφωνηθούν). Σε σχέση με τη ρήτρα αποχώρησης σε σύγκριση με ρήτρα αναθεώρησης, ήταν κάτι που χρειάζεται να συζητηθεί σε υψηλότερο επίπεδο. Χρειάζεται να συζητηθούν εντολή / σκοπός / Συμφωνία για το καθεστώς της παρουσίας τους, υποχρεώσεις κ.λπ.

- **Για το Εδαφικό** η τουρκοκυπριακή πλευρά χρειάζεται να προσαρμόσει τον χάρτη που παρουσίασε για να ανταποκριθεί στις ανησυχίες που εκφράστηκαν από τους Ελληνοκύπριους για κάποιες τοποθεσίες. (σ.σ. Κι όπως σχολιάζει η πλευρά μας, δηλαδή βασικά τη Μόρφου).

- **Στο Περιουσιακό** υπάρχουν δύο αρχές: για περιοχές υπό εδαφική αναπροσαρμογή και τις υπόλοιπες το καθεστώς θα οικοδομηθεί κατά τρόπο που να προσφέρεται επικράτηση στους εκτοπισμένους ιδιοκτήτες, αλλά όχι 100%, για περιοχές που δεν είναι υπό εδαφική αναπροσαρμογή το καθεστώς να οικοδομηθεί κατά τρόπο που να προσφέρεται επικράτηση στους σημερινούς χρήστες, αλλά όχι 100%. Συγκεκριμένα στοιχεία πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω.

- **Στην Ισότιμη αντιμετώπιση**, σε σχέση με τη μόνιμη διαμονή Τούρκων υπηκόων να έχουν ποσόστωση και να είναι ακριβοδίκαιο (equitable) προς τους Έλληνες υπηκόους που γίνονται μόνιμοι κάτοικοι, εκτός του καθεστώτος που σχετίζεται με φοιτητές, τουρίστες και αποσπασμένους εργαζόμενους. Περαιτέρω συζήτηση απαιτείται ως προς το τι είναι ακριβοδίκαιο στην εφαρμογή της μόνιμης διαμονής.

- **Το θέμα** της αποτελεσματικής συμμετοχής χρειάζεται να συζητηθεί περαιτέρω σε σχέση με το θέμα της μιας ευνοϊκής ψήφου (όταν και υπό ποies συνθήκες, ποια σώματα και σχετικοί μηχανισμοί επίλυσης αδιεξόδων), ενώ όποια άλλα απομένοντα στοιχεία στη νομική εξουσία συμπεριλαμβανομένου του αιτήματος της τ/κ πλευράς για εκ περιτροπής προεδρία θα πρέπει επίσης να συζητηθούν».

Η τουρκική πρόταση

Ενώ η πρόταση που είχε επιδώσει η Τουρκία στον κ. Αίντε για τις ανάγκες της συγγραφής του κοινού εγγράφου περιοριζόταν σε δύο γραμμές (Συνθήκη Εγγυήσεων, Συνθήκη Συμμαχίας), τελικά μετά το δέιπνο του γ.γ. με όλους τους εμπλεκόμενους στις 30 Ιουνίου, στο Κραν-Μοντάνα, παρουσίασε λίγο μεγαλύτερη, υπό τον όρο ότι «τίποτε δεν είναι συμφωνημένο αν δεν συμφωνηθούν όλα». Στο κείμενο –που έχει στην κατοχή της η «Κ»– επισομαίνεται ότι «η πρόταση είναι εντός των ορίων των στοιχείων που καθόρισε ο γ.γ. στο εν λόγω δέιπνο (της 30ης Ιουνίου), στο μέτρο που τα εν λόγω στοιχεία αφορούν την Τουρκία ως εγγυήτρια δύναμη». Ωστόσο, είναι προφανές η επιμονή της Αγκυρας στις εγγυήσεις, στοιχείο-κλειδί του πλαισίου του γ.γ. και στους οποίους στην κατάργηση επέμεινε ο κ. Γκουτιέρες.

1. Εγγυήσεις:

α) Η Συνθήκη Εγγυήσεων θα εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών (mutatis mutandis) στη νέα κατάσταση πραγμάτων.

β) Δεν θα υπάρξει ρήτρα κατάργησης.

γ) Η Επιτροπή Επιτήρησης που θα ιδρυθεί με τη Συνθήκη για τη Νέα Κατάσταση Πραγμάτων θα πρέπει να επιτηρεί την εφαρμογή της συνολικής διευθέτησης.

δ) Θα πρέπει να υπάρξει αξιολόγηση στο τέλος της τρίτης περιόδου της εκ περιτροπής προεδρίας και της Ομοσπονδιακής Βουλής στο τέλος τριών πλήρων εκλογικών κύκλων, μετά την επιτυχή εφαρμογή. (Υπόκειται σε συμφωνία σε υψηλότερο επίπεδο, μετά από την επιτυχή εφαρμογή, να λάβει χώρα αξιολόγηση μετά το τέλος μικρότερης περιόδου).

2. Στρατιωτική παρουσία:

α) Θα πρέπει να υπάρξει σημαντική αρχική μείωση στρατευμάτων.

β) Θα πρέπει να υπάρξει περαιτέρω σταδιακή μείωση σε αριθμούς, σε ευθυγράμμιση με την πρόοδο που επιτυγχάνεται στην εφαρμογή της διευθέτησης.

γ) Θα πρέπει να υπάρξει μόνιμη δύναμη η οποία δεν θα υπόκειται σε ρήτρα αποχώρησης.

δ) Ένα εμπλέον Πρωτόκολλο στη Συνθήκη Συμμαχίας και στις Μεταβατικές Διευθετήσεις Ασφαλείας θα πρέπει να επισυναφθούν στη Συνθήκη για τη Νέα Κατάσταση Πραγμάτων.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ

Ποια η επόμενη μέρα στο Κυπριακό μετά το Κραν-Μοντάνα

Το Κραν-Μοντάνα ανέδειξε την επιμονή της Τουρκίας για διατήρηση του στρατηγικού ελέγχου σε ολόκληρη την Κύπρο μέσα από τη συνέχιση των Εγγυήσεων έστω και με διαφοροποιημένο τρόπο αλλά και μέσα από τη διεκδίκηση δικαιωμάτων για τους Τούρκους πολίτες. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επεχείρησε να ανταλλάξει ένα πακέτο υποχωρήσεων στα εσωτερικά θέματα με μηδενικές εγγυήσεις και μηδενικά στρατεύματα.

Η στρατηγική αυτή του Προέδρου Αναστασιάδη στριζόταν στη διαπίστωση που έκανε μέσα από δημοσκοπήσεις ότι καμία λύση που θα περιλαμβάνει εγγυήσεις και στρατεύματα δεν θα μπορούσε να περάσει σε δημοψήφισμα. Την ίδια στιγμή με βάση και τα λεχθέντα στο Εθνικό Συμβούλιο στο Κραν-Μοντάνα εκτιμάτο ότι στη χειρότερη

περίπτωση, αν η Τουρκία απέρριπτε το συγκεκριμένο πάρε-δώσε, θα ήταν εκτεθειμένη ενώπιον του διεθνούς παράγοντα. Δεν υπάρχει ξεκάθαρη εικόνα για το πώς αντιδράσε η Τουρκία. Κάποιοι μιλούν για αντιπρόταση της που προνοούσε την ενσωμάτωση στοιχείων της συνθήκης εγγυήσεων στη συνθήκη συμμαχίας που απέρριψε ο Αναστασιάδης. Αυτά εξηγούν εν μέρει και το γιατί ο γ.γ. του ΟΗΕ δεν επέρριψε ευθύνες στην Τουρκία και ανακοίνωσε το τέλος της διαδικασίας. Άλλοι μιλούν απλώς για άρνηση της Τουρκίας να δώσει γραπτώς την πρότασή της. Ερχόμαστε τώρα στην επόμενη μέρα. Από την πλευρά της Τουρκίας επιχειρείται να αυξηθεί η ψυχολογική πίεση στους Ε/κ με επαναφορά της φιλολογίας για σχέδιο Β' και σχέδιο Γ'. Αποψη μου είναι ότι πίσω από αυτά είναι η προσπάθεια

των Τούρκων να αποδεχθούμε τη δική τους αντιπρόταση. Όπως έχω επανειλημμένα εξηγήσει η Τουρκία δεν πρόκειται να προχωρήσει σε προσαρτηση των Κατεχομένων ή σε λύση δύο κυρίαρχων κρατών.

Ο λόγος είναι ότι και τα δύο θα οδηγούσαν σε κατάργηση αυτού που η Τουρκία θέλει και επιμένει να έχει. Δηλαδή λόγο και ρόλο στη νότια Κύπρο μέσω των ρυθμίσεων μιας διζωνικής ομοσπονδίας και τη συνέχιση των εγγυητικών της δικαιωμάτων. Στο πλαίσιο αυτό είναι δυνατόν η Τουρκία να επιχειρήσει και την αναβάθμιση της «ΤΔΒΚ» (που λίγο-πολύ έχει γίνει ήδη μέσα από τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς της πράσινης γραμμής κ.λπ.) ή ακόμα και την αλλαγή της διαπραγματευτικής βάσης από ομοσπονδία σε συνομοσπονδία (αυτή απαιτεί και τη δική μας συναίνεση). Η διαφανόμενη

μη απόδοση από τον ΟΗΕ ευθυνών στην πλευρά μας για το ναυάγιο στο Κραν-Μοντάνα δεν διευκολύνει την Τουρκία στην εκφρασμένη πρόθεσή της για αλλαγή των παραμέτρων της λύσης. Εκτιμώ πως η Τουρκία θα συνεχίσει την πίεση προς την πλευρά μας με κινήσεις όπως π.χ. μία απόφαση της ψευδοβουλής ή ακόμα και ένα δημοψήφισμα υπέρ της συνομοσπονδίας, όπως επίσης και με συνέχιση και κλιμάκωση των αντιδράσεων στην υλοποίηση του ενεργειακού μας προγράμματος. Την ίδια στιγμή θεωρώ ότι η Τουρκία θα μπορούσε να αναμείνει να δει μία σειρά από πράγματα πριν ενεργοποιήσει το όποιο σχέδιό της. Π.χ. το πού θα οδηγήσει η διαπραγματεύση, μετά τον Οκτώβριο, με τη νέα γερμανική κυβέρνηση σε ό,τι αφορά τις ευρω-τουρκικές σχέσεις. Το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών

του Φεβρουαρίου που ενδεχομένως να οδηγήσει είτε σε αποδοχή της αντιπρόταψής της (σε περίπτωση επανεκλογής του Ν. Αναστασιάδη) είτε σε εγκατάλειψη από την Ε/κ πλευρά (σε περίπτωση εκλογής του Ν. Παπαδόπουλου) αριθμού συγκλίσεων καταλήγοντας θα ήθελα να τονίσω ότι η παρούσα διαδικασία δεν έχει ακόμα τελειώσει παρά το αναμενόμενο διάλειμμα περισυλλογής που προτείνει ο ΟΗΕ. Επιβάλλεται με ψυχραιμία και παρά την προεκλογική περίοδο που διανύουμε να επαναξιολογήσουμε την κατάσταση. Παράλληλα απαιτείται να κινηθούμε προληπτικά προς τον διεθνή παράγοντα για να αποτρέψουμε νέα τουρκικά τετελεσμένα.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος.

Πτήσεις για
Ελλάδα

από
40€

Οι τιμές των εισιτηρίων υπόκεινται σε διαθεσιμότητα.

Ψάχνεις φθηνά αεροπορικά εισιτήρια;

Η budgetfly.com αναζητά χιλιάδες αεροπορικές εταιρείες, συγκρίνει τιμές και βρίσκει φθηνά αεροπορικά εισιτήρια σε δευτερόλεπτα.

 budgetfly.com

Τα τουρκικά σενάρια μετά το αδιέξοδο στην Ελβετία

Οι γραμμές Τσαβούσογλου, ο ρόλος της Ε.Ε. και οι επιπτώσεις στο Κραν-Μοντάνα

Των ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ και ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Το ένα δεδομένο με το οποίο μετέβη η τ/κ πλευρά και ο Μουσταφά Ακιντζί στο Κραν-Μοντάνα, αφορούσε τα δικά του διαπραγματευτικά όρια στο τραπέζι των συνομιλιών, εφόσον είχε ειπωθεί κατ' επανάληψη πως τα έχει φτάσει και δεν θα μπορούσε να κάνει ο ίδιος περαιτέρω κινήσεις. Περίπου το ίδιο φαίνεται πως ίσχυε και σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ» και για τον ΥΠΕΞ της Τουρκίας Μεβλούτ Τσαβούσογλου στην Ελβετία. Η αποφυγή του να τοποθετηθεί επί της ουσίας από την πρώτη μέχρι και την τελευταία μέρα στο Κραν-Μοντάνα, παρά τις διαβεβαιώσεις και επίμονες ερωτήσεις για το κεφάλαιο της Ασφάλειας και των Εγγυήσεων τόσο από τον Πρό-

Ούτε καν σε κατ' ιδίαν συναντήσεις που είχαν σε ανώτατο επίπεδο Έλληνες αξιωματούχοι, κατάφεραν να αποσπασούν δέσμευση για θετική προσέγγιση εκ μέρους των Τούρκων ομολόγων τους, ενόψει τότε του Κραν-Μοντάνα.

εδρο της Δημοκρατίας Νίκο Αναστασιάδη όσο και από τον Έλληνα ΥΠΕΞ Νίκο Κοτζιά, επιβεβαιώνουν από μια πλευρά τα προαναφερθέντα. Από την άλλη, πηγές της εφημερίδας τονίζουν πως ο Μεβλούτ Τσαβούσογλου κατέληξε στο Κραν-Μοντάνα έχοντας σαφείς οδηγίες να μην υποχωρήσει στο παραμικρό, με αποτέλεσμα να προτάξει ένα αποστειρωμένο από διπλωματικές πλευρές παιχνίδι εντυπώσεων που επί της ουσίας οδήγησε στην κορύφωση του αδιεξόδου μετά το περιβόητο δείπνο στο Κραν-Μοντάνα.

Τι είχε διαφανεί πιο πριν

Τουλάχιστον από δημοσιογραφικές πληροφορίες υπήρχε η εντύπωση πριν τη συνέχεια της διάσκεψης στην Ελβετία, και χωρίς καν η Τουρκία να έχει ανοίξει τα καρτιά της στον ειδικό σύμβουλο για το Κυπριακό Έσπεν Μπαρθ

Αίντε με τον οποίο αξιωματούχοι της χώρας περιορίστηκαν σε τηλεφωνικές συνδιαλέξεις πριν από τη μετάβαση, πως υπήρχαν μηνύματα για ανοίγματα από την Άγκυρα. Ωστόσο, δεν είχε καταγραφεί τίποτα συγκεκριμένο, και οι πληροφορίες από το παρασκήνιο παρά τη σοβαρότητα και την κρισιμότητα των στιγμών κινούνταν στον άονα του «να πάμε και να δούμε». Η πραγματικότητα αποδείχθηκε εντελώς διαφορετική και αυτό γιατί τελικά ούτε καν σε κατ' ιδίαν συναντήσεις που είχαν σε ανώτατο επίπεδο Έλληνες αξιωματούχοι, κατάφεραν να αποσπασούν μια δέσμευση για θετική προσέγγιση εκ μέρους ομολόγων τους από την Τουρκία και ενόψει του Κραν-Μοντάνα. Το ερώτημα που ανακύπτει φυσιολογικά άπτεται του βαθμού ευθύνης όσων αποφάσισαν να συνεχιστεί η διάσκεψη εφόσον οι πληροφορίες για τη στάση που θα κρατούσε η Τουρκία στο μείζον για την ε/κ πλευρά κεφάλαιο της Ασφάλειας και των Εγγυήσεων όχι μόνο δεν ήταν κρυφές αλλά είχαν και μια συνέπεια από την αρχή που ξεκίνησε τις επαφές ο Έσπεν Μπαρθ Αίντε εκτός Κύπρου μέχρι και το ναυάγιο της περασμένης Παρασκευής. Ειδικότερα δε, όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ» και δεν αμφισβητείται, εφόσον άλλα έχει κατά νου η Τουρκία σε σχέση με το μέλλον της που αφορά τη σχέση της με την Ε.Ε., θέμα στο οποίο περιφερειακά άπτεται τόσο η παρουσία της Κύπρου όσο και η επίλυση του Κυπριακού όσο και αν έγινε προσπάθεια στα ευρωπαϊκά όργανα να συνδεθούν τα βήματα εκ μέρους της Άγκυρας στο εθνικό θέμα με τη σχέση Τουρκίας-Ε.Ε.

Περιμένει τις εκλογές

Επιβεβαιώνονται σε αυτό το σημείο οι αναλύσεις των προηγούμενων εβδομάδων που τόνιζαν με έμφαση, και η «Κ» μεταξύ αυτών, πως στην ατζέντα της Τουρκίας το Κυπριακό ήταν χαμηλά και πως δεν θα προχωρούσε σε καμία κίνηση αν δεν ξεκαθαρίσει πρώτα ένα άλλο τοπίο που συνάδει άμεσα με όλα τα προαναφερόμενα, οι εκλογές στη Γερμανία. Στην εξίσωση φυσικά και έχει ρόλο η Ε.Ε. που όμως εκτιμάται από αρμόδιες πηγές πως δεν θα προχωρούσε σε ουσιαστικές αποφάσεις που ν' αφορούν την Τουρκία αν πρώτα δεν

Στην τουρκική πρωτεύουσα αποκλείονται σε πρώτο στάδιο ριζοσπαστικές υφής σχέδια, όπως λ.χ. η προσάρτηση των Κατεχομένων. Σε αντίθεση, η τουρκική πλευρά στρέφει την προσοχή της σε πιο «ήπιες» προτάσεις, όπως το μοντέλο Γιβραλτάρ.

καταστεί σαφές το ποιος θα είναι στο τιμόνι του βασικού, οικονομικού, πνεύματος της Ένωσης. Είναι μέσα στο πλαίσιο αυτό που συνάντησε ακόμη και την άρνηση χωρών μελών της Ε.Ε., νοθευσία που ήρθε από ελληνικές πλευρές και αφορούσε το να προχωρήσει η Ε.Ε. με τα εκκρεμούντα με την Τουρκία θέματα ώστε η τελευταία με τη σειρά της να κάνει βήματα στο Κυπριακό. «Είναι το αντίθετο που θα πρέπει να συμβεί» ήταν απάντηση αξιωματούχων σε υψηλό επίπεδο, πριν από τη διάσκεψη στο Κραν-Μοντάνα.

Κατανόηση για Εγγυήσεις

Κι ενώ συνέβαιναν αυτά, με την προετοιμασία της διάσκεψης να είναι σε εξέλιξη, φαίνεται πως η κατανόηση του ότι εν έτει 2017 δεν δύναται τρίτες χώρες να εγγυώνται σε κράτος μέλος της Ε.Ε., ξεπερνάει κι αυτή την ξεκάθαρη αναφορά που έκανε στο πλαίσιο συμπερασμάτων του ο γ.γ. των Η.Ε. Αντόνιο Γκουτέρες. «Υπάρχει μεγάλο επίπεδο κατανόησης του τι σημαίνει, όχι γιατί σήμερα υπάρχει ανάλογο με της Κύπρου παράδειγμα για να γίνει σύγκριση αλλά ακριβώς επειδή η πολυτάραχη ευρωπαϊκή ιστορία είναι διάσπαρτη με ανάλογα παραδείγματα από το παρελθόν. Παραδείγματα που όταν αναφέρονται σε διάφορα φόρα και μεταφέρονται υποθετικά στο σήμερα, γίνονται κατανοητά από ευρωπαίους ηγέτες κι αν μη τι άλλο δεν αφήνουν κανένα ευχάριστο συναίσθημα στο τέλος. Ειδικά αν μια σειρά από χώρες θα μπορούσαν ή αντιμέτωπσαν παρόμοια με την Κύπρο προβλήματα ως προς τις εγγυήσεις» τόνισε στην «Κ» αρμόδια πηγή.

Τα επόμενα βήματα από Τουρκία και Τ/κ

Από τα ζητήματα της προηγούμενης Παρασκευής, το Κυπριακό εισήλθε σε νέα φάση. Αυτό ισχυρίζεται η τουρκική πλευρά ενώ παρόμοια είναι και η άποψη της ηγεσίας του Μουσταφά Ακιντζί και των τ/κ πολιτικών κομμάτων. Στην Άγκυρα η άποψη που ξεχωρίζει σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις είναι το ότι στο Κραν-Μοντάνα κατάρρευσαν οι παράμετροι του ΟΗΕ. Από αυτή την άποψη, η τουρκική πλευρά προσεγγίζει με προβληματισμό τις τελευταίες δηλώσεις της Λευκωσίας, οι οποίες κάνουν λόγο για συνέχιση της προσπάθειας λύσης με βάση τις υφιστάμενες συνθήκες και παραμέτρους του Κυπριακού. Παρόμοια είναι και η άποψη της τουρκοκυπριακής πλευράς. Η ηγεσία του Μουσταφά Ακιντζί ζητά από την ε/κ πλευρά να κατανοήσει ότι το κλειδί της λύσης βρίσκεται στο δικό της χέρι αλλά ότι με την αρχή «μηδέν στρατός μηδέν εγγυήσεις» οι δύο κοινότητες δεν πρόκειται να οδηγηθούν σε θετικό αποτέλεσμα. Αξίζει να σημειωθεί ότι προχωρώντας ένα βήμα πιο πέρα, η τουρκοκυπριακή Δεξιά αναφέρει ότι πλέον έχει έρθει η ώρα για την έναρξη μιας συζήτησης και ενός δημόσιου διαλόγου γύρω από τα εναλλακτικά σενάρια της τουρκικής πλευράς.

Το μοντέλο Γιβραλτάρ

Η έναρξη της συζήτησης γύρω από τα εναλλακτικά σενάρια είναι μια ιδέα την οποία προσεγγίζει με θετικό τρόπο το τουρκικό Προεδρικό και κύκλοι της τουρκικής κυβέρνησης. Συνεργάτες του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, υπό την σκιά των τελευταίων εξελίξεων, καταλήγουν στο ότι η τουρκική πλευρά καλείται μια ώρα αρχύτερα να εστιάσει σε αυτά, μέσα από δυο συμπεράσματα: Πρώτον, η ελπίδα-οπτική γωνία της ε/κ πλευράς ότι μετά το τέλος των προεδρικών εκλογών στην Κυπριακή Δημοκρατία, οι συνομιλίες θα μπορούσαν να συνεχιστούν από το σημείο που διακόπηκαν, δεν πρόκειται να φέρει κανένα θετικό αποτέλεσμα. Υποστηρίζεται επίσης ότι ο διεθνής παράγοντας δεν πρόκειται να πιέσει τις εμπλεκόμενες πλευρές, έτσι όπως συνέβη την περίοδο 2014-2015. Οι ΗΠΑ είναι απασχολημένες με πολλά προβλήματα στο εσωτερικό μέτωπο και οι ισορροπίες στην περιοχή έχουν αλλάξει. Δεύτερον, η Άγκυρα επιμένει στο γεγονός ότι σε τελική ανάλυση τα εναλλακτικά σχέδια για το Κυπριακό, θα έρθουν στο προσκήνιο διά μέσου ενός νέου διαλόγου των δύο κοινοτήτων. Στο ίδιο πλαίσιο υποστηρίζεται ότι η ε/κ πλευρά δεν έχει το προνόμιο να αψηφάει τα βήματα μιας μεγάλης δύναμης, δηλαδή της Τουρκίας. Την ίδια στιγμή, οι νέες κινήσεις της τ/κ πλευράς δεν πρόκειται να σημειώσουν επιτυχία δίχως τη συγκατάθεση –άμεση ή έμμεση– της ε/κ πλευράς, με βάση μια σειρά σημαντικών ανταλλαγμάτων. Στο πλαίσιο του προαναφερόμενου προβληματισμού, στην τουρκική

πρωτεύουσα αποκλείονται σε πρώτο στάδιο ριζοσπαστικές υφής σχέδια, όπως λ.χ. η προσάρτηση των Κατεχομένων. Σε αντίθεση με τέτοιου είδους σπασμωδικές κινήσεις, η τουρκική πλευρά στρέφει την προσοχή της σε πιο «ήπιες» προτάσεις, όπως το μοντέλο Γιβραλτάρ, σύμφωνα με το οποίο, στο μέλλον η άμυνα και η εξωτερική πολιτική θα είναι καθήκον-έργο της Άγκυρας. Στα υπόλοιπα ζητήματα, η τουρκοκυπριακή κοινότητα θα διατηρήσει την αυτονομία της. Αναλύοντας το μοντέλο Γιβραλτάρ, τουρκική πηγή με πολυχρόνη εμπειρία στο πεδίο της διπλωματίας, αναφέρει στην «Κ» ότι «στην πραγματικότητα, από την σκοπιά της Άγκυρας, το συγκεκριμένο μοντέλο δεν απέχει πολύ από τα όσα συζητήθηκαν μέχρι σήμερα στο τραπέζι των συνομιλιών στο Κυπριακό. Όπως και στην περίπτωση της ομοσπονδιακής λύσης, έτσι και στην περίπτωση αυτού του μοντέλου, η τουρκική πλευρά στοχεύει σε ειδικές σχέσεις με την Κύπρο στα πεδία της διπλωματίας και της άμυνας. Επίσης, θα πρέπει να τονιστεί ότι το συγκεκριμένο μοντέλο αφήνει ανοιχτή την πόρτα για την έναρξη της συζήτησης γύρω από ένα νέο μοντέλο ομοσπονδίας. Φυσικά, η έναρξη αυτής της συζήτησης δεν είναι δυνατόν να έρθει στο προσκήνιο δίχως να θεθούν ανταλλάγματα και νέες ελκυστικές προτάσεις. Η τουρκική πλευρά θα μπορούσε για παράδειγμα ν' ανοίξει το θέμα της κλειστής πόλης της Αμμοχώστου ή να προτείνει τη σταδιακή μείωση των στρατευμάτων».

ΘΕΣΕΙΣ / Του ΝΙΚΟΥ ΚΑΤΣΟΥΡΙΑΗ

Τουρκία και φυσιολογικό κράτος

Η κατάληξη της τελευταίας διάσκεψης για προώθηση λύσης του Κυπριακού στο Κραν-Μοντάνα είναι καλά γνωστή. Ο κακός δαίμονας της Κύπρου έδρασε και πάλι. Η τουρκική αδιαλλαξία και

επεκτατισμός για μια ακόμα φορά, όπως για 43 χρόνια τώρα, έθεσε φρένο σε μια ακόμα προσπάθεια για το Κυπριακό. Η επιμονή της Τουρκίας να συντηρήσει φυσική, νομική και πολιτική παρουσία και επικυριαρχικό ρόλο στην Κύπρο για πάντα. Ένας ρόλος που μοιάζει με την παροχή προστασίας στο κόμο της νύχτας.

Λέει η μαφία: Πλήρως με για προστασία από βομβιστές κ.λπ., εννοώντας ότι αν δεν πληρωθεί είναι ο ίδιος που θα βάλει τις βόμβες. Επιπρόσθετα για να είμαι σίγουρος ότι θα τηρηθούν τα συμφωνηθέντα, να έχω και φυσική παρουσία δι' αντιπροσώπων. Δηλαδή μπράβων! Αυτό κάνει και η Τουρκία. Το συμβόλαιο προστασίας είναι η Συνθήκη Εγγύησης με το επεμβατικό

δικαίωμα και οι μπράβοι τα στρατεύματα. Δυστυχώς αυτή η απαράδεκτη στάση της επιβάλλει αυτή τη στιγμή ως πρώτο βήμα αντίδρασης μια παγκόσμια εκστρατεία διαφώτισης.

Επίκεντρο τα μόνιμα και μη μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, η Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλοι οργανισμοί. Σ' αυτήν την προσπάθεια πρέπει να μετέχουν οι πάντες. κυβέρνηση, βουλή, κόμματα, οργανώσεις και φορείς. Εκκλήσις, άτομα. Βασικό συστατικό στοιχείο αυτής της προσπάθειας πρέπει να είναι η αξιοποίηση της φράσης του γ.γ. του ΟΗΕ για ένα «φυσιολογικό κράτος» στην Κύπρο ως αποτέλεσμα της λύσης.

Τι είναι το φυσιολογικό κράτος; Για την ε/κ πλευρά το βασικό πλαίσιο έχει τεθεί με την ομόφωνη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου στις 18/9/2009. Θεωρώ σκόπημο και απαραίτητο να την παραθέσω σημείο με σημείο: «Επαναβεβαιώνει την εμμονή του σε εξεύρεση μιας ειρηνικής λύσης στη βάση των περί Κύπρου ψηφισμάτων του

ΟΗΕ και των Συμφωνιών Ύψηλο επιπέδου του 1977 και 1979 για διζωνική, δικονομική ομοσπονδία, με πολιτική ισότητα όπως αυτή καθορίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Η πιο πάνω λύση πρέπει να επιτυγχάνει την ενότητα του χώρου, του λαού, των θεσμών και της οικονομίας.

«Η λύση πρέπει να συνάδει με το διεθνές δίκαιο, τις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες, το κοινοτικό δίκαιο, καθώς και με τις διεθνείς συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα».

«Η ενωμένη Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να έχει μία και μόνη κυριαρχία, διεθνή προσωπικότητα και ιθαγένεια και να είναι μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας».

«Η λύση πρέπει να προνοεί την αποχώρηση των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων. Τελικός στόχος παραμένει η αποστρατιωτικοποίηση της Κύπρου με την απομάκρυνση και των βρετανικών βάσεων».

«Πριν από τη λύση να διενεργηθεί απο-

γραφή πληθυσμού από αξιόπιστο διεθνή οργανισμό. Το Εθνικό Συμβούλιο στηρίζει τη θέση και τις προσπάθειες που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας καταβάλλει στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων, για την επείγουσα ανάγκη απογραφής πληθυσμού, ιδιοκτησίας και χρήσης γης. Επίσης, στηρίζει τις προσπάθειες του Προέδρου να επιδιωχθεί μορατόριουμ στην εκμετάλλευση προσφυγικών περιουσιών και στην απόδοση της λεγόμενης ιθαγένειας του ψευδοκράτους».

«Η αποκατάσταση της κυριαρχίας, ανεξαρτησίας, εδαφικής ακεραιότητας και ενότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στην ενωμένη Κυπριακή Δημοκρατία, κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν νοούνται εγγυητές και εγγυήσεις».

«Αποκατάσταση των βασικών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των Κυπρίων, περιλαμβανομένου του δικαιώματος των προσφύγων για επιστροφή στα σπίτια και τις περιουσίες τους, είναι επίσης απαραίτητη προϋπόθεση για τη

λύση. Η παράνομη δόμηση σε ελληνοκυπριακές περιουσίες υπονομεύει την εφαρμογή της πιο πάνω αρχής και δημιουργεί νέα τετελεσμένα, που αποσκοπούν στην απόκτηση πολιτικών πλεονεκτημάτων στο πλαίσιο της συζήτησης για συνολική διευθέτηση. Πρέπει να διατρανωθεί ο σεβασμός και η αποκατάσταση στις τέσσερις ελευθερίες. Αποκλεισμός των μόνιμων παρεκκλίσεων από το ευρωπαϊκό κεκτημένο».

«Η λύση πρέπει να είναι προϊόν συμφωνίας μεταξύ των δύο ηγετών και όχι αποτέλεσμα επιβολής εκ των εξώ. Μόνο μια τέτοια συμφωνία μπορεί να παραρτηθεί σε δημοψήφισμα. Αποκλείεται η όποια μορφή επιδιαιτησίας καθώς και η επιβολή χρονοδιαγραμμάτων».

Απορρίπτεται και αποκλείεται η όποια μορφή λύσης που οδηγεί στη νομιμοποίηση του στάτους κβο ή στη λύση δύο χωριστών κρατών». Το κείμενο μιλά από μόνο του.

Ο κ. Νίκος Κατσουριδής είναι πρώην βουλευτής ΑΚΕΛ.

Στο Κραν-Μοντάνα κατέρρευσε μια διαδικασία 50 ετών

«Θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί εξόρυξη στην ίδια περιοχή. Αυτό θα το δούμε εντός των επόμενων ημερών», δηλώνει στην «Κ» ο Ταξίν Ερτουρούλογλου

Συνέντευξη στον ΝΙΚΟ ΣΤΕΛΓΙΑ

Λίγα εβδομήντα μετά το ναυάγιο στο Κυπριακό, η «Κ» συνάντησε τον «υπουργό Εξωτερικών» Ταξίν Ερτουρούλογλου και έθεσε επί τάπητος τις τελευταίες εξελίξεις. Ο έμπειρος τ/κ πολιτικός προβλέπει ότι η Τουρκία θα πραγματοποιήσει βήματα στα πεδία της διπλωματίας και της οικονομίας αλλά και ότι ακολουθεί τουρκική εξόρυξη στα πεδία του νησιού. Την ίδια ώρα, αποκλείει το ενδεχόμενο της λήψης στρατιωτικών μέτρων εκ μέρους της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ, αλλά και το ενδεχόμενο της επανέναρξης των συνομιλιών με βάση τις υφιστάμενες παραμέτρους της λύσης.

Προτού αναφερθούμε στις τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό, θα ήθελα την άποψή σας σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις στην κυπριακή ΑΟΖ. Ποια είναι η δική σας εκτίμηση για τις εξελίξεις που πρέπει να αναμένουμε σε αυτό το πεδίο;

—Δυστυχώς η ελληνοκυπριακή πλευρά ξεκίνησε τις εργασίες της. Επίλεξε να κορυφώσει την ένταση και να ψηφίσει τις προειδοποιήσεις της Τουρκίας και της τ/κ πλευράς. Εδώ και καιρό, όλες οι πλευρές γνώριζαν ότι η Τουρκία και η τ/κ

Η διαπραγματευτική ομάδα του κ. Ακιντζι έπραξε πολύ σοβαρά λάθη. Προχώρησαν σε αδικαιολόγητες υποχωρήσεις. Έδωσαν πολλά πράγματα.

πλευρά δεν πρόκειται να τηρήσουν σιωπηλή στάση σε αυτή την υπόθεση. Οποσδήποτε η τουρκική πλευρά θα αντιδράσει στις κινήσεις της ε/κ πλευράς. Σήμερα ή αύριο, η τουρκική πλευρά θα πραγματοποιήσει τα βήματά της.

Ποια θα είναι τα βήματα της τουρκικής πλευράς; Διπλωματικές, οικονομικές πρωτοβουλίες ή ακόμη και στρατιωτικά μέτρα;

—Προσωπικά ελπίζω ότι δεν θα ληφθούν στρατιωτικά μέτρα. Αυτή τη στιγμή οι υφιστάμενες συνθήκες δεν επιβάλλουν στρατιωτικά μέτρα. Ωστόσο, το γεγονός ότι δεν θα υπάρξουν στρατιωτικά μέτρα δεν πρέπει να μας οδηγεί στο λανθασμένο συμπέρασμα ότι η τουρκική πλευρά δεν πρόκειται να αντιδράσει. Οποσδήποτε θα υπάρξει αντίδραση. Για ακόμη μία φορά θα γίνει αντιληπτό ότι η ελληνοκυπριακή πλευρά δεν έχει το δικαίωμα να προβεί σε μια τέτοιου είδους ενέργεια. Θα μπορούσαν να ληφθούν διπλωματικά ή οικονομικά μέτρα. Επίσης, θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί εξόρυξη στην ίδια περιοχή. Αυτό θα το δούμε εντός των επόμενων ημερών.

Εσείς ως τουρκοκυπριακή κοινότητα θα λάβετε πρωτοβουλίες γι' αυτό το ζήτημα;

—Δεν υπάρχουν περιθώρια για να πραγματοποιήσουμε άλλοι είδους βήματα εκτός από αυτά που εμπιπτόν στη σφαίρα της διπλωματίας.

Λίγο πριν από τις εξελίξεις στην ΑΟΖ μας απασχολούσαν οι εξελίξεις στο Κραν Μοντάνα. Πώς προσεγγίζετε τις τελευταίες εξελίξεις και το ναυάγιο;

—Οι θέσεις μου είναι γνωστές εδώ και καιρό. Ποτέ δεν πίστευα ότι ήταν δυνατόν να αποχωρήσουν οι δύο πλευρές από το τραπέζι διαπραγματεύσεων που στήθηκε στο πλαίσιο της αποστολής καλής θέλησης του ΟΗΕ. Ανέκαθεν υποστή-

ριζα ότι από τεχνική άποψη δεν υπήρχαν περιθώρια για μια τέτοιου είδους συμφωνία, και αυτό για τον εξής λόγο: Αυτή η διαδικασία βασίζεται στην αρχή της ανισότητας. Η μια πλευρά είναι ένα αναγνωρισμένο κράτος που εκπροσωπείται διαπραγματευτικά ως μια εξεγερμένη κοινότητα ή καλύτερα μια μειονότητα του νησιού που στοχεύει στη διχοτόμηση. Γι' αυτό τον λόγο της επιβάλλονται απομονώσεις. Υπό αυτές τις συνθήκες διεξάγεται η διαπραγματευτική διαδικασία προορισμένη να λυθεί. Κατ' αυτόν τον τρόπο, με ένα ανόητο αίτημα, ο ΟΗΕ μας έκλειψε τα τελευταία 50 χρόνια μας.

Τελικά, στο Κραν Μοντάνα το αυτονόητο ήρθε στο προσκήνιο. Η ελληνοκυπριακή πλευρά δεν συμμετείχε στη διάσκεψη με πρόθεση τη διαπραγμάτευση. Το ίδιο ισχύει και για την Ελλάδα. Από την πρώτη μέχρι την τελευταία ημέρα επανέλαβαν την αρχή «μηδέν στρατός, μηδέν γγγυήσεις». Η μητέρα πατρίδα και ο τουρκικός λαός της Κύπρου δεν επρόκειτο να αποδεχθούν κάτι τέτοιο. Αυτό το γνώριζαν πολύ καλά. Παρόλα αυτά παραδόθηκαν στον λαϊκισμό και, ενδεχομένως εστιάζοντας την προσοχή τους στις επικείμενες εκλογές, έπαιξαν το παιχνίδι της διαπραγμάτευσης. Προσπάθησαν να φανεί ότι διαπραγματεύονται. Προσωπικά πιστεύω ότι ακόμη και σε περίπτωση που δεν ετίθεντο ζητήματα εκλογών, η στάση του Αναστασιάδη δεν θα ήταν διαφορετική.

Πώς προσεγγίζετε τη νέα περίοδο μετά το ναυάγιο;

—Στέλνουν το μήνυμα ότι είναι έτοιμοι για διαπραγμάτευση. Πρόκειται για ένα αστείο μήνυμα που εκπέμπουν η ε/κ πλευρά και η Ελλάδα. Δεν πρόκειται να συμβεί κάτι τέτοιο. Στο Κραν-Μοντάνα δεν κατέρρευσε μόνο μια διάσκεψη. Στο Κραν-Μοντάνα κατέρρευσε μια διαδικασία 50 ετών. Κατέρρευσαν οι παράμετροι 50 ετών.

Δηλαδή πιστεύετε ότι κατέρρευσε η ομοσπονδιακή λύση;

—Αναφέρομαι στην ομοσπονδία, όχι αποκλειστικά στην ομοσπονδιακή λύση. Μια ομοσπονδιακή λύση συμπεριλαμβάνει και τη συνομοσπονδία. Μέχρι σήμερα συζητήσαμε στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με βάση τις παραμέτρους της δικαιοσύνης, διζωνικής ομοσπονδίας. Στο Κραν-Μοντάνα φάνηκε με ξεκάθαρο τρόπο ότι αυτοί οι παράμετροι έχουν πλέον καταρρεύσει. Κανείς δεν πρέπει να αναμένει ότι αυτό το θέμα θα σταλεί στην κατάψυξη. Θα ολοκληρωθούν οι εκλογές στην ε/κ πλευρά και στη συνέχεια οι συνομιλίες θα ξεκινήσουν εκ νέου. Δεν τίθεται τέτοιο ζήτημα. Ποτέ δεν θα συμβεί κάτι τέτοιο. Αυτή η ιστορία έληξε.

Αν κατανοώ ορθά αποκλείετε το ενδεχόμενο της μελλοντικής επιστροφής του Μουσταφά Ακιντζι στο τραπέζι των συνομιλιών, έτσι δεν είναι;

—Δεν πρόκειται για ένα ζήτημα που αφορά τις προσωπικές επιλογές του Μουσταφά Ακιντζι. Και ο ίδιος ο κ. Ακιντζι θα πρέπει να εινεί τη συνολική εικόνα στο Κραν-Μοντάνα, από όπου αποχώρησε με μεγάλη απογοήτευση. Σε κάθε περίπτωση, ποτέ δεν είχα κατανοήσει τις προσδοκίες του. Δεν έβλεπε ότι αυτή η διαδικασία δεν επρόκειτο να αποδώσει αποτέλεσμα; Ωστόσο, θα πρέπει να προσθέσω ότι μελλοντικά δεν αποκλείω την επιστροφή στο τραπέζι των συνομιλιών υπό κάποιες σημαντικές προϋποθέσεις. Η διπλωματία δεν τερματίζεται ποτέ. Η επιστροφή στο τραπέζι θα γίνει με βάση την κατανόηση της πραγματικότητας ότι έχουν λή-

ξει οι υφιστάμενες παράμετροι. Έχει ολοκληρωθεί πλέον το έργο του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ. Επίσης, ολοκληρώθηκαν οι δικαιοδικές συνομιλίες. Από τώρα και στο εξής, οι νέες συνομιλίες θα πραγματοποιηθούν πάνω σε νέες βάσεις, σε νέες παραμέτρους.

Κατανοώ ότι θεωρείτε υπεύθυνη την ε/κ πλευρά για το ναυάγιο. Ωστόσο, θα ήθελα να σας υπενθυμίσω τους στίχους ενός κλασικού τουρκικού τραγουδιού που λέει «δεν υπάρχει δούλος του Θεού δίχως λάθη». Πιστεύεται ότι η τ/κ πλευρά με τη στάση της δεν συνέβαλε καθόλου σε αυτή την αρνητική εξέλιξη;

—Από τη δική μας σκοπιά τα λάθη της τ/κ πλευράς ήταν πολλά. Η διαπραγματευτική ομάδα του κ. Ακιντζι έπραξε πολύ σοβαρά λάθη. Προχώρησαν σε αδικαιολόγητες υποχωρήσεις. Έδωσαν πολλά πράγματα.

Τι έδωσαν; Ποιες ήταν αυτές οι υπερβολικές παραχωρήσεις;

—Τα πάντα. Έδωσαν τα πάντα.

Δίνοντας πολλά ο Ακιντζι, άνοιξε η όρεξη της ε/κ πλευράς και ζήτησε περισσότερα, λέει ο Ταξίν Ερτουρούλογλου.

Το γεγονός ότι δεν θα υπάρξουν στρατιωτικά μέτρα δεν πρέπει να μας οδηγεί στο λανθασμένο συμπέρασμα ότι η τουρκική πλευρά δεν πρόκειται να αντιδράσει. Οποσδήποτε θα υπάρξει αντίδραση.

Τι πήραν ως αντίκρισμα; Δεν κατάφεραν να πάρουν ούτε καν την εκ περιτροπής προεδρία. Φυσικά, πρέπει να προσθέσω και το εξής: Κατά μια έννοια, τα λάθη του κ. Ακιντζι ενίσχυσαν με έμμεσο τρόπο τη θέση μας. Φάνηκε ότι παρά αυτές τις υπερβολικές παραχωρήσεις η λύση δεν είναι εφικτή. Ο Μουσταφά Ακιντζι διαπραγματεύτηκε νιώθοντας ότι η πλευρά του φέρει την ευθύνη του κυπριακού προβλήματος. Η πλευρά μας έπρεπε δήθεν να αποδείξει στην παγκόσμια κοινή γνώμη ότι επιδιώκει τη λύση. Για ποιο λόγο; Δίνοντας πολλά ο Ακιντζι, άνοιξε η όρεξη της ε/κ πλευράς και ζήτησε περισσότερα.

Θέλω να ολοκληρώσουμε τη συνέντευξη μας με την εκτίμησή σας σχετικά με τα εναλλακτικά

σχέδια της τ/κ πλευράς; Το ενδεχόμενο της προσάρτησης της «ΤΑΒΚ» στην Τουρκία συμπεριλαμβάνεται σε αυτά τα σχέδια;

—Προσωπικά, πριν από μήνες, έχω καταθέσει 4-5 επιλογές-προτάσεις. Το ενδεχόμενο της προσάρτησης, το οποίο δεν συζητείται την παρούσα στιγμή, συμπεριλαμβάνεται στην εν λόγω λίστα προτάσεων παρά το ότι δεν προσεγγίζεται θετικά από ορισμένους Τουρκοκύπριους και παρά το ότι δεν αποτελεί επίσημη γραμμή της Άγκυρας και της κυβέρνησης της «ΤΑΒΚ». Παράλληλα με αυτή τη συζήτηση γύρω από τις εναλλακτικές προτάσεις θα μπορούσαμε να συζητήσουμε με την ε/κ πλευρά τις σχέσεις καλής γειτονίας ή ακόμη και τη συνομοσπονδία.

POWERED BY

PAFOS2017
EUROPEAN CAPITAL OF CULTURE

THE TRAVELLING STAGE

presents two World Star Singers

LUZ CASAL
with Flamenco & Tango melodies

29/07

Castle Square / 20:30 / tickets 20€ & 30€

MISIA
the Soul of Fado

19/08

Pafos Ancient Odeon / 20:30 / tickets 15€ & 25€

Information: 26932017 & www.pafos2017.eu / tickets: www.soldouttickets.com.cy

Luz Casal
Hospitality
Sponsor:

Misia
Hospitality
Sponsor:

Τουρκικούς βρυχηθμούς προκαλεί το τρυπάνι

Σπασμωδικές αντιδράσεις από πλευράς Αγκυρας με απειλές προς πάσα κατεύθυνση

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Πέντε εικοσιτετράωρα μετά την άφιξη του πλωτού γεωτρήσανου, στο τεμάχιο 11 της κυπριακής ΑΟΖ, όλα είναι στη θέση τους προκειμένου να ξεκινήσει το ουσιαστικό κομμάτι των ερευνητικών εργασιών, που δεν είναι άλλο από την πορεία του τρυπανιού προς τον βυθό του σημείου γεωτρήσεως 1800 μέτρων. Από τα ζημειώματα περασμένης Τετάρτης, όταν το πλωτό γεωτρήσανο εισήλθε στην κυπριακή ΑΟΖ, από σημείο του τεμαχίου 5 που γειτνιάζει

Σε απόσταση 10 ναυτικών μιλίων, περιμετρικά του σημείου γεωτρήσεως κινείται μία από τις δύο τουρκικές φρεγάτες που έχουν σταλεί στην περιοχή. Πληροφορίες αναφέρουν ότι το πολεμικό πλοίο κινείται εκτός ζώνης ασφάλειας,

με την αιγυπτιακή ΑΟΖ, και με τελικό προορισμό το σημείο της γεωτρήσεως μοναδική παραφωνία αποτελούν οι αυξανόμενες το τελευταίο διάστημα φραστικές απειλές της Τουρκίας. Απειλές, που δεν φαίνεται να φθάνουν στο σημείο της γεωτρήσεως αλλά και στη Λευκωσία. Οι εργασίες που πραγματοποιούνται, από τις πρώτες ώρες άφιξης του γεωτρήσανου, συνεχίζονται απρόσκοπτα χωρίς να έχει προκληθεί το παραμικρό πρόβλημα από την παρουσία στην περιοχή πολεμικών πλοίων της Τουρκίας. Οι υψηλοί τόνοι δεν έχουν επηρεάσει τη Λευκωσία, η οποία, για να μην παρακολληθεί στενά

τα τεκταινόμενα πλυν όμως αποφεύγει, συστηματικά να εμπλακεί σε ένα δημόσιο διάλογο στη λογική ότι οι πραγματικές προθέσεις αποδεικνύονται επί του πεδίου, που στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι η περιοχή της ερευνητικής γεωτρήσεως. Η κυβέρνηση το μεσοδιάστημα από την έναρξη των εργασιών εμφανίστηκε περισσότερο θορυβημένη για την εικόνα που δινόταν ότι επικρατεί στην περιοχή, παρά για τις αντιδράσεις της Αγκυρας. Μια τακτική, που μέχρι τώρα φαίνεται να επιβεβαιώνει τις απόψεις εκείνης που θέλουν την Τουρκία να κινείται, και στην παρούσα φάση στην πεπατημένη των φραστικών προκλήσεων που επί του πεδίου, όμως κινούνται στα όρια του διεθνούς δικαίου. Η ίδια εκτίμηση φαίνεται να υπάρχει, και από πλευράς των δύο εταιρειών, TOTAL και ENI. Οι δύο εταιρείες, όπως αναφέρει και στη συνέντευξη του (σελ. 11) ο Χαράλαμπος Έλληνας, όχι μόνο γνώριζαν για τη συμπεριφορά της Τουρκίας αλλά και πώς θα την αντιμετωπίσουν.

Διπλωματική θωράκιση

Ένα από τα ισχυρά όπλα που έχει η Λευκωσία, απέναντι τους τουρκικούς λεονταρισμούς είναι και τα διπλωματικά τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και πέραν του Ατλαντικού. Αύριο Δευτέρα, η υπουργός Άμυνας της Γαλλίας θα περάσει από την Κύπρο και σε μια κίνηση που στέλνει πολλαπλά μηνύματα, θα επισκεφθεί για λίγη ώρα το πλωτό γεωτρήσανο της κοινοπραξίας TOTAL-ENI. Επίσκεψη που ενδεχομένως να συμπεσει με την έναρξη του κυρίως μέρους της γεωτρήσεως. Παράλληλα, η Λευκωσία ποντάρει τα μέγιστα στη συνεχιζόμενη δημόσια υποστηρικτική τακτική των ΗΠΑ, οι οποίες επαναλαμβάνουν με κάθε ευκαιρία δο-

Το πλωτό γεωτρήσανο στο τεμάχιο 11 αναμένεται να επισκεφθεί αύριο, Δευτέρα η γαλλίδα υπουργός Άμυνας η οποία θα περάσει από την Κύπρο. Σύμφωνα με πληροφορίες η παρουσία της γαλλίδας υπουργού ενδεχομένως να συμπεσει με το τέλος των δοκιμαστικών εργασιών και την έναρξη της γεωτρήσεως.

Τέσσερις ζώνες ασφάλειας

Πολύ πριν το γεωτρήσανο πάρει θέση στο σημείο γεωτρήσεως, το ΚΣΕΔ με NAVTEX και NOTAM προχώρησε στην δέσμευση της περιοχής μέχρι και της 15 Οκτωβρίου, δημιουργώντας τέσσερις ζώνες ασφάλειας πέριξ του σημείου της γεωτρήσεως. Η πρώτη όπως φαίνεται και στον χάρτη είναι η Κόκκινη Ζώνη σε απόσταση 500 μέτρων από το σημείο γεωτρήσεως, η Κίτρινη Ζώνη σε απόσταση 5 ναυτικών μιλίων, η Πορτοκαλί Ζώνη σε απόσταση 10 ναυτικών μιλίων και η Κίτρινη Ζώνη σε απόσταση 15 ναυτικών μιλίων. Στις τέσσερις ζώνες μέχρι και το πέρας των εργασιών, απαγορεύεται κάθε δραστηριότητα από θάλασσα και αέρα. Το πλωτό γεωτρήσανο βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία με το ΚΣΕΔ ενώ σε εικοσιτετράωρη βάση θα υπάρχουν σε επιφυλακή ελικόπτερα και πλοία της Δημοκρατίας, εάν και εφόσον χρειασθεί να επέμβουν, παρέχοντας με τον τρόπο αυτό πλήρη υποστήριξη στις ερευνητικές εργασίες.

θείσους το δικαίωμα της Κυπριακής Δημοκρατίας στην εκμετάλλευση του φυσικού πλούτου.

Οχι σε στρατικοποίηση

Μετά και τις τουρκικές προκλήσεις το 2014, και την αποχώρηση του Προέδρου της Δημοκρατίας από τις συνομιλίες για το Κυπριακό, η Λευκωσία, αφού ανέλυσε τα γεγονότα προχώρησε και αναθεώρησε την τακτική της, στη λογική της μη στρατικοποίησης των ενεργειακών. Σχεδιασμός που στηρίχθηκε στην προσεκτική ανάλυση της συμπεριφοράς που επιδείχθηκε από πλευράς Τουρκίας, τόσο το 2011 όταν ξεκι-

νούσε η πρώτη ερευνητική γεωτρήση στο τεμάχιο 12, αλλά και μετέπειτα όταν η ιταλική ENI τρυπούσε στο τεμάχιο 9. Και στις δύο περιπτώσεις παρά τις σφοδρές απειλές, η Τουρκία απέφυγε να παραβεί το διεθνές δίκαιο παραμένοντας σε ρόλο απλού θεατή των εργασιών, στις πρώτες εικοσιτετράωρα. Πηγές που είχαν πραγματοποιηθεί πριν από την έλευση του γεωτρήσανου, απέδιδαν μεγάλη σημασία στα πρώτα εικοσιτετράωρα. Πηγές μετέφεραν στην «Κ» το κλίμα που επικρατούσε τα μεσάνυχτα περασμένης Τρίτης προς Τετάρτη, όταν το γεωτρήσανο βρισκόταν εν πλω

μεταξύ Κρήτης και Κύπρου. Η ανυπαρξία που καταγραφόταν είχε να κάνει με το ενδεχόμενο παρενόχλησης του γεωτρήσανου από τουρκικά μέσα. Ανυπαρξία που εκτονώθηκε όταν το γεωτρήσανο εισήλθε στην κυπριακή ΑΟΖ έχοντας αντιμετώπιση μόνο μια αναγνώριση από τουρκικό πλοίο, 30 ναυτικά μίλια πριν από το FIR Λευκωσίας κάτι που όπως υποστηρίχθηκε αποτελεί συνθήκη πρακτική των Τούρκων, για εμπορικά πλοία που κινούνται στην περιοχή. Σε πολιτικό επίπεδο το στίγμα της πολιτικής που έχει χαραχθεί το έδωσε ο υπουργός Ενέργειας Γιώργος Λακακοτρήσης, ο οποίος έσπευσε να ρίξει τον πήχη των προσδοκιών, λέγοντας ότι δεν αναμένεται κάποια μεγάλη ανακάλυψη στο τεμάχιο 11.

Δεν βρήκαν γεωτρήσανο

Οι κινήσεις των Τούρκων στην περιοχή, πέρα από τη ναυτική παρουσία, γίνονταν προσπάθεια να συμπεσει με την παρουσία πλατφόρμας σε ένα από τα τεμάχια της κυπριακής ΑΟΖ, ως εργαλείο πρόκλησης πίεσης για ακύρωση των εργασιών. Σύμφωνα με πηγές που θέλησαν να διατηρήσουν την ανωνυμία τους, η Τουρκία προσπάθησε το 2016 να εννοιαίσει πλωτό εξέδρα, ανεπιτυχώς. Οι ίδιες πληροφορίες μας ανέφεραν ότι τότε

βρήκε πόρτες κλειστές, κάτι που οδήγησε τον Ταγίπ Ερντογάν να δηλώνει δημόσια ότι η χώρα του προτίθεται να αγοράσει δική της εξέδρα.

Οι εργασίες στο 11

Το γεωτρήσανο «West Capella» προσέγγισε το σημείο γεωτρήσεως στη μία και μισή ταξιδιωτική ημερών της περασμένης Τετάρτης, ξεκινώντας άμεσα τη σταθεροποίηση του πλοίου στο σημείο της ερευνητικής γεωτρήσεως «Onesiphoros West 1» στο τεμάχιο 11 της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στις οκτώ, με μέγιστο γεωτρπητικό βάθος πραγματοποιήθηκαν οι πρώτες πτήσεις ελικοπτέρων που έχει μισθώσει η κοινοπραξία, ενώ το μεσημέρι Τετάρτης ξεκίνησαν οι πτήσεις ελικοπτέρων της Δημοκρατίας κυρίως για σκοπούς εξοικειώσεως με το ελικοδρόμιο του πλωτού γεωτρήσανου. Από τότε άρχισε και η δοκιμή του εξοπλισμού του γεωτρήσανου προκειμένου να είναι όλα έτοιμα για τη γεωτρήση. Όπως ανακοινώθηκε επίσημα η γεωτρήση εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί εντός 75 περιπτώσεων ημερών, με μέγιστο γεωτρπητικό βάθος τα 4.250 μέτρα περίπου κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας και βάθος νερού στη θέση της γεωτρήσεως τα 1.698 μέτρα.

Τα αντίμετρα της Αγκυρας για τις έρευνες στην κυπριακή ΑΟΖ

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

«Επιστρατεύουμε μια πολυδιάστατη στρατηγική για να αντιμετωπίσουμε την ελληνοκυπριακή προκλητικότητα στα περίχωρα της Κύπρου. Προτεραιότητά μας δεν αποτελούν τα στρατιωτικά μέσα, αλλά η διπλωματία, τα οικονομικά μέτρα και οι πρωτοβουλίες που ετοιμάζεται να λάβει το Υπουργείο Ενέργειας και Φυσικών Πόρων». Αυτό επισήμανε στα τέλη της προηγούμενης εβδομάδας πηγή της «Κ» από τους κύκλους της τουρκικής κυβέρνησης.

Λίγο μετά την έναρξη των νέων εργασιών της Κυπριακής Δημοκρατίας, η Αγκυρα δρομολογεί τα δικά της «αντίμετρα» τα οποία είναι πολυδιάστατα και με πολλά στοιχεία. Η Αγκυρα, όπως ήδη έχει αναφερθεί από την «Κ», δεν επιθυμεί να οδηγήσει τις εξελίξεις στο σημείο της στρατιωτικής αναμέτρησης. Το συγκεκριμένο σημείο υπογραμμίζει και ο «υπουργός Εξωτερικών», Ταχσίμ Ερτουγρούλγλου, ο οποίος διακρίνεται για τη σκληρή εθνικιστική ρητορική του στο Κυπριακό. Αποκλείοντας τον πρωταγωνιστικό ρόλο των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων στην κυπριακή ΑΟΖ, η Αγκυρα στρέφει την προσοχή της σε εναλλακτικά μέσα άσκησης πίεσης στην ε/κ πλευρά.

Την ίδια στιγμή, η Αγκυρα βολιδοσκοπεί τις προθέσεις του Ισραήλ. Η τουρκική πλευρά ευελπιστεί ότι μέχρι το 2019 θα εξασφαλίσει την μεταφορά του ισραηλινού

Με διπλωματικά και οικονομικά μέτρα, καθώς και με την παρουσία δύο πολεμικών πλοίων και του «Μπαρμπαρός» αντιδρά η τουρκική πλευρά τρία εικοσιτετράωρα μετά την έναρξη των εργασιών στο τεμάχιο 11.

φυσικού αερίου στην Τουρκία, με μια στρατηγική, η οποία ενδέχεται να αποκλείει την ε/κ πλευρά από το μεγάλο ενεργειακό παιχνίδι στην ευρύτερη περιοχή.

Οι έρευνες και η Μόρφου

Η πηγή της «Κ» επισημαίνει ότι στη νέα περίοδο τις κινήσεις της τουρκικής πλευράς στην κυπριακή ΑΟΖ καθορίζει ο γαμπρός του Τούρκου Προέδρου, ο υπουργός Ενέργειας και Φυσικών Πόρων, Μπεράτ Αλμπαϊράκ. Ο κ. Αλμπαϊράκ συνομιλώντας με το Υπουργείο Εξωτερικών και το επιτελείο του τουρκικού στρατού, δημιουργεί τον νέο οδικό χάρτη της τουρκικής πλευράς στην ενεργειακή σκακιέρα της περιοχής.

Αναλύοντας τις τελευταίες προετοιμασίες του επιτελείου του τουρκικού Υπουργείου Ενέργειας, δίκως να εισέρχεται σε πολλές λεπτομέρειες, η πηγή μας τονίζει το εξής: «Στο Υπουργείο Ενέργειας και Φυ-

Σφίνα στις σχέσεις Λευκωσίας - Τελ Αβίβ προσπαθεί να μπει η Τουρκία σε μια προσπάθεια, όπως αναφέρουν σχετικές πηγές, να μειώσει τον ρόλο της Κυπριακής Δημοκρατίας στο ενεργειακό γίγνεσθαι της ανατολικής Μεσογείου.

σικών Πόρων επικρατεί η άποψη ότι η καλύτερη απάντηση στην ε/κ επιθετικότητα είναι η εντατικοποίηση των εργασιών της χώρας και έναρξη «σκαψίματος» από την τουρκική πλευρά σε περιοχές όπου πραγματοποιεί εργασίες η ε/κ πλευρά. Διπλωμάτες του τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών και αξιωματούχοι του Υπουργείου Ενέργειας θεωρούν αναγκαία την επιστροφή

του σκάφους «Μπαρμπαρός» στην περιοχή. Μάλιστα, στη νέα περιοχή, η προσπάθεια του «Μπαρμπαρός» πρέπει να ενισχυθεί και με άλλα μέσα. Η τοποθέτηση μιας πλατφόρμας σε περιοχές όπου διεκδικεί μονομερώς και με παράνομο τρόπο η ε/κ πλευρά θα ήταν η ιδανικότερη λύση-επιλογή για την πλευρά μας». Η πηγή μας πραγματοποιεί ειδική αναφορά στην περίπτωση

της Μόρφου και τονίζει ότι η συγκεκριμένη περιοχή διαδραματίζει ρόλο-κλειδί τόσο για τα σχέδια της Τουρκίας όσο και για τους σχεδιασμούς της ε/κ πλευράς.

Η συγκεκριμένη πηγή, τονίζει ότι τα ενεργειακά αποθέματα της ανατολικής Μεσογείου αποτελούν πλέον «εθνική υπόθεση» για την Τουρκία. Ο Πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, η κυβέρνησή του, το

κόμμα του και οι πολιτικοί του σύμμαχοι καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η τουρκική πλευρά πρέπει να χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα μέσα για να εξασφαλίσει τη συμμετοχή της Τουρκίας στη μεγάλη μοιρασιά του ενεργειακού πεδίου της ανατολικής Μεσογείου.

Η στρατηγική της Τουρκίας

Εκτός από το ενδεχόμενο της τοποθέτησης μιας τουρκικής πλατφόρμας στα ανοικτά του νησιού η τουρκική πλευρά στρέφει την προσοχή της και σε άλλα μέσα άσκησης πίεσης.

Παράλληλα, με στόχο την προβλή των τουρκικών θέσεων στο ζήτημα των ενεργειακών πόρων και την άσκηση πίεσης στις ξένες εταιρείες οι οποίες συνεργάζονται με τη Λευκωσία στο πεδίο του φυσικού αερίου, διεξάγονται παρασκηνιακές επαφές και διαπραγματεύσεις με ξένους παράγοντες. Σε αυτό το «μέτωπο», η Αγκυρα διευκρινίζει σε ιδιαίτερα υψηλούς τόνους ότι όποιες ξένες εταιρείες επιλέξουν να συνεχίσουν τη συνεργασία τους με την ε/κ πλευρά, στο μέλλον θα αποκλειστούν από την ανάληψη σημαντικών έργων και την οικονομική δραστηριοποίησή τους στην Τουρκία. Επίσης, η τουρκική πλευρά ετοιμάζεται να στείλει στις ξένες κυβερνήσεις το μήνυμα ότι η πιθανή «αδίαλλαξη» τους θα επιφυλάσσει αντίκτυπο σε άλλα πεδία στα οποία οι ξένες κυβερνήσεις χρειάζονται τη βοήθεια και την υποστήριξη της Αγκυρας.

Οι απειλές της Τουρκίας δεν επηρεάζουν τη γεώτρηση

Αισιόδοξος εμφανίζεται ο πρώην πρόεδρος της ΚΡΕΤΥΚ Χαράλαμπος Έλληνας, για το ενεργειακό δυναμικό του ΙΙ το οποίο θα επηρεάζει την κυπριακή ΑΟΖ

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΤΟΜΑΡΑ

—Πώς αντικρίζετε την έναρξη των εργασιών στο τεμάχιο 11;

—Το βλέπω πολύ θετικά. Οι ενδείξεις από τις σεισμικές έρευνες είναι καλές, το μοντέλο του «Ζορ» έχει έλθει στο τεμάχιο 11 μέσω της εταιρείας ENI, έγινε μελέτη στα νέα δεδομένα και έχουν εντοπιστεί στόχοι που πιστεύω ότι, έχουν καλές πιθανότητες όχι μόνο ο «Ονησίφορος» αλλά και άλλοι στόχοι στο 11.

—Τα αποτελέσματα της γεώτρησης στο 11, θα διαφοροποιήσουν την ενεργειακή δομή της κυπριακής ΑΟΖ;

—Υπάρχει πιθανότητα, διότι τα αποθέματα στο 11 φαίνεται να βρίσκονται σε παρόμοιες δομές με το αιγυπτιακό κοιτάσμα «Ζορ». Αν αυτό αποδειχθεί από αυτή τη γεώτρηση, οπωσδήποτε ανοίγει μεγάλες προοπτικές για τα άλλα τεμάχια. Το 6, το 7, το 8 ιδιαίτερα το 10 που υπάρχουν πιθανότητες για μεγάλη ανακάλυψη. Αυτή η γεώτρηση στο 11 θα μας δείξει πού βρισκόμαστε.

—Υπάρχουν εκτιμήσεις αν οι υπό αναζήτηση ποσότητες του 11 θα είναι μεγαλύτερες από τα 4,5 tcf του κοιτάσματος «Αφροδίτη»;

—Βάσει των εκτιμήσεων που έχει κάνει η TOTAL, οι ποσότητες του 11 υπολογίζονται στα 4 με 5 tcf.

—Αρα από πλευράς ποσοτήτων δεν έχουμε ριζική διαφοροποίηση με τις ποσότητες του τεμαχίου 12;

Η TOTAL δεν πρόκειται να προχωρήσει με έργα, μόνο με τις ποσότητες του ΙΙ. Αν η τωρινή γεώτρηση είναι επιτυχημένη η κοινοπραξία θα συνεχίσει με άλλες γεωτρήσεις στο ίδιο τεμάχιο. Υπάρχουν και άλλοι στόχοι.

Η συμπεριφορά της Τουρκίας δεν είναι κάτι το καινούργιο. Και στις προηγούμενες γεωτρήσεις τα ίδια έκανε. Και στο 9 και στο 12. Δεν σταμάτησε τις γεωτρήσεις ούτε τώρα θα τη σταματήσει.

—Το σκηνικό από πλευράς ποσότητας υδρογονανθράκων δεν αλλάζει σημαντικά. Πρέπει να γίνουν και άλλες ανακαλύψεις, όμως τα 4 με 5 tcf μια σημαντική ποσότητα και δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι αυτή η γεώτρηση είναι η πρώτη σε ένα κύκλο γεωτρήσεων που θα κλείσει στο τέλος του 2018 και περιλαμβάνει, τα τεμάχια 2, 3, 9 και ιδιαίτερα το 10 του χρόνου. Άρα

είναι μετά το τέλος αυτού του κύκλου που θα έχουμε καλύτερη αντίληψη για τις ποσότητες Φ.Α. που υπάρχουν στην ΑΟΖ της Κύπρου. Η TOTAL δεν πρόκειται να προχωρήσει με έργα, μόνο με τις ποσότητες του τεμαχίου 11. Αν η τωρινή γεώτρηση είναι επιτυχημένη η κοινοπραξία θα συνεχίσει με άλλες γεωτρήσεις στο ίδιο τεμάχιο. Υπάρχουν και άλλοι στόχοι.

—Με το σκεπτικό αυτό μπορεί να καθυστερήσει η παραγωγή και πώληση Φ.Α.;

—Είναι το πιο ισχυρό ενδεχόμενο. Η TOTAL δεν θα προχωρήσει με έργα υποδομών με μόνο ένα κοιτάσμα. Θα συνεχίσει τις έρευνες, και ιδιαίτερα θα εξετάσει τι αποτελέσματα γεωτρήσεων που θα κάνουν άλλες εταιρείες. Για να μπορούμε να πάμε σε εξαγωγές Φ.Α. θα πρέπει να εντοπιστούν μεγάλες ποσότητες, και θα πρέπει να γίνει συνεργασία μεταξύ των εταιρειών για μείωση του κόστους παραγωγής. Αυτό η TOTAL το αναγνωρίζει.

—Όταν λέτε συνεργασίες εννοείτε τις εταιρείες που είναι μέσα στην κυπριακή ΑΟΖ;

—Βεβαίως. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι υπάρχουν ήδη συνεργασίες. Η ENI-TOTAL συνεργάζονται στα τεμάχια 11 και 6 ενώ η ENI βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις — επαφές με την Εχxon για συνεργασία στο τεμάχιο 10. Αυτό που θα μας βοηθήσει, είναι αν αυτές οι εταιρείες συνασπιστούν και τα κοιτάσματα που θα ανακαλύψουν να το παράγουν ως ενιαίο έργο. Τα μικρά έργα πα-

ραγωγής έχουν αυξημένο κόστος. Σε ένα περιβάλλον συνεργασίας, το κόστος υποδομών όπως και της παραγωγής Φ.Α. θα είναι μικρότερο. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, ιδιαίτερα στην παρούσα φάση που οι τιμές του Φ.Α. στις διεθνείς αγορές είναι και θα παραμείνουν χαμηλές. Για να γίνουν εξαγωγές, το κόστος παραγωγής θα πρέπει να υποχωρήσει στο χαμηλότερο σημείο.

—Υπήρχε μια εκτίμηση ότι το 2020-2022 θα ξεκινούσε η παραγωγή κυπριακού Φ.Α. Αυτός ο στόχος είναι εφικτός;

—Όχι. Ο στόχος είχε βασιστεί σε πωλήσεις ποσοτήτων του «Αφροδίτη» στην Αίγυπτο, για τις ανάγκες της εσωτερικής αγοράς και ίσως, για υδροποίηση και εξαγωγή. Η Αίγυπτος προχωράει ραγδαία με δικά της έργα, η παραγωγή του κοιτάσματος «Ζορ» θα ξεκινήσει στο τέλος του 2017 και η παραγωγή μέχρι τα μέσα του επόμενου χρόνου θα ανέλθει στα 10 δις. κυβικά μέτρα. Επιπλέον, η Αίγυπτος έχει περικύψει τις εισαγωγές του LNG κατά 30%. Μέχρι το τέλος του 2018 λέει, ότι θα σταματήσει τις εισαγωγές LNG γιατί δεν θα χρειάζεται, και επιπλέον προγραμματίζει εξαγωγές για το 2020 - 2021.

—Με τις εκτιμήσεις αυτές πότε μπορεί να ξεκινήσει η εγχώρια παραγωγή Φ.Α.;

—Μάλλον 2020-2025, και να εξηγήσω το γιατί. Οι εταιρείες θα περιμένουν να ολοκληρωθεί ο κύκλος γεωτρήσεων τέλος του 2018. Θα χρειαστούν τρία χρόνια για μελέτες,

Ο Χαράλαμπος Έλληνας θεωρεί επιβεβλημένη ανάγκη τη συνεργασία των εταιρειών προκειμένου να μειωθεί σημαντικά το κόστος παραγωγής Φ.Α. και να γίνει πραγματικότητα η σύνταξη εμπορικών συμβολαίων. Ο πρώην πρόεδρος της ΚΡΕΤΥΚ δεν βλέπει παραγωγή Φ.Α. πριν από το 2025.

αναζήτηση αγορών, επισύναψη συμβολαίων και εξασφάλιση δανείων από τράπεζες για τα έργα υποδομών. Έτσι φθάνουμε στο 2022. Η κατασκευή των έργων χρειάζεται τρία με τέσσερα χρόνια. Αυτός ο χρόνος απαιτείται για να γίνουν εξαγωγές. Δεν πρέπει να ξεχνάμε όμως ότι έσοδα δεν θα δούμε πριν από το 2028. Διότι τα έσοδα, από τις μελλοντικές πωλήσεις τα τρία πρώτα χρόνια θα πάνε για απόσβεση των επενδύσεων.

—Οι εταιρείες που είναι μέσα στην κυπριακή ΑΟΖ πιστεύετε ότι έλαβαν υπόψη το κλίμα που υπάρχει στην περιοχή;

—Δεν έχω καμία αμφιβολία. Όχι μόνο το γνώριζαν, αλλά είναι και έτοιμες να αντιμετωπίσουν την

όποια κατάσταση δημιουργηθεί. Για παράδειγμα η TOTAL, δεν πρόκειται να σταματήσει τις έρευνες, θα το κάνει μόνο αν υπάρχει κίνδυνος για το προσωπικό. Δεν πιστεύω όμως να γίνει οτιδήποτε. Η συμπεριφορά της Τουρκίας δεν είναι κάτι το καινούργιο. Και στις προηγούμενες γεωτρήσεις τα ίδια έκανε. Και στο 9 και στο 12. Δεν σταμάτησε τις γεωτρήσεις ούτε τώρα θα τη σταματήσει. Στο συνέδριο που έγινε την προηγούμενη εβδομάδα στην Κωνσταντινούπολη για το πετρέλαιο, ο διευθύνων σύμβουλος της TOTAL για έρευνες ρωτήθηκε, αν ανησυχεί με τη συμπεριφορά της Τουρκίας. Η απάντησή του ήταν: «Δεν υπάρχει πρόβλημα», δηλαδή τα ξέρουν και τα αντιμετωπίζουν.

ACCA

Association of Chartered Certified Accountants

Cyprus College

Έναρξη Νέας Σειράς Μαθημάτων

Η Σχολή Επαγγελματικών Σπουδών του Cyprus College ανακοινώνει την έναρξη νέας σειράς μαθημάτων για τον επαγγελματικό τίτλο ACCA στο Cyprus College, Λευκωσίας και Λεμεσού στις 19 Ιουλίου 2017

Επιλέγω ACCA:

- Παγκόσμια αναγνώριση
- Απεριόριστες ευκαιρίες εργοδότησης με προοπτική ανέλιξης στην Κύπρο και το εξωτερικό
- Υψηλές απολαβές
- Εξασφαλισμένο μέλλον

Επιλέγω Cyprus College:

- Έμπειρο, προσοντούχο και καταξιωμένο διδακτικό προσωπικό
- 11 παγκόσμια βραβεία (πρώτες 3 θέσεις) και παγκύπριες επιτυχίες στις εξετάσεις του ACCA
- Εγκεκριμένο κέντρο παροχής μαθημάτων (Approved Learning Partner) ACCA στο υψηλότερο επίπεδο, Platinum, σε Λευκωσία και Λεμεσό (το μοναδικό σε επίπεδο Platinum στη Λεμεσό)
- Συνεχής στήριξη και παροχή βοήθειας στους φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους
- Προσιτά διδάκτρα και ειδικές εκπτώσεις
- Συμμετοχή στο σχέδιο «Δεν περνώ τις εξετάσεις δεν ξαναπληρώνω διδάκτρα για το ίδιο μάθημα»
- Εγκεκριμένο κέντρο διεξαγωγής ηλεκτρονικών εξετάσεων ACCA (Computer Based Examination Centre)

Το Cyprus College προσφέρει μαθήματα για επαγγελματικούς τίτλους από το 1977.

Platinum

ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
CYPRUS COLLEGE - ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Διογένηος 6, 2404 Έγκωμη, Λευκωσία
P.O. Box 22006, 1516 Λευκωσία
Τηλ: 22713230, Φαξ: 22660257

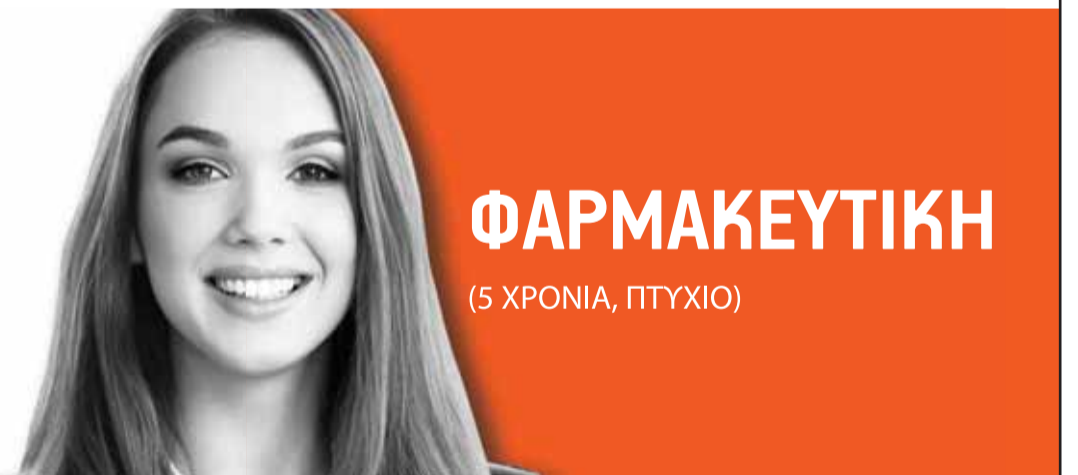
CYPRUS COLLEGE - ΛΕΜΕΣΟΣ
Αρχ. Μακαρίου III 56, 3065 Λεμεσός
P.O. Box 57163, 3113 Λεμεσός
Τηλ: 25867500, Φαξ: 25736427

profstud@cycollege.ac.cy
http://sps.cycollege.ac.cy

Ευρωπαϊκό
Πανεπιστήμιο Κύπρου

LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ

(5 ΧΡΟΝΙΑ, ΠΤΥΧΙΟ)

Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου ανήκει στον μεγαλύτερο Διεθνή Πανεπιστημιακό Οργανισμό Laureate International Universities. Ο Διεθνής αυτός Οργανισμός αποτελείται από 70 Πανεπιστήμια που λειτουργούν σε 25 χώρες, με σύνολο 1,000,000 φοιτητές

Έχει αξιολογηθεί από τον QS TOP UNIVERSITIES (QS Stars™) με τον υψηλότερο δείκτη «πέντε Αστέρια» στους τομείς της Διδασκαλίας, των Εγκαταστάσεων, της Κοινωνικής Ευθύνης, της Διεθνοποίησης και της Προσβασιμότητας/Στήριξης των φοιτητών

Βρείτε μας στο

/EuropeanUniversityCyprus

/EuropeanUniCy

/EUCyprus

Επικοινωνία:
Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Διογένηος 6, 2404 Έγκωμη, Τ.Θ. 22006,
1516 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ: +357 22713000 / 22713001
Φαξ: +357 22713172
Email: admit@euc.ac.cy
www.euc.ac.cy

- Το πρόγραμμα είναι μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Φαρμακοποιών και αποκτά θέση προβολής στον επίσημο Παγκόσμιο Κατάλογο Φαρμακευτικών Σχολών και στο δίκτυο ακαδημαϊκών υπηρεσιών της ομοσπονδίας
- Σύγχρονο και ισόρροπο πρόγραμμα σπουδών υποστηριζόμενο από πλήρως εξοπλισμένα σύγχρονα εργαστήρια
- Η εκπαίδευση των φοιτητών προσφέρει το πλεονέκτημα στους απόφοιτους να απασχοληθούν άμεσα σε ιδιόκτητο φαρμακείο, να διεκδικήσουν θέση στη Φαρμακευτική Βιομηχανία ή να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε Μεταπτυχιακό επίπεδο
- Ευεργετικές συνέργειες στη λειτουργία του προγράμματος Φαρμακευτικής δημιουργούνται από τη συνύπαρξη της Ιατρικής Σχολής σε ό,τι αφορά τις υποδομές και εργαστηριακό εξοπλισμό, ακαδημαϊκό προσωπικό, διεπιστημονική υποστήριξη, τεχνολογία, έρευνα, κύρος και αναγνώριση
- Κατοχυρώνεται το δικαίωμα λήψης άδειας εξασκήσεως του επαγγέλματος του Φαρμακοποιού, μετά από επιτυχείς εξετάσεις στον αρμόδιο φορέα
- Οι σπουδές στην Φαρμακευτική εξασφαλίζουν στους αποφοίτους πρόσβαση σε μια δυναμική και ραγδαίως αναπτυσσόμενη αγορά εργασίας με μηδενικά ποσοστά ανεργίας στις περισσότερες χώρες του κόσμου
- Γλώσσα διδασκαλίας είναι η Ελληνική

78% των αποφοίτων μας εργάζονται στον τομέα των σπουδών τους

Ο Φάκελος που άργησε 40 χρόνια. Τυχαίο;

Στο επίκεντρο η Βουλή

Τη δόξα του Κραν-Μοντάν και το ενδιαφέρον που επικέντρωσε φαίνεται να ζηλέψει ο πρόεδρος της Βουλής Δημήτρης Συλλούρης. Η νέα βουλή δεν θυμίζει σε τίποτα το ενδιαφέρον και τα θέματα που απασχολούσαν την προηγούμενη θητεία. Ωστόσο, λίγο ο Φάκελος της Κύπρου λίγο οι βαρύγδουπες δηλώσεις του Δημήτρη Συλλούρη, έκλειψαν για ακόμη μία φορά την παράσταση.

Ήρθαν οι φάκελοι

Μετά τιμών και συγκίνησης κατέφθασαν στην Κύπρο οι φάκελοι της Κύπρου. Όπως μαθαίνει ο Ιανός ο Φάκελος της Κύπρου θα φυλάγεται στο υπόγειο της Βουλής στο γινωστό και ως strong room. Το δωμάτιο υψίστης ασφαλείας στο οποίο θα φυλάγεται η ιστορία της Κύπρου είναι κάτι σαν μεγάλο χρηματοκιβώτιο. Θα μπορεί να προφυλάξει το υλικό, από τον κίνδυνο πυρκαγιάς, ενώ για να εισέλθει θα πρέπει να περάσει κωδικούς ασφαλείας και να ξεκλειδώσει κλειδαριές και κλειδαριές. Επί της ουσίας εκείνο που προκύπτει ως μέγα ερώτημα είναι κι αν ανοίξει ο εξ Ελλάδος Φάκελος κι αν δούμε πως για τις τραγωδίες μας φταίει ο τάδε και οι δείνα, τι θα αλλάξει πλην της ιστορικής ίσως αλήθειας, από τη στιγμή που οι λειτουργοί έχουν φύγει από τη ζωή, πλείστοι εξ αυτών ατιμώρητοι. Διότι μην μου πείτε ότι μόνο οι Απριλιανοί δικτάτορες που μπήκαν φυλακή φταίει για την τραγωδία της Κύπρου, διότι δεν θα σας πιστέψει κανείς. Όταν ανοίξει κι αν, θα δείτε. Φυσικά να σας θυμίσω ότι 11 εκ των φακέλων της Ελλάδας έχουν εξαφανιστεί (υπάρχουν μόνο απομαγνητοφωνημένα πρακτικά). Τυχαίο; Δεν νομίζω.

Ζήλεψε ο Ομήρου

Ζήλεψε, πάντως, ο Γιαννάκης Ομήρου που έχασε την ευκαιρία να παραλάβει ο ίδιος τον Φάκελο της Κύπρου. Ο ίδιος θέλησε μέσα από τον προσωπικό του λογαριασμό στο twitter να θυμίσει όσους τον ακολουθούν βέβαια, πως η απόφαση για να λάβει η βουλή τον Φάκελο της Κύπρου λήφθηκε όταν ο ίδιος βρισκόταν στο πηδάλιο της βουλής.

Παρά τη συγκίνηση

Μπορεί ο Φάκελος της Κύπρου να παραδόθηκε με τιμές και συγκίνηση, ωστόσο το ΑΚΕΛ κρατά τις επιφυλάξεις του γύρω από το ποια θα είναι η διαχείριση του ιστορικού αυτού αρχείου. Όπως επισημαίνουν αριστερόστροφοι κύκλοι, στόχος είναι να αποσιωπηθεί

Όχι μόνο τυπικά αλλά στην κυριολεξία, ο πρόεδρος της Βουλής Δημήτριος Συλλούρης παρέλαβε τον εξ Ελλάδος Φάκελο της Κύπρου, ξεφορτώνοντας και κούτες υπό την υψηλή επιβλεψη της φιλιτάς διευθύντριας της Βουλής Βασιλικής Αναστασιάδου.

και να κρατηθεί στο υπόγειο κλειδωμένο. Είναι γι' αυτό που το κόμμα της Αριστεράς αναμένεται να ασκήσει σοβαρές πιέσεις για ελεύθερη πρόσβαση στο αρχείο. Το τι θα γίνει θα διαφανεί το επόμενο διάστημα.

90 χιλιάρια κμισθός

Στην οδό Νεκρού δεν κατοικεί η βουλή των αντιπροσώπων αλλά τάγματα εργασίας. Τα Αμελέ Ταμπουρού αναβιώνουν σύμφωνα με τον Πρόεδρο της Βουλής. Κουρασμένοι, καταπονημένοι, νηστικοί και κακοπληρωμένοι είναι οι βουλευτές μας, σύμφωνα με τον Δημήτρη Συλλούρη. Μία κατάσταση σύγχρονη μεσαιώνα, με τον εργατοπατέρα Συλλούρη να αναλαμβάνει δράση βελτίωσης των δύσκολων συνθηκών διαβίωσης των βουλευτών. Όπως αποκάλυψε στον ΑΣΤΡΑ, όχι μόνο θα τους απαλλάξει από τις βαρετές εβδομαδιαίες συνεδρίες της ολομέλειας, αλλά θα φροντίσει να αυξήσει τον μισθό τους. Τι είναι 90 χιλιάρια καν χρόνο, μπροστά στο έργο που καθημερινά παράγουν; Βέβαια ο δεύτερος τη τάξει, δεν εργάζεται μόνο για τους βουλευτές αλλά για όλες τις ευπαθείς ομάδες. Μόλις, πρόσφατα κατέθεσε πρόταση νόμου για να έχουν κρατική λιμουζίνα στη διάθεσή τους επί 24ώρου βάσεως οι γενικοί διευθυντές των υπουργείων. Κοινωνική αλλη-

λεγγύη, κατευθύνει από τη βουλή, όχι ασταία.

Οι Αλληλέγγυοι

Όπως μαθαίνει ο Ιανός πάντως, στο Κίνημα Αλληλεγγύης το φουσόν και δεν κρυώνει. Και αυτό, γιατί ένα χρόνο πριν το νεοσυσταθέν κίνημα, έβγαине με συνθήματα περί λογοδοσίας, απόδοσης δικαιοσύνης γύρω από το οικονομικό έγκλημα. Μια οι πολυσυντάξεις της μαντάμ Θεοκάρους, τώρα και η «κοινωνική δικαιοσύνη» που επιχειρεί να επιβάλει ο Δημήτρης Συλλούρης ήταν αρκετά για να προκαλέσουν τριμύους στους κατά τα άλλα Αλληλέγγυους.

Περί ελληνικότητας

Βέβαια ο δεύτερος τη τάξει δεν περιορίστηκε στα κοινοβουλευτικά δρώμενα και στην πάλη εναντίον της εισοδηματικής ανισότητας. Επέλεξε να κάνει βαρυσήμαντες τοποθετήσεις και για το Κυπριακό. «Το ναυαίο στο Κραν-Μοντάνά επίπλε από ευθύνη της Τουρκίας 100%», κάτι το οποίο δεν σπκάνει συζήτηση, εκτός αν κάποιος δεν είναι Έλληνας» είπε με στόμφο σε συνέντευξη που παρέδωσε. Πολιτική ανάλυση επιπέδου, αν μη τι άλλο.

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Εσπεν Μπαρθ Αϊντε

Ο ειδικός σύμβουλος του γ.γ. του ΟΗΕ στο Κυπριακό Έσπεν Μπαρθ Αϊντε, ο οποίος σύμφωνα με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, τα έκαμε σσιόνιν τζιαι γαστρί, διότι ζούσε σε μια πλάνη ότι τα πάντα ήταν σχεδόν λυμένα. Τελικά ήταν λυμένα.

μα όπως και για τη συναυλία ήταν τόσο οργανωμένο και στην εξεύρεση υποψηφίου, τώρα δεν θα ανησυχούσε για το ενδεχόμενο να αποκλειστεί από τον δεύτερο γύρο. Όπως ενημερώνεται πάντως η στήλη, μετά και από την απογοήτευση του ναυαγίου, η ηγεσία αποφάσισε να μπει δυναμικά στον προεκλογικό εν μέσω θερινής ραστώνης. Πάντως, αν και το κεφάλαιο Λιλλήκας είχε κλείσει ο Στέφανος μετά την τελευταία συνάντηση Άντρου-Λιλλήκα, από εκείνο το ραντεβού είχε μείνει η εκκρεμότητα μιας τελικής συνάντησης των δύο. Θα γίνει; Ειδικά τώρα που το Κυπριακό δεν αποτελεί εμπόδιο; Ίδωμεν.

Άφαντος ο Αβέρωφ

Λέμε για την πίκρα του ΑΚΕΛ, όμως και στην Πινδάρου δεν είναι λίγοι που δυσφορούν με το αποτέλεσμα του Κραν-Μοντάν. Πρώτος και κύριος ο Αβέρωφ Νεοφύτου ο οποίος χάθηκε από πρόσωπο γης. Ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ εδώ και καιρό υπογράμμισε πως η Τουρκία είναι έτοιμη για λύση και όσο να να το αποτέλεσμα της διάσκεψης διέψευσε τις προσδοκίες του. Πλέον αποφεύγει να κάνει τις όποιες δηλώσεις και τοποθετήσεις. Ενδεικτικό είναι ότι μετά το Εθνικό Συμβούλιο της Δευτέρας, αποχώρησε σούκως από τους λόφους, αποφεύγοντας να κάνει την όποια δήλωση και κυρίως να δεχτεί ερωτήσεις. Ευτυχώς για τον Πάφιο αρχηγό υπάρχει η πάτρια και θαλασσοφιλήτη Αργάκα.

Γράφει Ο ΙΑΝΟΣ

ΑΜΕΡΩΤΑ / Γράφει ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Δεν ξεχνώ

Μετά και το τέλμα της προηγούμενης βδομάδας στον Κραν-Μοντάνά είχα σκοπό να γράψω σήμερα για άλλα ζητήματα. Μακριά από το εθνικό μας πρόβλημα. Για προτάσεις, σκέψεις και εισηγήσεις. Για τα κίνητρα στην αγορά και χρήση ηλεκτρικών αυτοκινήτων για παράδειγμα, για την αναγκαιότητα να προχωρήσουμε με την ιατρική κάνναβη, πιθανές λύσεις για το κυκλοφορικό, εισηγήσεις για τη ναυτιλία και τον τουρισμό.

Η τελετή της Παρασκευής όμως, για παραλαβή του Φακέλου της Κύπρου από τη Βουλή των Ελλήνων στη δική μας Βουλή των Αντιπροσώπων μου άλλαξε τη θεματολογία. Η δε αναφορά του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων κ. Νίκου Βούτση για το «Δεν Ξεχνώ» είναι η αφορμή για το κείμενο αυτό.

«Πράγματι όσο κι αν επιμένει κανείς καθώς περνάει τα χρόνια ξεχνάμε όλοι πολύ καλά ότι κάποιες εμβληματικές φράσεις σιγά σιγά ξεθωριάζουν έτσι η σημερινή μας πράξη από κοινού νοηματοδοτεί, με ένα σύγχρονο τρόπο, αυτό το 'δεν ξεχνώ' ακριβώς ως μια πράξη ιστορικής συνέχισης και ανασύστασης της ιστορικής, συλλογικής μνήμης και αυτό πρέπει να μας κάνει υπερήφανους», ανέφερε ο πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων από το βήμα του κοινοβουλίου στη Λευκωσία.

Δεν θέλω να μειώσω την ιστορική αξία του Φακέλου της Κύπρου. Κάθε άλλο. Και ελπίζω να αξιοποιηθεί σωστά για να μάθουμε όλοι μας την ιστορική αλήθεια. Αυτό είναι ένα ιστορικό δεδομένο. Μέχρι του ση-

μείου δημιουργίας όμως ενός σύγχρονου μακροχρόνιου αγώνα, με ανανεωμένο το «Δεν Ξεχνώ» η απόσταση είναι τεράστια.

Οι μέρες δεν προσφέρονται για να αναλύσουμε τι κάναμε σωστά και τι λάθος τα τελευταία 43 χρόνια. Οι μέρες δεν προσφέρονται όχι μόνο λόγω των μαύρων εποχίων αλλά και γιατί αυτή τη Δευτέρα και Τρίτη θα εξετάσουμε, σε συντονισμό με την Αθήνα, τα επόμενα βήματα στο Κυπριακό. Ας είμαστε, λοιπόν, όλοι δημιουργικοί αυτές τις μέρες. Και ας έχουμε εισηγήσεις που θα βοηθήσουν και δεν θα δυσκολεύουν.

Το «Δεν Ξεχνώ» το μαθαίναμε στο δημοτικό πριν μάθουμε να γράφουμε το όνομά μας. Το βλέπαμε καθημερινά σε όλα τα τετράδιά μας, στο εξώφυλλό τους. Πέτυχε τον σκοπό του; Όντως δεν ξεχάσαμε; Κρατήσαμε ζωντανό στη δική μου γενιά που δεν έζησε ούτε μέρα στα Κατε-

“
Το «Δεν Ξεχνώ» το μαθαίναμε στο δημοτικό πριν μάθουμε να γράφουμε το όνομά μας. Το βλέπαμε καθημερινά σε όλα τα τετράδιά μας, στο εξώφυλλό τους. Πέτυχε τον σκοπό του; Όντως δεν ξεχάσαμε.

χόμενα εδάφον τον πόθο για επιστροφή; Μάλλον όχι. Γι' αυτό φταίει όμως η προσέγγιση επικοινωνίας; ή τα πολλά χρόνια; Μήπως αν το σύνθημα ήταν «Θυμάμαι» αντί του «Δεν Ξεχνώ» τα αποτελέσματα να ήταν διαφορετικά; κανείς δεν ξέρει και κανείς δεν μπορεί με σιγουριά να απαντήσει.

Η εμβληματική αυτή φράση, όπως ανέφερε ο πρόεδρος της Ελληνικής Βουλής, όντως ξεθωρίασε. Ξεθώρισε από τα χρόνια. Κάθε μέρα ξεθωρίασματος είναι όμως και μια μέρα παγίωσης της παρουσίας της Τουρκίας στον τόπο μας. Η αδιαλλαξία της Τουρκίας είναι δεδομένη. Σαράντα τρία χρόνια μετά όμως είναι δύσκολο να μην ξεθωριάσει το «Δεν Ξεχνώ». Αρκετοί δεν ζουν για να θυμούνται. Πολλοί άλλοι δεν ζητάμε τους τόπους μας για να θυμόμαστε. Υπάρχουν και άλλοι που συνήθισαν. Ο πόθος για επιστροφή είναι που ξεθωρίασε. Η αγάπη για τον τόπο μας είναι που σβήνει. Και δεν είμαι καθόλου βέβαιος πως η έλευση του Φακέλου της Κύπρου θα μειώσει το ξεθωρίασμα. Μακάρι να καταφέρουμε να φωτίσουμε και να φωτιστούμε. Μακάρι να καταφέρουμε αυτό που επιμελώς κρύψαμε τόσα χρόνια σε υπόγεια στην Αθήνα. Την ιστορική αλήθεια.

Αυτό που δεν πρέπει να ξεχάσουμε είναι τον στόχο μας. Και ο στόχος μας, ο εφικτός στόχος είναι η επίτευξη λύσης ομοσπονδίας, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι θλιβερές επετείους και οι σεμνές τελετές μας ξύνουν απλά τις πληγές. Δυστυχώς.

Βουλευτής ΔΗΣΥ Λευκωσίας
twitter: @dmdemetriou

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ

Από τον Κλίφορντ στον Τσαβούσογλου

Μας την έφεραν και πάλι οι μπαγάδες οι τουρκαλάδες, ήταν η πρώτη αντίδραση, το πρώτο συναίσθημα, παρακολουθώντας τους κύπριους δημοσιογράφους, να μεταδίδουν το παρασκήνιο, από το περίφημο δείπνο στο Κραν-Μοντάνά, όπου ο Πρόεδρος Αναστασιάδης κατέθεσε γραπτώς τις θέσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς και οι Τσαβούσογλου και Ακιντζί λάκισαν και δεν κατέθεσαν γραπτώς τις δικές τους θέσεις. Αν ισχύει και η πληροφορία ότι οι τουρκαλάδες ξεγέλασαν και τον Αντόνιο Γκουτιέρρες, τότε φαίνεται ότι το πραγματικό γεωπολιτικό παιχνίδι παίχτηκε και παίζεται σε άλλα δώματα και όχι στο τραπέζι του ελβετικού θέρετρου.

Η ιστορία πάει πίσω στο 1977, όταν ο Μακάριος κατέθεσε επισήμως για πρώτη φορά χάρτη, με τις εδαφικές αναπροσαρμογές, κατά τις συνομιλίες της Βιέννης μεταξύ 31ης Μαρτίου και 7ης Απριλίου, χωρίς να λάβει πίσω τις θέσεις της Τουρκίας. Ο μακαρίτης Αντρέας Χριστοφίδης, δεξί χέρι του Μακαρίου τότε, έλεγε αργότερα στους φοιτητές του, ότι ο λόγος που πέθανε ο Μακάριος, λίγους μήνες αργότερα, ήταν το γεγονός ότι τον ξεγέλασαν οι Αμερικάνοι και οι Τούρκοι. Πρωταγωνιστής ήταν τότε, ο πρώην υπουργός Άμυνας των Ηνωμένων Πολιτειών Κλαρκ Κλίφορντ, ο οποίος τον Φεβρουάριο του 1977, επισκέφθηκε κατ' εντολή του τότε Προέδρου Τζίμι Κάρτερ, την Αθήνα, την Άγκυρα και τη Λευκωσία και δεσμεύτηκε στις πλευρές, ότι θα εγγυηθεί την εφαρμογή της λύσης του Κυπριακού.

Ο Αντρέας Χριστοφίδης, κατ' εντο-

λή του Μακαρίου, ετοίμασε ένα φάκελο για τον Κλίφορντ και κατέληγε στο συμπέρασμα ότι είναι ένας πολύ αξιόπιστος ανώτατος αξιωματικός, δίπλα στον αμερικανό Πρόεδρο και εκτιμούσε ότι αυτό που λέει θα τα εφαρμόσει. Τότε ετοιμάστηκε ο περίφημος χάρτης, ο οποίος παραχωρούσε για πρώτη φορά το 20% του κυπριακού εδάφους στο τουρκοκυπριακό κρατίδιο. Το ανάλλαγμα ήταν οι Τούρκοι να καταθέσουν σοβαρές συνταγματικές προτάσεις, κάτι που δεν έπραξαν ποτέ. Φυσικά και τότε ο Μακάριος γνώριζε τις θέσεις του Ντενκτάς και αντιπρόφως, αφού διεξάγονταν και τότε ανάλογες συνομιλίες. Η διαφορά, ήταν ότι οι ανεπίσημες συμφωνίες, θα γίνονταν επίσημες και θα υπήρχε και η βούλα των ισχυρών της γης, οι οποίοι θα ήταν η εγγύηση για εφαρμογή τους.

Οι μικρές και φαινομενικά ασήμαντες λεπτομέρειες της ιστορίας, φωτίζουν πολλές φορές καλύτερα, τα σκοτεινά παρασκήνια, των μεγάλων παζαριών των λαών. Ο Γιαννάκης Ομήρου, τώως πρόεδρος της Βουλής, αποκάλυψε τη συνάντηση που είχε αντιπροσωπεία της ΕΔΕΚ Πάφου, εκείνες τις μέρες με τον Μακάριο στην Αρχιεπισκοπή. Μας κάλεσε, είπε, για να μας ενημερώσει για τις αποφάσεις, ώστε να σπηρίζουμε την αναμενόμενη λύση του Κυπριακού. Εκεί που μιλούσαμε και έκανε ασταία ο Μακάριος, ξαφνικά άνοιξε την πόρτα ο οδηγός και αδελφός του και του είπε, ότι τον ήθελε επειγνόντως στο τηλέφωνο ο Τάσος Παπαδόπουλος από τη Βιέννη. Το μήνυμα ήταν τραγικό, αφού του ανέγγειλε ότι οι Τούρκοι δεν ανταποκρίθηκαν και δεν κατέθεσαν προτάσεις. Τότε σύμφωνα με τη μαρτυρία του Γιαννάκη Ομήρου, ο Μακάριος επέστρεψε συνοφρυωμένος, ιδρωμένος και χωρίς να μιλά. Σπικώθηκαμε και φύγαμε διακριτικά, αφού ξέραμε ότι όλα άλλαξαν σε μία στιγμή.

“
Ο Αντρέας Χριστοφίδης, δεξί χέρι του Μακαρίου τότε, έλεγε αργότερα στους φοιτητές του, ότι ο λόγος που πέθανε ο Μακάριος, λίγους μήνες αργότερα, ήταν το γεγονός ότι τον ξεγέλασαν οι Αμερικάνοι και οι Τούρκοι.

Η ιστορία του Κυπριακού συνεχίζεται από τότε μέχρι σήμερα, με βήμα σημειωτών. Στο ίδιο έργο θεατές, οι πάντα ευκολόπιστοι και πάντα απατημένοι πρόσφυγες, οι οποίοι φεύγουν από τον κόσμο τούτο, με τον καημό της επιστροφής, στα σπίτια που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν. Τώρα πάμε για νέα «μικροασιατική καταστροφή»; ή τώρα πάμε για τη μεγάλη ανατροπή, ελέω φυσικού αερίου. Κανείς δεν μπορεί να απαντήσει και όλοι πολιτικο κολοκυνθίζουν τα περί νέων ευκαιριών, περί νέας στρατηγικής, περί συγκυριών, περί κόστους στην Τουρκία και περί άλλων πολλών, ων ουκ έστιν αριθμός. Το μόνο που μπορεί να ελπίζει κάποιος πλέον, είναι στις προφητείες και στη θεία δική. Οι άνθρωποι πλέον δεν πείθουν.

ΔΙΕΛΚΥΣΤΙΝΔΑ / Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Να βρούμε επιχειρήματα

«Είναι λυπηρό που χάρη κομματικών σκοπιμοτήτων κάποιοι υιοθετούν θέσεις που μπορεί αναίτια να οδηγήσουν τρίτους στην απόδοση ευθυνών στην ελληνοκυπριακή πλευρά» ανέφερε τις προάλλες ο αναπληρωτής κυβερνητικός εκπρόσωπος

Βίκτωρας Παπαδόπουλος, αναφερόμενος στο ΑΚΕΛ και την επίθεση του Αντρου Κυπριανού προς τους χειρισμούς του Νίκου Αναστασιάδη. Παρόμοια είχε τοποθετηθεί πριν από λίγο καιρό, όταν ο Νικόλας Παπαδόπουλος ασκούσε κριτική στον Πρόεδρο Αναστασιάδη, λέγοντας χαρακτηριστικά πως ο ΔΗΚΟϊκός πρόεδρος άρχισε από νωρίς την προεκλογική εκστρατεία του 2018.

Σε παρόμοια συμπεράσματα κατέληξαν βέβαια και άλλοι εκπρόσωποι του Δημοκρατικού Συναγερμού τις μέρες που πέρασαν. Από τα τηλεοπτικά πάνελ, ο βουλευτής του ΔΗΣΥ Ονούφριος Κουλλά αποφάσισε πως ο εκτελεστικός διευθυντής του Κέντρου Μελετών Τάσος Παπαδόπουλος και εξ απορρήτων του Νικόλα Παπαδόπουλου θέλει διχοτόμηση. Ο δε Ευθύμιος Δίπλαρος σε μία αλθίστου μνήμης τηλεοπτική εμφάνιση, κατηγορήσε το ΑΚΕΛ ότι υπερασπίζεται τουρκικές θέσεις και πως προωθεί το «λύση να ναι κι ό, τι να ναι».

Είτε συμφωνεί κάποιος με το ΑΚΕΛ είτε όχι με τις θέσεις του, είναι λίγο οξυμωρη η στάση που κρατούν ΔΗΣΥ και κυβέρνηση. Δεν μπορείς δηλαδή μέχρι τώρα να εξάξεις τη στάση υπέρβασης που έδειξε ως βιωματική αντιπολίτευση και ως το μόνο κόμμα που στηρίζει τους χειρισμούς του Προέδρου στο Κυπριακό, αλλά μόλις αυτό διαφοροποιηθεί και επικρίνει χειρισμούς του Προέδρου, να κατηγορείται για μικροκομματικές σκοπιμότητες και υιοθέτηση των θέσεων της Τουρκίας.

Με τον ίδιο τρόπο και το ΔΗΚΟ. Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ Νικόλας Παπαδόπουλος έχει μία συγκεκριμένη γραμμή στο Κυπριακό και αυτήν υποστηρίζει. Πάνω σε αυτή θα δεχτεί κριτική ή θα υποστηριχθεί από την κυπριακή κοινωνία. Το αν αυτό είναι μέρος της στρατηγικής που ακολουθεί για τις προεδρικές εκλογές, είναι ένα άλλο ζήτημα. Αυτό δεν είναι καθόλου αθέμιτο εν μέσω προεκλογικής εκστρατείας, καθώς βάσει των θέσεών του θα κληθεί ο κόσμος να τον ψηφίσει. Με τη λογική της κυβέρνησης και της κυβερνητικής παράταξης να υποθέσουμε πως όλοι, συμπεριλαμβανομένης της κυβέρνησης, να κλείσουν τα στόματα και να δέσουν τα χέρια, ώστε να μην κατηγορηθούν από τους πολιτικούς τους αντιπάλους για προεκλογικές σκοπιμότητες; Μάλλον όχι. Δεν είναι μόνο η κυβέρνηση, ωστόσο, που προχωρεί σε αυθαίρετα συμπεράσματα. Και το ΑΚΕΛ πολλές φορές πίσω από κάθε κίνηση του Προέδρου Αναστασιάδη βλέπει προεκλογικούς τακτισμούς, ενώ τα περί φουστάνελας που αναφέρει συνεχώς κατάντησε πλέον τετριμμένο ανέκδοτο. Πέραν του αν κάποια πολιτική ομάδα έχει μπει ή όχι στον προεκλογικό, είναι τουλάχιστον προσβλητικό για οποιοδήποτε, να θεωρείται είτε αποδός της διχοτόμησης είτε οπαδός της οποιασδήποτε λύσης. Τέτοιες τοποθετήσεις πλήττουν ανεπανόρθωτα το πολιτικό επίπεδο του τόπου και απομακρύνουν ολοένα και περισσότερο τους πολίτες από τα πολιτικά πράγματα.

Σε ένα καιρίο ζήτημα, όπως είναι το Κυπριακό, τα επιχειρήματα θα έπρεπε να ήταν πολύ πιο σοβαρά απ' όσα ακούγονται το τελευταίο διάστημα. Η περιρρέουσα που είχε προκληθεί το 2004, με την κυπριακή κοινωνία να έχει χωριστεί σε ναινέκους και απορριπτικούς, προκάλεσε αναμφίβολα βαθύ ρήγμα στην κυπριακή κοινωνία. Μία πληγή που ακόμα και σήμερα δεν επούλωθηκε. Η αναβίωση αυτού του κλίματος είναι το τελευταίο πράγμα που θα έπρεπε να επιδιώκουν πολιτικά πρόσωπα και κυβερνήτες. Θέλουμε να πιστεύουμε πως για τη βελτίωση της πολιτικής ζωής του τόπου, αλλά και για την αποφυγή ενός νέου εθνικού διχασμού, τα πολιτικά επιχειρήματα που θα ακολουθήσουν θα είναι σίγουρα καλύτερα από τα όσα μέχρι τώρα ακουστήκαν. Μόνο έτσι θα μπορέσει και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να κρατήσει κοντά του ενωμένη την κυπριακή κοινωνία. Με σοβαρά επιχειρήματα γύρω από το τι συνέβη και το τι πέτυχε η πλευρά μας. Φθηνά επιχειρήματα περί προεκλογικών σκοπιμοτήτων, περί οπαδών της οποιασδήποτε λύσης και οπαδών της διχοτόμησης απομακρύνουν ολοένα και περισσότερο τους πολίτες από την πολιτική ζωή του τόπου. Και σίγουρα σε καμία περίπτωση δεν περιποιεί τιμή σε όσα πολιτικά πρόσωπα τα διαδίδουν και τα μεταφέρουν.

economidom@kathimerini.com.cy

Ο Γιούνερς έγινε καθηγητής στην Ελλάδα...

ΕΝ ΚΑΜΙΝΩ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

Δεν μένουν μόνο τα γραπτά

Η διάσκεψη στο Κραν-Μοντάνα ανήκει στο παρελθόν, ωστόσο, όσο κάθεται η σκόνη της τόσο θα βγαίνουν και πιο ουσιαστικά συμπεράσματα. Κι αυτό γιατί ακόμη και εμείς που ήμασταν εκεί, περισσότερο είχαμε το άγχος της μετάδοσης παρά την ψυχραιμία της ανάλυσης. Ακόμη και τότε όμως, ένα από τα πρώτα συμπεράσματα που έβγαინε ήδη από την πρώτη-δευτέρα μέρα, είναι πως «δεν τσουλάει» η συζήτηση. Πίσω από κλειστές πόρτες, όλων των ειδών τελικά οι συζητήσεις λάμβαναν χώρα, παρά αυτή που θα έπρεπε να αφορά την ουσιαστική διαπραγμάτευση.

Εφόσον, λοιπόν, η συζήτηση δεν κυλούσε, κι αναλώθηκε για μέρες σε διαδικαστικά ζητήματα, και εκφραζόταν παράλληλα μια αισιοδοξία που είχε την ούρα της στις συνομιλίες στο παλιό αεροδρόμιο της Λευκωσίας, ποιος έχει την ευθύνη; Ο κ. Αϊντε είναι ο πρώτος. Όχι την επόμενη η βρεθεί ένας αποδιοπομπαίος τράγος, αλλά γιατί κατέστησε ο ίδιος τον εαυτό του μέρος του προβλήματος, χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα για να εκβιάσει το χρόνο, την πρόοδο, το αποτέλεσμα. Από «φόβους» για θερμό επεισόδιο στην ΑΟΖ, αν δεν υπήρχε μια κάποια συμφωνία μέχρι την ημερομηνία γεώτρησης (είτε εκβιασμό το πεις είτε λάθος, δεν θα είναι το πρώτο αλλά πάντως είναι μια εντελώς άστοχη για τη βαρύτητα της θέσης του άποψη) μέχρι χειρισμούς του που προκάλεσαν εκνευρισμό στο Κραν-Μοντάνα.

Η δε έλευση του «μηχανικού» Γκουτιέρες δεν κατάφερε να αναστρέψει την πορεία. Και εκείνος έχει τη δική του ευθύνη. Γιατί πίστεψε προφανώς πως βρίσκονταν κοντά οι πλευρές, όταν ένα όχι μηδενικού αθροίσματος συμπέρασμα λέει το εξής. Σε πάνω από 18-20 μήνες διαπραγματεύσεις και σε όχι τόσο καιρία κεφάλαια του Κυπριακού, ποια έχουν κλείσει; Πού θα μπορούσε και επικοινωνιακά και επί της ουσίας να βασιστεί η διαδικασία των 10 μερών για να πάει παρακάτω; Ο ευσεβής πόθος του κ. Αϊντε, συγχωρείται μέσα στον άνευ ορίων κατά πως φαίνεται ενθουσιασμό του, και καλά έκανε να είναι αισιόδοξος, που όμως φαίνεται να συμπαρέσυρε και τους συν αυτό σε ανώτερο

επίπεδο. Με αποτέλεσμα το άδοξο κλείσιμο μιας διαδικασίας για την οποία οι ίδιοι οι συμμετέχοντες είχαν καταβάλει πολύ μεγαλύτερες προσπάθειες από όλους μας. Αν κάποιος πρέπει να κοιτά πίσω και λυπάται, αυτός ο είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Όχι γιατί έχασε χρόνο, αλλά γιατί ξέρεται ότι έφτασε κοντά σε μια συμφωνία η οποία σκόλασε στην προφορική ευελιξία της Τουρκίας και την παντελή απουσία οποιασδήποτε γραπτής δέσμευσης. Αν επίσης πρέπει να υπάρχει κάποιος άλλος που να κοιτά πίσω και να κουνάει με λύπη του κεφάλι του, είναι ο Μουσταφά Ακιντζι. Απευθυνόμενος στη δική του κοινότητα για την οποία δεν κατάφερε να πραγματοποιήσει τις ελπίδες που ο ίδιος έθρεψε με την εκλογή του. Ξέραμε πως δεν θα μπορούσε να κάνει ελιγμούς στην παρουσία της Τουρκίας, δεν περιμέναμε τη σιωπή του να είναι τόσο εκκωφαντική.

Ας κοιτάξει πίσω και η εσωτερική πολιτική σκηνή, που τώρα αρχίζει για δικούς της λόγους να παίζει ένα εκτός Κύπρου παιχνίδι αναφορικά με το τι πραγματικά έγινε στο Κραν-Μοντάνα. Αρνούνται τις συνωμοσιολογικές θεωρίες και πως στις έξι τα ζημειώματα της προηγούμενης Παρασκευής μετά από ώρες διαπραγματεύσεων που οδήγησαν στο ναυάγιο, Ελλάδα και Κύπρος συνεννοήθηκαν μέχρι κεραίας τι θα πουν, ώστε να μην έχει καταγραφεί καμία αντίφαση μέχρι σήμερα. Αντίφαση που θα φανέρωνε την προσπάθεια μετάλλαξης των όσων έλαβαν χώρα. Δεν μένουν μόνο τα γραπτά. Μένουν και τα λόγια που γίνονται γραπτά. Κι όσοι αμφισβητούν το τι έγινε το κάνουν για δικούς τους λόγους. Αυτό όλο ήταν το αποτέλεσμα. Καιρός να δούμε το μετά, το παρακάτω. Κι αν ήταν δύσκολο μια φορά πριν, τώρα είναι ακόμη πιο δύσκολο. Πρέπει οι πολιτικοί ταγοί να βάλουν τώρα το μυαλό τους να δουλέψει αλλιώς. Να προετοιμάσουν σενάρια και αντιδράσεις για να μη χάσει η Κύπρος το δικό που απέδειξε ότι έχει απέναντι στην Τουρκία, στα μάτια τρίτων. Εκείνων που ασχολήθηκαν με το Κυπριακό ως επαγγελματίες και που τώρα δεν θέλουν και πολύ για να μας κατηγορήσουν.

tsikalasm@kathimerini.com.cy

ΣΥΝΙΣΤΩΣΕΣ / Του ΤΑΣΟΥ ΤΡΥΦΩΝΟΣ

Η κρίση θέλει ηγέτη

Το ομολογουμένως πετυχημένο σλόγκαν της προεκλογικής εκστρατείας του Νίκου Αναστασιάδη το 2013 του έδωσε την ώθηση για τη μεγαλειώδη νίκη του με 57%. Το πολιτικό σκηνικό είναι διαχρονικά εμμετάβλητο και ένας καλός πολιτικός σιγνίνος – όπως

απέδειξε ο Αναστασιάδης ότι είναι – οφείλει να «πιάσει» τις αλλαγές και τις ανάγκες των καιρών. Έτσι ενώ μετά το δημοψήφισμα για το σχέδιο Ανάν, ο Νίκος Αναστασιάδης θεωρήθηκε από τους περισσότερους πολιτικά «τελειωμένος», οι συνθήκες και οι καταστάσεις τον έβλαν στο προεδρικό μέγαρο εννέα χρόνια μετά. Ήταν η Κύπρος της κρίσης, του μνημονίου και μιας αριστερής διακυβέρνησης από τον Δημήτρη Χριστόφια που έδειξε να μην έχει τα αντανάκλαστα να αντιμετωπίσει την κρίση. Έτσι ο αντιδημοφιλής Αναστασιάδης του 2004, φάνηκε ως η μόνη επιλογή σε μια περίοδο κρίσης για τον κυπριακό λαό. Άλλωστε ένα εκλογικό σώμα, αν θέλει να ψηφίζει σωστά, δεν θα πρέπει να ψηφίζει τον πιο αρεστό αλλά τον πιο ωφέλιμο. Ο Αναστασιάδης κατάφερε να περάσει το μήνυμά ότι ήταν ο πιο ωφέλιμος για τον τόπο τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Τώρα η κρίση δεν αφορά την οικονομία, που ομολογουμένως τα πάμε καλύτερα από ό, τι φανταζόμασταν μετά τον Μάρτιο του 2013. Τώρα η κρίση αφορά το εθνικό μας θέμα, το Κυπριακό. Μετά το ναυάγιο του Κραν-Μοντάνα και εν όψει των προεδρικών εκλογών του Φεβρουαρίου, τα δεδομένα, οι ισορροπίες και οι καταστάσεις έχουν πάλι αλλάξει. Είπαμε, στην πολιτική τίποτα δεν είναι σταθερό, τίποτα δεν είναι μονοδιάστατο.

Φαίνεται, λοιπόν, ότι η κοινή γνώμη έχει μπροστά της το εξής σκηνικό. Έναν Νικόλα Παπαδόπουλο που δείχνει να έχει μαζιμαλιστικές θέσεις και ουτοπικές τις οποίες δεν μπορεί να ακολουθήσει ή να επιβραβεύσει το μεγαλύτερο ίσως ποσοστό του πληθυσμού. Θέσεις όπως «νέα στρατηγική», «να κάνουμε το κόστος της κατοχής δυσβάσταχτο για την Τουρκία» ή «καταγγελία της σε όλα τα διεθνή βήματα και οργανισμούς» απευθύνονται – επιτρέψτε μου – μόνο σε αφελείς. Άλλωστε, αν ήταν να αποδώσουν θα γίνονταν και επί της 11χρονης διακυβέρνησης του Σπύρου Κυπριανού που δεν είχαμε να έχει κάποιο κόστος η Τουρκία η οποία προχώρησε και σε ανακρίση του ψευδοκράτους το 1983, ούτε και κατά τη διακυβέρνηση του Τάσος Παπαδόπουλου, όπου όχι μόνο δεν μιλοκάρουμε την ενταξιακή της πορεία αλλά δώσαμε και τη συναίνεσή μας.

Από την άλλη ο κόσμος φαίνεται να πιστεύει ότι η επιλογή του άγνωστου Χ υποψηφίου από το ΑΚΕΛ, θα αποτελεί – δικαίως ή αδικώς – έκφραση της πολιτικής της «όποιας λύσης». Άρα αυτή τη στιγμή που μιλάμε ο Νίκος Αναστασιάδης φαίνεται να είναι ο ρεαλιστής πολιτικός που μπορεί ακόμα να διαπραγματευτεί μια αξιοπρεπή λύση για ένα «λειτουργικό κράτος» όπως προέταξε πρόσφατα στο Κραν-Μοντάνα. Όμως για να επιβεβαιωθεί αυτό, ο Πρόεδρος πρέπει να αποδείξει για ακόμη μια φορά ότι διαθέτει τη στάση ηγέτη. Περνάμε ίσως τη μεγαλύτερη κρίση στην ιστορία του Κυπριακού. Το σκηνικό είναι πιο περίπλοκο από ποτέ. Η επόμενη μέρα κινείται σε ακαρτογράφητα νερά. Χρειάζεται μεγάλη μαεστρία για να κρατηθεί η διαδικασία ζωντανή και κυρίως να μη φύγουμε από το πλαίσιο του ΟΗΕ και της ομοσπονδίας. Χωρίς αυτά ο Νίκος Αναστασιάδης θα πάει στις εκλογές χωρίς αφήγημα, χωρίς πεδίο για να κινηθεί και να πείσει. Χρειάζεται μια εντυπωσιακή κίνηση μέσα στον Σεπτέμβριο που θα «ξαναδώσει» τις «μηχανές» της διαδικασίας. Ο κυπριακός λαός εναντιόθεσε επάνω του τις ελπίδες του για λύση το 2013. Το ίδιο είχε κάνει και το 2008 με τον Δημήτρη Χριστόφια που είχε και την ετικέτα «ο Πρόεδρος της λύσης». Τώρα είναι η ώρα του Αναστασιάδη. Πρέπει να ξαναδώσει στη διαδικασία νέα πνοή και να εξαναγκάσει την Άγκυρα να επανέλθει στις παραμέτρους του ΟΗΕ και στον αντικειμενικό σκοπό της ομοσπονδίας. Η πρόκληση για τον Νίκο Αναστασιάδη είναι τεράστια: η επιβίωση της διαδικασίας του Κυπριακού κρίνει και τη δική του πολιτική επιβίωση.

trifonost@sppmedia.com

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

Εμείς οι ναυαγοί

Το πιο εξοργιστικό δεν είναι ότι οι διαπραγματεύσεις ναυάγησαν, ούτε ότι ο ΟΗΕ μας ευχήθηκε καλή τύχη, νίπτοντας τις χείρας του. Το πιο εξοργιστικό είναι ότι δεν έχουμε καμία συναίσθηση του τι σημαίνει αυτό το ναυάγιο, αφού η επόμενη μέρα μας βρίσκεται και πάλι στο σημείο μηδέν. Και όταν μιλάω για σημείο μηδέν, εννοώ την αδράνεια της πολιτικής μας ηγεσίας να αναλάβει άμεσα δράση προτού βρεθούμε αντιμέτωποι με νέα μη ανατρέψιμα δεδομένα. Αντ' αυτού οι φωνητές της πολιτικής μας σκηνής επιστρέφοντας από το Κραν-Μοντάνα, οι μισοί τσακώνονται για τους χειρισμούς που έγιναν (βλέπε ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ), ενώ οι υπόλοιποι (βλέπε Ενδιάμεσοι) αισθάνονται δικαιωμένοι. Δικαιωμένοι ως προς τι βέβαια δεν μας διευκρίνισαν. Ούτε και μας εξήγησαν γιατί πρέπει να αισθά-

νεται κανείς έστω και την παραμικρή διακαίωση όταν οι 40.000 Τούρκοι στρατιώτες παραμένουν χωρίς προοπτική αποχώρησης και οι εγγυήσεις του '60 συνεχίζουν να ισχύουν, την ίδια στιγμή μάλιστα που η διεθνής κοινότητα σφυρίζει αδιάφορα, η τουρκική φρεγάτα κόβει βόλτες έξω από την κυπριακή ΑΟΖ και ο Τσαβούσογλου επικαλείται τα δικαιώματα των Τ/κ για το φυσικό αέριο. Και επιπρόσθετα ο ΟΗΕ δεν μοιάζει διατεθειμένος να στριμώξει την Τουρκία αλλά ούτε και οι μεγάλες δυνάμεις (βλέπε ΗΠΑ) μοιάζει να έχουν αυτή την πρόθεση. Για εμάς βέβαια όλα αυτά είναι φίλα γράμματα διότι εκείνο που προέχει είναι να τσακώνεται ο Δίπλαρος με τον Λουκαΐδη στα τηλεοπτικά πάνελ, να βγάζει ανακινώσιμα ο Προδρόμος για το «κατηγορώ» του ΑΚΕΛ και να σεργιανίζει ο Ενδιάμεσος Παπαδόπουλος στις τηλεοράσεις περιφέροντας τον δικαιωμένο του πατριω-

τισμό, χαρούμενος που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας άρχισε λέει να συγκλίνει με τις ενδιάμεσες θέσεις. Δεν είναι απλώς θλιβερό, είναι κάτι περισσότερο. Διότι αντικατοπτρίζει τη σχιζοφρένεια της πολιτικής μας συνείδησης και κυρίως την ανικανότητά μας να συνειδητοποιήσουμε με ρεαλισμό τα νέα δεδομένα προτού μετατραπούν σε νέα τετελεσμένα.

Η κυβέρνηση οφείλει σ' αυτά τα δύο χρόνια των διαπραγματεύσεων, πέρα από το να πηγαίνει στην Ελλάδα και να προσπαθεί να κατευνάσει τα οργισμένα Ενδιάμεσα πνεύματα, να δημιουργήσει το υπόβαθρο που θα ωριμάζε την πολιτική μας κρίση και σκέψη περί της σημασίας εξεύρεσης βιώσιμης λύσης και περί των κινδύνων που ελλοχεύουν από την μη εξεύρεση. Και όχι να αφήνει τους ενδιάμεσους πατριώτες να «εκβιάζουν» συναισθηματικά τον κόσμο χωρίς να έχουν ου-

σιαστικά τίποτα να προτείνουν πέρα από κούφια συνθήματα και ανυπόστατες «στρατηγικές», προκειμένου να διασφαλίσουν την πολιτική τους καριέρα.

Άκουγα τις προάλλες τον κ. Παπαδόπουλο στο ΣΠΓΜΑ να επαναφέρει το επιχειρήματά του για μια «νέα στρατηγική» η οποία όπως λέει θα προκαλέσει πολιτικό και οικονομικό κόστος στην Τουρκία. Διότι, όπως ισχυρίστηκε το Κυπριακό δεν πρόκειται να λυθεί στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων αλλά μόνο μέσα από πιέσεις που θα εξασκήσουμε εμείς και οι οποίες θα επιφέρουν αυτό το κόστος. Πώς θα το επιτύχει αυτό ο κ. Παπαδόπουλος δεν μας εξήγησε βέβαια, διότι προφανώς δεν έχει τίποτα να μας πει. Δεν έχουμε ωστόσο περιθώρια να ακούμε άλλες τέτοιες μαρτυρίες περί νέων στρατηγικών και πιέσεων, διότι αυτό που χρειαζόμαστε σ' αυτή την πολύ κρίσιμη φάση είναι άμεσο χειρισμό των γεγονότων και όχι τζάμπα

μαγκιές. Διότι αν υπάρχει έστω και ένας ο οποίος πραγματικά να πιστεύει ότι η νέα στρατηγική του κ. Παπαδόπουλου και των ενδιάμεσων θα λυγίσει τη νέα στρατηγική της Τουρκίας τότε πραγματικά είμαστε αξιολογικοί της μοίρας μας.

Ο κ. Μιχάλης Παπαπέτρου, σε πρόσφατο άρθρο του, το έθεσε πολύ εύστοχα και ουσιαστικά και γι' αυτό αντί επιλόγου, παραθέτω την άποψή του:

«Για να μην είναι το ναυάγιο της Ελβετίας το τέλος του δρόμου χρειάζεται δράση και ευελιξία πριν το ραγιωμένο γυαλί να σπάσει. Διαφορετικά οι δρόμοι χωρίζονται και οι μαζιμαλιστικές θέσεις 'αρχών' μετατρέπονται σε εφιάλτη. Και οι δίδην αγώνες για το δικαίό μας μετατρέπονται σε κοροϊδία, αφού ντε φάκτο οδηγούν την Κύπρο στην καταστροφή και την απόγνωση».

elenixenou11@gmail.com

Στης ανομίας τα θρανία

Του ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ

«**Ο**ι μαθητές, οι γονείς, οι συνάδελφοι της εκπαιδευτικοί και όλη η Ευρυτανία είναι στο πλευρό της μοναχής Φεβρωνίας» διαβάζουμε σε δικτυακό τόπο της Στερεάς Ελλάδος, ενώ «σε κοινή ανακοίνωσή τους οι ΕΛΜΕ των νομών της Στερεάς (Ευρυτανίας, Φθιώτιδας, Φωκίδας, Βοιωτίας και Εύβοιας) καταγγέλλουν τον προϊστάμενό της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ευρυτανίας... για πληθώρα διώξεων σε εκπαιδευτικούς, για «ψύλλωρα πήδημα»...». Η μοναχή, στην οποία συμπαραστέκονται οι ΕΛΜΕ της Στερεάς Ελλάδος, ήταν ταυτόχρονα και διευθύντρια λυκείου και ως τέτοια καταπάτησε τους νόμους Θεού και ανθρώπων. Ψευδομαρτύρησε στα υπηρειακά έγγραφα προς το υπουργείο Παιδείας σχετικά με τον αριθμό των μαθητών που είχε στο σχολείο της. Τον διόγκωσε, λένε, για να μην κλείσει το ΕΠΑΛ Φραγκίστας.

Θα πιστέψουμε μόνο εκείνους που λένε ότι η μοναχή είχε καλό σκοπό και ότι τους άλλους κακεντρέχεις που ισχυρίζονται ότι στόχος της ήταν να παραμείνει διευθύντρια στο εν λόγω σχολείο παίρνοντας τα σχετικά επιδόματα θέσης. Αλλά εδώ τίθεται ένα ερώτημα προς τις ΕΛΜΕ. Τι διδάσκουν με τη στάση τους οι συνδικαλιστές της εκπαίδευσης; Μήπως μαθαίνουν στα παιδιά μας ότι οι παρανομίες είναι προς έπαινο και όχι ψόγο, όπως έγραψε και μια τοπική εφημερίδα της Ευρυτανίας;

Δεν είναι τυχαία η διάχυση της ανομίας στη χώρα, ούτε υπάρχει κάποιο γονίδιο παραβατικότητας των Ελλήνων. Αντιθέτως, είναι επίκτητη χαρακτηριστική. Διδάσκεται από νωρίς στα σχολεία και στην κοινωνία. Να σημειώσουμε εδώ ότι δύο αιώνες της περιοχής υπερασπίστηκαν την παρανομία της μοναχής και σε δήλωσή τους αναφέρουν ότι από όλα τα χαρακτηριστικά που σύμφωνα με τον νόμο πρέπει να έχουν οι διευθυντές σχολικών μονάδων, η μοναχή «υστερεί σε ένα και μόνο και αυτό δευτερεύον» (σ.σ. αναφέρονται στην ψευδομαρτυρία) και ότι «ακόμη και στο πρόσφατο έντυπο αξιολόγησης των διευθυντών πουθενά δεν αναφέρεται η στείρα γραφειοκρατική αντίληψη και αποτύπωση ως βασικό χαρακτηριστικό ενός διευθυντή ή μιας διευθύντριας... Στην παρ. 7 του ίδιου άρθρου, το οποίο αφορά τους διευθυντές εκπαίδευσης, αναφέρεται αυτολεξεί: «Ενεργούν γενικότερα με γνώμονα την αρχή πως η Διοίκηση της Εκπαίδευσης πρέπει να ασκείται όχι μόνο με την εφαρμογή νομικών διατάξεων και επιστημονικών αρχών αλλά και με την αντίληψη της υποχρέωσης για την εξυπηρέτηση των πολιτών και της κοινωνίας».

Με άλλα λόγια, αρκεί να δηλώσει κάποιος ότι ενεργεί με καλό σκοπό και μπορεί να κάνει ότι θέλει. Και μετά αναρωτιόμαστε γιατί κάποια καλόπαιδα καινε πρόλεξη στην Πατνσιών. Μα το κάνουν «με την αντίληψη της υποχρέωσης για την εξυπηρέτηση των πολιτών και της κοινωνίας»...

Εδώ και οκτώ μήνες η διαπραγμάτευση για λύση στο Κυπριακό πάει στραβά. Χαρακτηριστικό δείγμα γραφής η αποχώρηση Αναστασιάδης από το Μον Πελέρν στις 16 Νοεμβρίου 2016. Χαρακτηριστικό δείγμα γραφής η πολύμηνη διακοπή της διαδικασίας εξαιτίας της λάθος απόφασης της Βουλής των Αντιπροσώπων για το ενωτικό δημοψήφισμα και της εκτός κάθε λογικής αντίδραση του Μ. Ακιντζί. Το σκηνικό αυτής της κατάστασης επανέληθη στο Κραν-Μοντάνα, από τις 28 Ιουνίου στις 7 Ιουλίου. Παρά τις ελπίδες που δημιούργησε η φρέσκια εικόνα που εμφάνισε ο νέος γ.γ. του ΟΗΕ, αυτό δεν οδήγησε σε ουσιαστική πρόοδο. Η κατάρρευση των συνομιλιών, όπως δηλώθηκε επισήμως από τον Α. Γκουτιέρρες στις 7 Ιουλίου αποτελεί μια ακόμα σκληρή σελίδα στις μακρές προσπάθειες για να αλλάξουν τα πράγματα. Βλέπω ως εξής τους λόγους που έφεραν την κατάσταση σε αυτό το σημείο:

1. Καμία διπλωματική μάχη δεν κερδίζεται εάν δίνεις την εικόνα ότι πας σε αυτήν με το ζόρι. Οι συνεχείς δισταγμοί, η μάχη για πρόσκαιρες εντυπώσεις, δεν βοήθησαν στη δημιουργία του καλύτερου δυνατού κλίματος γύρω από τις συνομιλίες. Ειδικότερα, θέλω να υπογραμμίσω ότι δεν περιποιεί τιμή σε κανένα στην ε/κ πλευρά το γεγονός ότι η πρόταση της τουρκικής πλευράς στα ζητήματα που συνδέονται με την Ασφάλεια διέρρευσε σχεδόν αυτομάτως σε ε/κ μέσω ενημέρωσης.

2. Η βασική θέση της Τουρκίας στα ζητήματα Ασφάλειας ήταν γνωστή στην ε/κ ημερία μέσα από τις επαφές του γ.γ. του ΑΚΕΛ Α. Κυπριανού στην Κ/Πολη στις αρχές του 2016. Σε αυτό το διάστημα θα μπορούσε να Πρόεδρος Αναστασιάδης να είχε ορίσει ειδικό απεσταλμένο του που να έκανε τη βασική προεργασία για να δούμε πού τέκονταν τα πράγματα. Δεν έγινε αυτό, ενώ και η ύλη που συγκεντρώσε ο απεσταλμένος του γ.γ. του ΟΓΕ Έσπεν Μπαρθ Αϊντε στο κεφάλαιο της Ασφάλειας δεν κρίθηκε ως επαρκής λίγες ημέρες πριν από τη Διάσκεψη.

3. Η διαφάνεια που οδήγησε τις συνομιλίες σε αδιέξοδο, εξ όσων μαθαίνουμε από τον Τύπο, συνδεόταν με την πτυχική της Ασφάλειας. Αν οι ειδήσεις είναι ακριβείς, η ε/κ πλευρά και ελληνική ζητούσαν οριστική κατάργηση του συστήματος των εγγυήσεων και των στρατιωτικών μονάδων της ΕΛΔΥΚ

Η Μελάνια στο Παρίσι.

και ΤΟΥΡΔΥΚ σε μια 15ετία, ενώ η τουρκική και τ/κ ήθελαν επανεξέταση του ίδιου θέματος στην 15ετία υπό το φως των τότε δεδομένων. Εκτιμώ ότι η ε/κ πλευρά σταθμίζοντας όλα τα δεδομένα θα μπορούσε να κάνει δύο κινήσεις:

Πρώτο, να ανακοινώσει σε κάθε επίπεδο ότι η αποχώρηση του κατοχικού στρατού και η κατάργηση των μονομερών ή και πολυμερών επεμβατικών δικαιωμάτων συνιστά την πλήρη και κορυφαία προτεραιότητά της, και, δεύτερο, να κάνει διαπραγμάτευση πάνω στην τουρκική πρόταση, ζητώντας αλλαγές όπως λ.χ. επανεξέταση/τερματισμός σε μια 10ετία της παρουσίας της ΕΛΔΥΚ και ΤΟΥΡΔΥΚ, ή διασύνδεση της επανεξέτασης/τερματισμού της παρουσίας τους, υπό το φως της πρόδου της ερωτοτουρκικής σχέσης λ.χ. σε πρόοδο σε αριθμό από ενταξιακά κεφάλαια.

Το περιεχόμενο για τη διάζευξη που χρησιμοποιώ, (επανεξέταση ή τερματισμός), βρίσκεται σε συνάρτηση από την τελική μορφή που θα έπαιρνε η συζήτηση για την κατάργηση των επεμβατικών δικαιωμάτων του 1960. Προφανώς αυτά δεν γίνονται στην τελευταία στιγμή. Προηγούνται οι ειδικοί απεσταλμένοι, τίθενται εφικτοί στόχοι, αναζητούνται συμμαχίες,

πεννάς τη θέση για κατάργηση των επεμβατικών δικαιωμάτων στα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 24 Ιουνίου. Έτσι, γνωρίζεις το πεδίο, αποκτάς περισσότερη ισχύ, βλέπεις τη μεγάλη εικόνα και παίρνεις αποφάσεις.

4. Το δίλημμα ήταν ανάμεσα στη συντήρηση του ισχύοντος συστήματος του 1960 με ό,τι αυτό σημαίνει (κυρίως, μονομερή/πολυμερή στρατιωτικά επεμβατικά δικαιώματα, μόνιμη παρουσία ΕΛΔΥΚ, ΤΟΥΡΔΥΚ) και στην ουσιαστική βελτίωση των πιο πάνω (όπως συνιστά το χρονικό όριο για επανεξέταση της παρουσίας τους σε καθορισμένο χρονικό διάστημα). Το αδιέξοδο στο Κραν-Μοντάνα σημαίνει διατήρηση του συστήματος του 1960, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Θυμίζω ότι τα Σχέδια Ανάν το 2003 και 2004 στο κεφάλαιο της Ασφάλειας προέβλεπαν φωτοτυπική μεταφορά της Συνθήκης Εγγυήσεων του 1960. Συνειπώς η επιδίωξη στο Κραν-Μοντάνα θα έπρεπε να ήταν η ουσιαστική βελτίωση τόσο των σχετικών προνοιών της Συμφωνίας, όσο και ουσιαστική βελτίωση των σχετικών κεφαλαίων στα Σχέδια Ανάν.

5. Τι μπορεί να γίνει από εδώ και πέρα; Δεν γνωρίζω αν ο ΟΗΕ ελπίσει να κάνει μια ακόμα προσπάθεια. Αν υπάρχει ακόμα

χρόνος και αν θελήσει να το επιχειρήσει, χρειάζεται ο ίδιος ο γ.γ. να αναλάβει τα νήια της, αλλιώς δεν έχει νόημα μια επανάληψη του σκηνικού όπως στο Κραν-Μοντάνα. Ο γ.γ. του ΟΗΕ μπορεί να θέσει υπόψη των δύο μερών το «πλαίσιο Γκουτιέρρες» και κάθε πλευρά να υποβάλει τις τελικές θέσεις της στα ζητήματα που εκκρεμούν. Ο γ.γ. του ΟΗΕ να τις αξιολογήσει και να υποβάλει μια δική του συμβιβαστική πρόταση, ικανή να καλύπτει τις βασικές ανησυχίες των δύο πλευρών ώστε, η Κύπρος, όπως δήλωσε ο ίδιος, να καταστεί μια κανονική χώρα.

6. Δεν βλέπω τι άλλο μπορεί να αλλάξει το διαφανόμενο στρατηγικό αδιέξοδο. Πλέον τα πράγματα λειτουργούν αντίστροφα και ήδη ο Μ. Τσαβούσογλου μίλησε δημόσια για αναζήτηση λύσης πέρα από τις παραμέτρους που θέτει ο ΟΗΕ. Μια τέτοια αλλαγή θα ήταν απολύτως καταστροφική για το μέλλον της Κύπρου, συνεπώς η ε/κ ηγεσία έχει την πλήρη ευθύνη να λάβει την πρωτοβουλία ώστε ο γ.γ. του ΟΗΕ να κινήσει τα νήματα μιας νέας προσπάθειας. Τώρα, πριν να εμφανιστούν εξελίξεις που να οδηγούν σε επιλογές χωρίς επιστροφή.

www.larkoslarkou.org.cy

Το «αστέρ» του Μακρόν

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Προχθες το πρωί, στο πλαίσιο των πάντα εντυπωσιακών εορτασμών της εθνικής εορτής της Γαλλίας, η μπάντα των ενόπλων δυνάμεων κατευθύνθηκε στην εξέδρα των επισήμων όπου εκτός από τον Εμανουέλ Μακρόν ήταν παρών και ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ. Πάντα κομψή και καλά προβαρισμένη, η μπάντα ξεκίνησε με κάποιες εμπιστευτικές νότες για να καταλήξει να παινιζεί το «Get Lucky», παλιότερο χιτ των Daft Punk. Η ηλικία (αλλά και το ταμπραμέντο) του προέδρου της Γαλλίας φανερώθηκε, καθώς με δυσκολία συγκρατιόταν να μη χορέψει ή έστω να «πάσει» λίγο την τελετουργική σοβαρότητα. Το χαμόγελο του Μακρόν ήταν παλάτι

και το στίσιμό του αρκετά χαλαρό. Άλλοι προσκεκλημένοι, Γάλλοι επίσημοι και επιτελείς δεν είχαν πρόβλημα ακόμα και να χτυπήσουν παλαμάκια. Σε αυτό το καταφανώς χαρούμενο γαλλικό ταμπραμέντο, μοναδική παραφωνία ήταν ο Τραμπ, ο οποίος ως καθήμενος Βούδας ατένιζε την μπάντα απορημένος, φωρώντας αυτό το δήθεν σοβαρό ύφος που περιφέρει σε επίσημες εκδηλώσεις.

Οι ερμηνείες είναι αρκετές. Καταλήγω ότι πιθανότατα ο Τραμπ μπορεί και να νόμιζε ότι το «Get Lucky» είναι η Μασσαλιώτιδα. Είναι πραγματικά κρίμα για τον Μακρόν και τους Γάλλους, οι οποίοι επί της ουσίας διαθέτουν τα πιο βαθιά φιλοσο-

φικτικά αισθήματα στην Ευρώπη, να έχουν στην εθνική εορτή τους έναν πρόεδρο των ΗΠΑ όπως ο Τραμπ. Η χθεσινή εικόνα αντικατοπτρίζει μια πραγματικότητα: Έναν άνθρωπο ο οποίος εκμεταλλεύθηκε την ελευθεριότητα και την αθυροστομία των social media, αλλά και τον «αντισυστημισμό» για να γίνει πρόεδρος της ισχυρότερης χώρας του κόσμου ενάντια σε κάθε προγνωστικό. Και έναν νέο που ακόμη φαίνεται να διανύει τον μήνα του μέλιτος στην εξουσία, απέναντι σε «εξεδοντισμένους» πολιτικούς αντιπάλους.

Η θητεία του Μακρόν θα κρίνει πολλά για το μέλλον της Ευρώπης. Η σύγκριση με τους δύο προκατόχους του είναι σχετικά

εύκολη, αν και έχει μπροστά του μια ολόκληρη πενταετία για να δείξει αν πέρα από το περιτύλιγμα διαθέτει και ουσία. Ιδιαίτερα ενδιαφέροντα είναι η δράση που δείχνει ο Μακρόν στα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής και άμυνας. Εκτιμάται ότι πέρα από λόγους ουσίας, ο Μακρόν ρίχνει το βάρος του προς αυτή την κατεύθυνση διότι τον Σεπτέμβριο ακολουθεί ένα «βαρύ» πολιτικό πακέτο για τις εργασιακές σχέσεις και το ασφαλιστικό. Όπως και να έχει, η μετακίνηση του κέντρου βάρους της Ε.Ε. από την οικονομία, προς ζητήματα «σκληρής» κυριαρχίας, όπως η ασφάλεια θα κρίνει το μέλλον όχι μόνο του Μακρόν, αλλά της Ευρώπης στο σύνολό της.

Κραν-Μοντάνα: Αναστασιάδης, Κοτζιάς και η αντιπολίτευση σε Ελλάδα και Κύπρο

Του ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΔΩΤΟΥ

Ακόμη μια διαδικασία διαπραγμάτευσης για το Κυπριακό έχει φτάσει στο τέλος της, δυστυχώς και αυτή χωρίς κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα. Παρόλο που στην αρχή ήμουν διστακτικός να παρακολουθήσω την όλη διαδικασία (είναι ιδιαίτερα ψυχοφθόρο κάθε φορά που βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία συνομιλιών για το Κυπριακό), τα όσα συνέβησαν τελικά με έβαλαν στον πειρασμό να μελετήσω λίγο περισσότερο από άλλες φορές τα όσα διαδραματίστηκαν.

Από το 2004 και μετά, όταν είχα διαφωνήσει έντονα με τον τότε πρόεδρο του ΔΗΣΥ και νυν Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας Νίκο Αναστασιάδη για την όλη του στάση στο δημοψήφισμα για το σχέδιο Ανάν, προσπάθη να καταλάβω την όλη του προσέγγιση στο θέμα της επίλυσης του κυπριακού προβλήματος. Είναι όντως διαθεθεμένος να παραβεί όλες τις κόκκινες γραμμές για να επιτύχει επίλυση του κυπριακού προβλήματος στο το οποιοδήποτε κόστος ή μέσα στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης έχει την ικα-

νότητα και την ευελιξία να επιτύχει αυτά που θέλει και παράλληλα να εκθέσει την Τουρκία. Για να είμαι ειλικρινής θεωρώ τον Πρόεδρο Αναστασιάδη ιδιαίτερα ευφυές άτομο και δεν πιστεύω ότι θα έφερνε οποιοδήποτε σχέδιο λύσης του Κυπριακού σε δημοψήφισμα αν δεν υπήρχαν σοβαρές πιθανότητες να υπερψηφιστεί από την ελληνοκυπριακή πλευρά.

Τονίζω ότι παρόλο που είχα ταχθεί ξεκάθαρα και είχα ψηφίσει Όχι στο συγκεκριμένο δημοψήφισμα, ουδέποτε είχα σταματήσει να πιστεύω υπέρ της επίλυσης του Κυπριακού. Η άποψή μου είναι ότι ένα μεγάλο ποσοστό από όσους καταψήφισαν το συγκεκριμένο σχέδιο λύσης, εξακολουθούν να πιστεύουν ότι μπορεί να βρεθεί μια δίκαιη και βιώσιμη λύση.

Όσον αφορά τις συνομιλίες στο Κραν-Μοντάνα, ο Νίκος Αναστασιάδης έδειξε στοιχεία γνήθ. Ήταν αυτός που διαπραγματευόταν απευθείας με την Τουρκία μέσω του υπουργού Εξωτερικών της Μεβλού Τσαβούσογλου. Αντίθετα ο Μου-

σταφά Ακιντζί σε καμία φάση της διαπραγμάτευσης δεν κατάφερε να αποτρέψει αυτό που όλοι τόσο καιρό πιστεύαμε και τώρα δικαιωθήκαμε πανηγυρικά, ότι δηλαδή δεν αποτελεί παρά ένα πόνι της Τουρκίας το οποίο σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται να υποστηρίξει και να κάνει κάτι ενάντια στη βούλησή της. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης από ό,τι ακούγεται προχώρησε σε υποχωρήσεις, που ενδεχομένως να μην έπρεπε να κάνει. Κατάφερε όμως να ξεμπροστιάσει την Τουρκία και την κατάλληλη στιγμή απέσυρε τις συγκεκριμένες υποχωρήσεις-προτάσεις, ο οποίος αν είναι αυτές που ακούγονται, θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός, αν έχει σκοπό να τις επαναφέρει στο μέλλον.

Ιδιαίτερα βοηθητική φαίνεται να ήταν η όλη στάση του Έλληνα υπουργού Εξωτερικών Νίκου Κοτζιά. Σε καμία περίπτωση δεν προσπάθησε να υποσκελίσει τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, άφησε σε αυτόν την πρωτοβουλία να διαπραγματευτεί απευθείας με την Τουρκία και τον Μεβλού Τσαβούσογλου, κάτι το

οποίο έχει τη δική του σημασία. Παρόλα αυτά ήταν συνεχώς στο πλευρό του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, τον συμβούλευσε, τον υποστήριξε και ήταν η γέφυρα εκτός από έξυπνοι και οι δύο τους είναι και έντονοι χαρακτήρες. Όπως έλεγε πάντοτε ο αιεμνιστος Γλαύκος Κληρίδης «το μοναδικό μας διακοσμητικό στήριγμα είναι η Ελλάδα, ακόμη και να έχουμε έντονη διαφωνία μαζί με την εκάστοτε πολιτική ηγεσία της, οφείλουμε να στηρίζουμε τις οποιοσδήποτε θέσεις της, αλίμονο αν ποτέ διαρρήξουμε τις σχέσεις μας μαζί της».

Θετική εντύπωση μου έχει προκαλέσει η υπεύθυνη στάση της αξιω-

ματικών αντιπολίτευσης στην Ελλάδα. Η Νέα Δημοκρατία με ανακοινωσή της επιρρίπτει όλες τις ευθύνες για το ναυάγιο στο Κραν-Μοντάνα στην αδιαλλαξία της Άγκυρας όσον αφορά τα θέματα της Ασφάλειας και της παραμονής κατοχικών στρατευμάτων, καθώς και για την επιμονή της στη διατήρηση παράλογων επεμβατικών δικαιωμάτων στην Κύπρο. Παράλληλα επαναλαμβάνει ότι η υποστήριξη της στις ενέργειες του Προέδρου Αναστασιάδη είναι στέρεη και διαρκής. Εν αντιθέσει με το ΑΚΕΛ στην Κύπρο, το οποίο από την πρώτη στιγμή που ολοκληρώθηκε η διαδικασία στην Ελβετία, έτρεξε να επιρρίψει ευθύνες στη δική μας πλευρά, αποδεικνύοντας για ακόμη μια φορά την αδυναμία του για σοβαρή αντιπολίτευση, αλλά και την ανευθυνότητα που επιδεικνύει σε τόσο σοβαρά ζητήματα. Δεν μπορεί παρά να συμφωνήσω με τη θέση του αναπληρωτή κυβερνητικού εκπροσώπου ότι με τις συγκεκριμένες του ενέργειες το ΑΚΕΛ οδηγεί τρίτους στο να επιρρίπτουν ευθύνες

στην ελληνοκυπριακή πλευρά. Αυτό που είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό πάντως είναι η άποψη πολλών από των οι οποίοι παραδοσιακά υποστηρίζουν τον ΑΚΕΛ, με τους οποίους είχα την ευκαιρία να ανταλλάξω απόψεις τις τελευταίες ημέρες, οι οποίοι αποδοκιμάζουν την στάση της ηγεσίας τους.

Η ελληνοκυπριακή πλευρά κατάφερε τουλάχιστον να φύγει αλώβητη από τη διαδικασία στο Κραν-Μοντάνα και έχει ξεκινήσει μια τεράστια προσπάθεια να ενημερώσει τον διεθνή παράγοντα για τα όσα συνέβησαν και φυσικά να προβάλει την ξεκάθαρη αδιαλλαξία της Τουρκίας. Οι ενέργειες του ΑΚΕΛ δυσχεραίνουν την προσπάθεια αυτή σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη συγκυρία, αφού μετά από αρκετό καιρό επαναλαμβάνονται οι γεωτρήσεις στην ΑΟΖ της Κύπρου για εξερεύνηση υδρογονανθράκων, με την Τουρκία να είναι έτοιμη για ακόμη μια φορά να αμφισβητήσει την ΑΟΖ της Κύπρου. Θεωρώ ότι σύσσωμη η πολιτική ηγεσία της Κύπρου οφείλει να στηρίξει την προσπάθεια αυτή.

Επεσε αυλαία στη συμμαχία λύσης για το Κυπριακό

Το χρονικό που οδήγησε το ΑΚΕΛ να έρθει σε ρήξη με Αναστασιάδη-ΔΗΣΥ

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω, λέει ο λαός και αυτό ισχύει πλέον στις σχέσεις του ΑΚΕΛ με το Προεδρικό. Τόσο οι δηλώσεις του Άντρου Κυπριανού όσο και του δευτέρου τπ τάξει Γιώργου Λουκαΐδη, δύο πολιτικών προσώπων που στήριξαν ιδιαίτερα τη διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού, από την αρχή της εβδομάδας προετοίμαζαν για την αρχή του τέλους. Το κόμμα της Αριστεράς επέλεξε μέσω φουρτούνας βέβαια, να σταθεί δίπλα στον Νίκο Αναστασιάδη καθ' όλη τη διάρκεια της διαπραγματεύσεως μέχρι τώρα. Υπερέβη για πολλούς εαυτών καθώς παραμύρισε τις νόρμες που θέλουν την αξιωματική αντιπολίτευση πάντα στο αντίπαλο στρατόπεδο και στήριξε τη διαδικασία.

Έχοντας βέβαια γι' αυτό να χειριστεί εσωκομματικές αντιδράσεις σε μία περίοδο που τα εκλογικά ποσοστά παραπαίουν. Και η κυβέρνηση όμως από την πλευρά της, εξήρε πολλάκις την «υπεύθυνη και πατριωτική» στάση του ΑΚΕΛ, με τον Νίκο Αναστασιάδη να συμβουλεύεται μέχρι ενός διαστήματος τόσο τον Άντρο Κυπριανού όσο και τον Τουμάζο Τσελεπί για τις διαδικασίες στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

Σχέσεις που απασχόλησαν την επικαιρότητα και αξιοποίησε πλήρως ο Ενδιάμεσος για να καλλιεργήσει υπέρ του το αφήγημα, περί ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ. Το ναυαγίο, ωστόσο, στο Κραν-Μοντάνα και τα όσα εκεί διαμείφθηκαν ήταν το ορόσημο για το τέλος της συνεργασίας, με τον Άντρο Κυπριανού να ανοίγει πλέον μέτωπο εναντίον των χειρισμών Αναστασιάδη και την κυβέρνηση να τον κτυπά για μικροκομματικές σκοπιμότητες. Ήταν όμως το Κραν-Μοντάνα ένα μεμονωμένο περιστατικό, αρκετό για να πέσουν τίτλοι τέλους στις σχέσεις των δύο; Όπως όλα δείχνουν είναι μία σειρά γεγονότων από το Μον Πελερέν και έπειτα που ενίσχυσαν την καχυποψία στα δύο μέρη. Καχυποψία που επέφερε προσφάτως τη μετωπική ρήξη. Η απαρχή μάλιστα και του προεκλογικού έπαιξε τον δικό της ρόλο και μας προετοίμασε καταλλήλως για το πώς η ιδιότυπη αυτή συμμαχία ήταν επόμενο και φυσιολογικό να έχει ημερομηνία λήξης.

Το δείπνο

Το ξημέρωμα της Παρασκευής σίγουρα δεν ήταν η καλύτερη στιγμή τόσο για την κυβέρνηση όσο και για το ΑΚΕΛ, καθώς οι συνομιλίες δυόμισι ετών, τερματίστηκαν άδοξα με άγνωστες τις προεκτάσεις και θολή την επόμενη μέρα. Τι πήγε λάθος και τι μεσολάβησε σε εκείνο το τετράωρο δείπνο που οδήγησε στο αδιέξοδο ήταν ένα ζήτημα που προκαλούσε ερωτήματα. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης άλλωστε, συναινεσε, σύμφωνα με κύκλους έλθεν και έζηεν στις πιέσεις ΑΚΕΛ και κατέθεσε τις προτάσεις του γραπτώς για εσωτερικές και εξωτερικές πτυχές της λύσης, ριχνοντας το μπαλάκι, σε μία Τουρκία που σύμφωνα με Ηνωμένα Έθνη, ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ, ήταν έτοιμη για λύση. Ο Άντρο Κυπριανού είχε μάλιστα χαρακτηρίσει μέσω twitter τις προτάσεις που κατέθεσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ως πρόταση με προοπτική, ξεκαθαρίζοντας παράλληλα στο Εθνικό Συμβούλιο πως θα έπρεπε να το είχε πράξει νωρίτερα. Με την ανακίνωση του ναυαγίου ο Πρόεδρος επισήμανε πως για την κατάρρευση ευθυνόταν

αποκλειστικά η τουρκική αδιαλλαξία την οποία ο ίδιος κατάφερε να «αποκαλύψει». Ο Άντρος Κυπριανού λίγες ώρες μετά το ναυαγίο, χαρακτηριζέει προφανώς πως η Τουρκία επέμενε σε απαράδεκτες απαιτήσεις, κρατώντας παράλληλα επιφυλάξεις για τα όσα διμείφθηκαν στο δείπνο.

Χρειάστηκαν δύο εικοσιτετράωρα, βέβαια, ώστε η ηγεσία του ΑΚΕΛ, να επημίει μεν στην αδιαλλαξία της Τουρκίας, αλλά και να κατηγορήσει ευθέως τον Νίκο Αναστασιάδη για έλλειψη προετοιμασίας, προχειρότητα στη διασκέψη και για χρονοτριβή που στοίχισε στην πλευρά μας. Ενδεικτικό ότι σε δηλώσεις του επεσόμανε πως έννοια του Προέδρου στο Κραν-Μοντάνα ήταν να μην εκτεθεί παρά στο πώς επιλύεται το Κυπριακό, ανοίγοντας επίσημα μέτωπο με την κυβέρνηση.

Παρασκάνιο της πρότασης

Πώς όμως προκλήθηκε όλη αυτή η αντιπαράθεση, τη στιγμή που ο γ.γ. του ΑΚΕΛ λίγες μέρες πριν στήριζε τις κινήσεις Αναστασιάδη, είναι ένα ζήτημα που συζητείται στα πολιτικά πηγαδάκια. «Δεν ξενυχτήσαμε μαζί για την υλοποίηση των προτάσεων;» ανέφεραν την επομένη της σύγκρουσης μέλη της

Το παρασκάνιο στο Κραν-Μοντάνα, οι διαπληκτισμοί στο Εθνικό και οι πιέσεις για τις προτάσεις ήταν μερικά ζητήματα που οδήγησαν στον τερματισμό μιας ιδιότυπης συνεργασίας.

διαπραγματευτικής ομάδας στα στελέχη του ΑΚΕΛ. Όπως επισημάνουν κύκλοι του Προεδρικού, ο Πρόεδρος Αναστασιάδης όχι μόνο έκανε προτάσεις, όπως ήθελε το ΑΚΕΛ, αλλά δέχτηκε και τις αλλαγές που έθεσε ο Τουμάζος Τσελεπίς. Μάλιστα, όπως ακούγεται στα πηγαδάκια, τη μέρα της κατάθεσης της πρότασης, ο Άντρος Κυπριανού χαμογελούσε επισημάνοντας σε κύκλους της κυβέρνησης πως κινούνται στη σωστή κατεύθυνση. Είχαν βέβαια προηγηθεί στιγμές εντάσεων εντός του Εθνικού Συμ-

Ο Άντρος Κυπριανού είχε πιστώσει τον Νίκο Αναστασιάδη με τη θέληση να λύσει το Κυπριακό, ωστόσο από την αρχή του χρόνου και εντεύθεν, άρχισε να ενισχύεται η ανησυχία του ότι ο Πρόεδρος βλέπει εκλογές και όχι λύση.

βουλίου μεταξύ Νίκου Αναστασιάδη και Άντρος Κυπριανού, μέχρι και την κατάθεση της πρότασης. «Είναι συνεπώς άδικο να κατηγορείται ο Πρόεδρος από το ΑΚΕΛ ότι δεν προσπάθησε» αναφέρουν συναγερμικά στελέχη. Σύμφωνα, πάντως, με την εκτενή ενημέρωση που έδωσε ο Άντρος Κυπριανού σε Πολιτικό Γραφείο και Κεντρική Επιτροπή, το ΑΚΕΛ ήταν που επέμενε να καταθέσει προτάσεις ο Πρόεδρος μέχρι και την υστέρη. Ως αποτέλεσμα η λειτουργία του Υπουργείου Εξωτερικών που βρισκόταν στο ελβετικό θέρετρο να ξενυχτά τη νύχτα που πάρθηκε η απόφαση γύρω από τη σύνθεσή της και να την παραδίει την επομένη στα μέλη της

διαπραγματεύσεως. Πρόταση στην οποία ο Τουμάζος Τσελεπίς προέβλεπε κινδύνους για την πορεία της Κυπριακής Δημοκρατίας και επισήμανε στον Πρόεδρο, με αποτέλεσμα να τη διορθώνει επί 7 ώρες —όπως αναφέρθηκε— μαζί με την εμπειρογνώμονα του ΑΚΕΛ Σταύρη Καλοψιδιώτη. Με δεδομένο το ποσό πάνω, στελέχη του κόμματος υποστηρίζουν ότι η κυβέρνηση όχι μόνο έχασε πολύτιμο χρόνο αλλά πήγε πλήρως απροετοίμαστη σε μία πολύ δύσκολη μάχη.

Παρά όμως τις επίσημες δηλώσεις περί κακής προετοιμασίας, στη ρήξη συνετέλεσε και η αμφισβήτηση του κατά πόσο ο Νίκος Αναστασιάδης έλεγε όλη την αλή-

Ο Νίκος Αναστασιάδης βλέπει με δυσφορία τη στάση Άντρος Κυπριανού και του καταλογίζει πως ο ίδιος με τις συνεχείς επικρίσεις του τον οδήγησε σε μία διάσκεψη προδιαγεγραμμένη στο να αποτύχει.

θεια για τα διαμειφθέντα του δείπνου.

Η καχυποψία

Το πρωί του περασμένου Σαββάτου ενώ όλοι ανέμεναν την επίρριψη ευθυνών στην αδιάλλακτη Τουρκία για το ναυαγίο, ο Αντόνιο Γκουτιέρρες εξέφραζε τις ευχαριστίες του προς τον Τούρκο Πρόεδρο Ταγίπ Ερντογάν για τη δέσμευσή του στο Κυπριακό. Αυτό ήταν αρκετό για να εγερθούν ερωτήματα στις τάξεις του ΑΚΕΛ γύρω από το τι συνέβη τελικώς στο δείπνο. Αν η Τουρκία εξέθεσε τα Ηνωμένα Έθνη προποιοιόμενα πως ήταν έτοιμη για λύση και το αναίρεσε στο τραπέζι της διαπραγματεύσεως, δεν θα

κλίμα σύγκυψης προστέθηκε και η αναδημοσίευση στο twitter από τον Kjartan Bjornsson λειτουργό της Ε.Ε. που εργάζεται στην επίλυση του Κυπριακού και συμμετέχοντα στο Κραν-Μοντάνα, ρεπορτάζ της εφημερίδας «Cyprus Mail» ότι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έχασε μία πολύ καλή ευκαιρία για λύση σχολιάζοντας πως αξίζει να διαβαστεί. Ήδη κύκλοι στο Προεδρικό ξεκαθαρίζουν πάντως πως η πραγματικότητα για τα διαμειφθέντα του δείπνου είναι αυτά που ανέφερε η ε/κ πλευρά και θα αποδειχτεί σύντομα, αφήνοντας εκτεθειμένο το ΑΚΕΛ και όσους εκφράζουν δυσπιστία.

Η αρχή του τέλους

Το ερώτημα που εγείρεται από συναγερμικούς κύκλους είναι για ποιον λόγο ο Άντρος Κυπριανού και το ΑΚΕΛ αμφισβητούν τα όσα είπε ο Πρόεδρος και δίδουν έμφαση σε πηγές όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση —την οποία μέχρι σήμερα επικρίνουν— και στην τουρκοκυπριακή πλευρά. Η αλήθεια είναι πως μία σειρά γεγονότων από το τέλος του '16 και μετά, κλιμάκωσαν την αμφισβήτηση και την έλλειψη εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο μερών. Αν και ο Άντρος Κυπριανού βρισκόταν στο πλευρό του Νίκου Αναστασιάδη, κινήσεις του τελευταίου, οδήγησαν στο συμπέρασμα την ηγεσία του ΑΚΕΛ, πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, δεν ενδιαφέρεται τόσο για την επίλυση του Κυπριακού, αλλά μάλλον για την επανεκλογή του. Ήταν πρώτα η αποχώρησή του Νίκου Αναστασιάδη από το Μον Πελερέν 1, όταν υπήρξε ακτινα λύσης στο εδαφικό ποσοστό, με το επικείμενο ότι θα έπρεπε να ενημερώσει την πολιτική ηγεσία, που προκάλεσε τη δυσφορία στο ΑΚΕΛ, ωστόσο ο μεγάλο ρήγμα επάλλη με το ενωτικό δημοψήφισμα, όταν ο Νίκος Αναστασιάδης επέλεξε να αναπέψει τον νόμο που ψήφισαν ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ. Πρόταση νόμου που αναίρουμε εντέχνως την εγκύκλιο για το ενωτικό δημοψήφισμα στα σχολεία και θα ανοίγει ξανά τον δρόμο για τις συνομιλίες. Αυτά, σε συνδυασμό με την «απαίτηση» του Προέδρου για συμφωνία στο θέμα των Εγγυήσεων και της Ασφάλειας και ακολούθως συμφωνία στο Εδαφικό, ως προϋπόθεση για να συζητηθούν τα υπόλοιπα κεφάλαια, σε αντίθεση με την εισήγηση του ΑΚΕΛ να συζητηθεί ανεπίσημα στην Κύπρο με τον Μουσταφά Ακιντζί το πακέτο με τα σημαντικά θέματα, υπήρξαν σημάδια για τον κ. Κυπριανού, ότι ο Πρόεδρος κάνει επικοινωνιακούς τακτικισμούς παρά να επικεντρώνεται στην επίλυση του προβλήματος. «Αν ο Πρόεδρος ήθελε πράγματι να λυθεί θα είχε ήδη κάνει κάποιο βήμα» λένε κομματικοί κύκλοι σημειώνοντας πως μπροστά στην τουρκική αδιαλλαξία και το σοβαρό ενδεχόμενο διχοτόμησης, ο Πρόεδρος ακόμα να λάβει μέτρα.

«Πιέζε συνεχώς τον Πρόεδρο»

Προσπαθούσε πράγματι με τακτικισμούς και ελιγμούς, ο Νίκος Αναστασιάδης να εξαγοράσει χρόνο μέχρι και τον προεκλογικό; Συναγερμικοί κύκλοι εκφράζουν έντονη δυσφορία για την τελευταία, όπως λένε, «μετάλλαξη» του Άντρος Κυπριανού. Όπως επισημάνουν, το ΑΚΕΛ πιέζε συνεχώς τον Πρόεδρο για υποχωρήσεις και υπαναχωρήσεις. Όπως σημειώνουν η συνεχής κριτική που του ασκείτο ότι «έβαλε φουσανάλα για το '18» ήταν εκείνη που ανάγκασε τον Πρόεδρο να παρευρεθεί σε μία διάσκεψη που διοργανώθηκε από την αρχή ότι ήταν έτοιμη να καταρρεύσει λόγω καμίας προόδου. Σημειώνουν δε πως ο Νίκος Αναστασιάδης, σε ένδειξη καλής θέλησης, προχώρησε στην κατάθεση προτάσεων. «Θα ήταν σωστό να δεχθούμε την πρόταση για 15 χρόνια Εγγυήσεις, μονομερές δικαίωμα με παρουσία στρατού σε βάση και με πιθανή αναθεώρηση μετά εάν και εφόσον θα ήμασταν καλά παιδιά;» διερωτήθηκε μέσω ανάρτησής του ο διευθυντής του Γραφείου του Προέδρου Μιχάλης Σφοκλέους στέλνοντας μήνυμα στο ΑΚΕΛ και καλώντας το να απαντήσει στο μεγάλο ερώτημα αν δέχεται ή όχι Εγγυήσεις. Σημείωσε παράλληλα πως το «αυτομαστίγωμα, το πρώτο πράγμα που άθελά του πολεμά είναι την επίλυση του κυπριακού». Πάντως, αν και σε ΔΗΣΥ και Προεδρικό παραδέχονται πως το ΑΚΕΛ στήριξε τη διαδικασία, σημειώνουν παράλληλα με νόημα, πως εδώ και καιρό ο Άντρος Κυπριανού προσπαθεί να βρει τρόπο απεγκλωβισμού από την άτυπη αυτή συμμαχία για τους δικούς του εσωκομματικούς λόγους. Το δε Κραν-Μοντάνα υπήρξε για το κόμμα όπως εκτιμούν η αφορμή να λήξει την όποια σύμπλευση και να προετοιμαστεί για έναν δύσκολο προεκλογικό αγώνα.

Δεν πάει θάλασσα το ΑΚΕΛ

Όταν ο Άντρος Κυπριανού τελείωσε με την εκτενή ενημέρωση γύρω από το Κυπριακό, παρουσιάζοντας κατά μέρα και ώρα τα όσα συνέβησαν στο Κραν-Μοντάνα στα μέλη του Πολιτικού Γραφείου και της Κεντρικής Επιτροπής, ξεκαθάρισε πως το κόμμα πλέον δεν μπορεί να αναμένει τον Σεπτέμβριο και αρχίζει από τώρα τις διεργασίες για τον προεκλογικό. Αν και το κόμμα της Αριστεράς θα λάμβανε τις αποφάσεις τον Σεπτέμβριο, αποφασίστηκε όπως μπει εντατικά στην όλη διαδικασία από τη Δευτέρα. Και αυτό γιατί η ηγεσία του κόμματος είχε εναποθέσει όλες τις ελπίδες της στο ενδεχόμενο επίλυσης του Κυπριακού. Κάτι τέτοιο άλλωστε θα μετέθετε για αργότερα την όποια συζήτηση και διαδικασία προεδρικών εκλογών, εξαιτίας της περιόδου εφαρμογής της λύσης. Πλέον, το κόμμα μπαίνει δυναμικά στην προεδρολογία, ωστόσο, το ποιοι θα είναι οι υποψήφιοι είναι ένα ζήτημα ανοικτό. Όπως ανέφερε η ηγεσία, η διαδικασία δεν θα ξεκινήσει από το μηδέν, αλλά υπάρχει λίστα. Από το κάρδο έχουν βγει τα ονόματα των Ανδρέα Χρίστου και Κίκη Καζαμία, ωστόσο, ο Σταύρος

Το κόμμα μπαίνει δυναμικά στην προεδρολογία, ωστόσο, το ποιοι θα είναι οι υποψήφιοι είναι ένα ζήτημα ανοικτό

Μαλός και θέλει και είναι εντός του κάρδου συζητήσεων. Το θέμα είναι κατά πόσο μπορεί να αποκτήσει δυναμική, μετά τα όσα διμείφθηκαν με τον Μάικ Σπανό. Το σενάριο του Γιώργου Λιλλήκα υπάρχει, ωστόσο, απομακρύνεται δεδομένης και της στάσης που κρατά το κόμμα το τελευταίο διάστημα. Θα είναι εν πολλοίς παράδοξη, μία τέτοια συμμαχία με τη ρητορική που ασκεί πλέον το ΑΚΕΛ. Από το κάρδο δεν πρέπει βέβαια να βγαίνει το όνομα του Άντρος Κυπριανού. Ο ίδιος έχει κάνει κινήσεις προεδρικές, όπως τις επαφές στην Αθήνα για να αντιληφθεί τι ακριβώς έγινε στο Κραν-Μοντάνα αλλά και να διαβουλεύσει για την επόμενη μέρα, ενώ άρχισε και κύκλο διπλωματικών επαφών, ούτως ώστε να εμποδίσει όποιο σενάριο επιβουλεύεται η Τουρκία για προσαρτήση. Το κύριο ζήτημα, ωστόσο, είναι πως σύμφωνα με δημοσκοπήσεις αδυνατεί να προσελκύσει ακροατήριο πέραν του ΑΚΕΛ, ενώ και στο ίδιο το κόμμα υπάρχουν αντιδράσεις για τη μέχρι τώρα στάση που τηρήσε και την εμπιστοσύνη που επέδειξε στις κινήσεις Αναστασιάδη.

Πακέτο κινήτρων για επιστροφή στην Καρπασία

Στόχος η επανεγκατάσταση νέων ζευγαριών σε κατεχόμενες κοινότητες εγκλωβισμένων με οικονομική στήριξη του κράτους

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Το ενδιαφέρον νέων ατόμων που οι γονείς τους κατάνοι ή διαμένουν σε κατεχόμενα χωριά με εγκλωβισμένους, προσπαθεί να κεντρίσει η κυβέρνηση σε μια προσπάθεια να συνεχισθεί η παρουσία Ε/κ που υπάρχει σε κατεχόμενες περιοχές, μέχρι σήμερα. Με δέλεαρ την οικονομική στήριξη, η κυβέρνηση στέκεται αρωγός σε όσους και όσες αποφασίσουν να επιστρέψουν στα κατεχόμενα χωριά της Καρπασίας αλλά και τα Μαρωνίτικα. Το πακέτο κινήτρων που έχει εξαγγελθεί, αφορά επί το πλείστον νέα ζευγάρια που έχουν ρίζες σε χωριά με εγκλωβισμένους, διατηρούν περιουσία και επιθυμούν να επιστρέψουν για μόνιμη εγκατάσταση.

Ο Επίτροπος Προεδρίας Φώτης Φωτίου, ο οποίος αναφέρθηκε στο θέμα στη Βουλή, τόνισε ότι πρωταρχικός στόχος είναι η παραμονή των εγκλωβισμένων στα κατεχόμενα χωριά τους, με ταυτόχρονη βοήθεια για βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους. Στο πνεύμα αυτό πέρασε από το Υπουργικό Συμβούλιο πρόταση, για στήριξη προς άτομα ή οικογένειες που θελήσουν να επιστρέψουν για διαμονή. Πέρα από τη βοήθεια για επιδιόρθωση σπιτιών, το πακέτο κινήτρων προνοεί την καταβολή επιδομάτων επανεγκατάστασης, καθώς και στήριξη στους τομείς της γεωργίας με τη δημιουργία μικρών βιοτεχνιών. Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου έχει προκαλέσει θετικές αντιδράσεις και ήδη το ενδιαφέρον που επιδεικνύεται χαρακτηρίζεται ικανοποιητικό.

Εγκρίθηκαν 150 αιτήσεις

Η υπαγωγή στο σχέδιο κινήτρων έχει ως βασική προϋπόθεση την παραμονή για ένα χρόνο στο χωριό επανεγκατάστασης, προκειμένου να εγκριθεί η σχετική αίτηση που υποβάλλεται. Με βάση επίσημα στοιχεία, μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί 150 αιτήσεις από τις οποίες οι 130 αφορούν επα-

νεγκατάσταση στον Κορμακίτη και 20 στην Καρπασία. Αν ληφθεί υπόψη ότι η κάθε αίτηση αφορά οικογένειες, στη χειρότερη περίπτωση ο αριθμός των ατόμων που επιστρέφουν μπορεί να είναι ο διπλάσιος. Ενώπιον του Γραφείου Επιτρόπου Προεδρίας εκκρεμούν άλλες 135 αιτήσεις, από τις οποίες οι 110 αφορούν τον Κορμακίτη, οι 20 το Ριζοκάρπασο και οι πέντε την Αγία Τριάδα. Με βάση τη σημερινή εικόνα στο Ριζοκάρπασο κατοικούν 240 Ε/κ εγκλωβισμένοι και άλλοι 70 στην Αγία Τριάδα.

Τα κίνητρα

Από τη στιγμή που θα εκπνεύσει η περίοδος του ενός έτους και εγκριθεί η αίτηση επανεγκατάστασης, το ύψος της βοήθειας που λαμβάνουν οι ενδιαφερόμενοι, κρίνεται αρκούντως ικανοποιητικό. Τα επιδόματα είναι σε μηνιαία βάση και για ένα ζευγάρι κατανομούνται ως εξής: Το συνολικό μηνιαίο επίδομα ανέρχεται στα 557 ευρώ. Επιπλέον για κάθε τέκνο μέχρι ηλικίας 3 ετών το μηνιαίο επίδομα ανέρχεται στα 111 ευρώ, ενώ άνω των τριών ετών έως και το 18ο έτος της ηλικίας του, αυξάνεται στα 379 ευρώ τον μήνα. Επιπλέον, στις περιπτώσεις εκείνες που κάποια οικογένεια έχει τέκνο

Εκατόν πενήντα αιτήσεις επανεγκατάστασης έχουν εγκριθεί, ήδη ενώ σε διαδικασία εξέτασης βρίσκονται άλλες 135 αιτήσεις. Οι περισσότερες αιτήσεις αφορούν τον Κορμακίτη και οι υπόλοιπες το Ριζοκάρπασο και Αγία Τριάδα.

Για τις νέες περιπτώσεις επανεγκατάστασης, τα κίνητρα έχουν να κάνουν με την καταβολή μηνιαίων επιδομάτων, εφάπαξ ποσού για επιδιόρθώσεις κατοικιών. Κίνητρα προνοούνται και για την επαγγελματική δραστηριότητα των ενδιαφερομένων.

που σπουδάζει, καταβάλλεται μηνιαίως το ποσό των 213 ευρώ συν το επίδομα ενοικίου που είναι 133 ευρώ. Με βάση την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, προτεραιότητα δίνεται σε νέα ζευγάρια που επιθυμούν να επανεγκατασταθούν στα μαρωνίτικα χωριά και στην κατεχόμενη Καρπασία.

Επιδιόρθώσεις οικιών

Στο πακέτο κινήτρων προτεραιότητα δίδεται στις περιπτώσεις εκείνες που απαιτείται η επιδιόρθωση οικιών. Στις περιπτώσεις αυτές δίνεται εφάπαξ ποσό. Η επιδιόρθωση των σπιτιών θα γίνει από το

ΕΤΕΚ, σε συνεργασία με το Συμβούλιο Ανοικοδόμησης. Το σχέδιο για τις κατοικίες, που είχε παγώσει τα τελευταία επτά χρόνια εστιάζει περισσότερο σε Ριζοκάρπασο και Αγία Τριάδα όπου υπάρχουν κατοικίες που χρήζουν επιδιόρθωσης. Παράλληλα σε εφαρμογή έχει τεθεί πιλοτικό σχέδιο για νέα ζευγάρια προκειμένου να τους δοθούν κίνητρα επαγγελματικής δραστηριότητας με τη δημιουργία όπου είναι δυνατό, τη δική τους μικρής αγροτικής βιοτεχνικής μονάδας για παρασκευή γλυκών, μαρμελάδων, γαλακτοκομικών προϊόντων όπως παραγωγής χαλούμιων. Για τον σκοπό αυτό έχει εγκριθεί ένα ποσό της τάξης των 250 χιλιάδων ευρώ για το έτος 2017. Συνάμα, τα κίνητρα καλύπτουν και την επαγγελματική δραστηριότητα στον κλάδο της μελισσοκομίας.

Οι εγκλωβισμένοι γεωργοκαλλιεργητές επιδοτούνται από το Υπουργείο Γεωργίας, λόγω ειδικών δυσκολιών κατά την άσκηση της γεωργικής τους απασχόλησης. Συγκεκριμένα το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε από τον ετήσιο προϋπολογισμό, ποσό 700 χιλιάδων ευρώ για τους εγκλωβισμένους νέους γεωργούς Πέρα από την οικονομική στήριξη, τόσο οι εγκλωβισμένοι όσο και οι περιπτώσεις επανεγκατάστασης, θα συνεχίσουν να παραλαμβάνουν βοήθεια σε τρόφιμα που αποστέλλονται μέσω των Ηνωμένων Εθνών.

Η προσοχή στην Καρπασία

Το σχέδιο κινήτρων δίνει ιδιαίτερη προσοχή για τις περιπτώσεις εκείνες που αφορούν χωριά της κατεχόμενης Καρπασίας. Σε ό,τι αφορά το Ριζοκάρπασο, αποτελεί πρωταρχικής σημασίας, η συνέχιση της λειτουργίας του σχολείου που σήμερα έχει 41 μαθητές. Τα έργα βελτίωσης και συντήρησης του σχολείου προχωρούν, σύμφωνα με τον κ. Φωτίου, ενώ σε φάση υλοποίησης βρίσκονται τα επιμορφωτικά κέντρα. Ένα σημαντικό έργο το οποίο βρίσκεται στο στάδιο της μελέτης, είναι η αναπαλαίωση ενός κτιρίου στο Ριζοκάρπασο. Το μισό από αυτό, προγραμματίζεται να μετατραπεί σε αποθήκη για τα τρόφιμα που αποστέλλονται από τις ελεύθερες περιοχές, και στο άλλο μισό να δημιουργηθεί πολιτιστικό κέντρο.

Βροχή αιτήσεων εκπαιδευτικών για μια μόνιμη θέση

Εντατικά κινούνται οι διαδικασίες για τις εξετάσεις διορισίμων, την ερχόμενη Τρίτη αρχίζουν οι αιτήσεις για συμμετοχή

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΥΛΙΑΝΟΥ

Σάρκα και οστά παίρνουν πλέον οι διαδικασίες για τις εξετάσεις διορισίμων των ερχόμενου Νοεμβρίου, μετά και την ανακοίνωση του Υπουργείου Παιδείας για τον αριθμό των εκπαιδευτικών οι οποίοι δήλωσαν ενδιαφέρον για να συμμετάσχουν στο νέο σύστημα. Οι ενδιαφερόμενοι ξεπερνούν τις 17.000, ενώ συνολικά στην εκπαίδευση για τη διετία 2018-2020 θα διατεθούν περίπου 1700 θέσεις και από τα δύο συστήματα (εξετάσεις διορισίμων, κατάλογοι διοριστέων). Με τα σημερινά δεδομένα και το γεγονός ότι οι διορισμοί μέχρι το 2027 θα γίνονται με ποσοστιαία 50-50, οι θέσεις οι οποίες θα διατεθούν από το νέο σύστημα θα ανέρχονται γύρω στις 850.

Αναφορές αξίζει ότι οι συνολικές μόνιμες θέσεις στην εκπαίδευση για τις δύο πρώτες σχολικές χρονιές του συστήματος ανέρχονται στις 300 με αποτέλεσμα οι θέσεις που θα δοθούν από τις εξετάσεις να μην ξεπερνούν τις 150. Παράλληλα οι έκτακτες θέσεις διορισίμων που θα δοθούν στην εκπαίδευση μέσα από τις εξετάσεις τη διετία 2018-2020 είναι γύρω στις 700. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι είναι σίγουρο πως θα διοριστούν 700 εκπαιδευτικοί ως έκτακτοι, καθώς όπως σημειώνεται σε πρόσφατη ανακοίνωση του Υπουργείου Παιδείας, οι έκτακτοι διορισμοί θα αφορούν ετήσιες συμβάσεις. Οι συμβάσεις αυτές θα ανανεώνονται κάθε χρόνο και αναμένεται ότι ένας αριθμός συμβάσεων της σχολικής χρονιάς 2018-2019 θα δοθεί στα ίδια άτομα και κατά τη

σχολική χρονιά 2019-2020. Το θετικό της όλης υπόθεσης για τους υποψήφιους εκπαιδευτικούς έγκειται στο γεγονός ότι από τη στιγμή που παρακάθονται στις εξετάσεις, θα μπορούν να διατηρήσουν τον βαθμό τους για μια δεκαετία. Οπότε μέσα από τη διαδικασία αυτή θα μπορεί να προσβλέπει οποιοσδήποτε σε διορισμό στο μέλλον, φτάνει όμως να υπάρξουν κενές θέσεις στον κλάδο ενδιαφέροντός του. Αξίζει ν' αναφερθεί πάντως, ότι οι εξετάσεις του νέου συστήματος προγραμματίζεται να διεξαχθούν κάθε διετία, με τις διαθέσιμες θέσεις να ανακοινώνονται πριν από τη διεξαγωγή τους για να γνωρίζουν και οι υποψήφιοι διαφόρων ειδικοτήτων εάν υπάρχουν κενές θέσεις στον κλάδο τους.

Μεγάλος ανταγωνισμός

Σύμφωνα με πηγές από το Υπουργείο Παιδείας που μίλησαν στην «Κ», δεν ενοχλεί το γεγονός ότι θα είναι μεγάλος ο ανταγωνισμός, αφού μέσα από εξετάσεις και άλλες αξιολογικές διαδικασίες όπως τονίζεται, «θα επιλεγούν οι καλύτεροι από τους καλύτερους». Όπως υποστηρίζεται επίσης μέσα από τη νέα διαδικασία που επιχειρείται οι υποψήφιοι θα αντιμετωπιστούν με βάση τη προσόντα, τις δεξιότητες και τις εμπειρίες τους. Επιπρόσθετα, άποψη του Υπουργείου είναι ότι οι 17.500 που επέδειξαν ενδιαφέρον είναι εκείνοι που έχουν πραγματικό ενδιαφέρον για να διδάξουν στη δημόσια εκπαίδευση. Όπως αναφέρουν στην «Κ» οι ίδιες πηγές, οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί, με το υφιστάμενο σύστημα, θα δυσκολεύον-

Οι συνολικές μόνιμες θέσεις στην εκπαίδευση για τις δύο πρώτες σχολικές χρονιές του συστήματος ανέρχονται στις 300, ενώ παράλληλα οι έκτακτες θέσεις διορισίμων μέσα από τις εξετάσεις τη διετία 2018-2020 είναι γύρω στις 700.

ταν να εξασφαλίσουν μια θέση στο εκπαιδευτικό σύστημα, καθώς οι πιθανότητες ήταν ακόμα λιγότερες μέχρι και απαγορευτικές. Άλλωστε, αναφέρουν, όπως τόνισε επανειλημμένα και ο ίδιος ο υπουργός Παιδείας Κώστας Καδής, με το νέο σύστημα ανοίγει ένα παράθυρο ελπίδας, με βάση τις γνώσεις τους, τις ικανότητές τους, τις εμπειρίες και τα προσόντα και όχι βάση με το ποτέ πήρε ο καθένας το πτυχίο του, κάτι που ίσχυε μέχρι σήμερα.

Συμμετέχουν και όλα τα δύο

Μέσα από την ίδια διαδικασία μέχρι σήμερα αποτελούσε ερωτηματικό εάν οι υποψήφιοι στις εξε-

τάσεις διορισίμων θα είχαν και το δικαίωμα να βρίσκονται και στους κατάλογους διοριστέων. Αυτό που φαίνεται να ξεκαθαρίζει είναι ότι ορισμένοι εκπαιδευτικοί αποκτούν κάποιο πλεονέκτημα σε σχέση πάντα με άλλους συναδέλφους τους. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευτικοί οι οποίοι βρίσκονται τόσο στον κατάλογο διοριστέων όσο και στις διαδικασίες για τις εξετάσεις διορισίμων θα έχουν τη δυνατότητα μέχρι το 2027 να περιμένουν διορισμό και από τα δύο συστήματα. Αξίζει να αναφερθεί ότι στις διαδικασίες για τις εξετάσεις συμμετέχουν και άτομα που δεν είναι γραμμένα στους κατάλογους διοριστέων, αφού περιμέναν το νέο σύστημα πιστεύοντας ότι έχουν τα προσόντα να πετύχουν πρόσβαση στη δημόσια εκπαίδευση

πο γρήγορα. Τέλος, τα άτομα που ανήκουν στους καταλόγους διοριστέων και δεν υπέβαλαν αίτηση για εξετάσεις, σύμφωνα με το Υπουργείο Παιδείας, είτε δεν ενδιαφέρονται για συμμετοχή είτε είναι σε ευνοϊκή θέση διορισμού. Δεν αποκλείεται πάντως το ενδεχόμενο να θελήσουν να συμμετέχουν σε εξετάσεις σε μεταγενέστερο στάδιο.

Εξετάσεις φιλολογικών

Ένα σημαντικό κομμάτι των εξετάσεων αποτελούν οι εξετάσεις για τους φιλόλογους αφού οι εκπαιδευτικοί αυτοί καλούνται να εξεταστούν στο κομμάτι του γνωστικού αντικείμενου σε πέντε θέματα. Συγκεκριμένα οι εξετάσεις των φιλόλογων θα είναι πάνω στη γλώσσα, τη λογοτεχνία και τα λατινικά, με την εξέταση να διαρκεί μία ώρα για κάθε τομέα. Ακόμα οι υποψήφιοι φιλόλογοι θα πρέπει να εξεταστούν στα αρχαία ελληνικά και στην ιστορία με τον χρόνο εξέτασης για κάθε μάθημα να ορίζεται στην μίμηση ώρα. Αυτό που δεν έχει αποσαφηνιστεί ακόμα είναι εάν η εξέταση για το γνωστικό αντικείμενο θα πραγματοποιηθεί σε μια μέρα αφού οι φιλόλογοι θα πρέπει να εξεταστούν συνολικά για έξι ώρες. Ταυτόχρονα όμως ξεκαθαρίζεται ότι εάν και οι εξετάσεις των φιλόλογων θα είναι σε περισσότερα μαθήματα, το ποσό που θα πληρώσουν για την εξέταση του γνωστικού αντικείμενου θα είναι ισότιμο με τους άλλους κλάδους και θα ανέρχεται στα €50.

Την ερχόμενη Τρίτη αρχίζουν οι

αιτήσεις για συμμετοχή στις εξετάσεις. Η Υπηρεσία Εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ανακοίνωσε ότι η υποβολή αιτήσεων για συμμετοχή στις πιο πάνω Εξετάσεις θα γίνει ηλεκτρονικά από τις 18 μέχρι τις 31 Ιουλίου. Για να μπορέσει ο κάθε υποψήφιος να υποβάλει αίτηση θα πρέπει πρώτα να δημιουργήσει ηλεκτρονικό λογαριασμό πρόσβασης στο σύστημα χρησιμοποιώντας τα στοιχεία με τα οποία έχει υποβάλει την αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην ΕΕΥ. Οι εξετάσεις σύμφωνα με το προγραμματισμό του Υπουργείου Παιδείας θα πραγματοποιηθούν στο πρώτο δεκαπενθήμερο Νοεμβρίου και τα αποτελέσματα με την κατάταξη των υποψηφίων, θα ανακοινωθούν στα μέσα Μαρτίου. Οι προσλήψεις των εκπαιδευτικών με το νέο σύστημα προσλήψεων θα γίνουν τον Σεπτέμβριο του 2018.

Έτοιμοι οι θεματοθέτες

Παράλληλα με τη διαδικασία αιτήσεων από τους υποψηφίους, η υπηρεσία εξετάσεων συνεχίζει τις διαδικασίες για την κατάλληλη προετοιμασία των υποψηφίων θεματοθετών. Όπως ανέφερε στην «Κ» η ανώτερη λειτουργός της εκπαιδευτικής υπηρεσίας Τέρψα Κωνσταντινίδου, η υπηρεσία ξεκίνησε την προετοιμασία αυτή πριν από περίπου έναν χρόνο με στόχο να είναι απολύτως έτοιμοι. Όπως πρόσθεσε το αμέσως επόμενο διάστημα θα γίνει η επιλογή των θεματοθετών αφού πρώτα δει η υπηρεσία των αριθμό υποψηφίων πάνω σε κάθε κλάδο.

Σκληροί παίκτες

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Ετσι είναι πάντα με τη σεζόν της μπαλαφάρας. Ερχεται ξαφνικά όταν αγριεύει το καλοκαίρι – ενσκήπτει! Πολύ ευτυχές εννοιολογικά ότι την εγκαινίασε ο Μπαλάφρας, ο οποίος τελευταίως αρχίζει να νιώθει ευεργέτης. (Διαθέτει, πάντως, μορφή για προτομή και θα μπορούσαν στο βάθρο να χαραχθούν παρηλλαγμένοι για την περίπτωση οι τελευταίοι λόγοι του Βεσπασιανού: Vae, puto benefactor fio).

Από εκεί, τη σκυτάλη πήρε ο κορυφαίος στο είδος: ο πρωθυπουργός, ο οποίος ξεπέρασε τα όρια που έθεσαν οι ασπρόμαυρες κωμωδίες του 1960. Υποσχέθηκε «λιμάνι στεριανό» στην Καστοριά, καθώς και την παραχώρηση παλαιού στρατοπέδου έκτασης «τετρακοσίων χιλιάδων στρεμμάτων» στον Δήμο Κοζάνης. Κολάκευσε, επίσης, τη Μακεδονία ως «ενεργόβρο». Ηθελε, βέβαια, να την πει ενεργόβρο αλλά τι πειράζει; Πόσο μεγάλη είναι η διαφορά ανάμεσα στο «βόρος» και στο «γόνος»; Και τα δύο έχουν από δύο όμικρον (ή μήπως «όμικρα» στον πληθυντικό;) και ένα τελικό σίγμα. Τρία στα πέντε, λοιπόν, έπασε ο πρόεδρος. Πώς κάνετε έτσι;

Η φαιδρότητα δεν είναι, βέβαια, σκόπιμη. Τους βγαίνει αυθόρμητα, είναι το φυσικό τους. Δεν αναιρεί, όμως, ούτε στιγμής τη θανάσιμη σοβαρότητα των προθέσεων τους. Με την κούραση που επισωρεύεται από την παράταση της κρίσης (για την οποία κάποιος είπε, πολύ εύστοχα, ότι τόσο που κρατάει είναι μια παρακμή, έχει πάψει να είναι κρίση), εύκολα αφήνεται στην παρηγοριά της φαιδρότητας, ενώ κάτω από την επιφάνεια οι κίνδυνοι υπάρχουν και μεγαλώνουν. Το θεότρελο νομοσχέδιο με τις παροχές στους υπαλλήλους των ΟΤΑ, λ.χ., σκορπίζει το γέλιο απλόχερα. Μέσω του μουσικού επιδόματος στους μουσικούς των δήμων, το νομοσχέδιο αναστηλώνει την αξία του επιδόματος ως αυτοσκοπού – κάτι που είναι εθνική κληρονομιά μας και τα απαισία μνημόνια είχαν κατορθώσει να το εξελείψουν.

Το νομοσχέδιο όμως στο σύνολό του είναι

- ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΥΟ ΕΛΛΑΔΕΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ. Η ΜΙΑ ΕΧΕΙ ΛΕΦΤΑ ΚΑΙ Η ΑΛΛΗ ΟΧΙ. ΤΟ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΝΟΜΙΣΜΑ ΘΑ ΓΙΝΟΤΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΕΙ.
- ΚΑΙ ΠΟΙΟΣ ΣΑΣ ΕΜΠΟΔΙΣΕ ΝΑ ΤΟ ΚΑΝΕΤΕ;
- Ο ΤΣΙΠΡΑΣ.
- ΜΑ Ο ΤΣΙΠΡΑΣ ΕΙΣΤΕ ΕΣΕΙΣ.
- ΚΑΝΕΤΕ ΤΟ ΛΑΘΟΣ ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΝ ΟΛΟΙ. ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ Ο ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΣ ΤΟΥ.

ΣΚΙΖΟ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΝΤΖΟΠΟΥ

τρομακτικό. Σκορπίζει παροχές, απολύτως στοχευμένα και σε όλη την έκταση των πελατειακών δικτύων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης – δεν αφήνει κανέναν έξω από το εύρος της γενναιοδωρίας της. Επαναφέρει, με ένα τρόπο, ακόμα και τη διαφθορά – λ.χ., όταν επιτρέπει στις «αναπτυξιακές» ανώνυμες εταιρείες των ΟΤΑ να συνεχίζουν να λειτουργούν, ακόμη και έπειτα από τρεις συναπτές ζημιόγυρες χρήσεις, εφόσον διαχειρίζονται ευρωπαϊκά ή εθνικά προγράμματα. Ταυτοχρόνως, εισάγει και τις βάσεις για μια βιομηχανία προσλήψεων, τη μισθοδοσία των οποίων παραπέμπει εμπέδως πλν σαφώς στους ίδιους τους δήμους.

Φυσικά, οι ριζοσπαστικότερες από τις παλαβομάρες που εισάγει το νομοσχέδιο δεν θα σταθούν στη Δικαιοσύνη. (Αυτή, εν παρόδω, στην οποία η κυβέρνηση έχει κηρύξει τον πόλεμο...). Αυτό όμως δεν τους ενδιαφέρει καθόλου, νομίζω. Δήλωση προθέσεων είναι τέτοιες τολμηρές πρωτοβουλίες, πασαλειμμένες με το κύρος του νομοθετικού έργου. Το νομοσχέδιο είναι σκοπίμως φτιαγμένο, ώστε η αριστερή ταυτότητα των ρυθμίσεων να γίνεται αντιληπτή στον καθένα. Είναι και ψηφοθηρικό και ιδεολογικό συγχρόνως. Πολιτικά, επίσης, η συγκεκριμένη πρωτοβουλία της κυβέρνησης είναι ενέργεια ανάλογη των επιθέσεων που εξαπολύει συστηματικά ο ΣΥ-

ΡΙΖΑ κατά της «αστικής δικαιοσύνης», από την πλευρά της «λαϊκής δικαιοσύνης». (Το πεδίο όπου διαπρέπει ο Πολάκης...).

Όλο αυτό είναι απλό προανάκρουσμα των όσων μας περιμένουν μετά την καλοκαιρινή παύση, όπως έλεγαν οι παλιοί. Μην περιμένετε ότι θα τελειώσει με τις διακοπές τόσο खुδαίότητα εναντίον της Δικαιοσύνης δεν εκτοξεύθηκε για πλάκα, όπως οι μπαλοθιές των Κρητικών. Ο συνδυασμός ακραίας οξύτητας προς την αντιπολίτευση και κραυγαλέου σοσιαλιστικού παρεμβατισμού είναι η τακτική που ακολουθεί η κυβέρνηση και θα συνεχίσει έτσι, αυξάνοντας την ένταση κατά το δο-

κούν. Δεν μου είναι ευχάριστο, αλλά πρέπει να αναγνωρίσω ότι, παρά την επιδεικτική αμάθεια και την έφεση στην κοτσάνα, ο Τσίπρας είναι σκληρός παίκτης. Παρεμπιπτόντως, είδα έναν φίλο από το εξωτερικό, άνθρωπο ο οποίος αγαπά τη χώρα και παρακολουθεί τις εξελίξεις. «Δυστυχώς για σας», μου είπε με την ευθύτητα των βορειότερων εθνών, «ο Τσίπρας και ο Παππάς είναι οι καλύτεροι πολιτικοί αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα». Δεν είπα τίποτε πάντως δεν μου άρεσε που το άκουσα...

ΦΑΛΗΡΕΥΣ
kassimatis@kathimerini.gr

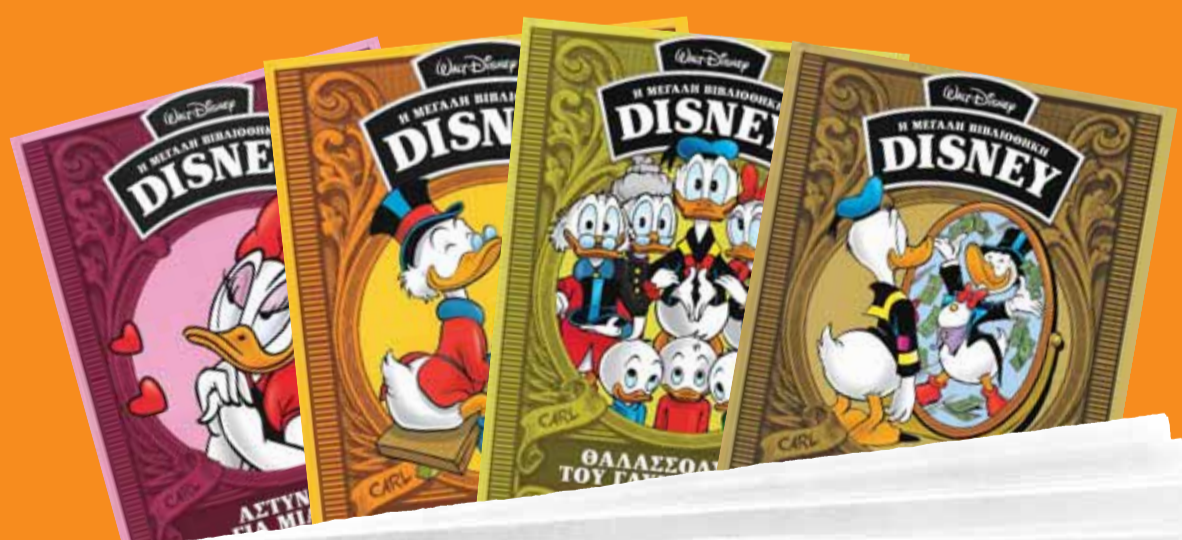

Ο Μίκυ και η παρέα του επιστρέφουν και αυτό το καλοκαίρι στην Καθημερινή.

«Αστυνόμος για μια μέρα»
«Στη μαύρη ήπειρο»
«Θαλασσόλυκοι του Γλυκού Νερού»
«Ο Πυρομανής»

Χωρίς ανατίμηση με μόνο €3.50

Η Disney και ο Καρλ Μπαρκς είναι στην Καθημερινή!

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Κυριακή 22 Ιουλίου 2014 • Έτος 6^ο • Αρ. φύλλου 298

Κυριακή Πολιτική και Οικονομική Εμπειρία

www.kathimerini.com.cy €1,50 (ανά φύλλο) €2,90 (θεσε) €3,90 (δρομολογίο)

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το κουβάρι με τα εξοπλιστικά και οι απαιτήσεις

Η γερμανική εταιρεία «Ρεϊνμετάλ», οι εισαγγελικές αρχές, το ελληνικό υπουργείο Εθνικής Αμύνης και οι εκτιμήσεις των δικηγόρων

Του ΤΑΣΟΥ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ

Η εταιρεία του Ντίσελντορφ «Ρεϊνμετάλ» απέρριψε προφορικά απαιτήσεις του ελληνικού Δημοσίου, που ξεπερνούσαν κατά πολύ την αξία των συμβάσεων που υπέγραψε και για τις οποίες κατηγορείται από τις Εισαγγελίες Αθηνών και Βρέμης ότι δωροδόκισε αξιωματούχους του ελληνικού στρατού.

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», το ελληνικό υπουργείο Εθνικής Αμύνης απέστειλε γραπτώς τις απαιτήσεις του, ζητώντας μαζί με τους τόκους υπερημερίας και την αποζημίωση λόγω ηθικής βλάβης, ένα ποσό που σύμφωνα με τις γερμα-

Τα πράγματα περιπλέκονται ακόμα περισσότερο από το γεγονός ότι η «Ρεϊνμετάλ» είναι ενεργός προμηθευτής του ελληνικού υπουργείου Αμύνης σε κρίσιμα συστήματα, όπως τα πυρομαχικά των αρμάτων μάχης Λέοπαρντ-2.

νικές πηγές ξεπερνούσε 3 φορές τη σύμβαση για τα συστήματα Asrad, το ύψος της οποίας προσέγγισε τα 160 εκατ. Η γερμανική πλευρά που είχε ήδη καταβάλει ως ποσοστό των υπερκερδών της 40 εκατ. στο γερμανικό δημόσιο, δεν μπήκε καν στη συζήτηση για να αποζημιώσει το ελληνικό Δημόσιο, θεωρώντας παρόμοιες απαιτήσεις υπερβολικές.

Εισαγγελικές πηγές ανέφεραν στην «Κ» ότι ο χειρισμός της υπόθεσης από την ανάκριση δεν ήταν και ο καλύτερος για τα ελληνικά

Η «Ρεϊνμετάλ» είναι ενεργός προμηθευτής σε κρίσιμα συστήματα, όπως τα πυρομαχικά των αρμάτων μάχης Λέοπαρντ-2.

συμφέροντα. Ο λόγος; «Δεν διαχωρίστηκαν με σαφήνεια συμβάσεις στις οποίες συμμετείχε Έλληνας αντιπρόσωπος της γερμανικής εταιρείας, με αποτέλεσμα μέρος των παράνομων πληρωμών, στις οποίες ενέχονται 5 πρώην υπάλληλοι της Ρεϊνμετάλ, να έχουν συμπεριληφθεί στο κατηγορητήριο της υπόθεσης των υποβρυχίων της Ferrostaal, το ηλεκτρονικό μέρος των οποίων είχε αναλάβει επίσης να παραδώσει στο ελληνικό Δημόσιο η γερμανική εταιρεία».

Η υπόθεση γίνεται ακόμα πιο πολύπλοκη, αν σκεφτεί κανείς ότι η επισπεύδουσα Εισαγγελία της Βρέμης έχει απαγγείλει κατηγορία για τη σύμβαση των συστημάτων Asrad, που είναι πιθανό να προχωρήσει πολύ πιο γρήγορα από την ελληνική ποινική διαδικασία —αυτή στην κυριολεξία «σέρνεται»—, με αποτέλεσμα τουλάχιστον για τους Γερμανούς, αλλά όχι μόνο, κατηγορούμενους να προκύψει θέμα διπλού αζιόποιου: Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι αν έχουν δικα-

σθει μια φορά και καταδικασθεί σε μικρές μετατρέψιμες ποινές στη Βρέμη για τις ίδιες πράξεις, δεν θα είναι δυνατόν να δικασθούν και δεύτερη φορά στην Αθήνα.

Παρά το γεγονός ότι οι δικαστές στην υπόθεση Siemens δεν μοιάζει να λαμβάνουν υπ' όψιν τους τον κανόνα ότι δεν δικάζεται κάποιος κατηγορούμενος δύο φορές για την ίδια πράξη, η υπόθεση της σύμβασης Asrad δεν αφήνει τέτοια περιθώρια ερμηνειών όπως συμβαίνει σε κά-

ποιους από τους κατηγορούμενους της Siemens.

Τα πράγματα περιπλέκονται ακόμα περισσότερο από το γεγονός ότι η «Ρεϊνμετάλ» είναι ενεργός προμηθευτής του ελληνικού υπουργείου Αμύνης σε κρίσιμα συστήματα, όπως τα πυρομαχικά των αρμάτων μάχης Λέοπαρντ-2. Τα ελληνικά άρματα μάχης είχαν μείνει χωρίς πυρομαχικά μέχρις ότου ο πρ. υπουργός Αμύνης Ευ. Βενιζέλος προχώρησε σύμβαση, ώστε να καλυφθούν οι άμεσες επιχειρησιακές ανάγκες των

εμπλεκόμενων μονάδων. Η γερμανική εταιρεία διέμνησε στις ελληνικές αρχές αμέσως μετά την έγερση απαιτήσεων αποζημίωσης, την απόφασή της να μην πουλάει πλέον στο ελληνικό Δημόσιο, αλλά μέσω του γερμανικού δημοσίου, το οποίο βεβαίως θα πρέπει να πληρώνει το ελληνικό υπουργείο Αμύνης για κάθε παραγγελία του.

Κρίσιμο ζήτημα παραμένει και το αν τελικά η γερμανική δικαιοσύνη, εφόσον επιβληθούν ποινές στην Ελλάδα, θα δεχθεί να τις εκτελέσει, καθώς στην περίπτωση ερήμην καταδικών η ελληνική πλευρά θα ζητήσει να εκτελεστούν στη Γερμανία. Αν οι ποινές σύμφωνα με τα όσα έχει αποφασίσει το συνταγματικό δικαστήριο είναι δρακόντιες, με βάση τον νόμο 1608/50 ή προϊόν της παράκαμψης της Αρχής ότι ουδείς δικάζεται δύο φορές για το ίδιο αδίκημα, είναι περισσότερο από βέβαιο ότι τα γερμανικά εφετεία θα αρνηθούν να εκτελέσουν τις ποινές, κρίνοντας ότι δεν τηρήθηκαν στοιχειώδη δικαιώματα των κατηγορουμένων.

Στην εκτίμηση αυτή συγκλίνουν συνήγοροι των κατηγορουμένων αλλά και δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί που ασχολήθηκαν τους τελευταίους μήνες με τις υποθέσεις αυτές και δεν είχαν εμπλοκή στις σχετικές ανακριτικές διαδικασίες.

Τέλος να σημειωθεί ότι προβλήματα στη συνεργασία των ελληνικών και των γερμανικών εισαγγελικών αρχών σε υποθέσεις της «Ρεϊνμετάλ» αλλά και της Siemens είχαν δημιουργηθεί και στη διάρκεια της διατύπωσης των αιτημάτων δικαστικής συνδρομής, όταν οι γερμανικές αρχές θεώρησαν ότι σε αρκετές περιπτώσεις δεν διασφαλιζόταν τα δικαιώματα Γερμανών κατηγορουμένων.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
παρουσιάζει

BUS Diaries

ΚΡΗΤΟΥ ΤΕΡΡΑ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΕ ΤΑ ΧΙΛΙΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Η Ελένη Ξένου και ο Χριστόφορος Ροδίτης
ταξιδεύουν στην Κύπρο που αγαπάμε.

BUS DIARIES

madv.com.cy
kathimerini.com.cy

ΣΤΗΡΙΖΕΙ

Σκηηνικό Οργουελ στην Τουρκία του Ερντογάν

Εναν χρόνο μετά το αποτυχημένο στρατιωτικό κίνημα, το αντι-πραξικόπημα ισλαμιστών και εθνικιστών βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη

Του ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Κωνσταντινούπολη, 17 Ιουλίου 2016. Με νωπό ακόμη το αίμα των 250 ανθρώπων που έχασαν τη ζωή τους τη δραματική νύχτα της 15ης προς 16η Ιουλίου, ο Ταγίπ Ερντογάν χαρακτηρίζεται, ενώπιον τεράστιου πλήθους οπαδών του, το αποτυχημένο πραξικόπημα «θεόπεμπτο δώρο», που θα ανοίξει τον δρόμο για μια «νέα Τουρκία». Οι ακατύπττοι σμίγουν τα φρύδια, αλλά σιωπούν. Οι αισιόδοξοι θέλουν να ελπίζουν ότι ο Ερντογάν θα βγει σοφότερος από τη σκληρή δοκιμασία, θα πάρει αποστάσεις από τους σκληρούς ισλαμιστές – μάλιστα ο παλιός του σύμμαχος Φετουλάχ Γκιουλέν δεν ενοχοποιήθηκε για το πραξικόπημα; – και θα αναζητήσει στοιχειώδη συναίνεση με την κοσμική και κourδική αντιπολίτευση. Η συμμετοχή του κυβερνώντος, ισλαμικού κόμματος ΑΚΡ στο συλλαλητήριο υπέρ της δημοκρατίας που οργανώθηκε το κεμαλικό κόμμα CHP στις 24 Ιουλίου ενόχουσε αυτές τις προσδοκίες.

Ο Ερντογάν επιδιώκει να αποδομήσει την κοσμική κληρονομιά του κεμαλισμού για να οικοδομήσει μια «νέα Τουρκία» ισλαμική, εθνικιστική, υπερσυντηρητική.

Η χώρα αποξενώνεται από τους παραδοσιακούς συμμάχους της στη Δύση και τον αραβικό κόσμο, ενώ η συνεννόηση με τη Ρωσία παραμένει εύθραυστη.

Εναν χρόνο αργότερα, οι ελπίδες αποδείχθηκαν φρούδες. Οι καταγιστικές εξελίξεις τη χρονιά που πέρασε, με αποκορύφωμα το άκρας αμφιλεγόμενο δημοψήφισμα της 16ης Απριλίου, έδειξαν ότι ο Ερντογάν εννοούσε να αξιοποιήσει το «ουρανόπεμπτο δώρο» για να οικοδομήσει ενός ανδρός αρχή. Το πόσο έχει «ξεφύγει» ο Τούρκος πρόεδρος φάνηκε από όσα είπε την περασμένη Πέμπτη σε επίσημη τελετή για την πρώτη επέτειο του στρατιωτικού κινήματος, στο προεδρικό του μέγαρο. Εκεί, παραλάλησε τη νύχτα της 15ης Ιουλίου 2016 με τη μάχη της Καλλιπόλης του 1915, παραπέμποντας σε μια νέα εκστρατεία των μεγάλων δυνάμεων της Δύσης εναντίον της χώρας του και παρομοιάζοντας τον εαυτό του με τον Κεμάλ Ατατούρκ, έτοιμο να ηγηθεί ενός νέου «Πολέμου της Ανεξαρτησίας». Παράξενο το πολιτικό υβρίδιο αυτού του ηγέτη, που εμφανίζεται Ατατούρκ Νο 2 κατά το ήμισυ και αντι-Ατατούρκ κατά τα λοιπά. Από τον ιδρυτή του σύγχρονου τουρκικού κράτους παίρνει τις μεθόδους, δηλαδή τα χειρότερα: τον ωμό αυταρχισμό, τον υπερσυγκεντρωτισμό, τον μακιαβελισμό και την προσωπολατρία.

Με αυτά τα εργαλεία επιδιώκει να αποδομήσει την κοσμική, δυ-

αποκλειστικά στην «τρομοκρατική οργάνωση» του Φετουλάχ Γκιουλέν (FETO), άντε και στους ενδεχόμενους ξένους υποστηρικτές της. Σήμερα, ο Ερντογάν και οι επιτελείς του μιλούν συλλήβδην για «τους τρομοκράτες του FETO, του Ισλαμικού Κράτους και του (κουρδικού) PKK», παρότι τζιχαντιστές και Κούρδοι χωρίζονται από ποτάμια αίματος. Αλλά ο χορός των δαιμόνων δεν τελειώνει εδώ. Το συγκομμοκομικό PYD, που μάχεται τους τζιχαντιστές στην απέναντι πλευρά των συνόρων, είναι «παρακάδι και υπερσυντηρητική, όπως υποδηλώνει και η κυβερνώσα συμμαχία του ισλαμικού ΑΚΡ με τους Γκρίζους Λύκους του ΜΗΡ. Ηδν, ο Δαρβίνος αφαιρέθηκε από τη διδακτέα ύλη, ενώ κάθε δημόσιο εκπαιδευτικό ίδρυμα υποχρεώθηκε να διαθέτει το δικό του τζαμί.

Πέρυσι τέτοιο καιρό και για λίγες μέρες μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα ο εχθρός εντοπιζόταν

ο Ερντογάν ήξερε για το πραξικόπημα, αλλά το άφησε να εξελιχθεί για να εξαπολύσει το δικό του αντι-πραξικόπημα. Ο Βουλευτής του, Evlis Μπερπερόγλου, βρίσκεται κι αυτός στη φυλακή, με ποινή κάθειρξης 25 χρόνων, επειδή έδωσε στον Τύπο ντοκουμέντα για τις βρώμικες δουλειές της μυστικής υπηρεσίας MIT με την ισλαμική αντιπολίτευση της Συρίας. Κι όταν ο Κεμάλ Κιλισντάρογλου οργανώνει, στις 9 Ιουλίου, τεράστια διαδήλωση της αντιπολίτευσης στην Κωνσταντινούπολη, αποκορύφωμα της μεγάλης και καθόλα ειρηνικής πορείας 25 ημερών από την Αγκυρα, ο Ερντογάν τον προειδοποιεί προσωπικά: «Θα βρεθείς σε μια κατάσταση απ' όπου δεν θα μπορείς να ξεμπερδέψεις!»

«Ολοι» στη φυλακή
Όπως δημοσιοποίησε πρόσφατα το τουρκικό υπουργείο Δικαιοσύνης, αυτήν τη στιγμή βρίσκονται

στη φυλακή περίπου 50.600 άνθρωποι, κατηγορούμενοι ότι εμπλέκονταν με τους επιδοξους πραξικοπηματίες. Ο Τύπος βρίσκεται στον γύφο και η Δικαιοσύνη τελεί υπό ωμή χειραγώγηση. Τούρκοι ακτιβιστές παραθέτουν σφαίρα μικρών, καθημερινών περιστατικών, ενδεικτικών μιας ζοφερής ατμόσφαιρας, που θυμίζει μυθιστόρημα του Οργουελ. Ενδεικτικά, όπως ανέφερε η εφημερίδα Cumhuriyet, φοιτήτρια συνελήφθη στη Σαμφούντα ύστερα από καταγγελία γείτονα της ότι πέταξε βιβλία του Γκιουλέν στα σκουπίδια. Η Σημανση βρήκε αποτυπώματα της άτυχνης κοπέλας σε κάποια από τα βιβλία του μπάμ – τον οποίο, ως σημειωθεί, είχαν επισκεφθεί στην Πενσιλβάνια των ΗΠΑ ο πρώην πρόεδρος Αμπντούλ Γκιουλ και ο πρώην πρωθυπουργός Αχμέτ Νταβούτογλου. Αυτό ήταν αρκετό για να βρεθεί στην φυλακή.

Απρόβλεπτος «παίκτης»

Στον διεθνή στίβο, η «νέα Τουρκία» του Ερντογάν εμφανίζεται ως απρόβλεπτος «παίκτης», αποξενωμένη από τους παραδοσιακούς συμμάχους της. Η ούτως ή άλλως δύσκολη προοπτική ένταξης στην Ε.Ε. έχει εξοστρακιστεί πλέον στις ελληνικές καλές, καθώς οι σχέσεις της Τουρκίας με σημαντικές χώρες της Ενωσης, όπως η Γερμανία, η Ολλανδία και η Αυστρία, βρίσκονται στο ναδίρ ύστερα από τις γνωστές περιπέτειες την περίοδο του δημοψηφίσματος. Όσο για τις ΗΠΑ, αν ο Ερντογάν προσδοκούσε ότι θα βρει κατανόηση από τον Ντόναλντ Τραμπ – ο οποίος, ως επιχειρηματίας, είχε δουλέψει και με την Τουρκία –, η ελπίδα μετατράπηκε σε οργή όταν ο νέος Αμερικανός πρόεδρος όχι μόνο συνέχισε, αλλά κλιμάκωσε την πολιτική Ομπάμα, εξοπλίζοντας με πιο βαριά όπλα τους Κούρδους της Συρίας. Αλλά και στον αραβικό κόσμο, η Τουρκία ήρθε σε σύγκρουση με παραδοσιακά φιλικές της χώρες, όπως η Αίγυπτος και η Σαουδική Αραβία, όταν αποφάσισε να στηρίξει το Κατάρ – μια κίνηση μεγάλου πολιτικού ρίσκου. Αναζητώντας αντίβαρο στην αποξένωση του από τη Δύση, ο Ταγίπ Ερντογάν έριξε γέφυρες, αμέσως μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα, προς τον Βλαντιμίρ Πούτιν, από τον οποίο ζήτησε συγγνώμη για την προγενέστερη κατάρρευση ρωσικού μαχητικού αεροσκάφους. Καρποί αυτής της προσέγγισης υπήρξαν η δρομολόγηση του αγωγού Turkish Stream, η επιτάχυνση της κατασκευής του πυρηνικού εργοστασίου στο Ακούγιου και η αγορά ρωσικών πυραύλων S-400. Ωστόσο, μόνον αφέλιξ θα πίστευαν – και ο Ερντογάν ασφαλώς δεν είναι αφελής – ότι η Μόσχα μπορεί να εμπιστευθεί την Αγκυρα. Αλλιώς, η υποστήριξη των Κούρδων από τη Ρωσία – ιδιαιτέρως με την αποστολή ρωσικών στρατευμάτων στον απειλούμενο από την Τουρκία κουρδικό θύλακο του Αφρίν, στη βόρεια Συρία – μιλάει από μόνη της.

Η ελληνική περιπέτεια των οκτώ Τούρκων

της ΜΑΡΙΑΝΝΑΣ ΚΑΚΑΟΥΝΑΚΗ

16 Ιουλίου 2016. Στις 11.15 φτάσαμε στο αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης. Η αστυνομία μάς έκανε έλεγχο και στη συνέχεια μας μετέφεραν στο αστυνομικό τμήμα. Έτσι ξεκινάει η πρώτη καταχώριση στο ημερολόγιο των 8 Τούρκων αξιωματικών. Σε ένα μεγάλο μπλε τετράδιο, έναν χρόνο τώρα, γράφουν καθημερινά το τι τους συμβαίνει. Από τα δικαστήρια και τις συνεντεύξεις για το άσυλο μέχρι τα πιο προσωπικά. Τα καθημερινά, όπως την ημέρα που τρεις αποφάσισαν μαζί να κόψουν το τσιγάρο ή την τούρτα-έκπληξη για τα 38α γενέθλια ενός από τους οκτώ που έφεραν στο κελί οι φρουροί τους, τα χαρμόσυνα, όπως τη γέννηση πίσω στην Τουρκία ενός γιου, αλλά και τα δύσκολα, όπως τον πρόσφατο θάνατο της μητέρας του ενός.

Το ημερολόγιο που κρατούν από την πρώτη μέρα που πήγαν στην Ελλάδα, τι γράφουν και τι υπογραμμίζουν.

θεωρούσαν πως ήταν θέμα ημερών να αποφυλακιστούν. Και όμως έχουν περάσει επτά μήνες από τότε. Το δεύτερο αίτημα των Τούρκων για έκδοση απορρίφθηκε εκ νέου, έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία των συ-

νεντεύξεων για το άσυλο και ακόμα κανείς δεν μπορεί να τους δώσει μια απάντηση για το πόσο ακόμα θα βρίσκονται υπό κράτηση.

Το βράδυ του πραξικοπήματος δύο μόνο από τους οκτώ βρίσκονταν στη στρατιωτική βάση που υπηρετούσαν. Οι υπόλοιποι ήταν στα σπίτια τους, αλλά σε επικυβερνητική. Ήταν λίγο πριν από τις 9 όταν τηλεφώνησαν στον πρώτο και του είπαν πως τον χρειαζότανται επειγόντως. Η τηλεόραση ήταν ανοικτή στο σαλόνι του και μέχρι εκείνη την ώρα δεν είχε ακουστεί κάποια είδηση που τους τρομοκρατούσε – κάτι

που φοβούνταν εκείνο το διάστημα, – οπότε ήλπιζε πως επρόκειτο για κάποια άσκηση. Πήρε τα κλειδιά του αυτοκινήτου και το kindle του – στα κενά της βάρδιας συνήθιζε να διαβάζει. Εκείνο το διάστημα διάβαζε μετεωρολογία για τις εξετάσεις που θα περνούσε σε λίγες εβδομάδες. Μετά σχεδόν 20 χρόνια ως πιλότος του στρατού στην ομάδα έρευνας και διάσωσης είχε αποφασίσει να υποβάλει παραίτηση για να δουλέψει ως πιλότος σε ιδιωτική εταιρεία. Αγαπούσε τη δουλειά του και δεν ήταν μια εύκολη απόφαση, αλλά εκεί οι αποδοχές του θα ήταν πολλαπλάσιες και ήθελε να προσφέρει ό,τι καλύτερο στα παιδιά του που μεγάλωναν.

Μπήκε στο αυτοκίνητο και σε 20 λεπτά ήταν στη βάση του. Την ίδια ώρα έφτασαν και οι υπόλοιποι και στις 9.35 βρίσκονταν στον αέρα. Το πρώτο ελικόπτερο προσγειώθηκε κανονικά και πήρε δύο τραυματίες. Το δεύτερο ελικόπτερο όμως άρριξε να βάλεται από σφαίρες. Χωρίς να καταλαβαίνουν τι συμβαίνει επέστρεψαν στη βάση που τους είχαν υποδείξει. Εκεί κατάλαβαν πως το πραξικόπημα ήταν σε εξέλιξη.

Την απόφαση να έρθουν στην Ελλάδα την πήραν αφού είδαν στο Internet εικόνες στρατιωτικών να έχουν περικυκλωθεί από εξαγριωμένους άνδρες και για αντιπίνα να τους μαστιγώνουν, να τους αποκοφίζουν και να τους πετάνε από τη γέφυρα του Βοσπόρου. Εκείνη τη στιγμή ένιωσαν πως δεν θα μπορούσαν να πείσουν κανέναν για την αθωότητά τους.

Μια πορεία άλλαξε το κλίμα

Η αντίσταση εναντίον του αυταρχικού Ταγίπ Ερντογάν, εντεινόμενη τον τελευταίο μήνα με αντικυβερνητικές διαδηλώσεις, όπως αυτή του προηγούμενου Σαββατοκύριακου στην Κωνσταντινούπολη, η οποία συγκέντρωσε περισσότερους από ένα εκατομμύριο Τούρκους. Η δύναμη της αντίστασης ανάγκασε την κυβέρνηση σε μία αμύχλην σιωπή. Για την επέτειο του περυσινού πραξικοπήματος της 15ης Ιουλίου είχαν προγραμματισθεί πολλές επίσημες εκδηλώσεις την εβδομάδα που πέρασε, με αποκορύφωμα την ομιλία του Ερντογάν στην τουρκική βουλή τις ώρες που θα συμπληρώνονταν ακριβώς ένας χρόνος από την απόπειρα. Ο Ερντογάν θα υπογράμιζε τους κινδύνους που έχει αντιμετωπίσει η χώρα και τις προσωπικές του ηρωικές πράξεις για να την προστατέψει, δικαιολογώντας με αυτόν τον τρόπο τις απότομες και ακραίες αλλαγές. Το μεγαλύτερο γεγονός, όμως, της εποχής φαίνεται πως ήταν ο λόγος του ηγέτη της κεντρικής αντιπολίτευσης, Κεμάλ Κιλισντάρογλου. Σκοπός του είναι, έχει δηλώσει, να αγωνιστεί κατά της «μοναρχίας» του Ερντογάν και του «δεύτερου πραξικοπήματος». Μπροστά σε 1,5 εκατομμύριο Τούρκους, ο Κιλισντάρογλου τόνισε την περασμένη Κυριακή πως η Τουρκία ετοιμάζεται για «μια νέα αρχή», ύστερα από μία δεκαετία σκότους. «Υπάρχει ένα νέο κλίμα, μια καινούργια ιστορία, μία αναγέννηση». Ο Κιλισντάρογλου έχει χαρακτηριστεί πολλές

φορές χαμηλών τόνων πολιτικός. Η δυναμικότητα που έδειξε την Κυριακή, όμως, άλλαξε την εικόνα τη δική του και του κόμματός του, του CHP, δίνοντας ελπίδα σε πολλούς καταπιεσμένους Τούρκους. «Η Τουρκία έχει αλλάξει σημαντικά τις τελευταίες 25 ημέρες», γράφει ο Μουράτ Γετκίν, δημοσιογράφος της εφημερίδας «Χουριέτ». «Υπάρχουν σημάδια πως η ερηνική αλλά μεγάλη αντικυβερνητική πορεία για τη δικαιοσύνη έχει αρχίσει να αλλάζει τη στάση του κυβερνητικού κόμματος ΑΚΡ. Μπορεί επίσης να έχει αλλάξει και τη γενικότερη πολιτική κουλτούρα της Τουρκίας». Λόγω του περυσινού πραξικοπήματος 190.000 πολίτες έχουν χάσει τις δουλειές τους με μόνη εξήγηση την κρίση του Ερντογάν – ανάμεσά τους πολλοί δικαστές, στρατιωτικοί, αστυνομικοί, δικηγόροι, ακαδημαϊκοί, πολιτικοί και δημοσιογράφοι. Ο Κιλισντάρογλου έχει, επίσης, απειληθεί από μέλη και υποστηρικτές του ΑΚΡ που τον χαρακτηρίζουν προδότη. Ο Ερντογάν προσπάθησε να καταγορηθεί τους ερηνικούς διαδηλωτές ως τρομοκράτες με τη λογική ότι το κίνημα υποστηρίχθηκε από το κουρδικό κόμμα, του οποίου ο ηγέτης είχε φυλακιστεί ως τρομοκράτης. Ο κόσμος, όμως, που συμμετείχε προερχόταν από πολλές και διαφορετικές πολιτικές κινήσεις, αναγκάζοντας τον Ερντογάν να μην επιμείνει. Σύμφωνα με τον Γετκίν, ακόμη και υποστηρικτές του ΑΚΡ δήλωσαν δυσάρεσκα με τη στάση του ηγέτη τους.

Μια «Κυρία» έρχεται από το χθες

Το μοντέλο του τεχνικού διευθυντή εγκαταλείφθηκε με τον Ανδρέα Παντελή να έχει το γενικό πρόσταγμα στον προγραμματισμό

Του ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΟΦΗ

Ηαλλαγή στην προεδρία της εταιρίας της Ανόρθωσης έφερε αυτόματα και νέα τάξη πραγμάτων ως προς τον τρόπο λειτουργίας του σωματείου. Ο Ανδρέας Παντελή επανήλθε στα διοικητικά δρώμενα μετά την επεισοδιακή αποχώρησή του το 2008 και ενώ η «Μεγάλη Κυρία» διάνυσε τις λαμπρότερες σελίδες της ιστορίας, παίρνοντας τη σκυτάλη από τον Χρίστο Πουλλαϊδή. Ο τελευταίος είχε την πρόθεση και το όραμα να δει μία Ανόρθωση να μεγαλουργεί, ωστόσο, όπως ο ίδιος ανέφερε, ο κυριότερος λόγος αποχώρησής του ήταν η αδυναμία να προσφέρει στην ομάδα με συνέπεια. Τα συχνά του ταξίδια στο εξωτερικό για επαγγελματικούς λόγους, παγοποίησαν τις εξελίξεις στο σωματείο και αναμφίβολα αυτή η κατάσταση δεν άρμοζε σε μια ομάδα που ήθελε να έχει πρωταγωνιστικές τάσεις.

Η νέα τάξη πραγμάτων

Μεταξύ άλλων, ο Ανδρέας Παντελή στις δηλώσεις του μετά την ανάληψη των καθηκόντων του, αναφέρθηκε σε αλλαγή στον τρόπο λειτουργίας του σωματείου. Το γεγονός αυτό αποτυπώνεται μεταξύ άλλων και στον τρόπο υλοποίησης του προγραμματισμού κατά την τρέχουσα μεταγραφική περίοδο, η οποία ξεκίνησε δειλά-δειλά και πλέον κορυφώνεται με τις τελευταίες πινελιές με εντεκαδάτες μονάδες. Η αμεσότητα με την οποία λειτουργεί και λειτουργεί η «Μεγάλη Κυρία» στην διεκπεραίωση των μεταγραφικών στόχων που έχουν τεθεί, αλλά και η ευελιξία όταν τα πράγματα δεν πήγαν θετική τροπή, φανερώνει του λόγου το αληθές.

Η εγκατάληψη του μοντέλου του τεχνικού διευθυντή αποτελεί ουσιαστικά τη μεγαλύτερη διαφορά στον τρόπο λειτουργίας του ποδοσφαιρικού τμήματος. Με αφετηρία το 2014, η τότε διοίκηση Χρίστου Πουλλαϊδή επέλεξε να πορευτεί πρώτα με τον Τεντ Φαν Λέουβεν, έπειτα με τον επίσης Ολλανδό Σταν Φάλξ και εν τέλει με τον Ισπανό Αλμπέρτο Μπενίτο.

Κάθε περίπτωση και συνάμα κάθε χρονιά ήταν διαφορετική με τον Λέουβεν να ενισχύει την Ανόρθωση με ελπιδοφόρους νεαρούς ποδοσφαιριστές με μεταπωλητική αξία (Αμπουρτζάνια) επιλέγοντας παράλληλα τον Άντρε Πάουσι για το τιμόνι της ομάδας. Ο Φάλξ περιορίστηκε περισσότερο σε ρόλο έγκριστς ή απόρριψης ποδοσφαιριστών που προτεινόταν, μιας και οι περιπτώσεις που είχε ο ίδιος στα υπόψη, κρίνονταν ασύμφορες για τον προϋπολογισμό της «Μεγάλης Κυρίας». Τελευταία αλλά όχι έσοχατο ο Ισπανός Μπενίτο ο οποίος μάλλον αποδυνάμωσε παρά ενδυνάμωσε την Ανόρθωση, κυρίως με επιλογές αμφιβόλου

Ο φετινός προγραμματισμός στην Ανόρθωση ξεκίνησε δειλά-δειλά και πλέον κορυφώνεται με τις τελευταίες πινελιές με εντεκαδάτες μονάδες.

αξίας από την πατρίδα του. Είναι άλλωστε χαρακτηριστικό ότι οι Σάβιτς και Κρέσπο, αν και ανακοινώθηκαν, δεν έπαιξαν ποτέ σε επίσημο αγώνα, ενώ ο Ρέινα παρέμεινε στο νησί μόνο ένα εξάμηνο.

Τη δεδομένη στιγμή, στην Ανόρθωση ο Ανδρέας Παντελή θα μπορούσε να χαρακτηριστεί τόσο σαν πρόεδρος όσο και σαν τεχνικός διευθυντής της ομάδας, μιας και είναι αυτός (και οι άμεσοι συνεργάτες του) που κρατούν και το μαχαίρι και το καρπούζι στο κεφάλαιο προγραμματισμός.

Ιδιαίτερα στο κέντρο της άμυνας, τουλάχιστον τρεις περιπτώσεις έφτασαν μια ανάσα από το να φορέσουν τη φανέλα με τον φοινίκα, αλλά την υστάτη κάτι πήγε στραβά. Σε μια θέση που οι αποχωρήσεις των Αγκιλάρ, Καλδερών και Ερέρο ουσιαστικά εκμηδένισαν τις διαθέσιμες λύσεις, υπήρξε η νηφαλιότητα διαχείρισης των ναυαγίων με Φαμπρίτσι, Ρόδας και Σάντ με τα... καλύτερα να έρχονται μιας και οι Σιλντεφελντ και Ντουγκλάο θεωρούνται και αυτοί παίκτες γραμμής και με παραστάσεις από μεγάλα ευρωπαϊκά πρωταθλήματα.

Στο αεροπλάνο για παίκτες και υπογραφές

Αυτό που δεν διάσασε να κάνει τουλάχιστον δύο φορές ο διοικητικός ηγέτης της «Μεγάλης Κυρίας» ήταν να μπει στο αεροπλάνο και να επιστρέψει στην Κύπρο και με υπογραφές αλλά και με ποδοσφαιριστή. Χρονικά η πρώτη περίπτωση αφορούσε την επίσκεψή του στη Βουλγαρία μιας και οι συζητήσεις με το διδυμο Μανόλεφ-Μπουντόροφ μακρηγόρησαν υπερβολικά και εν τέλει οι επιδέξιοι χειρισμοί του Ανδρέα Παντελή, τον ήθελαν να επιστρέψει στην Κύπρο αν μη τι άλλο όχι με άδεια χέρια, μιας και έκλεισε το κεφάλαιο Ιβάν Μπανταλόφσκι.

Εν συνεχεία ήταν τα ταξίδια στην Κροατία, απ' όπου ήρθε και το μεγαλύτερο όνομα του καλοκαιριού όχι μόνο για την Ανόρθωση, αλλά ίσως και για το κυπριακό πρωτάθλημα. Ο Γκόρντον Σιλντεφελντ άξιζε και με το παραπάνω την απόφαση του προέδρου της εταιρίας να επισκεφτεί τη χώρα του και να κλείσει οριστικά και αμετάκλητα το ζήτημα, επιστρέφοντας

Απόλυτος άρχοντας στο στρατόπεδο της Ανόρθωσης ο Ανδρέας Παντελή.

μάλιστα στο νησί, συνοδεύοντας τον ίδιο τον ποδοσφαιριστή.

Η διαδικασία διεκδίκησης ποδοσφαιριστών για τους οποίους

υπήρχε ενδιαφέρον και από άλλες ομάδες, έφερε την Ανόρθωση σε δυσχερή θέση. Ο περιορισμένος προϋπολογισμός δεν επέτρεπε την

Γνώριμες αγορές

Ιδιαίτερα οι πρώτες κινήσεις στον μεταγραφικό σχεδιασμό, ήταν φανερό ότι έγιναν μέσα στα πλαίσια του πεδίου γνώσης των Ανδρέα Παντελή και Ρόνι Λέβι. Ο πρόεδρος της Ανόρθωσης επέλεξε τον Ιβάν Μπανταλόφσκι από τη βουλγαρική αγορά, ενώ φλέρταρε με τους Μπουντόροφ και Μανόλεφ, σε μια χώρα που έχει διασυνδέσεις λόγω των επαγγελματικών του δραστηριοτήτων.

Ο Ισραηλινός τεχνικός έθεσε ευθύς εξ αρχής ως νούμερο ένα στόχο για αντικαταστάτη του Γιαν Κόπριβες τον συμπατριώτη του Αριέλ Αρούς, με τον οποίο συνεργάστηκε στο παρελθόν στη χώρα του. Ακόμα και το όνομα του Φαμπρίτσι ο οποίος αποτέλεσε και αργότερα επιλογή από τις πρώτες για τον Ρόνι Λέβι, προερχόταν από το ρουμανικό πρωτάθλημα, στο οποίο ο τεχνικός της Ανόρθωσης, θήτευσε δίς.

Η απομάκρυνση του Αλμπέρτο Μπενίτο από τη θέση του τεχνικού διευθυντή, όπως και αρκετών Ισπανών ποδοσφαιριστών δεν αποτέλεσε αυτόματα και το τέλος με την εν λόγω αγορά. Από το δυτικό άκρο της Ευρώπης η Ανόρθωση ψώνισε τον Μιγκέλ Παλάγκα και βολιδοσκοπήσει τον Έκτορ Ρόδας με μόνο όμως μια από τις δύο περιπτώσεις να έχουν αίσιο τέλος.

οικονομική υπέρβαση τουλάχιστον για περιπτώσεις που μελετήθηκαν τον μήνα Ιούνιο και τουλάχιστον όσον αφορά το διδυμο Χατζηβασιλή και Ζελάγια, ο Απόλλωνας ήταν αυτός που έκοψε πρώτος το νήμα.

Παρ' όλα αυτά η ανασύνταξη δεν άργησε και σε δύο άλλες περιπτώσεις υποσχόμενων Κύπριων ποδοσφαιριστών, η Ανόρθωση κατόρθωσε να πετύχει τις πρώτες τις νίκες σε... ντέρμπι. Αρχικά ήταν η προσπάθεια απόσπασης υπογραφής του Παναγιώτη Αρτυματά, αδελφού του Κωστάκη Αρτυματά, ο οποίος εκδήλωσε επιθυμία για επαναπατρισμό. Η ΑΕΚ ήταν η ομάδα που έδειξε ενδιαφέρον για τον νεαρό Παραλιμνίτη κεντρικό αμυντικό, ωστόσο η «Μεγάλη Κυρία» αυτή που κατάφερε να τον εντάξει στο δυναμικό της. Αργότερα ήταν η διεκδίκηση του Νικόλα Ματθαίου με τον ΑΠΟΕΛ, με τον ποδοσφαιριστή του ΠΑΟΚ να καταλήγει ως δανεικός για ένα χρόνο στο «Αντώνης Παπαδόπουλος».

Κλήρωση με... προοπτική για τους τέσσερεις Ευρωπαίους μας

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΤΤΙΚΗ

Καλή, υπό τις περιστάσεις, είναι για τους τέσσερεις εκπροσώπους μας στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις, η κλήρωση του Γ' Προκριματικού Γύρου του Τσάμπιονς Λιγκ και του Γ' Προκριματικού Γύρου του Γιουρόπα Λιγκ, που πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή (14/7).

ΑΠΟΕΛ: Με «τα παιδιά του Χάτζι»

Αν ο ΑΠΟΕΛ προκριθεί από τις διπλές αναμετρήσεις με την Ντούντελαντ, στον τεράστια σημασία του Γ' Προκριματικού Γύρου του Τσάμπιονς Λιγκ, θ' αναμετρηθεί με τη πρωταθλήτρια Ρουμανίας Βιτόροουλ. Η Βιτόροουλ κατέκτησε τη σεζόν 2016-17 το πρώτο πρωτάθλημα της ιστορίας της, καθώς η ομάδα ιδρύθηκε μόλις το 2009 από τον θρύλο του ρουμανικού ποδοσφαίρου Γκεόργκι Χάτζι, ο οποίος είναι εκ των ιδιοκτητών, αλλά και ο προπονητής της

ομάδας. Έχει στις τάξεις της μόνο τρεις ξένους παίκτες και διαθέτει επίσης το νεαρότερο ρόστερ από τις πρωταθλήτριες της Ευρώπης της λήσας σεζόν, με μέσο όρο ηλικίας τα 22,2 έτη. Ο αγώνας της με τον ΑΠΟΕΛ θα είναι ο πρώτος της αγώνας στο Τσάμπιονς Λιγκ, και μόλις ο τρίτος της στην Ευρώπη.

ΑΕΚ: Καλύτερα δεν γινόταν!

Απέφυγε τα «μεγαθήρια» η ΑΕΚ η οποία για να πάρει την πρόκριση απέναντι στην Κορκ Σίτι την ερχόμενη Πέμπτη (1-0 επικράτησαν οι κίτρινοπράσινοι στην Ιρλανδία), θα αντιμετωπίσει τη νικήτρια του ζευγαριού Ραμπνόντσκι (Σκόπια) - Ντιναμό Μινσκ (Λευκορωσία). Στο πρώτο παιχνίδι εξήλθαν ισόπαλες οι δύο ομάδες στα Σκόπια (1-1) και πλέον όλα θα κριθούν την ερχόμενη Πέμπτη στη Λευκορωσία.

Ραμπνόντσκι: Η Ραμπνόντσκι είναι ομάδα από το πρωτάθλημα των Σκοπιών

και αγωνίζεται στο «Arena Filip II Makedonski» χωρητικότητας σχεδόν 33.000 φιλάθλων. Την προηγούμενη σεζόν τερμάτισε 3η στον βαθμολογικό πίνακα, 29 βαθμούς πίσω από τους πρωταθλητές, ενώ συνολικά στην ιστορία της κατέκτησε το πρωτάθλημα τέσσερις φορές και άλλες τόσες το κύπελλο.

Ντιναμό Μινσκ: Η Ντιναμό Μινσκ προέρχεται από το πρωτάθλημα της Λευκορωσίας και την περασμένη σεζόν τερμάτισε 3η στον βαθμολογικό πίνακα, πέντε βαθμούς πίσω από τον πρωταθλητή και έδρα της είναι το «Stadyen Traktar» χωρητικότητας 18.000 περίπου φιλάθλων. Κατέκτησε σύνολο οκτώ πρωταθλήματα και τρία κύπελλα σε όλη την διάρκεια της ιστορίας της.

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ: «Έχει» και τις δύο

Ο Απόλλωνας ο οποίος απέκτησε τεράστιο προβάδισμα πρόκρισης στον Γ'

Προκριματικό του Γιουρόπα Λιγκ (νίκησε με 3-0 στην Κύπρο τη Μολδαβική Ζάρια), θ' αντιμετωπίσει τον νικητή του ζευγαριού Αμπερντίν (Σκωτία) - Σιρόκι (Βοσνία). Η πρώτη αναμέτρηση ανάμεσα στις δύο ομάδες διεξήχθη στο γήπεδο «Πιτοτρι» της Αμπερντίν και έληξε με σκορ 1-1 (17' Κρίστι - 69' Μάρκοβιτς), με τον επαναληπτικό να είναι προγραμματισμένος την ερχόμενη Πέμπτη (20/7) στη Βοσνία.

Η ιστορική Αμπερντίν τελειώσει δεύτερη τη σεζόν 2016-17 στο σκωτσέζικο πρωτάθλημα, με τεράστια διαφορά όμως (30 βαθμών) από την πρωταθλήτρια Σέλτικ. Το ρόστερ της αποτελείται από Βρετανούς και Ιρλανδούς ποδοσφαιριστές.

Η Σιρόκι, αν και τερμάτισε έβδομη στο πρωτάθλημα, πήρε την πρόκριση για τις ευρωπαϊκές διοργανώσεις λόγω της κατάκτησης του Κυπέλλου απέναντι στην Σαράγεβο, ενώ δεν έχει αγωνιστεί πέραν

του Γ' Προκριματικού Γύρου στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις.

ΑΕΛ: Με την Αυστρία του Φινκ

Στην Αυστρία θα ταξιδέψει η ΑΕΛ εάν περάσει το εμπόδιο της Πράγκας. Μετά το 1-0 του πρώτου αγώνα στο Λουξεμβούργο η ομάδα της Λεμεσού έχει το προβάδισμα. Η Αυστρία είναι από τις ιστορικές ομάδες της Αυστρίας, με 24 πρωταθλήματα (τελευταίο το 2013), 27 κύπελλα (τελευταίο 2009). Έχει 6 σούπερ καπ Αυστρίας, ενώ ήταν φιναλίστ του κυπέλλου κυπελλούχων το 1978. Προπονητής της είναι ένα γνώριμος μας, ο Τόρστεν Φινκ που πέρασε από τον πάγκο του ΑΠΟΕΛ. Η αυστριακή ομάδα την περασμένη σεζόν τερμάτισε στη δεύτερη θέση του πρωταθλήματος, πίσω από τη Σάλτσμπουργκ. Αγωνίζεται στο γήπεδο «Φραντς Χορ» χωρητικότητας 13.400 θέσεων, ενώ χρώματα της είναι το βιολετί και το άσπρο.

Οι γκολκίπερ αποκτούν αξία σε μικρή ηλικία

Χορός εκατομμυρίων στα... χέρια τους

Σοκ προκαλεί το νέο συμβόλαιο του Τζανλουίτζι Ντοναρούμα, του -έφηβου ακόμη- τερματοφύλακα της Μίλαν και της εθνικής Ιταλίας, λόγω των εξαιρετικά υψηλών απολαβών και κυρίως της ρήτρας-μαμούθ για λύση του συμβολαίου και μεταγραφή σε άλλη ομάδα. Κι όμως, δεν είναι παρά η κορυφή του παγόβουνου, που αφορά την τεράστια αύξηση της αγοραίας αξίας των τερματοφύλακων ανά τον κόσμο, στον βαθμό που φθάνουν πλέον στις τιμές των επιθετικών, για πρώτη φορά στην ιστορία του ποδοσφαίρου.

Μετά περιπέτεια πολλών εβδομάδων, η Μίλαν τελικά έπεισε τον Ντοναρούμα να μείνει στην ομάδα με νέο συμβόλαιο,

Οι προοπτικές και οι ικανότητες ενός τερματοφύλακα αποτιμώνται πλέον κατά τον ίδιο σχεδόν τρόπο που αποτιμώνται εκείνες ενός επιθετικού.

μετά και την πίεση στον Ιταλό πορτιέρε από τους φανατικούς των «ροσονέρι»: Κάποιοι μάλιστα βλέποντας ότι παρά τους όρκους αιώνιας πίστης στη Μίλαν ο Ντοναρούμα νοιάζοταν πιο πολύ για το χρήμα και ήθελε να φύγει, τον αποκάλυψαν «Ντολαρούμα», κάνοντας λογοπαίγνιο με το δολάριο. Το νέο του συμβόλαιο προβλέπει ετήσιο μισθό 6 εκατ. ευρώ (λέγεται πως υπήρξε και προσφορά της Παρί Σεν Ζερμέν για 13 εκατ. τον χρόνο), ενώ σε περίπτωση που δεν βγει στο Τσάμπιονς Λιγκ η ομάδα, ο Ντοναρούμα ζητάει να φύγει, η ρήτρα πώλησής του ορίστηκε στα 50 εκατ. ευρώ. Αν περάσει στο Τσάμπιονς Λιγκ η Μίλαν, η ρήτρα διπλασιάζεται στα 100 εκατ. ευρώ, ποσό αστρονομικό για τερματοφύλακα. Σημειώνεται ότι στη συμφωνία της Μίλαν με τον Ντο-

ναρούμα προβλέπεται και η απόκτηση του μεγάλου του αδελφού, Αντόνιο Ντοναρούμα, που μέχρι τον Μάιο έπαιζε τερματοφύλακας στον Αστέρα Τρίπολης...

Παρόμοια είναι και η ρήτρα στο συμβόλαιο του Γιαν Ομπλακ με την Ατλέτικο Μαδρίτης, αφού όποιος θέλει να πάρει τον Σλοβένο κίπερ των «κολτσονέρος» πρέπει να τους καταβάλει 100 εκατ. ευρώ.

Μα καλά, τόσο λεφτά για γκολκίπερ, θα πει κανείς. Τα πράγματα έχουν αλλάξει πια. Οι σύλλογοι, όχι μόνο στην Ιταλία αλλά και γενικά στην Ευρώπη, επενδύουν σημαντικά ποσά σε τερματοφύλακες που κάνουν τη διαφορά.

«Σε κάθε ομάδα υπάρχουν δύο αποφασιστικές σημασίας παίκτες, ο σκόρερ και ο τερματοφύλακας» λέει ο παλιός γκολκίπερ της Ρεάλ Μαδρίτης Φρανθίσκο Μπούγιτο. «Είναι θησαυρός να έχεις καλό τερματοφύλακα, οι επιτυχίες τίζονται από την άμυνα» προσθέτει.

«Τους αγώνες τους κερδίζει κανείς στις μεγάλες περιοχές, τόσο στην άμυνα όσο και στην επίθεση. Υπάρχει αλλαγή στην αποτίμηση των τερματοφύλακων και οφείλουμε να το συνθησίσουμε. Οσο σημαντικός είναι [για την Ατλέτικο] ο Γκριεσμάν άλλο τόσο είναι και ο Ομπλακ» είπε στην ισπανική εφημερίδα «El País» ένας ποδοσφαιρικός ατζέντης. «Ένας καλός διεθνής τερματοφύλακας μπορεί να κοστίζει 20-30 εκατομμύρια. Αν μάλιστα μιλάμε για έναν εκ των πέντε κορυφαίων του κόσμου, τότε η τιμή πάει από 50 εκατ. και άνω» επισήμανε.

Φαίνεται, λοιπόν, ότι το ρεκόρ της μεταγραφής τερματοφύλακα, που κρατά από το 2001 ένας άλλος Τζανλουίτζι, ο Μπουφόν, θα πέσει σχετικά γρήγορα. Τότε ο πορτιέρε της εθνικής Ιταλίας, αναπληρωματικός του οποίου είναι ο Ντοναρούμα, είχε μετακινηθεί από την Πάρμα στη Γιουβέντους (όπου και παραμένει στα 39 του σήμερα) έναντι 54 εκατ. ευρώ. Ήδη, πέρυσι είχε συμφω-

Ο Μπουφόν (αριστερά) πήγε στη Γιουβέντους από την Πάρμα το 2001 για 54 εκατ. ευρώ, ενώ ο Εντερσον από την Μπενφίκα στη Μάντσεστερ Σίτι φέτος για 40 εκατ. ευρώ.

νήσει η Ρεάλ με τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ για την επιστροφή στη Μαδρίτη του Νταβίντ Ντε Χέα προς 55 εκατ. ευρώ, μέχρι που μια παρεξήγηση χάλασε τη μετακίνηση αυτή. Φέτος, όμως, καταγράφηκαν η δεύτερη και η τρίτη ακριβότερη μεταγραφή τερματοφύλακα στην ιστορία: Πρόκειται για τη μετακίνηση του Εντερσον από την Μπενφίκα στη Μάντσεστερ Σίτι προς 40 εκατ. ευρώ και η αγορά του τερματοφύλακα της Σάντερλαντ, Τζόρνταν Πίκφορντ από την Εβερτον προς 30 εκατ. ευρώ. Σημείο-κλειδί που φανερώνει τη νέα τάση: Αμφότεροι είναι 23 ετών.

Πλέον έχει περάσει στο παρελθόν η νοοτροπία ότι ο τερματοφύλακας πρέπει να έχει περάσει τα 25 του χρόνια ώστε να έχει ικανή πείρα και αξία για να είναι κάτω από τα δοκάρια μεγάλης ομάδας.

Οι προοπτικές και οι ικανότητες ενός γκολκίπερ αποτιμώνται πλέον κατά τον ίδιο σχεδόν τρόπο που αποτιμώνται εκείνες ενός επιθετικού.

«Και πόσο ετών είναι αυτός ο Μ'μπιπέ, που λένε ότι μπορεί κάποιος να δώσει ακόμη και 140 εκατ. ευρώ για εκείνον; Αν υπάρχει και καλή σμημερινή απόδοση ενός τερματοφύλακα και μεγάλη προοπτική για το μέλλον, γιατί να μην πληρώσει κάποιος αντίστοιχα χρήματα και για έναν τερματοφύλακα;» διερωτάται ο Μπούγιτο, ενώ ο κάποτε αντίπαλός του ως τερματοφύλακας της Μπαρτσελόνα, Αντονί Θουπιθαρέτα, συμπληρώνει: «Πλέον, οι τερματοφύλακες είναι οι τελευταίοι που μπήκαν στον χορό των πολλών εκατομμυρίων», δηλώνει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟΨΕΙΣ

Τα fake news είναι εδώ

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Η ιστορία με τους Ομονοιάτες και τον τύπο που την είδε «Λεωνίδας» ή «Κολοκοτρώνης» πάνω στις Πλάτες δεν είναι και τόσο αθώα. Είναι μεν μια από τις πολλές κόντρες που εκτυλίσσονται μεταξύ των δύο μερών, δεξιών και αριστερών, τούτη όμως τη φορά το περιστατικό είχε και ως γαρνιτούρα αυτό που λέμε fake news. Οι ψευδείς δηλαδή ειδήσεις που ταλαιπωρούν ολόκληρο τον πλανήτη και πλέον τον μικρόκοσμο του κυπριακού ποδοσφαίρου. Το γεγονός ότι ένα ατυχές περιστατικό μεταξύ ενός «σοούπερ ελληνάρα» και μιας παρέας κόντρεψε να εκτυλιχθεί στο γεγονός των ημερών δεν είναι καθόλου τυχαίο. Λίγο οι δημοσιογράφοι που «εξεκλιώσαν» την ιστορία, πολύ περισσότεροι οι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης κατέστησαν ένα περιστατικό σχεδόν ασήμαντο, σε τεράστιο κεφάλαιο που θυμίζει ο'όλους μας τη δικηνοία που επικρατεί ανάμεσα στον λαό.

Είναι πλέον πασιφανές ότι η παρουσία των διάφορων μέσων κοινωνικής δικτύωσης δίνει δημόσιο βήμα στον καθένα που μπορεί να παρουσιάσει γεγονότα με τη δική του σκωπτική γωνιά, χωρίς ίκνος αντικειμενικότητας ή επαγγελματικής κατάρτισης. Τα fake news ταλαιπωρούν πια δημοσιογραφικά μέσα με εγκυρότητα πόσο μάλλον δε, τα διάφορα κυπριακά site που ξεφυτρώνουν σαν μανιτάρια στο ακανές λιβάδι του κυβερνοχώρου. Και το χειρότερο, δεν υπάρχει και κάποια συνταγή για να προστατευτεί το κοινό από τις διάφορες αρλούμπες που διαδίδει ο κάθε ανιστόροπος. Πρέπει δηλαδή σιγά-σιγά να εκπαιδευτούμε ο' αυτό φιλτράροντας τις ειδήσεις που μας πλάσσουν. Επί τούτου θα μπορούσε κανείς να κοιτάζει την εγκυρότητα του μέσου, την υπογραφή του αρθρογράφου ή να κοιτάζει και άλλα μέσα στο πως καταγράφουν την εν λόγω είδηση. Τα fake news, οι ψευδείς δηλαδή ειδήσεις, αποτελούν πια όλο στον καθένα που προτίθεται να διαμορφώσει την κοινή γνώμη. Εάν οι χρήστες ή αναγνώστες δεν το αντιληφθούν τότε εύκολα μπορεί κανείς να ολοκληρώσει το στόχο του. Και για θέματα εννοείται πολύ πιο σοβαρά απ' ό,τι η ιστορία των Πλατών και την πρώτη προπόνηση της Ομόνοιας. Άμα δηλαδή δεν το αντιληφθούμε τότε η συνείδησή μας βρίσκεται ενώνιο του κάθε «καλοθελήτη» και τα κίνητρα που βρίσκονται από πίσω. Τα fake news, λοιπόν, βρίσκονται πια στην καθημερινότητά μας. Ας είμαστε λίγο πιο προσεκτικοί...

Στου κουφού την πόρτα...

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΟΓΙΑ**

Κατά τ' άλλα, προκάλεσαν θόρυβο οι αριθμοί και γενικότερα τα στοιχεία που δημοσιοποίησε η ΚΟΠ, προ λίγων ημερών, για την προσέλευση του κόσμου στα γήπεδα. Κατ' άλλα, έγιναν πολλές αναλύσεις και εκτιμήσεις για το τι προκαλεί την ολοένα και αυξανόμενη κατά την μείωση των εισιτηρίων και περισσότερο τι μπορεί να συμβάλει στο να διαφοροποιηθεί

προς το καλύτερο η κατάσταση. Κάποιοι μάλιστα, εκ των αρμοδίων και υπευθύνων των κυπριακών σωματείων, δήλωσαν βαθιά προβληματισμένοι για το ανασυγκτικό φαινόμενο, κατέθεσαν εισογήσεις για την αντιμετώπισή του και ζήτησαν τη βοήθεια όλων όσους μπορούν να συμβάλουν.

Και αφού τα τόσα σοβαρά προβλήματα, τα οποία αξιολογήθηκαν ως οι κύριες αιτίες της αποστορφής του κύριου φιλάθλου από το γήπεδο, δεν λύθηκαν, αφού τίποτα για την ώρα δεν προδικάζει μια καλύτερη κατάσταση στα θέματα αξιοπιστίας, προκατάληψης αλλά και ποιότητας του κυπριακού πρωταθλήματος, ήρθε η κοστολόγηση των εισιτηρίων του νέου πρωταθλήματος να δώσει (ίσως) το τελειωτικό κτύπημα.

Κοστολόγηση εκ διαμέτρου αντίθετη με το... μοιρολόι κάποιων για την προσέλευση του κόσμου στο γήπεδο. Κοστολόγηση η οποία κάθε άλλο παρά συνάδει με τις εκκλήσεις και την προσπάθεια να πειστεί η πλατιά μάζα του κύριου φιλάθλου να επιλέξει (ξανά) την κερκίδα από την πολυθρόνα ή τον καναπέ του σπιτιού, το καφέ, την μπυραρία ή το στασιότιο. Ομάδες με πενιχρούς αριθμούς εισιτηρίων καθορίσαν τιμές στα είκοσι ή τα δεκαεφτά ευρώ. Σε μια μικρή ομάδα προκύπτει τιμή κάτω των δεκαπέντε ευρώ (ΑΠΟΕΛ) και αυτή σε κερκίδα - πέταλο. Μαθητικά εισιτήρια που φθάνουν μέχρι τα δεκαπέντε ευρώ, αγνώστως πως ένας μαθητής δεν διαθέτει δικές του πηγές εισόδων, ξεχωριστές από την οικογένειά του. Αγνοούν ή δεν αντιλαμβάνονται κάποιοι τα μηνύματα; Αντιλαμβάνονται μήπως πως και ο οικονομικός παράγοντας αποτελεί μια σημαντική αιτία στη μείωση των εισιτηρίων; Μελέτησε κάποιος, αξιολόγησε και σύγκρινε κάποια δεδομένα; Προβληματίστηκε κάποιος από το γεγονός πως σε εντός έδρας αγώνες, μεγάλων ομάδων της Ευρώπης, μπορεί κάποιος να παρακολουθήσει αγώνα με εισιτήριο κάτω από δεκαπέντε ευρώ;

Για την Κύπρο όμως μιλάμε και το ποδόσφαιρο μας. Εδώ κάποια πράγματα και κάποια μυαλά ποτέ δεν αλλάζουν...

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Σανγκόι...

Σούπερ ορεξάτος εμφανίζεται ο Γκαστόν Σανγκόι στις προπονήσεις της Νέας Σαλαμίνας. Ο επαγγελματισμός και η αφοσίωση που επιδεικνύει ξαφνιστικά ευχαρίστησα τους ανθρώπους του βαρβασιώτικου σωματείου που πλέον αισιοδοξούν ότι ο Αργεντινός θα κάνει παπάδες μέσα στα γήπεδα. Πέραν των Σαλαμιναίων και οι Απολλωνίστες χαιρόνται αφού κατά βάθος πιστεύουν ότι ο αγαπημένος Αργεντινός θα επιστρέψει στην ομάδα που υπηρέτησε λίαν συντόμως.

* * * * *

Θρύλος εναντίον... θρύλου!

Την πρωταθλήτρια Ρουμανίας Βιτορούλ Κοσταντίνα θα βρει στο δρόμο του ο ΑΠΟΕΛ, σε περίπτωση πάντα που ξεπεράσει το εμπόδιο της Ντουντελάντζ και εξασφαλίσει το εισιτήριο για τον τρίτο προκριματικό στο Τσάμπιονς Λιγκ. Πρόκειται για μια σχετικά «άσημη» ομάδα και χωρίς ιδιαίτερες παραστάσεις στην Ευρώπη, αφού η φετινή θα είναι μόλις η δεύτερη της παρουσία στα ευρωπαϊκά κύπελλα (πέρυσι έκανε την παρθενική της παρουσία και αποκλείστηκε από την Γκενκ). Στον πάγκο της όμως βρίσκεται ένα άνθρωπος - θρύλος, ο Γκεόργκι Χάτζι, ο μεγαλύτερος ποδοσφαιριστής που έβγαλε η Ρουμανία (στην χώρα του τον αποκαλούν μέχρι σήμερα «Βασιλιά») και ένας από τους σπουδαιότερους μεσοεπιθετικούς της εποχής του στον πλανήτη! Δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός άλλωστε ότι ήταν γνωστός με το παρατσούκλι ο «Μαραντόνα των Καρπαθίων». Ο Χάτζι είναι ο ιδρυτής της Βιτορούλ και εκ των ιδιοκτητών της!

* * * * *

Ζητούμενο η προοπτική

Η ουσία και φυσικά η πρόκριση, είναι το ζητούμενο για τον ΑΠΟΕΛ την ερχόμενη

Ο νέος... περσινός ΑΠΟΕΛ

Γιατί τόσο μεγάλη έκπληξη για την εμφάνιση του ΑΠΟΕΛ το βράδυ της περασμένης Τετάρτης; Μάλλον φυσιολογική η εικόνα και αναμενόμενη θα έπρεπε να ήταν. Στο πρώτο επίσημο παιχνίδι της φετινής περιόδου, αγωνίστηκε ο ΑΠΟΕΛ του τελευταίου διαστήματος της περσινής περιόδου. Η περσινή ομάδα για την οποία πολλές φορές εκφράστηκε η εκτίμηση πως υστερεί, κυρίως σε θέμα οργάνωσης και δημιουργίας ευκαιριών, μια ομάδα από την οποία απουσίαζαν ή δεν μπορούσαν να αγωνιστούν ποδοσφαιριστές - ηγέτες, παίκτες που θα μπορούσαν να κάνουν τη διαφορά. Για διάφορους λόγους και με εξαίρεση την παρουσία του Αυστραλού Οάρ, η ίδια περίπου ομάδα αγωνίστηκε και στη φετινή πρεμιέρα...

Τετάρτη. Απ' εκεί και εκεί, αυτό που έχει σημασία, είναι η προοπτική να μπορέσει ο ΑΠΟΕΛ να βελτιωθεί κατά πολύ μεγάλο ποσοστό, γιατί ο στόχος δεν περιορίζεται μέχρι τον επόμενο προκριματικό γύρο. Υπάρχει, λοιπόν, και σε ποιο βαθμό η προοπτική αυτή; Με δεδομένη τη προσθήκη Γιώργου Εφραίμ, των Καρλάο

και Ρουέδα στην άμυνα, την ενσωμάτωση Λούκας Σόουζα και ενός ακόμη μεσοεπιθετικού, με λογική την προσδοκία για την παρουσία του Ποτέ και το... φορμάρισμα παικτών με σταθερή αξία τα τελευταία χρόνια, σαφώς και μπορεί να υποστηριχθεί κάποιος πως υπάρχει προοπτική.

Ο άστατος «Διάβολος» που έγραψε ιστορία

Σαφώς και δεν είναι ένας άλλος Καντονά, σαφώς και δεν θα συγκριθεί ποτέ με τον Μπεστ, όμως ο Ρούνεϊ παραμένει ξεχωριστός

Του **ΕΦΡΑΙΜ ΓΕΩΡΓΙΟΥ**

Πάνε λίγα χρόνια από τότε που η καριέρα του Ρούνεϊ έχει πάρει την κάτω βόλτα. Οι κακές στιγμές για τον ίδιο είναι πολλές και συνεχώς αυξάνονται. Το ποτό και τα ξενύχτια του προσελεύουν τις σκανδαλοθηρικές εφημερίδες, όμως όλα τα πιο πάνω δεν διαγράφουν το ποιος είναι ο Ρούνεϊ. Δεν μπορούν να διαγράψουν τη σύνδεση του ίδιου με τους «Μπέμπηδες». Σαφώς και δεν είναι ένας άλλος Καντονά, σαφώς και δεν θα συγκριθεί ποτέ με τον Μπεστ, όμως ο Ρούνεϊ παραμένει ξεχωριστός. Βέβαια, όλα τα ωραία κάποτε φθάνουν στο τέλος τους

Με ένα κατ-τρικ και μια ασίστ ο Ρούνεϊ έκανε το πλέον ονειρικό ντεμπούτο.

και έτσι η σχέση Ρούνεϊ - Γιουνάιτεντ (αγωνιστικά). Από τη νέα σεζόν ο Ρούνεϊ θα φορά τη φανέλα της Έβερτον, ομάδα στην οποία ανδρώθηκε και έκανε τα πρώτα του ποδοσφαιρικά βήματα. Όμως, τα τελευταία 12 χρόνια ο Άγγλος επιθετικός κατάφερε να γράψει ιστορία και να γίνει ένας από τους «θρύλους» των «Κόκκινων Διαβόλων».

Φανταστικό ξεκίνημα

As πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή. Το ημερολόγιο έγραφε 2004 και η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ έβγαλε από τα ταμεία της 25,6 εκατομμύρια λίρες (!) για τον 18χρονο τότε Ρούνεϊ. Ένα ποσό τεράστιο, το οποίο ήταν το υψηλότερο ποσό για αγορά παίκτη κάτω των 20 ετών. Δεν τα λες και λίγα λεφτά για μεταγραφή ενός μικρού.

Από τη νέα σεζόν ο Ρούνεϊ επιστρέφει στην Έβερτον, στην οποία έκανε τα πρώτα του βήματα. Όμως, τα τελευταία 12 χρόνια ο Άγγλος επιθετικός κατάφερε να γράψει ιστορία και να γίνει ένας από τους «θρύλους» της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ.

Όμως το ξεκίνημα του «άστατου» Ρούνεϊ ήταν πέρα για πέρα εξωπραγματικό. Στις 28 Σεπτεμβρίου 2004 ο Σερ Άλεξ Φέργκιουσον έδωσε φανέλα βασικού στον Ρούνεϊ, σε έναν αγώνα κόντρα στη Φενερμπαχσέ για το Τσάμπιονς Λιγκ. Ο μικρός τότε Ρούνεϊ χρειάστηκε μόλις 17 λεπτά για να δείξει το τι θα ακολουθούσε τα επόμενα χρόνια. Το πρώτο του τέρμα ήταν γεγονός και η ιστορία άρχισε να γράφεται. Δεν ήταν το μόνο όμως σε

εκείνο το παιχνίδι. Μέχρι το τελικό σφύριγμα του διαιτητή ο Ρούνεϊ πέτυχε ακόμη δύο τέρματα, έκανε δηλαδή κατ-τρικ στο ντεμπούτο του(!), και έδωσε και μια ασίστ.

Ο άστατος όμως χαρακτήρας του φάνηκε επίσης από νωρίς. Τα νυκτοπερπατήματα του ήταν πάντα σημείο αναφοράς. Στο γήπεδο μπορούσε να σβήσει τον αντιπάλου αμυντικό, να σηκώσει την ομάδα στην πλάτη του, να αναγκάσει τους αντιπάλους να παραμιλούν αλλά

και να τους... κτυπήσει. Οι αντιαθλητικές ενέργειες του Ρούνεϊ είναι επίσης αναρίθμητες. Έχανε εύκολα την ψυχραιμία του και τότε τα «γαλικά» έπεφταν βροχή. Παρά όμως τα πολλά του νευρά ο Ρούνεϊ αντίκρισε μόλις τρεις φορές την κόκκινη κάρτα με ό,τι και αν σημαίνει αυτό (σίγουρα οι αντιπάλου του έχουν παράπονο σε αυτό).

Ο Ρούνεϊ πάντως, για πολύ καιρό ήταν ένας μαχητής για τη Γιουνάιτεντ. Η αγάπη του για τους «Μπέμ-

πηδες» ήταν τεράστια. Μάλιστα, ο ίδιος δεχόταν να θυσιάσει τον εαυτό του, ώστε η ομάδα να πετύχει τους στόχους της. Και τι εννοούμε με το «θυσιάζει» τον εαυτό του; Πολύ απλά αγωνίστηκε πολλές φορές σε θέσεις πέραν της φυσικής του (επιθετικός) ώστε ο Φαν Νιστελρόι ή ακόμη και ο Κριστιάνο Ρονάλντο να μπορούν να κάνουν τη διαφορά. Αυτό λέει πολλά για τον ίδιο και τον ίδιο αλλά και την αγάπη του προς την ομάδα.

Η αντίστροφη μέτρηση

Ο άστατος χαρακτήρας του δεν θα μπορούσε να μη φανεί και στην καριέρα του. Εδώ και μερικά χρόνια το γυαλί μεταξύ Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ και Γιουνάιτεντ Ρούνεϊ ράγισε. Το καλοκαίρι του 2010 ο Ρούνεϊ ζήτησε μεταγραφή. Δεν ένιωθε πλέον άνετα, δεν είχε τη θέση που ίδιος πίστευε πως εδικαιούτο στην ομάδα. Έτσι, η Γιουνάιτεντ ξηλώθηκε κυριολεκτικά ώστε να μην τον δει να φορά τα χρώματα της μισοπού αντιπάλου, της Μάντσεστερ Σίτι. Αυτό το συμβάν πυροδότησε τη σχέση μεταξύ του ίδιου και των οπαδών της Γιουνάιτεντ. Κατάφερε μέσα σε λίγο χρόνο να καταστρέψει 5 χρόνια που λατρεύτηκε ως θεός. Από τότε, η κριτική για τον 31χρονο πλέον Ρούνεϊ είναι πολύ σκληρή. Οι φίλοι της ομάδας θεωρούσαν τα 19 εκατ. ευρώ που έπαιρνε κάθε χρόνο υπερβολικά. Παράλληλα, οι αριθμοί του ειδικά τα τρία τελευταία χρόνια είναι επεικώς κακοί. Από την άλλη όμως, η κριτική ίσως και να είναι λίγο άδικη. Η κατηφόρα ήταν μια φυσιολογική εξέλιξη. Έτσι γίνεται με όλους τους παίκτες. Ούτε ο Μπέκκμ (που σημαίνει πολλά για τη Γιουνάιτεντ) έπαιζε για μια ζωή στο ίδιο επίπεδο ούτε κανείς άλλος. Αυτό όμως δεν ξεγράφει το ποιος είναι ο Ρούνεϊ. Ήταν, είναι και θα είναι ένας ποδοσφαιριστής παγκόσμιας κλάσης που πρόσφερε όσα λίγιοι στη Γιουνάιτεντ.

ΟΛΕΣ ΟΙ ΟΜΑΔΕΣ ΠΑΙΖΟΥΝ ΕΔΩ

ΚΕΡΔΙΣΕ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗΣ ΣΟΥ ΟΜΑΔΑ

ΣΤΕΙΛΕ ΜΗΝΥΜΑ ΣΤΟ 2950 ΟΜΑΔΑ, ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ.

FREDERICK

ΣΠΟΡ FM 95,0

ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

GET IT ON Google play | Download on the App Store

LISTEN LIVE 24sports.com.cy

Το γκολ του κόντρα στη Σίτι με ανάποδο ψαλίδι ψηφίστηκε ως το καλύτερο τέρμα στην ιστορία της Πρέμιερ Λιγκ.

Το γκολ-ποίημα και τα μεγάλα ρεκόρ

Γράφοντας όμως για τον Ρούνεϊ θα ήταν τεράστια παράληψη αν αφήναμε έξω το τέρμα - «ποίημα» κόντρα στη μισητή αντίπαλο την Μάντσεστερ Σίτι τον Φεβρουάριο του 2011. Δεν ήταν τέρμα τίτλου, δεν είχε κάποια ιδιαίτερη βαθμολογική αξία, όμως, ήταν μια τερματάρα απέναντι στη Σίτι. Το χρονόμετρο έγραφε 77' και οι δύο ομάδες ήταν στο 1-1. Ο Νάνι από δεξιά επείρησε μια μπαλιά. Καλή σε ύψος όμως λίγο πιο πίσω από τον Ρούνεϊ. Αυτό βέβαια, δεν τον πείραξε καθόλου. Με ένα βήμα προς τα πίσω και ένα ανάποδο ψαλίδι έστειλε την μπαλιά στα δίχτυα της μισητής αντιπάλου. Αυτό και αν ήταν τέρμα! Το γήπεδο παραλήρησε και κανείς δεν το πίστευε πως όντως μπήκε τέτοιο τέρμα. Το γεγονός πως ψηφίστηκε ως το καλύτερο τέρμα στην Πρέμιερ Λιγκ για τα 20 χρόνια της διοργάνωσης δεν αποτελούσε έκπληξη. Ήταν ένα τέρμα από αυτά που μπαίνουν μια στο τόσο και ήταν κόντρα στη μισητή αντίπαλο, τι

άλλο να ζητήσουν οι φίλοι της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ.

Βέβαια, σ' ένα αφιέρωμα για τον Ρούνεϊ δεν θα μπορούσαμε να μην αναφερθούμε στα ρεκόρ του. Πρώτος σκόρερ στην ιστορία της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ. Πέτυχε 251 τέρματα σε 557 συμμετοχές. Απίστευτος αριθμός και μάλιστα ήρθε πολύ γρήγορα αν υπολογίσουμε πως ο δεύτερος Σερ Μπόμπι Τσάρλτον σκόραρε 249 τέρματα σε 758 αγώνες. Κατέκτησε 15 τίτλους με τα χρώματα της Γιουνάιτεντ σε 12 χρόνια, με το Τσάμπιονς Λιγκ του 2008 να ξεχωρίζει. Μετρά 119 εμφανίσεις με την Εθνική Αγγλίας και είναι δεύτερος στη σχετική λίστα, πίσω μόνο από τον Πίτερ Σίλτον που κατέγραψε 125 συμμετοχές. Παράλληλα, είναι και ο πρώτος σκόρερ των «τριών λιονταριών» με 53 τέρματα. Έχει πετύχει 198 τέρματα στην Πρέμιερ Λιγκ πίσω μόνο από τον εμβληματικό Άλαν Σίρερ που έχει 260. Σκόραρε τα περισσότερα εκτός έδρας τέρματα, 88 στον αριθμό και η λίστα δεν έχει τελειωμό.

Ο Ρούνεϊ είναι ο πρώτος σκόρερ της Εθνικής Αγγλίας, με 53 τέρματα και δεύτερος σε συμμετοχές.

Μεταβολές εβδομάδας		Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	ΓΕΡΜΑΝΙΑ Φρένο στις εξαγωγές εταιρειών από Κινέζους Σελ. 14	Πετρέλαιο	€/€
↓	Χ.Α.Κ. -1,5%	↑	↑	↑	↑	↑		↑	→
	Χ.Α.	0,74%	2,18%	1,1%	2,1%	1,0%		4,2%	0,0%

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Αλαλούμ στην αγορά λόγω ξεπουλημάτων

Οι ιδιοκτήτες καταστημάτων ένδυσης και υπόδησης είναι ελεύθεροι να κάνουν εκπτώσεις όποτε επιθυμούν, αφού από το 2012 το άρθρο της νομοθεσίας για την περίοδο των εκπτώσεων κρίθηκε αντισυνταγματικό. Επικρατεί ένα αλαλούμ στην αγορά. Υπάρχουν όμως και υποχρεώσεις. **Σελ. 4**

ΕΛΛΑΔΑ

Λουκέτο και πρόστιμα για μη έκδοση αποδείξεων

Με Λουκέτο έως ένα μήνα και πρόστιμα που μπορεί να φτάσουν τα 5.000 ευρώ απειλούνται οι επιχειρήσεις που δεν εκδίδουν αποδείξεις. Με οδηγίες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, θα επιβάλλεται διακοπή λειτουργίας από 48 ώρες έως και ένα μήνα, ανάλογα με τις παραβάσεις. **Σελ. 8**

ΔΙΕΘΝΗ

Φθινα εργατικά χέρια ενισχύουν τη Γερμανία

Η υπερκοπή της γερμανικής οικονομίας δεν αφεύεται μόνο στις εργασιακές μεταρρυθμίσεις τη δεκαετία του 2000 και στη μεγάλη ζήτηση για προϊόντα «Made in Germany» από τις αναδυόμενες αγορές αλλά και στην προσφορά φθηνής εργασίας από κράτη της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης. **Σελ. 11**

Real Estate

Πλήγμα 2 τρισ. ευρώ στην αγορά ακινήτων

Σε δύο τρισ. ευρώ υπολογίζεται το πλήγμα στις αξίες των ακινήτων από το 2009 έως το 2017, σύμφωνα με εκτιμήσεις εταιρείας συμβούλων ακίνητης περιουσίας. Η αξία της κτηματαγοράς συρρικνώθηκε κατά 65%. Σ' αυτό συνέβαλε το ότι η πλειονότητα των ακινήτων είναι μη ποιοτικά και οι υψηλοί φόροι. **Σελ. 16**

Απόδοση δεκαετών ομολόγων

	Απόδοση	Εβδομαδιαία αλλαγή
Κύπρος	2,56%	0,0%
Γερμανία	0,60%	0,4%
Γαλλία	0,88%	-0,3%
Ιταλία	2,31%	0,6%
Ισπανία	1,69%	0,3%
Ιρλανδία	0,90%	-0,1%
Ελλάδα	5,25%	0,0%
Ην. Βασίλειο	1,30%	-0,1%

Βαθμολογία από οίκους αξιολόγησης

Οίκος Αξιολόγησης	Μακροπρόθεσμο Χρέος	Βραχυπρόθεσμο Χρέος
DBRS	B	R-4
Fitch	BB-	B
Moody's	B1	NP
S&P	BB+	B

Οι θεσμοί επικροτούν το μοντέλο APS

ΕΚΤ, ΔΝΤ και Κομισιόν ενθαρρύνουν τις τράπεζες να εφαρμόσουν το σύστημα για μείωση των ΜΕΔ

Θετική αναφορά στο μοντέλο που επέλεξε η Ελληνική Τράπεζα για τη μείωση του καρτοφυλακίου των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων της, με τη δημιουργία της APS Cyprus, κάνουν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ταυτόχρονα, στο δελτίο τύπου του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου σχετικά με την πορεία της κυπριακής οικονομίας έπεται από το πρόγραμμα δημοσιονομικής στήριξης, επισημαίνεται ότι το μοντέλο APS είναι ένα από τα ενδεδειγμένα για μείωση των ΜΕΔ. Σύμφωνα με τον οδηγό που συντάχθηκε από κοινού ΕΚΤ και Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ), σκιαγραφείται ως ενδεδειγμένος τρόπος για αντιμετώπιση των ΜΕΔ, μοντέλο όπως αυτό της Ελληνικής Τράπεζας. Συγκεκριμένα αναφέρει: «Η Κομισιόν θέλει οι τράπεζες να αναπτύξουν μέχρι το καλοκαίρι του 2018 μια ευρωπαϊκή γραμμή, ώστε να προωθηθεί η ανάπτυξη δευτερογενών αγορών για τα μη εξυπηρετούμενα. Αυτό θα περιλαμβάνει όπως αναφέρει, την άρση των εμποδίων στη μεταβίβαση των μη εξυπηρετούμενων δανείων από τις τράπεζες σε μη τραπεζικά ιδρύματα και στην ιδιοκτησία τους από μη τραπεζικές επιχειρήσεις». **Σελ. 3**

Φθινό πετρέλαιο «βλέπει» η Goldman Sachs

Η τιμή του βαρελιού θα υποχωρήσει κάτω από τα 40 δολ. αν ο ΟΠΕΚ δεν «σοκάρει» τις αγορές με μια αναπάντεχη αλλά και εκτεταμένη μείωση της ημερήσιας παραγωγής, προειδοποιεί η Goldman Sachs. Σύμφωνα με την αμερικανική τράπεζα, η μείωση της παραγωγής αποτελεί τη μόνη επιλογή του ΟΠΕΚ για τη στήριξη της τιμής του βαρελιού, καθώς στο μέτωπο της ζήτησης η κατάσταση είναι δύσκολο να αναστραφεί άμεσα. **Σελ. 12**

Στην Κύπρο εστιάζει η Eurobank

Διατηρεί ισχυρή παρουσία

Η πώληση της ρουμανικής θυγατρικής της Eurobank, Bancprost, θα πραγματοποιηθεί μέχρι τα τέλη του έτους, ολοκληρώνοντας την αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων στο εξωτερικό. Η τράπεζα θα διατηρήσει ισχυρή παρουσία σε Κύπρο, Βουλγαρία, Σερβία, Λουξεμβούργο. Τόσο στην Κύπρο, η Eurobank Cyprus, όσο και στη Βουλγαρία, η Postbank, περιλαμβάνονται μεταξύ των 10 μεγαλύτερων της κάθε χώρας. **Σελ. 7**

Η καθυστέρηση πτήσης παρέχει αποζημιώσεις

Τα δικαιώματα επιβατών

Οι επιβάτες έχουν δικαιώματα και μπορούν να τύχουν αποζημιώσεων εκατοντάδων ευρώ σε περίπτωση κατά την οποία η πτήση τους έχει καθυστέρηση ή ακυρωθεί. Μπορούν να διεκδικήσουν έως και 600 ευρώ ανάλογα με την απόσταση και τη διάρκεια της καθυστέρησης. Οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί στο θέμα αυτό είναι αυστηροί και πρέπει να τηρούνται. **Σελ. 6**

ΑΝΑΛΥΣΗ / Των PHILIPP FINK*, ANTOINE GUILLOU** και ROBERT SCHACHTSCHNEIDER***

Ευρωπαϊκή ενεργειακή ένωση

Όσο η Ευρωπαϊκή Ένωση δοκιμάζεται, είναι απαραίτητο να σκύψει με προσοχή σε τομείς που επηρεάζουν την καθημερινότητα των πολιτών της. Μέχρι σήμερα, οι πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί από τις Βρυξέλλες στον τομέα της ενέργειας, παρότι είναι αξιόλογες, δεν επαρκούν για να ικανοποιήσει η Ε.Ε. τους στόχους που συμφωνήθηκαν στη Συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή. Με το πακέτο «καθαρή ενέργεια», η Κομισιόν κατέθεσε τις προτάσεις της για τη δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Ενεργειακής Ένωσης, αλλά δεν κατάφερε να αντεπεξέλθει στις προσδοκίες που είχαν καλλιεργηθεί. Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ είχε ανακοινώσει το 2015 το πρόγραμμα της Ενεργειακής Ένωσης, το οποίο είχε πέντε προεκτάσεις. Πρώτον, είχε άμεση σχέση με την ενεργειακή ασφάλεια, την αλληλεγγύη και την εμπιστοσύνη. Δεύτερον, εστίαζε στην πλήρη σύγκλιση της ευρωπαϊκής ενεργειακής αγοράς. Τρίτον, επεκτεινόταν στο θέμα της αποτελεσματικότερης αξιοποίησης της

ενέργειας και, τέταρτον, στην απεξάρτηση των οικονομικών από τον άνθρακα. Πέμπτον, το πρόγραμμα της Ενεργειακής Ένωσης ενθάρρυνε την έρευνα, την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα. Οι νομοθετικές προτάσεις, που ονομάστηκαν πακέτο «καθαρή ενέργεια», δημοσιοποιήθηκαν από την Ε.Ε. τον Νοέμβριο του 2016. Ανώτερος στόχος έως το 2030 είναι να υπάρξει πρόοδος στην αποτελεσματική χρήση ενέργειας, στην ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην περαιτέρω ανάπτυξη της αγοράς ηλεκτρικού ρεύματος. Πλεονέκτημα του πακέτου ήταν ότι τέθηκαν συγκεκριμένοι στόχοι από την Κομισιόν με προθεσμία το 2020. Εν τούτοις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να είναι πιο φιλόδοξη στους στόχους της για να καταφέρει να αντεπεξέλθει στη Συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή. Ένα από τα βασικά μειονεκτήματα ως προς την υλοποίηση των στόχων είναι η έλλειψη συγκεκριμένου πλαισίου διακυ-

βέρνησης που να ισχύει για τους τομείς ενέργειας όλων των κρατών-μελών. Αν και τα ευρωπαϊκά δίκτυα ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου είναι στενά συνδεδεμένα, επικρατεί χάσμα ανάμεσα στο ρυθμιστικό και νομοθετικό πλαίσιο των κρατών-μελών. Προέχει να αλλάξουν αυτές οι διαδικασίες, ιδιαίτερα όταν ο ενεργειακός κλάδος κατευθύνεται σε ένα ρυθμιστικό πλαίσιο όπου η ελεύθερη αγορά δεν παίζει αποκλειστικό ρόλο, αλλά υπάρχει και κεντρικός σχεδιασμός, μέσω επιδοτήσεων για «πράσινη ενέργεια» σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Με άλλα λόγια, είναι απαραίτητο να τεθούν οι βάσεις για μια κοινοβουλευτικά συζητημένη σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τους στόχους μιας ενιαίας ενεργειακής πολιτικής. Επίσης, το πακέτο «καθαρή ενέργεια» της Ε.Ε. δεν καλύπτει την κοινωνική διάσταση μιας ενιαίας ενεργειακής πολιτικής. Σε ποιο βαθμό, δηλαδή, η εξέλιξη του ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος θα οδηγήσει σε διαρθρωτικές αλλαγές, θα επηρεάσει τις υφιστάμενες θέσεις εργασίας στον κλάδο,

τις συνθήκες διαβίωσης και το ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον. Η Κομισιόν πρέπει να αναγνωρίσει ότι δεν μπορεί να συντελεστεί η εξέλιξη του ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος χωρίς δημόσια στήριξη. Η έλλειψη γενικής στρατηγικής δείχνει ότι η Κομισιόν δεν έχει αποσαφηνίσει την πρακτική εφαρμογή των στόχων της για το πακέτο «καθαρή ενέργεια». * Ο Philipp Fink είναι αξιωματικός στο Τμήμα Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής στο βρετανογερμανικό κέντρο ερευνών Friedrich-Ebert-Stiftung, με έδρα το Βερολίνο. ** Ο Antoine Guillou είναι συντονιστής επί κλιματικών και ενεργειακών θεμάτων στο κέντρο ερευνών Terra Nova της Γαλλίας. *** Ο Robert Schachtschneider εργάζεται στον τομέα της ενεργειακής πολιτικής. Υπήρξε εκπρόσωπος των Σοσιαλδημοκρατών σε ενεργειακά και οικονομικά θέματα. Το άρθρο αναρτήθηκε στον ιστότοπο SocialEurope.

Cyprus Real Estate Market

Η έκδοση είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα μας
www.pwc.com.cy/real-estate-market

ΑΝΑΛΥΣΗ Της ANNA GELPERN*

Κρίσιμος ο ρόλος του ΔΝΤ σε Ελλάδα αλλά και Ευρώπη

Τα οικονομικά προβλήματα της Ελλάδας απέχουν πολύ από την επίλυσή τους, ωστόσο το ΔΝΤ αξίζει μέρος των ευσχημών για την μικρή πρόοδο που επιτεύχθηκε στο θέμα της ελάφρυνσης του ελληνικού χρέους μέσω των βραχυπρόθεσμων μέτρων. Το Ταμείο αναμένεται πως θα εγκρίνει «επί της αρχής» το ελληνικό πρόγραμμα οικονομικής πολιτικής στο πλαίσιο του ESM, ωστόσο δεν θα το χρηματοδοτήσει μέχρι να λάβει περισσότερες διαβεβαιώσεις από τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις σχετικά με την ελάφρυνση του χρέους.

Με αυτόν τον τρόπο, το ΔΝΤ μπορεί να έχει θετική επίδραση στην Ελλάδα και στην Ευρώπη

Η αποχώρηση του ΔΝΤ από το ελληνικό πρόγραμμα δεν θα έπληττε μόνο την Ευρώπη, αλλά και το ίδιο το Ταμείο.

και η σκληρή γραμμή του ίσως να αποτελεί προσπάθεια να εξελιχθεί για προηγούμενα λάθη του. Η Ευρώπη επιθυμεί την εμπλοκή του ΔΝΤ στο ελληνικό πρόγραμμα κυρίως για πολιτικούς λόγους.

Η παρουσία του προσδίδει κύρος στην πολιτική που ακολουθείται και δικαιολογεί τη χρηματοδοτική βοήθεια, ενώ παροτρύνει και τις δύο πλευρές να εμφανίζουν αποτελέσματα. Το ΔΝΤ έπληξε το κύρος του όταν είχε συμφωνήσει το 2010 να πάρει μέρος στο πρώτο ελληνικό πρόγραμμα και όταν είχε υποστηρίξει μη ρεαλιστικές προβλέψεις για την ανάπτυξη, την ανεργία και τις δημοσιονομικές περικοπές, ενώ είχε εγκαταλείψει την απαίτηση για αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους.

Οι μεταρρυθμίσεις που εφαρμόστηκαν το 2012 και η στάση που τηρεί εσχάτως στο ελληνικό θέμα έχουν συμβάλει στην αποκατάσταση του κύρους του. Το ελληνικό χρέος έχει κολλήσει στο 180% του ΑΕΠ και, παρότι έχει πολύ χαμηλό κόστος εξυπηρέτησης, το μέγεθος του

αποθαρρύνει επενδύσεις που είναι ζωτικής σημασίας για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Το χρέος προς άλλες κυβερνήσεις είναι όμως τοξικό και από πολιτικής απόψεως. Σύμφωνα με ανάλυση τόσο του ΔΝΤ όσο και ανεξάρτητων πηγών, το ελληνικό χρέος παραμένει μη βιώσιμο ακόμη και μετά το νέο μείγμα μεταρρυθμίσεων και ελάφρυνσης του χρέους που ανακοινώθηκε στις 15 Ιουνίου, εκτός και αν επιτευχθεί ένα δικως προηγούμενο και εξαιρετικά απίθανο πρωτογενές πλεόνασμα και ισχυρή ανάπτυξη για πολλά χρόνια. Το ΔΝΤ πρέπει να διατηρήσει τη δύσκολα κερδισμένη ανεξαρτησία του και να κάνει τη δουλειά του στην Ευρώπη.

Δεν μπορεί να το πετύχει δίχως την υποστήριξη του μεγαλύτερου μετόχου του, δηλαδή των ΗΠΑ, παρόλο που έχει δεχθεί επικρίσεις από το αμερικανικό Κογκρέσο. Τα αμερικανικά συμφέροντα δεν θα εξυπηρετηθούν αν εγκαταλείψει το ΔΝΤ την Ευρώπη και αν απορρίψει τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων στην Ευρώπη.

Η αποχώρηση θα έπληττε την Ευρώπη και θα μετέτρεπε το ΔΝΤ σε κλαμπ πλουσίων χωρών που απαγορεύουν πολιτική σε φτωχές χώρες. Θα ήταν ιδιαίτερα ατυχής απόφαση ιδίως τώρα που το ελληνικό χρέος μοιάζει τόσο πολύ με αυτό μιας φτωχής υπερχρεωμένης χώρας, δηλαδή είναι υπερβολικά υψηλό, εξαρτάται από παραχωρήσεις και είναι χρέος προς ξένες κυβερνήσεις.

Το κίνητρο για αποπληρωμή του ελληνικού χρέους θα εξασθενούσε ύστερα από ενδεχόμενη αποχώρηση του ΔΝΤ. Χωρίς το Ταμείο η ευρωπαϊκή πλευρά θα ανέβαλλε συνεχώς τη λύση, το ελληνικό χρέος θα αυξανόταν και οι πολιτικές αντιπαραθέσεις θα διπλώνονταν εκ των έσω το ευρωπαϊκό εγχείρημα. Οι πιθανότητες για έξοδο της Ελλάδας ή της Ιταλίας ή της Γαλλίας από την Ευρωζώνη θα αυξανόταν, όπως και ο κίνδυνος οικονομικής και πολιτικής αστάθειας.

* Η Anna Gelpern είναι καθηγήτρια Νομικής στο Georgetown University. Το άρθρο δημοσιεύθηκε πρώτη φορά στο Peterson Institute for International Economics.

ΔΗΚΤΗΣ

diktis@kathimerini.com.cy

Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων: Λάκισα η νύφη, σκόλασε ο γάμος!

Με τη σέσουλα

Λεφτά με τη σέσουλα έρχονται στην Κύπρο, καθώς η μέση δαπάνη ανά περιγητή για τον μήνα Απρίλιο, συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του 2016, αυξήθηκαν κατά 8,3%, από 611 ευρώ, σε 662 ευρώ. Μονακό θα γίνει η Κύπρος και θα σταματήσουν τα 5 shots 5 euros στην Αγία Νάπα.

Καραδοκεί ο ΦΠΑ

Θετικές επιπτώσεις στην ποιότητα των δανειακών χαρτοφυλακίων των κυπριακών τραπεζών, διαβλέπει ο οίκος αξιολόγησης Moody's λόγω της ανάκαμψης του τομέα των ακινήτων. Ο οίκος επισημαίνει ότι ο αριθμός των αδειών οικοδομής στο πρώτο τετράμηνο του έτους έφτασε στο ψηλότερο σημείο από την τραπεζική κρίση του 2013. Από Σεπτέμβριο να δούμε, που θα αρχίσουν οι συζητήσεις για τον ΦΠΑ στη γη, η άποψη θα έχει ο Οίκος και πώς θα επηρεαστεί η κτηματογορά.

Και ο μπαμπάς έχει ψυχή

Επιτέλους έγινε και κάτι για τους μπαμπάδες. Από την πρώτη Αυγούστου θα ξεκινήσει να εφαρμόζεται η άδεια πατρότητας. Με την ψήφιση του νομοσχεδίου, για πρώτη φορά ο πατέρας θα έχει τη δυνατότητα πληρωμένης άδειας, η οποία ωστόσο θα πρέπει να συμπληρεί χρονικά με την άδεια μητρότητας. Λίγο καθυστερημένα ήρθε και αυτό, σαν τη γιορτή του πατέρα.

Εκλογές και μεταρρυθμίσεις

Επιβεβαιώνονται οι φωνές που ήθελαν οι προεδρικές εκλογές να βάζουν φρένο στις μεταρρυθμίσεις, καθώς μιλώντας στο Bloomberg ο υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης είπε ότι αναμένεται να δοθεί νέα ώθηση στις μεταρρυθμίσεις μετά τις εκλογές. Εγώ το μετα-

φράζω αλλιώς. Μηδέν μεταρρυθμίσεις τώρα, μετά τις προεδρικές βλεπούμε.

Εξω αντίλογο

Είδα τι έγραψε ο από πάνω. Το ΓεΣΥ τι είναι; Δεν είναι μεταρρύθμιση; Το Υφυπουργείο Ναυτιλίας που πέρασε την Παρασκευή τι είναι; Δεν είναι μεταρρύθμιση; Η κατάργηση της Μονάδας Αποκρατικοποιήσεων τι είναι; Δεν είναι μεταρρύθμιση; Ουπς, βιάστηκα.

Καλά τα λέει η ΣΚΤ

Ζητούν αυξήσεις 5% οι συντεχνίες από τον Συνεργατισμό για τους υπαλλήλους. Δίκιο έχει ο Συνεργατισμός, δίκιο έχουν και οι συντεχνίες. Άντρα θέλω, τώρα τον θέλω, λέει η μία πλευρά. Δεν γίνεται με το ζόρι παντρεία αναντά η άλλη. Το φλεριτ με τους τσακωμούς, τις απεργίες και τις διαφωνίες θα συνεχίσει για πολύ ακόμα.

Θίχτηκε η Κτκ

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου θίχτηκε αναφορικά με δημοσιεύματα για την έκθεση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, λέγοντας ότι το περιεχόμενο της υπό αναφορά έκθεσης δεν έγινε κατανοητό. Τόσο πολύ, που έπεσε το site της για μία - δύο μέρες.

Η ΛΕΞΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Τιμή Ασφαλείας

Στις περιπτώσεις που το κράτος θεωρεί πως η τιμή που έχει διαμορφωθεί στην αγορά για συγκεκριμένο αγαθό ή υπηρεσία είναι υπερβολικά χαμηλή και «άδίκη» για τους προμηθευτές, τότε μπορεί να παρεμβεί και να καθορίσει κατώτατο όριο τιμής, το οποίο φυσικά θα είναι ψηλότερο από την τιμή ισορροπίας (αγοραία τιμή). Το κατώτατο αυτό όριο τιμής ονομάζεται επίσης και τιμή ασφαλείας και αποτελεί την ελάχιστη τιμή πώλησης του συγκεκριμένου αγαθού ή υπηρεσίας στην αγορά.

Μάριος Χαραλαμπίδης
Καθηγητής Διοίκησης και Οικονομικών
Cyprus Institute of Marketing / The Cyprus Business School

ΑΠΟΨΗ Του ΜΙΧΑΗΛ ΟΛΥΜΠΙΟΥ

Τα ακίνητα κινούν την αγορά

Η φρούσκα που προκάλεσαν οι τράπεζες στις τιμές των ακινήτων την πενταετία που προηγήθηκε της κρίσης έπληξε καιρως τους ισολογισμούς τους, προκαλώντας το μεγαλύτερο πρόβλημα μη εξυπηρετούμενων δανείων σε ολόκληρο τον κόσμο. Τώρα τα ακίνητα άρχισαν να κινούνται και πάλι στην αγορά, δημιουργώντας προσδοκίες όχι μόνο για άνοδο των τιμών τους αλλά και μια ευκαιρία για τις τράπεζες να «καθαρίσουν» τους ισολογισμούς τους από προβληματικά δάνεια που έχουν ως υποθήκη ακίνητα. Το πρόβλημα βέβαια δεν είναι τόσο απλό καθώς πολλά ακίνητα που είναι υποθηκευμένα σε τράπεζες δεν είναι εμπορεύσιμα και σε πολλές περιπτώσεις οι προβλέψεις που έχουν γίνει έναντι του δανείου δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικότητες της αγοράς. Αν μια τράπεζα πωλήσει ακίνητο χαμηλότερα από την τιμή που είναι στα βιβλία της προκαλεί αυτόματα δύο σοβαρά προβλήματα. Το πρώτο είναι ότι θα πρέπει να αναγνωρίσει άμεσα ζημιές και το δεύτερο είναι ότι είναι δυνατό να επηρεαστούν

αρνητικά οι αξίες αντίστοιχων ακινήτων που είναι επίσης υποθήκη στην τράπεζα. Στην πραγματικότητα οι τράπεζες αν είχαν προχωρήσει σε αρκετές προβλέψεις θα είχαν και μεγαλύτερη ευχέρεια να ξεφορτωθούν ακίνητα σε τρέχουσες τιμές παρά να τα κρατούν στους ισολογισμούς τους. Ωστόσο, τα στοιχεία είναι θετικά και οι τράπεζες μπορούν να ελπίζουν σε καλύτερες μέρες. Ο κατασκευαστικός τομέας έχει πάρει μπροστά. Τους πρώτους τέσσερις μήνες του έτους έχουν εκδοθεί πέραν των 1860 αδειών οικοδομής που αντιστοιχεί σε αύξηση 8% σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο. Ιδιαίτερα ενθαρρυντικό όμως είναι το γεγονός ότι η αξία των αδειών που εκδόθηκαν την περίοδο αυτή είναι κατά 36% ψηλότερη από το 2016. Τα μεγάλα ακίνητα που προσφέρονται κυρίως για τουριστική ανάπτυξη παραμένουν στο στόχαστρο ξένων επενδυτών που διατηρούν ζωηρό ενδιαφέρον για να προχωρήσουν σε ανέγερση μεγάλων πολυτελών ξενοδοχειακών μονάδων. Διαβουλεύσεις μεταξύ ξένων επενδυτών

με γνωστούς εγχώριους ξενοδοχειακούς και άλλους ομίλους είναι πλέον φαινόμενο, ωστόσο, άρχισε να διαφαίνεται μια διστακτικότητα για να προχωρήσουν μεγάλες πράξεις, καθώς οι μεγάλες προοπτικές αποθαρρύνουν τους κύριους επι-

Θεωρούμε ότι κλειδί για την περαιτέρω βελτίωση της αγοράς των ακινήτων εξακολουθεί να παραμένει η ξένη ζήτηση τόσο σε εμπορικά όσο και σε εξοχικά ακίνητα.

χειρηματίες να πωλήσουν ακόμα και σε «γεμάτες» τιμές. Αν και η άνοδος που παρατηρείται στις τιμές δεν είναι ομοιόμορφη η γενική εικόνα είναι ενθαρρυντική και δημιουργεί προσδοκίες για επιτάχυνση από πλευράς των τραπεζών της διάθεσης ακινήτων, ειδικότερα αυτών που έχουν περιέλθει στην κυριότητα της διά της μεθόδου της ανταλλαγής έναντι δανείου. Αν και θα χρειαστούν τουλάχιστον ακόμα 3-4 χρόνια για να ξεπεράσουν οι τράπεζες την τεράστια αυτή πρόκληση και υπό την προϋπόθεση ότι η ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας θα συνεχιστεί ανεμπόδιση στα τρέχοντα επίπεδα ώστε περισσότεροι ιδιώτες να μπορέσουν να βρουν μια βιώσιμη ρύθμιση των δανείων τους, θεωρούμε ότι κλειδί για την περαιτέρω βελτίωση της αγοράς των ακινήτων εξακολουθεί να παραμένει η ξένη ζήτηση τόσο σε εμπορικά όσο και σε εξοχικά ακίνητα. Γι' αυτό και η διατήρηση της πολιτικής σταθερότητας αποτελεί σήμερα απαραίτητη προϋπόθεση για τη συνέχιση της οικονομικής ανάπτυξης.

Deloitte.

Cyber Security Breach?
Ctrl-Alt-Deloitte

To report a cyber incident, contact our CIRI Hotline:

+ 357 22 360850

deloitte.com/cy/ciri-hotline

© Deloitte Limited

Μοντέλο APS με ευχές ΕΚΤ, ΔΝΤ, Κομισιόν

Αναφορά σε έγγραφα των θεσμών, σχετικά με την κίνηση της Ελληνικής για τη δημιουργία του εξωτερικού οίκου διαχείρισης ΜΕΔ

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Με τις ευλογίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, καθώς και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής φαίνεται να είναι η δημιουργία της APS Cyprus, καθώς σε έγγραφα που αφορούν τις οδηγίες των τραπεζών για την αντιμετώπιση των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων και στην εαρινή έκθεση της Κομισιόν, κάνουν θετική αναφορά στο μοντέλο που επέλεξε η Ελληνική για τη μείωση του χαρτοφυλακίου των ΜΕΔ της. Ταυτόχρονα, στο δελτίο Τύπου του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου σχετικά με την πορεία της κυπριακής οικονομίας έπειτα από το πρόγραμμα δημοσιονομικής στήριξης, επισημαίνεται ότι το μοντέλο APS είναι ένα από τα ενδεδειγμένα για μείωση των ΜΕΔ. Σύμφωνα με τον οδηγό που συνέταξαν από κοινού ΕΚΤ και Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EBA), σκιαγραφείται ως ενδεδειγμένος τρόπος για αντιμετώπιση των ΜΕΔ, μοντέλο όπως αυτό της Ελληνικής Τράπεζας. Συγκεκριμένα αναφέρει: «Η Κομισιόν θέλει οι τράπεζες να αναπτύξουν μέχρι το καλοκαίρι του 2018 μια ευρωπαϊκή γραμμή, ώστε να προωθηθεί η ανάπτυξη δευτερογενών αγορών για τα μη εξυπηρετούμενα. Αυτό θα περιλαμβάνει όπως αναφέρει, την άρση των εμποδίων στη μεταβίβαση των μη εξυπηρετούμενων δανείων από τις τράπεζες σε μη τραπεζικά ιδρύματα και στην ιδιοκτησία τους από μη τραπεζικές επιχειρήσεις». Σε κάτι δηλαδή, που προχώρησε ήδη η Ελληνική. Πρόσθετα, σύμφωνα με το κείμενο η ΕΚΤ θέλει να θέσει σχέδια, για απλοποίηση των απαιτήσεων για έκδοση των αδειών που χρειάζονται για τη δημιουργία εταιρειών διαχείρισης ΜΕΔ.

Ταυτόχρονα, η Κομισιόν, αν και κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για την πορεία των αναδιαρθρώσεων

των δανείων στις κυπριακές τράπεζες, τονίζει στην εαρινή της έκθεση ότι η κίνηση της Ελληνικής να δημιουργήσει την τρίτη εταιρεία διαχείρισης κόκκινων δανείων (APS Cyprus), να μην δεν θα αφήσει έξω από τους ισολογισμούς της τα κόκκινα δάνεια που ανέρχονται σε 2,3 δισ., αλλά θα επιτρέψει στην τράπεζα να επικεντρώσει τους πόρους της σε άλλες διεργασίες που χρειάζεται για να αναπτυχθεί. Στο κομμάτι για τη μείωση των κόκκινων δανείων, σημειώνει ότι είναι σημαντική, αλλά

Ζητείται απλοποίηση των απαιτήσεων για έκδοση των αδειών που χρειάζονται για τη δημιουργία εταιρειών διαχείρισης ΜΕΔ.

άνιστη η βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού μεταξύ των τριών μεγάλων τραπεζών του νησιού. Αναφορικά με την καλύτερη επίδοση, τονίζει ότι την πέτυχε η Τράπεζα Κύπρου με μείωση 21%, η Ελληνική τα μείωσε κατά 12%, ενώ η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα μόλις κατά 5%. Πρόσθετα, υπογραμμίζει ότι και η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα ψάχνει να ενεργήσει με τον ίδιο τρόπο, όπως έπραξε η Ελληνική. Τέλος, στη σκιαγράφηση του μοντέλου της Ελληνικής ως ενδεδειγμένο παράδειγμα αντιμετώπισης των ΜΕΔ, λέει ότι η παρουσία εξωτερικών οίκων εξυπηρέτησης δανείων, θα μπορούσε εν γένει να διευκολύνει την πώλησή τους σε επενδυτές που τα αναζητούν και τα απορροφούν.

Το κερασάκι στην τούρτα έρχεται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο,

καθώς στο δελτίο Τύπου αναφορικά με την πορεία της κυπριακής οικονομίας και της πορείας των τραπεζών, ενθαρρύνει με τη σειρά της να δημιουργηθούν εργαλεία από τις τράπεζες που να προσφέρουν χρηματοδότηση σε βιώσιμους δανειολήπτες και να αυξάνουν την εξάρτησή τους (οι τράπεζες) από εταιρείες διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων. Τέτοιοι κανονισμοί, διευκολύνουν όποιες διαδικασίες έχουν σχέση με τα δάνεια, καταλήγει.

Επιτάχυνση επί επτά

Η Ελληνική Τράπεζα έχει λάβει θετική αποτίμηση από τους διεθνείς θεσμούς για την πορεία, τη δημιουργία και λειτουργία της APS Cyprus, αλλά παράλληλα έχει θέσει και τον δικό της πήχη ψηλά για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των δανείων αυτών που θα κληθεί να πράξει η «μύκη Τσεχίας» εταιρεία. Και ο πήχης είναι ήδη ψηλά, διότι οι τράπεζες σε Ισπανία, Ιταλία και ανατολική Ευρώπη που ακολούθησαν το συγκεκριμένο μοντέλο, είδαν 5 με 7 φορές βελτίωση στην απόδοσή τους. Όπως αναφέρει ίδια η τράπεζα, η συμφωνία με την APS ενώ είναι απόλυτα συνυφασμένη και με τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ και του ΔΝΤ προς τις τράπεζες για τη διαχείριση των ΜΕΔ, αλλά χαρακτηριστικά προσθέτει ότι η απόφαση χαιρεί της πλήρους υποστήριξης του Υπουργείου Οικονομικών, των εποπτικών αρχών και της EBRD.

Ταυτόχρονα, με την κίνηση της APS και αφήνοντας στην άκρη την αναταραχή που έχει δημιουργηθεί με την Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου με τις απεργίες, η Ελληνική τονίζει ότι θα βρίσκεται σε πολύ καλύτερη θέση να διαθέσει τη ρευστότητά της στην αγορά και να βοηθήσει στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Οι τράπεζες σε Ισπανία, Ιταλία και ανατολική Ευρώπη που ακολούθησαν το συγκεκριμένο μοντέλο, είδαν 5 με 7 φορές βελτίωση στην απόδοσή τους, αναφέρει ίδια η Ελληνική.

Το προφίλ της APS Debt Servicing Cyprus Ltd

Η Ελληνική Τράπεζα έχει πωλήσει την επιχείρηση διαχείρισης των μη-εξυπηρετούμενων δανείων και των ακινήτων της στη νεοσύστατη εταιρεία, APS Debt Servicing Cyprus Ltd. Η APS Cyprus θα διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο των μη εξυπηρετούμενων δανείων και των ακινήτων της τράπεζας. Η μεταφορά της επιχείρησης πραγματοποιήθηκε από την 1η Ιουλίου, ενώ η APS Cyprus άρχισε τις δραστηριότητές στις 3 Ιουλίου. Η τιμή πώλησης της επιχείρησης ανέρχεται σε περίπου 20,6 εκατ. Το λογιστικό κέρδος πριν από τη φορολογία από τη

συναλλαγή ανέρχεται σε περίπου 19,9 εκατ. με προκαταρκτική θετική επίδραση περίπου 30 μονάδων βάσης στον Δείκτη Κεφαλαιού Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1. Η APS Cyprus θα διαχειρίζεται μη εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους περίπου 2,3 δισ. και ακίνητα που ανέρχονται σε περίπου €150 εκατ. έναντι προμήθειας διαχείρισης από την τράπεζα. Η προμήθεια διαχείρισης προς την APS Cyprus θα αποτελείται από συνδυασμό σταθερού και μεταβλητού σκέλους. Το ύψος της προμήθειας προς την APS Cyprus θα

εξαρτάται από την πρόοδο ανάπτυξης των χρεών, με την πλειοψηφία των προμηθειών να βασίζεται στην αποτελεσματική διαχείριση του χαρτοφυλακίου. Η APS Cyprus ανήκει κατά 51% στην APS Holding και κατά 49% στην Τράπεζα. Η APS Cyprus θα αναλάβει όλα τα λειτουργικά έξοδα που σχετίζονται με τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου συμπεριλαμβανομένων του κόστους μισθοδοσίας, αδειών τεχνολογίας πληροφοριών, διαδικασιών, προϊόντων, υπηρεσιών και άλλων σχετικών λειτουργικών εξόδων.

Πιες το.

Ψέκασέ το.

Ελιξίριο Ομορφιάς

Ψ

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ!

ΝΕΑ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ

Επανάσταση

20 χρόνια νεότερος

Εξαφανίζει ρυτίδες, κυτταρίτιδα, φλεβίτιδα, ουλές, φαλάκρα

Υγρή ύλη από τον πλανήτη Άρη

Το Ψ, δεν υπάρχει στ' αλήθεια. Αν μια διαφήμιση είναι παραπλανητική ή δεν λέει την αλήθεια, μπορείς να κάνεις κάτι γι' αυτό. Μπορείς να υποβάλεις παράπονο στον Φορέα Ελέγχου Διαφήμισης.

Μάθε περισσότερα στο www.fed.org.cy.

ΦΕΔ
ΦΟΡΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ

Εκπτώσεις κατά το δοκούν αλλά και υποχρεώσεις

Το ελεύθερο ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων και των ξεπουλημάτων δημιουργεί μη υγιή ανταγωνισμό

Της **ΑΡΙΑΝΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΥ**

Λίγο πριν μπει ο Ιούνιος, οι καταστηματάρχες ένδυσης και υπόδησης έσπευσαν να ενημερώσουν τους καταναλωτές για την έναρξη των εκπτώσεων, στολίζοντας τις βιτρίνες τους με τα σήματα των εκπτώσεων. Μεγάλες και μικρές επιχειρήσεις ανακοινώνουν, μέσω του διαδικτύου, αλλά και με μηνύματα τους πελάτες τους, την ημερομηνία έναρξης των καλοκαιρινών τους εκπτώσεων, αλλά και σε ποιο ποσοστό θα κινηθούν. Πλέον, οι ιδιοκτήτες καταστημάτων ένδυσης και υπόδησης είναι ελεύθεροι να προχωρούν σε εκπτώσεις οποιαδήποτε μέρα επιθυμούν, αφού από το 2012 το άρθρο της νομοθεσίας για την περίοδο των εκπτώσεων εγκρίθηκε ως αντισυνταγματικό. Επομένως, οι καταστηματάρχες έχουν την ευχέρεια να προχωρούν σε εκπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, ωστόσο είναι υπόχρεοι να αναγράφουν στα προϊόντα τη διπλή τιμή και το ποσοστό έκπτωσης.

Σε δηλώσεις του στην «Κ», ο πρόεδρος του Συνδέσμου του Λιανικού Εμπορίου Μάρτιος Αντωνίου τόνισε ότι εκτός από την αναγραφή της διπλής τιμής, οι ιδιοκτήτες καταστημάτων οφείλουν να ενημερώνουν τους καταναλωτές για την εσωτερική πολιτική της επιχείρησής τους, ενώ επίσης στις σημαντικές παραμέτρους των εκπτώσεων εμπήκει και η αποφυγή της παραπλανητικής διαφήμισης.

Από την πλευρά του ο εκτελεστικός γραμματέας της Παγκύπριας Οργάνωσης Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματάρχων (ΠΟΒΕΚ) Στέφανος Κουρσάρης ανέφερε στην «Κ», ότι η αναρχία στη λειτουργία των ωραρίων των καταστημάτων, σε συνδυασμό με την ελευθερία του επιχειρηματία να προχωράει σε ξεπουλήματα όποτε επιθυμεί δεν ωφελούν, ούτε προσφέρουν τη δυνατότητα στον καταναλωτή να προβάλει σε σωστές αγορές. Παράλληλα, εξέφρασε την άποψη ότι το 75% του τζίρου του λιανικού εμπορίου το κατέχουν κάποιοι μεγαλοεπιχειρηματίες, ενώ το υπόλοιπο 25% κατανέμεται σε πέραν από 25.000 μικρές επιχειρήσεις,

φέροντας σε δυσχερή θέση τη ρακοκοκαλιά της οικονομίας.

Υποχρεώσεις

Ερωτηθείς για τις υποχρεώσεις των καταστηματάρχων ειδικά τις ημέρες που ανακοινώνουν εκπτώσεις, ο κ. Κουρσάρης ανέφερε πως σύμφωνα με τον περί εμπορικών περιγραφών νόμο, οι επιχειρηματίες δεν έχουν τη δυνατότητα να πωλήσουν εμπόρευμα σε τιμή έκπτωσης που να εισήγαγαν εκείνη τη χρονική περίοδο. Επίσης, εκτός από τη διπλή αναγραφή τιμής, οι ιδιοκτήτες καταστημάτων οφείλουν να πωλούν τουλάχιστον το 50% των ειδών τους στο ποσοστό που αναρτούν στη βιτρίνα του κατα-

Το 75% του τζίρου του λιανικού εμπορίου το κατέχουν κάποιοι μεγαλοεπιχειρηματίες, ενώ το υπόλοιπο 25% κατανέμεται σε πέραν από 25.000 μικρές επιχειρήσεις, ανέφερε ο κ. Κουρσάρης.

στημάτος τους, ενώ είναι υποχρεωμένοι να ενημερώνουν τους πελάτες τους για το εάν μπορούν να αλλάξουν ένα προϊόν που αγόρασαν κατά τη διάρκεια έκπτωσης. Από εκεί και πέρα, πρέπει να υπάρχει έλεγχος στην αγορά από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους για την προστασία του ανταγωνισμού και των καταναλωτών, τόνισε ο κ. Κουρσάρης, προσθέτοντας ότι η καταγγελία των οποιονδήποτε αθέμιτων εμπορικών πρακτικών που εφαρμόζουν είτε οι μεγάλες είτε οι μικρές επιχειρήσεις ωφελούν πρώτιστα τον καταναλωτή, ο οποίος μπορεί να κάνει ελεύθερα τις αγορές του, χωρίς παραπλανητικές διαφημίσεις, γνωρίζοντας ταυτόχρονα εκ των προτέρων τις συνθήκες επιστροφής του οποιουδήποτε προϊόντος θα αγοράσει. Παράλληλα, σημείωσε ότι χρειάζεται μεγάλη προσοχή στις

αγορές του διαδικτύου, καθώς υπάρχουν αρκετοί επιτήδειοι που διακινούν προϊόντα απομίμησης σε εξαιρετικά χαμηλές τιμές.

Αθέμιτες πρακτικές

Κληθείς να αναφέρει εάν το τελευταίο διάστημα και συγκεκριμένα την τελευταία εβδομάδα έγιναν κάποιες καταγγελίες από τους καταναλωτές ή εάν εντοπίστηκε αθέμιτη πρακτική, ο κ. Κουρσάρης απάντησε αρνητικά, σχολιάζοντας ωστόσο πως κατά καιρούς υπάρχουν μεμονωμένες καταγγελίες που αφορούν την πώληση ελάστων ειδών σε έκπτωση, την ώρα που το κατάστημα διαφημίζει εκπτώσεις στη βιτρίνα του. Επιπρόσθετα, σε ορισμένες περιπτώσεις, κάποια καταστήματα βάζουν στον πρώτο όροφο προϊόντα σε τιμή ξεπουλήματος, ενώ στον δεύτερο όροφο ειδή νέας κολεξιόν. «Οι πρακτικές των επιχειρήσεων αυτών είναι λανθασμένες και θα πρέπει να καταγγέλλονται», τόνισε, σημειώνοντας παράλληλα ότι ο σωστός επαγγελματίας πρέπει να σέβεται τον πελάτη του, ώστε και αυτός με τη σειρά του να του δείχνει ότι τον εμπιστεύεται. Εκτός αυτού, θα πρέπει να εμπεδωθεί στους ιδιοκτήτες καταστημάτων η νοοτροπία που επικρατεί στο εξωτερικό στις συνθήκες εκπτώσεων. «Η ουσία είναι να πωληθεί όλο το εμπόρευμα έστω και σε κάποια μειωμένη τιμή, ωστόσο να μπορέσει ο επιχειρηματίας να εξασφαλίσει τα κεφάλαια τα οποία του είναι αναγκαία για να προχωρήσει σε νέες αγορές. Αυτή είναι η γενικότερη φιλοσοφία που επικρατεί στο εξωτερικό και αυτή θα πρέπει να επικρατήσει και στην κυπριακή πραγματικότητα και όχι το πώς κατά κάποιο τρόπο να ξεγελαστεί ο καταναλωτής», είπε.

Ερωτηθείς εάν το ελεύθερο ωράριο καταστημάτων επηρέασε τις μικρές επιχειρήσεις, ο κ. Κουρσάρης επανέλαβε ότι το συγκεκριμένο θέμα αποτελεί την κύρια αιτία της άνωσις διανομής του λιανικού εμπορίου, διότι ένα εμπορικό κέντρο ή μια μεγάλη επιχείρηση ή μια αλυσίδα καταστημάτων έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα προβολής και

Οι καταστηματάρχες έχουν την ευχέρεια να προχωρούν σε εκπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, ωστόσο είναι υπόχρεοι να αναγράφουν στα προϊόντα τη διπλή τιμή και το ποσοστό έκπτωσης

διαφήμισης των προϊόντων τους από ότι μια μικρή επιχείρηση. Με αυτό τον τρόπο, σημείωσε, δημιουργείται ένας μη υγιής ανταγωνισμός, ενώ την ίδια ώρα οδηγούμαστε προς τον αφανισμό της ρακοκοκαλιάς της οικονομίας. «Εμείς ως οργάνωση και ως μικρές επιχειρήσεις επαναλαμβάνουμε ότι στηρίζομαστε στο γεγονός ότι έχουμε προσωπική επαφή με τον καταναλωτή, προσφέροντάς του και καλή εξυπηρέτηση και ποιότητα», είπε.

Σημαντικός ρυθμός ανάπτυξης

Από την πλευρά του ο συντονιστής του Παγκύπριου Συνδέσμου Καταναλωτών Γιώργος Στυλιανού δήλωσε στην «Κ» ότι οι καταναλωτές πρέπει να γνωρίζουν ποια είναι τα δικαιώματά τους εν καιρώ εκπτώσεων και να καταγγέλλουν στην Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή, όπου εντοπίζουν ατασθαλίες ή παραπλανητικές διαφημίσεις για να εκλείψουν αυτές οι συμπεριφορές. Η συγκεκριμένη Υπηρεσία, ανέφερε, έχει το δικαίωμα μέσα από την υφιστάμενη νομοθεσία να ελέγξει όσον αφορά τη σωστή αναγραφή τιμής, αλλά και όλες τις αθέμιτες πρακτικές που παρουσιάζονται κατά καιρούς. Παράλληλα τόνισε πως οι καταναλωτές δεν χρειάζεται να βγαίνουν στην αγορά, ακόμα κι αν κάποιοι διαφημιζόμενοι εκπτώσεις, εκτός κι αν έχουν ανάγκη, σημειώνοντας ότι πρέπει να βεβαιώνονται για την ένδειξη της προηγούμενης τιμής αλλά και το ποσοστό της έκπτωσης του προϊόντος.

Πληρωμές με κάρτα

	Ιούνιος 2017	Ιούνιος 2016
Σύνολο πράξεων	4.950.942	4.150.290
Αξία αγορών	329.357.075,33	286.051.571,57

Ενδυση/Υπόδηση/Αξεσουάρ

	Ιούνιος 2017	Ιούνιος 2016
Σύνολο πράξεων	500.349	405.604
Αξία αγορών	30.362.130,81	27.471.067,35

Αυξήθηκε ο όγκος του λιανικού εμπορίου

Παρά το γεγονός ότι οι επιχειρηματίες προσαρμόζονται στην ελευθερία του ωραρίου και των εκπτώσεων, τα τελευταία χρόνια μετά την περίοδο της οικονομικής κρίσης που δημιούργησε σωρεία προβλημάτων στην αγορά, η χώρα μπαίνει σε ένα σημαντικό ρυθμό ανάπτυξης, με τους αρμόδιους φορείς του λιανικού εμπορίου να αναφέρουν στην «Κ» πως ο όγκος και η αξία του λιανικού τζίρου έχει αυξηθεί. Η καλή ψυχολογία των καταναλωτών επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία της JCC Payments. Συγκεκριμένα, οι συνολικές αγορές που σημειώθηκαν μέσω πλαστικού χρήματος για τον μήνα Ιούνιο ανήλθαν στις 4.950.942 με την αξία τους να ανέρχεται στα

329.357.075,33 ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση σε σχέση με τον Ιούνιο του προηγούμενου έτους, καθώς η συνολική αξία ανήλθε στις 286.051.571,57. Αξίζει να αναφερθεί πως οι κατηγορίες του ρουχισμού, των υποδημάτων αλλά και των καταστημάτων αξεσουάρ επίσης παρουσίασαν άνοδο τον περασμένο μήνα, ενισχύοντας ακόμα περισσότερο την αγορά. Πιο αναλυτικά ο τομέας αυτός κινήθηκε στις 500.349 αγορές μέσω πιστωτικής κάρτας για τον μήνα Ιούνιο, 94.745 περισσότερες από τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Η αξία ανέβηκε στις 30.362.130,81 ευρώ, ενώ ποσό του Ιουνίου του 2016 ανήλθε στις 27.471.067,35 ευρώ.

ΑΝΑΛΥΣΗ Του ΠΑΝΤΕΛΗ ΜΠΟΥΚΑΛΑ

Στου τουρισμού την εποχή

Με την ηλιόλουστη «Ανοιξαμε και σας περιμένουμε» που κρεμάει κάθε χρόνο, στο πλαίσιο των διαφημιστικών εκστρατειών μας, δεν προσκαλούμε τους τουρίστες να έρθουν στα μέρη μας απλώς για να μας βοηθήσουν να πιάσουμε τα ρεκόρ και να καμαρώνουν. Ούτε μόνο «για να τους τα πάρουμε», σαν πιο ξύπνιο. Τους καλούμε στο σπίτι μας. Έχουμε λοιπόν ευθύνες απέναντί τους, πολιτεία και κοινωνία. Ευθύνες σοβαρές και πραγ-

ματικές, όχι αστειές ή ψεύτικες. Περίπου οι μισοί Έλληνες, άλλωστε, σχετίζονται με το λεγόμενο τουριστικό προϊόν.

Δεν τους χρωστάμε λοιπόν μονάχα καθαρές θάλασσες, καθαρά ποτάμια, καθαρές λίμνες, καθαρό τόπο γενικά. Αυτά τα χρωστάμε πρώτα πρώτα στον εαυτό μας, ή μάλλον τα οφείλουμε στο ίδιο το μέγα δώρο που μας έλαξε και δεν ξοφλάμε απέναντί του με επαινούς του είδους «ζούμε στον ομορφό-

τερο τόπο του κόσμου». Χρωστάμε στους επισκέπτες μας, εφόσον τους προσκαλούμε (αν δεν τους παρακαλούμε, μια και δυσκολευόμαστε να φανταστούμε άλλη μέθοδο θεραπείας της οικονομίας μας), και καθαρούς λογαριασμούς: Με τους ταξιτζήδες, ορισμένοι εκ των οποίων αποσιωπούν αγύρτικα ένα κατοστάρικο για τη διαδρομή αεροδρόμιο - Σύνταγμα. Με όσους εστιατόρους συνεχίζουν να παρέχουν τις διαβόπτες «μερίδες ξου»,

βέβαιοι ότι έτσι δρουν πατριωτικά, εκδικούμενοι τους Γερμανούς και τους Ιταλούς τουρίστες για την Κατοχή, τους Τούρκους για την Τουρκοκρατία, τους Γάλλους για τη Φραγκοκρατία, τους Αγγλούς για την Κύπρο, τους Ρώσους επειδή ακόμα δεν ήρθε ο Μόσκοβος να φέρει το σεφέρι, τους Βαρκελώνέζους για την Καταλονοκρατία κ.ο.κ. Και με όσους μαγαζάτορες το 'χουν αμαρτία να κόψουν απόδειξη, και μάλιστα στη σωστή

τιμή. Καθαρός τόπος, καθαροί λογαριασμοί, αλλά και καθαρά ποτά. Οχι σαν κι αυτά τα φτηνά, τα επικίνδυνα δηλαδή, αφού η φτηνία τους συναρτάται με τη νόθευσή τους, που σερβίρονται στους ανά την Ελλάδα Λαγανάδες, Κάμπους, Φαληράκια ή Μάλλια.

Τέτοια «σημεία αποχαλίνωσης» δεν προέκυψαν κατά τύχη, δεν μακροπρόθεσμα εκ συμπτώσεως και όσα άκρως λυπηρά γίνονται εκεί, των φονικών συμπεριλαμβαν-

νομένων, δεν οφείλονται στην «κακή ώρα». Κάποιοι, κρηστοί Έλληνες κατά τα λοιπά, πόνταραν σ' αυτό το μοντέλο τουρισμού, με τις μπόμπες, τους μπράβους και το «no limits» στυλ που διαφημίζουν. Ταυτόχρονα, πόνταραν στην ανοχή της κοινωνίας και στην εθελουφλία της πολιτείας σε όλες τις υποστάσεις της. Οσο εύκολα απογειώνεται όμως ο τουρισμός και σπάνε τα ρεκόρ, τόσο εύκολα προσεδαφίζεται άσχημα.

EY
Building a better
working world

What will the
next generation
generate?

Find out how EY helps family businesses to manage succession so they grow from one generation to the next.
ey.com/acceleratinggrowth #LegacyBuilders

■ ■ ■
The better the question. The better the answer.
The better the world works.

Επενδύει δυναμικά στις νέες τάσεις αγοράς

Ο γενικός διευθυντής της Laiko Cosmos Γ. Τσακιστός μιλάει για τις στρατηγικές συνεργασίες και τα μελλοντικά σχέδια

Συνέντευξη στην
ΑΡΙΑΝΑ ΧΑΡΙΛΑΟΥ

Στην περαιτέρω ανάπτυξη της στην κυπριακή αγορά επενδύει η Laiko Cosmos μέσω των στρατηγικών της συνεργασιών με διεθνούς φήμης προϊόντα που βρίσκονται ήδη στην εγχώρια βιομηχανία και είναι γνωστά στο καταναλωτικό κοινό. Ταυτόχρονα, με ύψιστη προτεραιότητα στην εξυπηρέτηση του Κύπριου καταναλωτή στοχεύει στην προώθηση περισσότερων τοπικών προϊόντων, στηρίζοντας την ντόπια βιομηχανία και δη την οικονομία της χώρας. Σε συνέντευξή του στην «Κ», ο γενικός διευθυντής της Laiko Cosmos Γιώργος Τσακιστός εξέ-

«Στη φιλοσοφία της εταιρείας εμπίπτει και η στρατηγική της προώθησης τοπικών ποιοτικών προϊόντων, διότι θεωρούμε ότι η στήριξη της ντόπιας βιομηχανίας θα επιφέρει ανάπτυξη στην οικονομία της χώρας».

φρασε την ικανοποίησή του, μετά από τη συνεργασία της εταιρείας με την Bacardi Limited και William Grant & Sons, ενώ παράλληλα μίλησε και για την συνεργασία με την εταιρεία Χαραλαμπίδης Κρίστνης, προωθώντας τον κυπριακό έτοιμο καφέ EL.CAFE στην αγορά. Αναφέρθηκε δε στις νέες τάσεις της αγοράς, τονίζοντας πως ο Κύπριος καταναλωτής πλέον είναι πιο προσεκτικός και γνωρίζει ακριβώς τι προϊόν θα εμπιστευθεί. Ταυτόχρονα, εξέφρασε την άποψη ότι τα τελευταία χρόνια το καλάθι της νοικοκυράς βελτιώνεται αργά αλλά σταθερά, ενώ ανέφερε πως η εταιρεία κατάφερε να ξεπεράσει τις δυσκολίες της οικονομικής κρίσης, λόγω του ότι έχει στο χαρτοφυλάκιό της μεγάλη γκάμα προϊόντων, τα οποία κυριαρχούν στις κατηγορίες τους. Παράλληλα αναφέρθηκε και στο προσωπικό αλλά και στα διευθυντικά στελέχη που βοήθησαν στο μέγιστο τις προσπάθειες της εταιρείας.

«Η εταιρεία παρέχει και προωθεί μερικές από τις πιο δημοφιλείς διεθνείς μάρκες φαγητών και ποτών, δίνοντας πλεονεκτήματα τόσο στον τομέα των σχέσεων με τους πελάτες, όσο και με τους καταναλωτές. Με αυτά τα δεδομένα, τα νέα προϊόντα που

«Οι συνθήκες του καταναλωτή αλλάζουν και ακριβώς σε αυτό το πλαίσιο δουλεύουμε πολύ μεθοδικά για να καλύψουμε τις όποιες ανάγκες».

εντάσσονται στο χαρτοφυλάκιο της Laiko Cosmos είναι πιο εύκολο να εδραιωθούν στην αγορά;

«Η Laiko Cosmos από την ημέρα που ιδρύθηκε στοχεύει στην εξυπηρέτηση της κυπριακής αγοράς, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, προωθώντας ποιοτικά προϊόντα. Από την πρώτη ημέρα λειτουργίας της εταιρείας, προσπαθούμε να βελτιωνόμαστε και μέσα σε αυτό το πλαίσιο προσπαθούμε συνεχώς να κτιζουμε νέες στρατηγικές συνεργασίες είτε με παγκοσμίου φήμης προϊόντα είτε με τοπικά προϊόντα. Τους τελευταίους μήνες είχαμε τη χαρά να συνάψουμε συνεργασία με τις παγκοσμίου φήμης εταιρείες Bacardi Limited και William Grant & Sons, προσθέτοντας στο χαρτοφυλάκιό μας, προϊόντα που βρίσκονται ήδη στη διεθνή βιομηχανία εδώ και χρόνια και είναι γνωστά στο καταναλωτικό κοινό. Η συνεργασία με αυτές τις δύο εταιρείες εμπλουτίζουν τη δυναμική της εταιρείας, αφού έχουν ήδη αρκετές πωλήσεις στον τομέα των αλκοολούχων ποτών, ενώ παράλληλα επενδύουμε στην περαιτέρω ανάπτυξη τους. Αυτή η συνεργασία προέκυψε μετά από προσέγγιση των δύο αυτών εταιρειών με τη Laiko Cosmos, καθώς αναγνώρισαν ότι η εταιρεία μας έχει την εμπειρία

και την τεχνογνωσία να αναλάβει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την προώθησή τους στην αγορά. Πραγματικά νιώθουμε πολύ χαρούμενοι που έχουμε στο χαρτοφυλάκιό μας τέτοιου είδους προϊόντα και η αγορά μας αγαλιάζει με την ίδια ζέση όπως και προηγουμένως. Γενικά η φιλοσοφία της Laiko Cosmos στηρίζεται στη μεγαλύτερη ανάπτυξη των προϊόντων που διαθέτει, αξιολογώντας βεβαίως οποιαδήποτε ευκαιρία βρεθεί για τη σύναψη νέων συνεργασιών, βαδίζοντας σταθερά βήματα. Τα προϊόντα που προωθούμε και οι συνεργασίες που συνάπτουμε είναι υψίστης σημασίας για εμάς, για αυτό έχουμε πάντα τα μάτια μας ανοικτά και παρακολουθούμε ανελλιπώς τα νέα δεδομένα, αξιολογώντας όλες τις παραμέτρους. Οι κινήσεις που κάνουμε είναι μετρημένες και η γκάμα προϊόντων που διαθέτουμε, εξυπηρετώντας σχεδόν όλα τα κανάλια της αγοράς, μας δίνει τη δυνατότητα να συνάψουμε συνεργασίες με οποιοδήποτε καταναλωτικό προϊόν, που αφορά γνωστές μάρκες φαγητών και ποτών της διεθνούς και της ντόπιας αγοράς.

«Η προώθηση των τοπικών προϊόντων θα φέρει ανάπτυξη τόσο στην εταιρεία όσο και στην κυπριακή οικονομία;

«Στη φιλοσοφία της εταιρείας

εμπίπτει και η στρατηγική της προώθησης τοπικών ποιοτικών προϊόντων, διότι θεωρούμε ότι η στήριξη της ντόπιας βιομηχανίας θα επιφέρει ανάπτυξη στην οικονομία της χώρας. Στο χαρτοφυλάκιό της εταιρείας βρίσκονται αρκετά κυπριακά προϊόντα που κυριαρχούν στις κατηγορίες τους. Παραδείγματος χάριν, ο Καφές του Λαϊκού, τα Πατατάκια GOLDIES, η Ζιβανία της ΛΟΕΛ, τα Κρασιά ΛΟΕΛ αλλά και το Μέλι «Όρος Μαχαίρα» είναι εξαιρετικής ποιότητας προϊόντα που φέρνουν έσοδα στην εγχώρια βιομηχανία, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα τους καταναλωτές.

«Ποια είναι τα μελλοντικά στρατηγικά σχέδια της εταιρείας;

«Έχουμε πολλά πλάνα μπροστά μας, αλλά το πιο σημαντικό για εμάς είναι συνεχώς να βελτιωνόμαστε σαν εταιρεία, δηλαδή να εξυπηρετούμε σωστά την αγορά μέσω του καλά εκπαιδευμένου προσωπικού μας, το οποίο να έχει τη δυνατότητα να εμπορευτεί, να πωλεί και να διανέμει αποτελεσματικά τα προϊόντα μας. Εξυπηρετούμε πάνω από 4000 διαφορετικούς πελάτες σε όλα τα σχετικά κανάλια σε όλη την Κύπρο, ενώ η κάθε συνεργασία που συνάπτεται γίνεται μετά από εκτεταμένες αξιολογήσεις όλων της ομάδας.

«Ποιες είναι οι νέες τάσεις στην

κυπριακή αγορά και πώς προσαρμόζεται η Laiko Cosmos, ώστε να εξυπηρετήσει περισσότερο τους Κύπριους καταναλωτές;

«Το γεγονός ότι υπάρχουν νέες τάσεις στην αγορά δεν μπορεί κανείς να το αμφισβητήσει. Αυτό καταδεικνύεται και μέσα από τις έρευνες που γίνονται ανά το παγκόσμιο αλλά και πιο συγκεκριμένα για την εγχώρια αγορά. Υπάρχει επίσης το φαινόμενο της αλλαγής αντιπροσωπών σε παγκόσμιο επίπεδο και δη στην Κύπρο. Οι συνθήκες του καταναλωτή αλλάζουν και ακριβώς σε αυτό το πλαίσιο δουλεύουμε πολύ μεθοδικά για να καλύψουμε τις όποιες ανάγκες. Το τελευταίο διάστημα, οι Κύπριοι στράφηκαν στα premium ποτά, στο ακριβό ούισκι, στο τζίν, στο ρούμι και στα κοκτέιλ. Είμαστε πραγματικά πολύ χαρούμενοι που έχουμε στο χαρτοφυλάκιό μας προϊόντα που ανταποκρίνονται σε αυτές τις τάσεις και κυριαρχούν στις κατηγορίες τους. Για παράδειγμα διαθέτουμε το ούισκι GLENFIDDICH, το τζίν HENDRICKS, την βότκα GREY GOOSE, το ρούμι BACARDI, καθώς και αρκετά άλλα με τα οποία ο καταναλωτής μπορεί να δημιουργήσει κοκτέιλ. Πιστεύω ότι θα υπάρξουν αλλαγές στην αγορά και οι αντιπροσωπείες θα συγκεντρώνονται σε πολύ λίγα κέρια λόγω του ότι η Κύπρος είναι μια μικρή αγορά. Επίσης, στην κατηγορία των τροφίμων, οι νέες τάσεις δείχνουν τη στροφή των καταναλωτών προς την υγιεινή διατροφή και δη προς τα υγιεινά προϊόντα. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία που έχουμε ενώπιόν μας από τις πωλήσεις της μαύρης σοκολάτας ION και της ION με στέβια, αλλά και από τις πωλήσεις NATURE VALLEY. Επιπρόσθετα, βλέπουμε μια στροφή προς τον ανθρακούχο νερό και είμαστε πολύ χαρούμενοι που διαθέτουμε στην κυπριακή αγορά το PERRIER. Ταυτόχρονα δεν μπορούμε να παραβλέψουμε το γεγονός ότι ο Κύπριος καταναλωτής, μετά την οικονομική κρίση, άρχισε να κάνει την έρευνά του και να μελετά τα προϊόντα που αγοράζει. Οι τάσεις αυτές μελετώνται από όλη την ομάδα της εταιρείας και με προσεκτικές ενέργειες επενδύει σε προϊόντα που θα εξυπηρετήσουν το εγχώριο καταναλωτικό κοινό.

«Θεωρείτε ότι το καλάθι της νοικοκυράς έχει ενδυναμωθεί και μετά την άμβλυνση της οικονομικής κρίσης, ανακάμπτει η αγοραστική δύναμη του κοινού;

«Σίγουρα δεν υπάρχει επικείμενη ή νοικοκυριό που δεν έχει επηρεαστεί από την οικονομική κρίση, η οποία έφερε αρκετές αρνητικές συνέπειες σε όλα τα επίπεδα. Η Laiko Cosmos δημιουργήθηκε λίγους μήνες πριν καταρρεύσει το χρηματοοικονομικό μας σύστημα, ωστόσο καταφέραμε με συγκροτημένες και συγκεκριμένες προσπάθειες να ξεπεράσουμε την κρίση. Αξίζει να αναφερθεί πως τόσο το προσωπικό όσο και τα διευθυντικά μας στελέχη έχουν συμμετάσχει σε προγράμματα, ώστε να αντιμετωπίσουμε με σύνεση την κρίση. Επιπρόσθετα, καταφέραμε να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες, λόγω του ότι έχουμε στο χαρτοφυλάκιό μας μεγάλη γκάμα προϊόντων, τα οποία κυριαρχούν στις κατηγορίες τους. Τα τελευταία χρόνια το καλάθι της νοικοκυράς βελτιώθηκε, ωστόσο αυτό γίνεται με αργά βήματα. Ο καταναλωτής για αρκετούς λόγους είναι πιο προσεκτικός και πλέον γνωρίζει πολύ καλά πώς θα κινηθεί στην αγορά. Κοιτάζει και την ποιότητα αλλά και την τιμή του προϊόντος που θα αγοράσει. Από τα στοιχεία που έχουμε ενώπιόν μας, είμαστε αισιόδοχοι ότι μελλοντικά η αγορά θα βελτιώνεται.

«Μιλήστε μας για τον έτοιμο καφέ EL.CAFE και για τη συνεργασία σας με την εταιρεία Χαραλαμπίδης Κρίστνης. Η αγορά του καφέ στην Κύπρο έχει μεγαλώσει με την αγορά έτοιμου καφέ. Πώς βλέπετε το μέλλον;

«Το EL.CAFE είναι ένας έτοιμος παγωμένος καφές, που έχει αγαπηθεί και αποκτήσει το δικό του μοναδικό κοινό. Είναι ένα δημιουργήμα του Ομίλου Λαϊκού, ο οποίος έχει την εμπειρία και την τεχνογνωσία για την εξαιρετική ποιότητα καφέ που προσφέρει και σε συνεργασία με την εταιρεία Χαραλαμπίδης Κρίστνης, η οποία έχει την απαραίτητη γνώση στο γάλα, μας δίνει τη δυνατότητα να το εδραιώσουμε στην αγορά. Η συνεργασία μας με αυτές τις δύο εταιρείες είναι άψογη και είμαστε πολύ ευχαριστημένοι που αναπτύσσουμε το συγκεκριμένο προϊόν στην αγορά. Πολύ πρόσφατα έχουμε αναπτύξει ακόμα δύο γεύσεις, την γεύση Καπουτσίνο και καφέ με ζάχαρη χωρίς γάλα και είμαστε σίγουροι ότι οι γεύσεις αυτές θα αγαπηθούν από τους Κύπριους καταναλωτές. Η πρωτοβουλία αυτή πηγάζει μετά από πολλές μελέτες και διάφορες μετρήσεις, δοκιμές και αξιολογήσεις που διήρκανσεν ενάμιση χρόνο.

«Τι συμβουλή θα δίνατε σε όσους επιχειρούν να αναπτυχθούν σε αυτούς τους τομείς;

«Αυτό που θα συμβουλεύω κάποιον που θέλει να δοκιμάσει τη τύχη του σε αυτόν τον τομέα είναι πρώτιστα να έχει πίστη στον εαυτό του και να αγαπά αυτό που κάνει. Ωστόσο, θα πρέπει πάντα να έχει υπόψη του ότι ο καταναλωτής είναι το κριτήριο που θα τον απογειώσει. Για εμάς, ο καταναλωτής, παίζει κυρίαρχο ρόλο.

Δείχνουν εμπιστοσύνη σε Εκκλησία, στρατό και δημόσια εκπαίδευση

Οι δύο θεσμοί που πολίτες και επιχειρήσεις δεν εμπιστεύονται είναι τα πολιτικά κόμματα και η Βουλή

Παρόλο που ο βαθμός εμπιστοσύνης προς τους διάφορους θεσμούς κυμαίνεται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα (κοντά στο μέτρο), το ευρύ κοινό φαίνεται να εμπιστεύεται ελαφρώς περισσότερο τους θεσμούς της Εκκλησίας, του στρατού και της δημόσιας εκπαίδευσης. Αυτό προκύπτει από την έρευνα της CMRC Cypronetwork Ltd, αναφορικά με την έρευνα αγοράς, μεταξύ των επιχειρήσεων και του κοινού για την εμπιστοσύνη στους θεσμούς της Κύπρου. Σημειώνεται ότι η τάση δεν διαφοροποιείται σημαντικά σε σχέση με τον επιχειρηματικό κόσμο, ο οποίος εμπιστεύεται επιπρόσθετα και την Αστυνομία. Οι δύο θεσμοί που κοινό και επιχειρήσεις δεν εμπιστεύονται είναι τα πολιτικά κόμματα και η Βουλή των Αντιπροσώπων. Σε σχέση με το νομοθετικό σύστημα και τη δικαιοσύνη, οι απόψεις συγκλίνουν μεταξύ επιχειρήσεων και κοινού με τον μέσο όρο να έχει προσδιοριστεί σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας στις 2,6 μονάδες.

Σε σχέση με την αποδοτικότητα

Την έρευνα διεξήγαγε η εταιρεία CMRC CYPRONETWORK LTD, μέλος του ομίλου CYPRONETWORK αναφορικά με τους θεσμούς στην Κύπρο.

και αποτελεσματικότητα των διάφορων θεσμών, οι απόψεις των δύο υπό διερεύνηση πληθυσμών εξακολουθούν να παραμένουν σταθερές με Εκκλησία, στρατό, δημόσια εκπαίδευση και Αστυνομία και τα

οποία να σημειώνουν τις πιο θετικές εκτιμήσεις. Από την άλλη εξετάζοντας τον βαθμό που η διαφθορά έχει αγγίξει τους θεσμούς, σύμφωνα με την έρευνα, εντοπίζονται στην πρώτη θέση τα πολιτικά κόμματα,

ακολουθούμενα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και την Αστυνομία. Σχετικά με τον βαθμό στον οποίο η διαφθορά έχει αγγίξει διάφορους θεσμούς, λαμβάνοντας την άποψη των επιχειρήσεων, ο στρατός και

Γενικότερα οι επιχειρήσεις της Κύπρου έχουν συγκριτικά πιο θετική εκτίμηση για τη δικαστική εξουσία σε σχέση με το ευρύ κοινό.

η δημόσια εκπαίδευση είναι οι δύο λιγότερα επηρεασμένοι θεσμοί. Τα νπία κατέχουν η αστυνομία, οι κρατικές κοινωνικές υπηρεσίες, οι κρατικές υπηρεσίες υγείας, τα ΜΜΕ, τα πολιτικά κόμματα και η Βουλή των Αντιπροσώπων. Όσον αφορά το νομοθετικό σύστημα και τη δικαιοσύνη, η άποψη του κοινού φαίνεται να είναι ελαφρώς πιο αρνητική αφού κατατάσσει τη δικαιοσύνη στην τέταρτη θέση με μέσο όρο 3,5 μονάδες, σε αντίθεση με τις επιχειρήσεις που το νομοθετικό σύστημα εντοπίζεται στην έκτη θέση. Σημειώνεται πως ο μέσος όρος αντιστοιχεί σε 2,8 μονάδες. Γενικότερα οι επιχειρήσεις της

Κύπρου έχουν συγκριτικά πιο θετική εκτίμηση για τη δικαστική εξουσία σε σχέση με το ευρύ κοινό. Παρόλα αυτά οι μέσοι όροι αξιολόγησης δεν ξεπερνούν το 3,2 στην περίπτωση του επιχειρηματικού κόσμου και το 2,8 στην περίπτωση του κοινού. Πιο συγκεκριμένα ο ψηλότερος μέσος όρος που έχει καταγραφεί αφορά τη γενική εικόνα, με την απονομή δικαιοσύνης και την αντικειμενικότητα των δικαστών να έπονται με οριακές διαφορές. Σε αυτό που φαίνεται να υστερεί η δικαστική εξουσία είναι η ταχύτητα εκδίκασης υποθέσεων και η γραφειοκρατία όπου ο μέσος όρος αξιολόγησης περιορίστηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Συγκεκριμένα για την αξιολόγηση της δικαστικής εξουσίας στην Κύπρο σε διάφορες παραμέτρους για τη σύνοψη των επιχειρήσεων, η ταχύτητα εκδίκασης υποθέσεων έλαβε 2,3 μονάδες ανά μέσο όρο, η γραφειοκρατία 2,1, η αντικειμενικότητα των δικαστών έλαβε 3 μονάδες, ενώ όσον αφορά στην απονομή δικαιοσύνης, σύμφωνα με την έρευνα έλαβε 3,1 μονάδες.

Αποζημιώσεις καθυστέρησης πτήσης έως και 600 ευρώ

Τα δικαιώματα επιβατών διαμορφώνονται ανάλογα με την απόσταση και τη διάρκεια

Της **ΑΡΙΑΝΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΥ**

Την ώρα που ανυπομονείτε να φτάσετε στον προορισμό σας και έχετε κανονίσει αρκετά πιο νωρίς το ταξίδι που επιθυμείτε, διευθετώντας εισιτήρια, διαμονή, άδεια από τη δουλειά, ξαφνικά σας ανακοινώνουν ότι δεν πρόκειται να επιβιβαστείτε. Τι θα κάνατε λοιπόν αν χάνατε το αεροπλάνο σας ή όταν σας ενημερώνουν ότι θα καθυστερήσει η πτήση σας; Ή ακόμα χειρότερα, όταν δεν σας επιτρέπει η αεροπορική εταιρεία να επιβιβαστείτε λόγω του ότι η πτήση είναι πλήρης και δεν μπορείτε να ταξιδέψετε; Στα παραπάνω ερωτήματα οι απαντήσεις βρίσκονται στους

Για καθυστέρηση τριών ωρών και άνω η αποζημίωση είναι 250 ευρώ για απόσταση 1.500 χλμ., ή λιγότερο, 400 ευρώ για απόσταση 1.500-3.500 χλμ. και 600 ευρώ για απόσταση 3.500 χλμ. ή περισσότερο.

κανονισμούς για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας. Σύμφωνα με τους κανονισμούς, ο επιβάτης έχει το δικαίωμα να διεκδικήσει μέχρι και 600 ευρώ αποζημίωση, ανάλογα με την απόσταση του προορισμού και τη διάρκεια καθυστέρησης της πτήσης ή ακύρωσης ή αν ήταν υπεράριθμος.

Οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί αφορούν τη θέσπιση κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης. Τον κανονισμό σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κι-

νητικότητα όταν ταξιδεύουν αεροπορικώς και τον κανονισμό για τη σύσταση κοινοτικού καταλόγου αερομεταφορέων, των οποίων απαγορεύεται η λειτουργία στην κοινότητα και ενημέρωση των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, σχετικά με την ταυτότητα του πραγματικού αερομεταφορέα.

Αξίζει να αναφερθεί ότι οι αεροπορικές εταιρείες έχουν την υποχρέωση να έχουν ευδιάκριτα αναρτημένη στον χώρο ελέγχου εισιτηρίων (check in) γνωστοποίηση που να αναφέρει ότι σε περίπτωση οποιονδήποτε προβλημάτων, οι επιβάτες έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν να τους δοθεί το κείμενο με τα δικαιώματά τους. Επίσης, οι εταιρείες πρέπει να παρέχουν σε κάθε επηρεαζόμενο επιβάτη γραπτή γνωστοποίηση των δικαιωμάτων του και τη δυνατότητα υποβολής καταγγελίας.

Δικαιώματα

Στις περιπτώσεις που η προγραμματισμένη πτήση έχει καθυστερήσει πέραν των τριών ωρών και άνω, ο επιβάτης δικαιούται αποζημίωση μεταξύ €125-€600, εάν αποδεικνύεται ότι η καθυστέρηση οφειλόταν στον αερομεταφορέα και όχι σε κάποια εξαιρετική περίπτωση όπως π.χ. καιρικές συνθήκες, ηφαιστειακά τέφρα, τεχνικά προβλήματα που δεν ήταν προβλέψιμα. Σε αυτή την περίπτωση, η αποζημίωση είναι 250 ευρώ για απόσταση 1.500 χλμ. ή λιγότερο, 400 ευρώ για απόσταση 1.500-3.500 χλμ. και 600 ευρώ για απόσταση 3.500 χλμ. ή περισσότερο. Επιπρόσθετα, όταν η προγραμματισμένη πτήση έχει καθυστερήσει πέραν των δύο ωρών, ο επηρεαζόμενος επιβάτης δικαιούται φροντίδα από την αεροπορική εταιρεία.

Δικαιούται, δηλαδή, γεύματα και ροφήματα, αναλόγως του χρόνου αναμονής, διανυκτέρευση σε ξενοδοχείο, στις περιπτώσεις που είναι αναγκαία η παραμονή του για μια ή και περισσότερες νύκτες, μεταφορά μεταξύ αερολιμένα και καταλύματος και δυνατότητα πραγματοποίησης δύο τηλεφωνημάτων ή τρέξιμο ή φαξ μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Όταν μια πτή-

Οι αεροπορικές εταιρείες πρέπει να παρέχουν σε κάθε επηρεαζόμενο επιβάτη γραπτή γνωστοποίηση των δικαιωμάτων του και τη δυνατότητα υποβολής καταγγελίας.

ση ακυρωθεί, ο επιβάτης επίσης δικαιούται φροντίδα από την αεροπορική εταιρεία, όπως στις περιπτώσεις καθυστέρησης των πτήσεων, ενώ έχει το δικαίωμα αποζημίωσης μεταξύ €125 και €600, εκτός εάν έχει ενημερωθεί για τη ματαίωση εγκαίρως (μέχρι δύο εβδομάδες προηγουμένως) ή εάν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις. Παράλληλα, δικαιούται επιστροφή της αξίας του εισιτηρίου εντός 7 ημερών.

Όσον αφορά την περίπτωση, στην οποία η αεροπορική εταιρεία αρνείται την επιβίβαση ατόμων στην πτήση, ο επιβάτης δικαιούται φροντίδα και την επιστροφή της αξίας του εισιτηρίου εντός 7 ημερών για το κομμάτι που δεν χρησιμοποιήσε ή πτήση επιστροφής προς το αρχικό σημείο αναχώρησης ή μεταφορά στον τελικό προορισμό, ενώ παράλληλα δικαιούται αποζημίωση μεταξύ €125 και €600, όπως και στις προηγούμενες περιπτώσεις. Αντίθετα, εάν υπάρχουν σοβαροί λόγοι για να μην επιτραπεί στον επιβάτη η επιβίβαση, όπως λόγοι υγείας, ασφάλειας, έλλειψη επαρκών αεροπορικών εγγράφων, άφιξη του επιβάτη στο check-in το λιγότερο 45 λεπτά από την προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης της πτήσης, ο επιβάτης δεν δικαιούται καμία αποζημίωση.

Στο ενδεχόμενο όπου η αποσκευή του επιβάτη έχει χαθεί, καταστραφεί ή καθυστερήσει, ο επιβάτης έχει το δικαίωμα να πάρει αποζημίωση μέχρι και 1200 ευρώ από την αεροπορική εταιρεία, ενώ αντίθετα όταν η αεροπορική εταιρεία αποδείξει ότι έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να το αποφύγει, δεν φέρει καμία ευθύνη. Εάν η αποσκευή έχει καταστραφεί ή φθαρεί, ο επιβάτης θα πρέπει να υποβάλει το παράπονό του μέσα σε 7 ημέρες από την παραλαβή της αποσκευής και μέσα σε 21 ημέρες για την καθυστέρηση των αποσκευών.

Για ΑμεΑ

Βάσει του ευρωπαϊκού κανονισμού, σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα, όταν ταξιδεύουν αεροπορικώς, ο αερομεταφορέας δεν έχει κανένα δικαίωμα να αρνηθεί σε επιβάτη την κράτηση θέσης σε πτήση, εκτός κι αν υπάρχουν λόγοι ασφαλείας. Ταυτόχρονα, τα άτομα με αναπηρία ή μειωμένη κινητικότητα δικαιούνται φροντίδα στους αερολιμένες και στο αεροσκάφος, ενώ είναι προτιμότερο ο αερομεταφορέας να ενημερωθεί για την ανάγκη αυτής της φροντίδας τουλάχιστον 48 ώρες πριν από την καθορισμένη ώρα

Αίτηση αποζημίωσης από επιβάτες

Οι επιβάτες για οποιοδήποτε πρόβλημα πρόκειται να αντιμετωπίσουν μπορούν να επικοινωνήσουν άμεσα με τον εκπρόσωπο της αεροπορικής εταιρείας, ενώ στην περίπτωση που η αεροπορική εταιρεία εξακολουθεί να μην εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της, τότε οι επιβάτες μπορούν να αποταθούν είτε στον Κυπριακό Σύνδεσμο Καταναλωτή είτε στην Υπηρεσία της Πολιτικής Αεροπορίας, εάν πιστευθούν βεβαίως ότι δεν τηρήθηκε η νομοθεσία. Στις περιπτώσεις δε, όπου οι επιβάτες έχουν επιβιβαστεί από άρνηση επιβίβασης, ακύρωση ή μεγάλη καθυστέρηση και η αεροπορική εταιρεία δεν σέβεται τα δικαιώματά τους, τότε επίσης μπορούν να παραπονεθούν στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας. Επιπρόσθετα, οι επιβά-

τες έχουν το δικαίωμα να εξετάσουν το ενδεχόμενο άσκησης ιδιωτικής αγωγής στο δικαστήριο όταν υποστούν ζημία από την μη τήρηση της κοινοτικής νομοθεσίας.

Ταυτόχρονα, σύμφωνα με τους κανονισμούς, οι επιβάτες έχουν το δικαίωμα να πληροφορούνται για την αλλαγή στην ταυτότητα του αερομεταφορέα και αυτό πρέπει να γίνεται το αργότερο, κατά τον έλεγχο των εισιτηρίων ή κατά την επιβίβαση, ενώ σε περίπτωση όπου η κράτηση του επιβάτη έχει γίνει σε πτήση με αερομεταφορέα που έχει εκ παραδρομής περιληφθεί στη μαύρη λίστα, με αποτέλεσμα την ακύρωση της πτήσης, ο επιβάτης έχει το δικαίωμα να ζητήσει αποζημίωση ή να μεταφερθεί με άλλη πτήση.

αναχώρησης. Σύμφωνα με τον κανονισμό, η φροντίδα αυτή θα προσφέρεται από τον διαχειριστή του αερολιμένα στον αερολιμένα και από τον αερομεταφορέα πάνω στο αεροσκάφος, ενώ σε περίπτωση άρνησης κράτησης ή επιβίβασης είτε του ατόμου με μειωμένη κινητικότητα είτε του συνοδού-φρον-

τιστή του, ο αερομεταφορέας υποχρεούται εντός πέντε ημερών να ενημερώσει γραπτώς τον επιβάτη για τους λόγους που έγινε αυτό. Από την πλευρά του, ο επιβάτης υποχρεούται να βρίσκεται στον χώρο επιβίβασης εγκαίρως και να έχει μαζί του όλα τα ταξιδιωτικά του έγγραφα.

ΑΝΑΛΥΣΗ Του **ΜΑΡΙΟΥ ΤΣΙΑΚΚΗ**

Η σημασία των βιομηχανικών περιοχών

Οι βιομηχανικές περιοχές αποτελούν βασικό εργαλείο ανάπτυξης και αναγκαίο συστατικό της βιομηχανικής πολιτικής του κράτους. Σε αυτά τα πλαίσια το ΚΕΒΕ συνεργάζεται στενά με το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με σκοπό τη σωστή λειτουργία των βιομηχανικών περιοχών με τρόπο που να εξυπηρετούνται καλύτερα οι βιομηχανίες και ταυτόχρονα να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τους κανονισμούς και τη νομοθεσία. Το τελευταίο διάστημα γίνεται αρκετή συζήτηση γύρω από τα θέματα διαχείρισης των βιομηχανικών περιοχών και με αφορμή αυτές τις συζητήσεις το ΚΕΒΕ, ως η μεγαλύτερη οργάνωση των κυπριακών επιχειρήσεων, με ιδιαίτερη ευαισθησία στα θέματα των βιομηχανιών, επιθυμεί να σημειώσει τα πιο κάτω ώστε να υπάρξει ολοκληρωμένη εικόνα όλων των δεδομένων. Όλες οι συζητήσεις περιορίζονται δυστυχώς σε μια λογιστική προσέγγιση παραγνωρίζοντας πλήρως τους στόχους και τους λόγους που

οδήγησαν στη δημιουργία των βιομηχανικών περιοχών, ιδιαίτερα μετά το 1974, καθώς και των δυσκολιών που προσφάτως αντιμετώπισαν οι βιομηχανίες ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης.

Οι συμβάσεις μίσθωσης που υπογράφει το κράτος (ο εκμισθωτής) με τις επιχειρήσεις (οι μισθωτές) αφορούν την παραχώρηση γης στους μισθωτές, έναντι ενοικίου, στην οποία μπορούν να ανεγείρουν βιομηχανικά και αποθηκευτικά υποστατικά για χρήσεις που επιτρέπονται με βάση τους σχετικούς κανονισμούς. Σημειώνουμε ότι όλα τα συμβόλαια στις βιομηχανικές περιοχές αφορούν μακροχρόνιες μισθώσεις οι οποίες νόμιμα δίνουν τη δυνατότητα στους μισθωτές να πουλήσουν το εμπράγματο δικαίωμα ή να υπενοικιάσουν το τεμάχιο τους στο οποίο έχουν ανεγείρει υποστατικά με την έγκριση του αρμόδιου Υπουργείου, όπως προβλέπεται από τον Περί Ακινήτων Ιδιοκτησίας Νόμο. Οποιαδήποτε νέα χρήση του βιομηχανικού τεμαχίου θα πρέπει να συμπεριλα-

βάνεται στις επιτρεπόμενες χρήσεις εντός των βιομηχανικών περιοχών και αφού βεβαιωθεί η απαραίτητη έγκριση από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Είναι τουλάχιστον ατυχής και παραπλανητική η σύγκριση των ενοικίων που αναφέρονται στα διάφορα δημοσιεύματα, καθώς το ένα αφορά το μίσθωμα μόνο για τη χρήση γης που καταβάλει ο αρχικός μισθωτής προς το κράτος ενώ το άλλο αφορά το ενοίκιο για τη χρήση υποστατικών που έχει ανεγείρει ο επιχειρηματίας με δικό του έξοδα στο ενοικιαζόμενο τεμάχιο. Στην πρώτη περίπτωση το κράτος πληρώνεται για το ενοίκιο του οικοπέδου και στη δεύτερη ο επιχειρηματίας πληρώνεται και για το ενοίκιο του οικοδομήματος (επένδυση) εντός του τεμαχίου. Θεωρούμε ότι στο θέμα αυτό δεν μπορεί να υπάρξει σύγκριση, αφού το κόστος των ενοικίων της οικοδομής δεν μπορεί και δεν είναι λογικό να ισούται με το κόστος του ενοικίου του οικοπέδου.

Επιπρόσθετα, δεν θα πρέπει να υποβαθμίζεται το γεγονός ότι η ύπαρξη των βιομηχανικών περιοχών δεν οφείλεται μόνο στην πολιτική του κράτους αλλά και στη διάθεση των βιομηχάνων να πάρουν επιχειρηματικά ρίσκα και να επενδύσουν τη δεδομένη στιγμή στα συγκεκριμένα βιομηχανικά τεμάχια. Σημειώνεται ότι οι επενδύσεις και αναβαθμίσεις σε εγκαταστάσεις και εξοπλισμό είναι συνεχείς. Γι' αυτό και οποιαδήποτε αξία με την πάροδο του χρόνου έχει δημιουργηθεί, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στους μισθωτές οι οποίοι επένδυσαν πολλαπλάσια σε σχέση με το κράτος.

Τέλος, αναφορικά με τα απλήρωτα ενοίκια, το ΚΕΒΕ έχει κατ'επανάληψη τονίσει ότι προασπίζεται το επιχειρείν στο πλαίσιο της νομιμότητας. Αποτελεί, λοιπόν, πάγια θέση του ΚΕΒΕ ότι δεν μπορεί να δοθεί κάλυψη σε καμία επιχείρηση η οποία εσκεμμένα δεν τηρεί τις συμβατικές της υποχρεώσεις προς το κράτος. Και αυτό γιατί τα βιομηχανικά τεμάχια είναι πολύ

λίγα και η οποιαδήποτε ανοχή στο θέμα αυτό στερεί το δικαίωμα σε άλλες επιχειρήσεις που επιθυμούν και μπορούν να δραστηριοποιηθούν στις βιομηχανικές περιοχές. Προς την κατεύθυνση της καλύτερης και εύρυθμης λειτουργίας του θεσμού των βιομηχανικών περιοχών το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού έχει καταλήξει σε συνεργασία και με το ΚΕΒΕ σε μια συγκροτημένη και ολοκληρωμένη πολιτική που εξορθολογίζει και εκσυγχρονίζει το όλο πλαίσιο για τις βιομηχανικές περιοχές.

Οι κυπριακές βιομηχανίες αποτελούν βασικότατο συστατικό της κυπριακής οικονομίας με επενδύσεις δισεκατομμυρίων ευρώ σε θέματα υποδομών, κτηριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού που έχουν συμβάλει και συνεχίζουν να συμβάλλουν στην πρόοδο της χώρας. Αποτελούν σημαντική πηγή εισροής ξένου συναλλάγματος για το κράτος, μέσω των εξαγωγών που πραγματοποιούν ανά το παγκόσμιο, ενώ ακόμη μεγαλύτερη έ-

να η συνεισφορά τους στην οικονομία από τα προϊόντα που παράγονται και διατίθενται στην εγχώρια αγορά για κατανάλωση. Απορροφούν και επεξεργάζονται εγχώριες πρώτες ύλες και προϊόντα του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα ενώ ιδιαίτερα σημαντική είναι και η συνεισφορά τους στη δημιουργία θέσεων εργασίας, αφού στην μεταποιητική βιομηχανία απασχολούνται πέραν των 30.000 ατόμων που αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 8% του εργατικού δυναμικού της χώρας.

Με όλα αυτά τα δεδομένα τα ΚΕΒΕ συνεργάζεται στενά με όλους τους φορείς του κράτους που εμπλέκονται σε θέματα βιομηχανικής παραγωγής με στόχο τη μεγαλύτερη δυνατή διευκόλυνση και απλοποίηση του περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιούνται, πάντοτε μέσα στα πλαίσια της νομιμότητας και της τήρησης των σχετικών νομοθεσιών.

Ο κ. Μάριος Τσιακκός, είναι γενικός γραμματέας του ΚΕΒΕ.

Κύπρος, Βουλγαρία βασικές αγορές για τη Eurobank στο εξωτερικό

Εως τέλος του 2017 θα ολοκληρωθεί η πώληση της θυγατρικής του ομίλου στη Ρουμανία, Bancpost

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Μέχρι το τέλος του έτους θα πραγματοποιηθεί η πώληση της θυγατρικής του ομίλου Eurobank στη Ρουμανία, Bancpost, με την οποία ολοκληρώνεται το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης των δραστηριοτήτων του ομίλου στο εξωτερικό.

Η Eurobank θα διατηρήσει ισχυρή παρουσία σε Βουλγαρία, Κύπρο, Σερβία, Λουξεμβούργο, με τις αγορές της Κύπρου και της Βουλγαρίας να αποτελούν την αιχμή. Συνολικά το ενεργητικό του ομίλου στο εξωτερικό (χωρίς τη Ρουμανία) ανέρχεται στα 10,2 δισ. ευρώ, τα δάνεια στα 4,4 δισ. ευρώ, οι καταθέσεις στα 7,9 εκατ. ευρώ, ενώ το δίκτυο καταστημάτων φτάνει τα 235 σημεία.

Σε ό,τι αφορά τη Ρουμανία, η Bancpost διαθέτει ενεργητικό 3,4 δισ. ευρώ και 174 καταστήματα, στόχος της διοίκησης της Eurobank είναι η πώληση να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του έτους, ενώ μεταξύ των εναλλακτικών που εξετάζονται είναι η διατήρηση ενός σημαντικού πακέτου μετοχών 10% με 15% της ρουμανικής τράπεζας.

Τόσο στην Κύπρο, η Eurobank Cyprus, όσο και στη Βουλγαρία, η Postbank είναι συστημικές τράπεζες και περιλαμβάνονται μεταξύ των 10 μεγαλύτερων κάθε χώρας. Ειδικά στην περίπτωση της Βουλγαρίας, η Eurobank θα είναι η μό-

νη εγχώρια τράπεζα με παρουσία στη χώρα, ενώ στο πλαίσιο της ενίσχυσης της παρουσίας της προχώρησε στη δημιουργία ειδικού γραφείου -International Greek Desk- προκειμένου να καλύπτει όλες τις επιχειρηματικές ανάγκες. Σε ό,τι αφορά την Κύπρο, η Eurobank διαθέτει οκτώ καταστήματα και δραστηριοποιείται

Συνολικά το ενεργητικό του ομίλου στο εξωτερικό (χωρίς τη Ρουμανία) ανέρχεται στα 10,2 δισ.

κυρίως στον τομέα των επιχειρήσεων καθώς και στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων μεγάλων ιδιωτών. Το 2016 έκλεισε για την κυπριακή τράπεζα με κέρδη μετά από φόρους 38,1 εκατ. ευρώ, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (CET1) διαμορφώθηκε στο 28,3%, ενώ ο δείκτης των μη εξυπηρετούμενων δανείων ανήλθε στο 6,9%. Στη Σερβία, η θυγατρική είναι πιο μικρή (1,3 δισ. ενεργητικό, 800 εκατ. καταθέσεις και 80 καταστήματα) και σε δεύτερο χρόνο θα επανεξεταστεί η στρατηγική στη χώρα.

Το 2014 ήταν η πιο κρίσιμη

χρονιά στην υλοποίηση του προγράμματος αναδιάρθρωσης των διεθνών δραστηριοτήτων του ομίλου: προχώρησε σε μεγάλες προβλέψεις, αντιμετωπίζοντας τα «κόκκινα» δάνεια, σε μείωση του αριθμού των καταστημάτων με αύξηση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών, σε μείωση του προσωπικού μέσω προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου και γενικότερα περριστολή δαπανών σε όλα τα επίπεδα.

Οι ενέργειες αυτές είχαν σημαντικά αποτελέσματα και το 2015, μια εξαιρετικά δύσκολη χρονιά για την ελληνική οικονομία, οι διεθνείς δραστηριότητες συνέβαλαν με 68 εκατ. ευρώ στην κερδοφορία του ομίλου. Το 2016 προχώρησε στην πώληση της θυγατρικής Universal Bank στην Ουκρανία και στην περαιτέρω ενίσχυση της παρουσίας του ομίλου στη Βουλγαρία.

Ο κ. Σταύρος Ιωάννου, αναπληρωτής διευθύνων σύμβουλος της Eurobank, μιλώντας στην «Κ» σημειώνει ότι η Eurobank όπως και οι άλλες μεγάλες ελληνικές τράπεζες είχαν μια ιδιαίτερα επιτυχημένη διεθνή δραστηριότητα τα προηγούμενα χρόνια, η οποία ωστόσο επηρεάστηκε από τη βαθιά κρίση που υπέστη η χώρα και το τραπεζικό σύστημα. «Ως αποτέλεσμα, είναι γνωστό ότι οι συστημικές τράπεζες της χώρας μας έχουν δεσμευθεί να υλοποιήσουν πλάνα αναδιάρ-

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η Eurobank έχει ξεκινήσει τις διαδικασίες πώλησης της θυγατρικής στη Ρουμανία
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

θρωσης που περιλαμβάνουν και τις διεθνείς δραστηριότητες και επηρεάζουν την παρουσία τους στις αγορές του εξωτερικού, δυστυχώς σε μια συγκυρία που οι αγορές αυτές και οικονομίες των χωρών ανακάμπτουν». Η Eurobank, σημειώνει ο κ. Ιωάννου, «έχει υλοποιήσει το μεγαλύτερο μέρος των απαιτούμενων ενεργειών του προγράμματος αναδιάρθρωσης σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που είχαμε αναλάβει. Πλέον οι αγορές στις οποίες δίνουμε έμφαση είναι της Βουλγα-

ρίας και της Κύπρου και η καλή πορεία των τραπεζών μας εκεί δημιουργεί σημαντικό πλεονέκτημα για τον όμιλό μας και τη μετέπειτα εξέλιξη και πορεία του. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός πως το 2016 η τράπεζα επέστρεψε στην κερδοφορία για πρώτη φορά μετά το 2011 και οι διεθνείς μας δραστηριότητες απέδωσαν τα μισά περίπου από τα συνολικά κέρδη της προηγούμενης χρονιάς».

Jpapadogiannis@gmail.com

Στο ράφι το αίτημα για Συμβούλους Εσβασε η Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων

Μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου θα συνεχίσουν να ασκούν τα καθήκοντά τους οι τρεις εναπομείναντες εμπειρογνώμονες που στελεχώνουν τη Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων, το έργο μιας Μονάδας η οποία έχει να επιδείξει ως επιτυχές έργο μόνο τη μακροχρόνια μίσθωση του σήματος των Κυπριακών Αερογραμμών από τη δημιουργία της, το 2014.

Την Παρασκευή, στην τελευταία Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων πριν από το κλείσιμο της για τις θερινές διακοπές, λήφθηκε η απόφαση και «έκλεισαν οι βουλευτές τους διακόπτες της, έπειτα από πρόταση του ΑΚΕΛ».

Μέχρι 30 Σεπτεμβρίου θα ασκεί τα καθήκοντά της.

Με 26 ψήφους υπέρ και 24 εναντίον, η Ολομέλεια της Βουλής κατήργησε τη μονάδα αποκρατικοποιήσεων, ενώ η κοινή πρόταση νόμου του ΔΗΣΥ - ΔΗΚΟ για μετονομασία της Μονάδας Αποκρατικοποιήσεων σε Μονάδα Αξιοποίησης της Κρατικής Περιουσίας, μπήκε στο περιθώριο.

Με αυτή την εξέλιξη, παράλληλα, μπαίνει στο ράφι και το αίτημα για αποδέσμευση του κονδυλίου ύψους 53,5 κιλιάδων ευρώ, για την πληρωμή των τριών συμβούλων, εάν και εφόσον παρέιχαν τις υπηρεσίες τους για το τελευταίο τρίμηνο του έτους.

Νομικό πρόβλημα δεν θα υπάρξει, διότι τα συμβόλαιά τους λήγουν στις 30 Σεπτεμβρίου και το κράτος δεν θα χρειαστεί να καταβάλει χρήματα για «σπάσιμο» συμβολαίων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Ευκαιρία εργασίας

Προσωπικό (Pralina Experience Nicosia)

Η εταιρεία Α. Ζορπάς και Υιοί Λτδ. ζητά να προσλάβει για το νέο της cafe και εστιατόριο υψηλής γαστρονομίας, Pralina Experience στη Λευκωσία:

- Chefs
- Προσωπικό εξυπηρέτησης πελατών
- Baristas
- Hostess
- Front office manager

Εάν έχεις πάθος και όρεξη για δουλειά και επιθυμείς να γίνεις μέλος μιας από τις μεγαλύτερες εταιρείες στην Κύπρο, με καινοτόμες ιδέες, τότε αυτή είναι η ευκαιρία σου!

Apply now: personnel@zorbas.com.cy, αναφέροντας στο θέμα τον κωδικό PL1117y

Επικοινωνία

Για ερωτήσεις μπορείτε να επικοινωνείτε με το τμήμα ανθρώπινου δυναμικού στο 22466060. Email: personnel@zorbas.com.cy | Φαξ: 22466235

Όλες οι αιτήσεις θα τύχουν εμπιστευτικής μεταχείρισης. Ημερομηνία λήξης παραλαβής αιτήσεων: 20/07/2017

Five μέλος
της ομάδας μας

Η εταιρεία Α. Ζορπάς και Υιοί Λτδ. ζητά να προσλάβει για την Πανεπιστημιούπολη, για την οποία έχει αναλάβει την εξολοκλήρου διαχείριση των εμπορικών χώρων και χώρων εστίασης του πανεπιστημίου

- Μάγειρες (Α, Β & Γ)
- Λειτουργούς εξυπηρέτησης πελατών
- Μπαρίστες
- Προσωπικό για delivery
- Καθαρίστριες

Εάν έχεις πάθος και όρεξη για δουλειά, και φιλοδοξείς να γίνεις μέλος σε μια από τις μεγαλύτερες αλυσίδες καταστημάτων στην Κύπρο, αυτή είναι η ευκαιρία σου!

Ωφελήματα
Προσφέρεται ελκυστικό πακέτο απολαβών

Για ερωτήσεις, μπορείτε να επικοινωνείτε με το τμήμα ανθρώπινου δυναμικού στο 22466060.

Αιτήσεις

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να στείλουν το βιογραφικό τους σημείωμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση personnel@zorbas.com.cy, αναφέροντας στο θέμα τον κωδικό "UC117"

Όλες οι αιτήσεις θα τύχουν εμπιστευτικής μεταχείρισης. Ημερομηνία λήξης παραλαβής αιτήσεων 20/7/2017

«Λουκέτο» έως ένα μήνα για φορολογικές παραβάσεις

Σε όσους δεν κόβουν αποδείξεις ή παρεμποδίζουν έλεγχο – Πρόστιμο έως 5.000 ευρώ αν είναι αδύνατη η αναστολή λειτουργίας

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

«Λουκέτο» ακόμα και για ένα μήνα θα επιβάλλονται στις επιχειρήσεις που εντοπίζονται με φορολογικές παραβάσεις, ενώ τα πρόστιμα μη έκδοσης αποδείξεων θα φτάνουν ακόμα και τις 5.000 ευρώ.

Η αυξημένη παραβατικότητα κυρίως στους τουριστικούς προορισμούς, που όπως φαίνεται η έκδοση αποδείξεων αποτελεί ζητούμενο, αναγκάζει τον επικεφαλής της Αρχής Δημοσίων Εσόδων να λάβει σκληρά μέτρα για τους παραβάτες, με στόχο να διασφαλιστούν τα έσοδα από τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Μέχρι στιγμής, έχει επιβληθεί το μέτρο σε 140 επιχειρήσεις, νούμερο το οποίο υπολογίζεται να δεκαπλασιαστεί μέχρι το τέλος της τουριστικής σεζόν.

Μάλιστα, τις επόμενες μέρες αναμένεται να μπει και το πρώτο λουκέτο διάρκειας ενός μήνα σε επιχείρηση οι ιδιοκτήτες της οποίας παρεμπόδιαν τον έλεγχο.

Σύμφωνα με τις οδηγίες που απεστάλησαν σε όλες τις ελεγκτικές μονάδες, οι ελεγκτές μπορούν να βάλουν λουκέτο από 48 ώρες έως και για έναν μήνα στις επιχειρήσεις που δεν κόβουν αποδείξεις ή παρεμποδίζουν τον έλεγχο.

Στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται αναστολή λειτουργίας, όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις ιατρείων, κλινικών, γηροκομείων, οι ελεγκτές επιβάλλουν χρηματικά πρόστιμα από 1.000-5.000 ευρώ.

Ειδικότερα μπαίνει λουκέτο:

1. Άμεσα για 48 ώρες, εφόσον δια-

πιστώνεται η μη έκδοση ή η ανακριβής έκδοση πλέον των 10 προβλεπόμενων παραστατικών πώλησης, από τον ίδιο έλεγχο, ή, ανεξαρτήτως του πλήθους, η καθαρή αξία των αγαθών ή υπηρεσιών για τα οποία δεν εκδόθηκαν παραστατικά πώλησης ή αυτά εκδόθηκαν ανακριβώς υπερβαίνει τα 500 ευρώ.

2. Για 96 ώρες, εφόσον, εντός του ίδιου ή του επόμενου φορολογικού έτους διαπιστωθεί για δεύτερη (μετά δηλαδή την επιβολή λουκέτου 48 ωρών) στην ίδια ή σε άλλη επαγγελματική εγκατάσταση του υπόχρεου η μη έκδοση ή η ανακριβής έκδοση τουλάχιστον 3 παραστατικών πώλησης ανεξαρτήτως αξίας αυτών.

Τις επόμενες μέρες θα κλείσει για ένα μήνα επιχείρηση, οι ιδιοκτήτες της οποίας παρεμπόδισαν τον έλεγχο.

3. Για 10 ημέρες, κάθε φορά που εντός 2 φορολογικών ετών διαπιστώνεται η μη έκδοση ή η ανακριβής έκδοση τουλάχιστον 3 παραστατικών πώλησης, από τον ίδιο έλεγχο, ανεξαρτήτως αξίας αυτών.

4. Σε περίπτωση που παρεμποδίζεται η διενέργεια κάθε είδους επίσημου φορολογικού ελέγχου με χρησιμοποίηση βίας ή απειλών κατά των ελεγκτικών οργάνων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων αναστέλλεται μέχρι 1 μήνα η λειτουργία της

σχετικής επιχείρησης.

5. Σε κάθε περίπτωση παραβίασης της αναστολής λειτουργίας της επαγγελματικής εγκατάστασης, δηλαδή σπάσιμο της σφράγισης που έχει επιβληθεί, επιβάλλεται κάθε φορά επιπλέον αναστολή λειτουργίας για 10 ημέρες.

6. Τυχόν αλλαγή στη νομική μορφή ή στο πρόσωπο του φορέα της επιχείρησης ή η διακοπή της επιχείρησης από τον χρόνο διαπίστωσης μέχρι τον χρόνο της εκτέλεσης της απόφασης ή της πράξης αναστολής λειτουργίας, δεν εμποδίζει την επιβολή και την εκτέλεσή τους, εφόσον στον ίδιο χώρο δραστηριοποιείται επιχείρηση με ίδιο ή παραπλήσιο αντικείμενο εργασιών ή σε αυτήν συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα στη διοίκηση, στον έλεγχο ή στο κεφάλαιο ένα ή περισσότερα από τα αρχικά μέλη του φορέα ή συνδεόμενα με αυτούς πρόσωπα.

7. Στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται αναστολή λειτουργίας, όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις ιατρείων, κλινικών, γηροκομείων αλλά μόνο χρηματικό πρόστιμο:

- Από 1.000 έως 1.500 ευρώ για τους υπόχρεους που εφαρμόζουν απλογραφικό σύστημα και από 2.000 έως 2.500 ευρώ για τους υπόχρεους που εφαρμόζουν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα.
- Από 2.501 έως 3.500 ευρώ για τους υπόχρεους που εφαρμόζουν απλογραφικό σύστημα και από 3.501 έως 5.000 ευρώ για τους υπόχρεους που εφαρμόζουν διπλογραφικό λογιστικό σύστημα.

Πόσο χρονικό διάστημα θα κλείνουν οι επιχειρήσεις

Κατέβασαν ρολά 140 καταστήματα

Λουκέτο σε 140 καταστήματα για μη έκδοση αποδείξεων έχουν επιβληθεί μέχρι σήμερα. Μεταξύ των επιχειρήσεων που κατέβασαν ρολά, είναι οι ακόλουθες:

- Σε φούρνο στη Νάξο, ελεγκτές «μεταμφιεσμένοι σε τουρίστες διαπίστωσαν ότι οι αποδείξεις ήταν άγνωστη λέξη. Επιβλήθηκε η ποινή του κλεισίματος για 48 ώρες.
- Σε μπαρ στο Πόρτο Χέλι διαπιστώθηκε η μη έκδοση 60 αποδείξεων.

- Στην Ιο σε ταβέρνα διαπιστώθηκε η μη έκδοση 13 αποδείξεων.
- Σε επιχείρηση ενοικιαζόμενων αυτοκινήτων στη Νάξο διαπιστώθηκε η μη έκδοση 120 αποδείξεων και σε αντίστοιχη επιχείρηση στη Μύκονο βρέθηκαν 38 αποδείξεις που δεν εκδόθηκαν.

Πρόστιμα

- Σε μπαρ-ρεστοράν στις Σπέτσες, διαπιστώθηκε ότι δεν είχαν κοπεί 136 αποδείξεις, αξίας 9.000 ευρώ.

Το κατάστημα θα κλείσει από την Πέμπτη έως το Σάββατο.

- Μπιτς-μπαρ στη Σαντορίνη, διαπιστώθηκε ότι δεν είχε κόψει 37 αποδείξεις.

- Ταβέρνα στον Αγ. Προκόπιο Νάξου δεν είχε κόψει 14 αποδείξεις.

- Σε εστιατόριο στη Μύκονο, σε 15 τραπέζια που ελέγχθηκαν, όπου οι ελεγκτές της ΑΑΔΕ παρουσίασθηκαν ως πελάτες, δεν είχε κοπεί ούτε μία απόδειξη.

Ρεκόρ προσλήψεων έναντι αποχωρήσεων στο Δημόσιο το 2016

Της ΕΥΑΣ ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΗ

Η χρονιά με τις λιγότερες αποχωρήσεις και τις περισσότερες προσλήψεις στο Δημόσιο την τελευταία τετραετία ήταν το 2016, σύμφωνα με μελέτη του υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης την οποία παρουσιάζει κατ' αποκλειστικότητα η «Κ».

Τα συμπεράσματα της μελέτης προκύπτουν από την ποιοτική και ποσοτική ανάλυση των στοιχείων που αναρτήθηκαν στο Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού του ελληνικού Δημοσίου και η επεξεργασία τους έγινε από τα αρμόδια τμήματα του υπουργείου.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, το 2016 καταγράφηκαν 9.810 αποχωρήσεις, έναντι 15.925 αποχωρήσεων το 2015, 28.469 αποχωρήσεων το 2014, 32.072 το 2013 και 29.982 αποχωρήσεων το 2012.

Αντίστοιχα, το 2016 έγιναν 8.211 προσλήψεις έναντι 4.437 προσλήψεων το 2015, 5.349 το 2014 και 2.170 προσλήψεων το 2013.

Ως προς τις προσλήψεις του 2016, στη μελέτη του υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης, διευκρινίζεται ότι από τις 8.211, οι 1.927 προσλήψεις εξαιρούνται από τον περιορισμό των προσλήψεων για το 2016 (1 πρόσληψη για κάθε πέντε αποχωρήσεις), καθώς αφορούν αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις, προσλήψεις σε υπηρεσίες ανταποδοτικού χαρακτήρα στους ΟΤΑ και προσλήψεις δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής αορίστου χρόνου.

Ποιοτικά χαρακτηριστικά

Ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προσληφθέντων και των αποχωρησάντων, οι περισσότερες αποχωρήσεις για το 2016 σημειώθηκαν τον Σεπτέμβριο (1.424). Όπως διευκρινίζεται στη μελέτη, σημαντικός αριθμός αποχωρήσεων σημειώθηκε επίσης τον Απρίλιο του 2014 λόγω διαθεσιμότητας και τον Ιούνιο του ίδιου έτους λόγω των αποχωρήσεων των εκπαιδευτικών (είχε γίνει αλλαγή θεσμικού πλαισίου και οι αποχωρήσεις των εκπαιδευτικών γίνονταν με τη λήξη του σχολικού έτους).

Για το 2016, το 38,6% των υπαλ-

λών που αποχώρησαν ήταν πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Οι περισσότερες αποχωρήσεις, το 24%, αφορούσαν υπαλλήλους μεταξύ 55 και 60 ετών και το 21% υπαλλήλους ηλικίας μεταξύ 60 και 65 ετών.

Όπως προκύπτει από τα συγκριτικά στοιχεία, τα τελευταία χρόνια καταγράφεται αύξηση της μέσης ηλικίας αποχώρησης από το Δημόσιο. Για το 2016 η μέση ηλικία αποχώρησης διαμορφώθηκε στα 56 έτη. Το 2015, η μέση ηλικία αποχώρησης ήταν τα 54,8 έτη και το 2014 τα 55,3 έτη.

Από τις 9.810 αποχωρήσεις, οι 7.709 οφείλονται σε παραίτηση και παραίτηση λόγω συνταξιοδότησης, ενώ 1.001 οφείλονται σε απόλυση και απόταξη.

«Απόλυση-απόταξη»

Όπως διευκρινίζεται, η κατηγορία «απόλυση-απόταξη» αφορά τις εξής περιπτώσεις: απόλυση για σωματική ή πνευματική ανικανότητα, απόλυση λόγω ακαταλληλότητας, απόλυση λόγω ανάκλησης διορισμού, απόλυση λόγω της επιβολής της ποινής της οριστικής παύσης, απόλυση λόγω καταγγελίας σύμβασης εργασίας, απόταξη, αυτεπάγγελτη αποστρατεία με πρωτοβουλία της υπηρεσίας, αυτοδίκαιη έκπτωση λόγω ποινικής καταδίκης και απόλυση λόγω απορριπτικής δικαστικής απόφασης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης, οι περισσότερες αποχωρήσεις για το 2016 έγιναν στο υπουργείο Παιδείας (25,10% επί συνόλου) και τους ΟΤΑ (20,19%).

Ως προς τις προσλήψεις, το 2016, οι περισσότερες σημειώθηκαν τον Νοέμβριο (1.347 από τις συνολικά 8.211). Από τον συνολικό αριθμό προσλήψεων, το 24,9% των προσληφθέντων ήταν πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, ενώ το 25,8% ήταν προσωπικό ειδικών θέσεων, δηλαδή υπηρετούντες στα σώματα ασφαλείας και ένστολοι. Ως προς τα ηλικιακά τους χαρακτηριστικά, η πλειονότητα των νεοπροσληφθέντων ήταν κάτω των 25 ετών (1.606) και μεταξύ 35 και 40 ετών (1.387). Το 28,44% των προσλήψεων έγινε στους ΟΤΑ και το 22,35% αφορούσε προσλήψεις στο υπουργείο Υγείας.

Μείωση προσωπικού κατά 18% σε έξι χρόνια

Σε τέσσερα υπουργεία, Εσωτερικών (Αστυνομία), Αμυνας, Παιδείας και Υγείας απασχολείται το 70% του προσωπικού του δημοσίου τομέα σύμφωνα με τη μελέτη του υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ενώ ακόμα ένα 15% απασχολείται στους ΟΤΑ. Στις 31.12.2016 το σύνολο του τακτικού προσωπικού στο Δημόσιο ήταν 565.671 υπαλλήλων, έναντι 566.913 υπαλλήλων στις 31.12.2015, ενώ στην αντίστοιχη μερομηνία του 2009 το Δημόσιο απασχολούσε 692.907 υπαλλήλους. Συνολικά, την τελευταία εξαετία (2009-2016) ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων μειώθηκε κατά 127.236 άτομα, αριθμός που αντιστοιχεί σε ποσοστό 18%.

Όπως προκύπτει από τη συγκριτική ανάλυση των στοιχείων, τα τελευταία τέσσερα χρόνια οι μεγαλύτερες μειώσεις σε προσωπικό καταγράφονται

στη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας (-21%) και στο υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών (-18%), ενώ συνολικά αύξηση 22% στην τελευταία 4ετία σημειώνει το προσωπικό που εργάζεται σε κυβερνητικούς και πολιτειακούς φορείς. Από 98 άτομα που απασχολούντο το 2012, αυξήθηκαν σε 120 το 2016.

Από τους συνολικά 565.671 δημοσίου υπαλλήλους το πολιτικό προσωπικό είναι 195.575 άτομα. Το 62,4% του συνόλου του προσωπικού της Δημόσιας Διοίκησης (352.969 άτομα) είναι γιατροί και νοσηλευτές, εκπαιδευτικοί, μέλη ΔΕΠ, ένστολοι και κληρικοί. Σε ειδικότερη ανάλυση, 78.506 είναι στρατιωτικοί και 67.784 είναι στελέχη Σωμάτων Ασφαλείας. Σε αντίστοιχη μελέτη που είχε εκπονήσει το υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης για την περίοδο

2012-2015, το πολιτικό προσωπικό ήταν 194.430 άτομα. Ομοίως, όπως και για το παρόν έτος, η πλειονότητα των δημοσίων υπαλλήλων (61%) απασχολούνται σε τομείς των υπουργείων Παιδείας, Υγείας, ήταν ένστολοι και κληρικοί. Η πλειονότητα του προσωπικού είναι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και συνεπώς κατέχουν τουλάχιστον ένα πτυχίο (225.086 υπάλληλοι), ενώ σε ειδικές θέσεις (σώματα ασφαλείας και στρατιωτικοί) υπηρετούν 145.048 άτομα. Για τα έτη 2012-2015, το 39,86% των απασχολούμενων ήταν επίσης απόφοιτοι πανεπιστημίου, ενώ υψηλό ήταν και τότε το ποσοστό των υπαλλήλων ειδικών θέσεων που ανερχόταν στο 24,27%. Ως προς τα ηλικιακά χαρακτηριστικά, ο μέσος όρος ηλικίας των δημοσίων υπαλλήλων διαμορφώνεται στα 45,3 έτη έναντι 43,1 ετών που

ήταν τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Η αύξηση, δεδομένου του χρονικού διαστήματος που χρησιμοποιείται συγκριτικά, είναι μεγάλη και καταδεικνύει εν ολίγοις ότι το προσωπικό που εργάζεται στον δημόσιο τομέα «γερνάει». Από το σύνολο του τακτικού προσωπικού, το 53% είναι γυναίκες και το 47% είναι άνδρες. Το 38,7% του προσωπικού απασχολείται στην Αττική και συγκεκριμένα στην Αθήνα, ενώ 14,1% του προσωπικού εργάζεται σε υπηρεσίες της Κεντρικής Μακεδονίας. Ως προς την εκπαιδευτική τους κατάσταση, το μεγαλύτερο ποσοστό πτυχιούχων καταγράφεται στο υπουργείο Παιδείας (91,52% των υπαλλήλων είναι κάτοχοι τουλάχιστον ενός πτυχίου), στο υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης (78,29%) και στις Ανεξάρτητες Αρχές (74,79%).

ΕΥΑΣ ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΗ

Μία στις δύο ναυτιλιακές θα εξετάζει τη μεταφορά έδρας εκτός Ελλάδος

Η αστάθεια σε φορολογικό, νομικό και ρυθμιστικό πλαίσιο ο βασικός παράγοντας

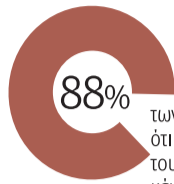
Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Τη μετεγκατάσταση των λειτουργιών διαχείρισης πλοίων εκτός Ελλάδος θα εξετάζει μία στις δύο ελληνικές ναυτιλιακές επιχειρήσεις. Αυτό προκύπτει από μεγάλη έρευνα της Ernst & Young (EY) μεταξύ των επιχειρηματιών του κλάδου με θέμα «Επανατοποθετώντας την Ελλάδα ως διεθνές ναυτιλιακό κέντρο», καθώς το 56% των ερωτηθέντων έδωσε αυτή την απάντηση.

Τα ευρήματα κρούουν των

Σιγκαπούρη και Λονδίνο επιλέγονται ως οι δημοφιλέστεροι εναλλακτικοί προορισμοί, σύμφωνα με έρευνα της EY.

Επανατοποθετώντας την Ελλάδα ως διεθνές ναυτιλιακό κέντρο

των ερωτηθέντων ανέφεραν ότι μια πιθανή ανάπτυξη του ελληνικού ναυτιλιακού κέντρου θα δημιουργούσε ευκαιρίες για την επεξεργασία τους

των ερωτηθέντων δήλωσε ότι θα εξετάζε μετεγκατάσταση των λειτουργιών διαχείρισης πλοίων τους εκτός Ελλάδας

3.391

επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται σε 28 διαφορετικούς τομείς στο πλαίσιο των ναυτιλιακών πλεγμάτων του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης, εκ των οποίων το **70,5%** δεν είναι εταιρείες διαχείρισης και λειτουργίας πλοίων

Οι μεγαλύτερες απειλές για το ελληνικό ναυτιλιακό κέντρο

Ο ναυτιλιακός κλάδος

Για κάθε €1 εκατ. που συνεισφέρει άμεσα στο ΑΕΠ, δημιουργεί ακόμη €1,6 εκατ. σε άλλους τομείς της οικονομίας.*

Για κάθε 1 άμεση θέση εργασίας που δημιουργεί, δημιουργούνται ακόμη 2,8 θέσεις σε άλλους τομείς της οικονομίας της Ε.Ε.*

* Εκτίμηση για την Ε.Ε.

ΠΗΓΗ: EY

Πραγματοποιείτε κάποιες από τις λειτουργίες διαχείρισης πλοίων σας στην Ελλάδα;

Ναι 97%
Όχι 3%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

κώδωνα του κινδύνου για την προοπτική αφελλνισμού της ελληνικής ναυτιλίας, καθώς ξένα ναυτιλιακά κέντρα ερίζουν για την προσέλκυση Ελλήνων εφοπλιστών και Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προκαλούν αβεβαιότητα με την παρατεταμένη διερεύνηση του ελληνικού θεσμικού πλαισίου για την ποντοπόρο.

«Εάν το εγχώριο πλαίσιο λειτουργίας της ναυτιλίας γίνει μη ανταγωνιστικό ή εάν υπάρχουν πολύ ελκυστικότερες προτάσεις από άλλες χώρες είναι πιθανόν

να σημειωθεί σημαντική έξοδος ελλνικόκτητων ναυτιλιακών», σημειώνει στην «Κ» επιχειρηματίας του κλάδου.

Η θέση του απηχεί αυτή της Ενώσεως Ελλήνων Εφοπλιστών που στην ετήσια έκθεσή της ανέφερε πριν από λίγες μέρες πως η αβεβαιότητα που κυριαρχεί θέτει σε κίνδυνο τη μισή ναυτιλία της Ευρώπης (σ.σ.: δηλαδή την ελληνική) και το ενδεχόμενο μετεγκατάστασης σε φιλόξενες ναυτιλιακές χώρες εκτός Ευρώπης, ή ίσως και εντός Ευρώπης αλλά εκτός Ευρωπαϊκής Ενωσης, φαίνεται να μην

αποτελεί μια υποθετικό σενάριο».

Το φορολογικό πλαίσιο (84%) και το ρυθμιστικό περιβάλλον (64%) είναι οι βασικοί παράγοντες που θα οδηγούσαν σε μια τέτοια απόφαση, σύμφωνα με την έρευνα της E&Y, με τη Σιγκαπούρη (52%) και το Λονδίνο (48%) να επιλέγονται ως οι δημοφιλέστεροι εναλλακτικοί προορισμοί. Ωστόσο, ένα 88% των ερωτηθέντων ανέφερε ότι μια πιθανή ανάπτυξη του ελληνικού ναυτιλιακού κέντρου θα δημιουργούσε ευκαιρίες για την επεξεργασία τους, σημειώνει η E&Y.

Για την ώρα πάντως η Ελλάδα εξακολουθεί να συγκαταλέγεται μεταξύ των κέντρων που προσφέρουν ελκυστικό και ολοκληρωμένο ναυτιλιακό περιβάλλον για την εγκατάσταση και λειτουργία των ναυτιλιακών τους γραφείων. «Ομως κανείς δεν ξέρει τι θα ζημερώσει», σχολιάζουν ναυτιλιακοί κύκλοι. Η αστάθεια και η αβεβαιότητα στο νομικό, ρυθμιστικό και φορολογικό περιβάλλον αναφέρονται ως οι πλέον σημαντικοί ανασταλτικοί παράγοντες για την εγκατάσταση ναυτιλιακών γραφείων και συναφών δραστηριοτήτων

Μειωμένες οι δαπάνες Υγείας στην Ελλάδα

Η φαρμακευτική δαπάνη στην Ελλάδα βρέθηκε στο άλλο άκρο του σμείου που είχε βρεθεί προ κρίσης. Συγκεκριμένα οι φαρμακευτικές δαπάνες υποχώρησαν κάτω από το όριο των 2 δισ. ευρώ, ποσό που δεν είναι πλέον αρκετό για την κάλυψη του πληθυσμού της χώρας. Ως συνέπεια, πρέπει να αναζητηθούν οι τρόποι –σε συνεννόηση πάντοτε με τους θεσμούς– ώστε αυτά να ανέλθει τουλάχιστον στα 2,3 δισ. ευρώ, που είναι το θεμιτό για την Ελλάδα. Αυτό είναι ένα συμπέρασμα που προέκυψε από την παρουσίαση μελέτης του καθηγητή Διεθνούς Πολιτικής Υγείας του Οικονομικού Πανεπιστημίου του Λονδίνου (LSE), Πάνου Καναβού. Ο καθηγητής του LSE σημείωσε ότι οι δαπάνες υγείας στην Ελλάδα υστερούν σε σχέση με την Ευρώπη. «Στην περίπτωση της Υγείας», είπε χαρακτηριστικά, «η Ελλάδα ξεδεύει κοντά στο 5% του ΑΕΠ, ενώ οι άλλες χώρες από 7% έως 9%».

Πλέον οι δαπάνες στην Ελλάδα είναι κάτω του ευρωπαϊκού μέσου όρου». Σημείωσε επίσης ότι οι ανάγκες για επενδύσεις στον χώρο της Υγείας θα συνεχίσουν να μεγαλώνουν, καθώς ο πληθυσμός της χώρας γηράσκει. Μεγάλο μέρος της έκθεσης του κ. Καναβού καταλαμβάνει το πεδίο της κοινωνικής ασφάλισης, όπως συντάξεις, πρόνοια και κοινωνικά επιδόματα. Στο πεδίο αυτό η Ελλάδα καταβάλλει αναλογικά το μεγαλύτερο ποσοστό συντάξεων (περίπου στο 15% του ΑΕΠ) χωρίς να επενδύει σε επιπλέον κοινωνικό κράτος, όπως είναι τα κοινωνικά και οικογενειακά επιδόματα. Αντίθετα, η Δανία διαθέτει ποσοστό περίπου 25% του ΑΕΠ για κοινωνική ασφάλιση, αλλά με το μείγμα συντάξεων, πρόνοιας και επιδομάτων να είναι πολύ διαφορετικό από αυτό της Ελλάδας. Η Ελλάδα, για παράδειγμα, είναι τελευταία χώρα σε επενδύσεις κοινωνικής στέγασης, ενώ όλες οι υπόλοιπες χώρες επενδύουν έως και 2% του ΑΕΠ τους. Η έκθεση με τίτλο «Κοινωνικές δαπάνες στην Ελλάδα: Υπάρχει περιθώριο δικαίως ανακατανομής» συγκρίνει τις κοινωνικές δαπάνες της Ελλάδας (Αμυνα, Παιδεία, Έρευνα, Υγεία, Μεταφορές, Τοπική Αυτοδιοίκηση κ.ά.) με εκείνες χωρών του ευρωπαϊκού Βορρά και Νότου και παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο επιλέγει να κατανείμει κάθε χώρα τους κοινωνικούς της πόρους. Σύμφωνα με τον κ. Καναβό, σε τομείς-κλειδιά άσκησης κοινωνικής πολιτικής, όπως είναι η Υγεία, απαιτείται να επιτευχθεί από σήμερα μία, έστω ελάχιστη, συναίεση.

«Με δεδομένο τον εντεινόμενο διεθνή ανταγωνισμό, ιδιαίτερα από τις αναδυόμενες οικονομίες της Ασίας, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα δεν είναι ικανά από μόνα τους να διασφαλίσουν τον ρόλο της Ελλάδας ως παγκόσμιου ναυτιλιακού κέντρου».

Πρόκειται για έναν εθνικό στόχο άμεσης προτεραιότητας, καθώς τα πολλαπλασιαστικά οφέλη για την ελληνική οικονομία είναι εξαιρετικά σημαντικά», σημειώνουν οι κ. Γιάννης Πιέρρος και Θάνος Μαύρος, οι επικεφαλής του Τομέα Μεταφορών και του Τμήματος Εφοδιαστικής Αλυσίδας και Λειτουργιών αντίστοιχα της E.Y. για την Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη.

MEGAONE
2016 - 2017

MEGAONE ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Για να ακούτε και να βλέπετε αληθινές ειδήσεις,

Για να έχετε άποψη για όλα.

ΜΕ ΚΥΡΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ.

Παρουσιάζουν: Λουκάς Φουρλάς και Στέλλα Στυλιανού

ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΥ ΣΤΙΣ 20:20

www.tvonenews.com.cy

RECRUITING

LEXUS CENTRE MANAGER, NICOSIA

Since its introduction in 1989, Lexus has become one of the most admired and desired names in luxury motorcars.

Our vision is to create amazing experiences by transforming function into emotion, performance into passion, and technology into imagination.

We are looking for a Lexus Centre Manager to lead our team and to passionately promote an environment where customers feel valued, respected and delighted with every contact and experience they have with the Lexus brand.

Reporting to the Managing Director, the Lexus Centre Manager will be responsible for all operational aspects of the Lexus Centre and will be directly involved in the sales promotion and marketing of new and used cars.

The person we seek must have proven experience (not necessarily in the motor industry) and be target-orientated, with exceptional leadership skills. Pro-active and resourceful, that person must be committed and deliver amazing customer experiences in addition to being an excellent communicator in both Greek and English.

Additionally, the person we appoint, will have a higher education degree, be computer literate and an efficient people's manager.

We offer an excellent working environment in a progressive and dynamic company.

If you think you have what it takes to lead our Lexus team, please send us your CV and profile on info@lexus-cyprus.com by 24 July 2017.

Lexus Nicosia
Dickran Ouzounian & Co. Ltd.
Griva Digenis Avenue, Engomi, Nicosia

www.lexus.com.cy

LEXUS
EXPERIENCE AMAZING

Οι καθυστερήσεις στα δικαστήρια «κοστίζουν» 7 δισ. στις τράπεζες

Ξεπερνάει τα τρία χρόνια η ρευστοποίηση των υποθηκευμένων ακινήτων

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Οφελος 7 δισ. ευρώ θα μπορούσε να προκύψει για τις τράπεζες από την επιτάχυνση κατά τρία χρόνια των δικαστικών διαδικασιών και την επίτευξη του χρόνου ρευστοποίησης των ακινήτων που διαθέτουν ως εγγυήσεις για τα «κόκκινα» δάνεια.

Αυτό διαπιστώνει η ΤτΕ στην έκθεση επισκόπησης του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος, στην οποία αναλύεται το κόστος των καθυστερήσεων από τη λειτουργία του δικαστικού συστήματος στον καθορισμό της τιμής πώλησης των «κόκκινων» δανείων.

Βασική παραδοχή στην ανάλυση της ΤτΕ είναι ότι η αξία των εξασφαλίσεων απομειώνεται όσο αυξάνονται ο χρόνος ρευστοποίησης και ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης, δηλαδή το κέρδος των επενδυτών που ενδιαφέρονται να δραστηριοποιηθούν στην αγορά της διαχείρισης «κόκκινων» δανείων.

Σημειώνεται ότι στη χώρα μας ο χρόνος εκκαθάρισης ενός μη εξυπηρετούμενου δανείου διαμορφώνεται στα 3,5 χρόνια (στην πράξη μπορεί να ξεπεράσει και τα πέντε) και είναι ο δεύτερος υψηλότερος χρόνος (μετά τη Σλοβακία) στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία ο μέσος όρος είναι 2 χρόνια.

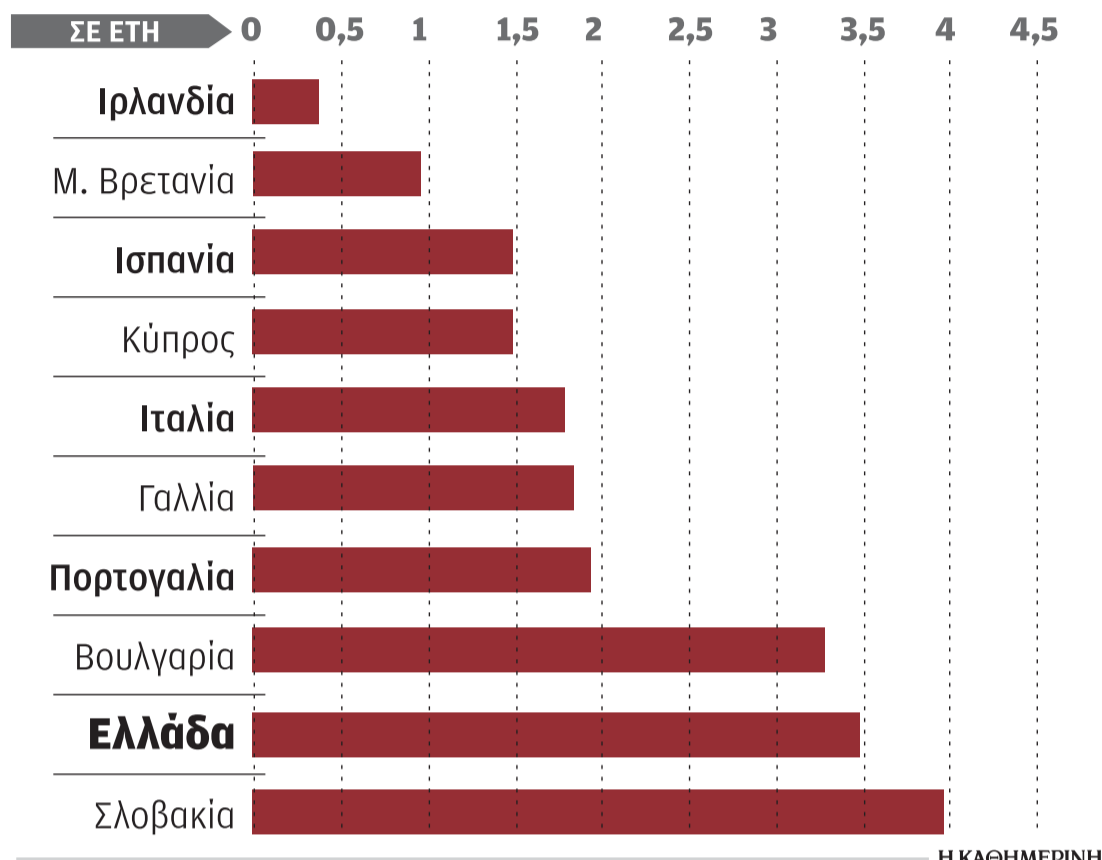
Στην έκθεση υπογραμμίζεται η σημασία της επίτευξης των δικαστικών ενεργειών που θα πρέπει να αποτελέσουν βασική προτεραιότητα στο πεδίο των μεταρρυθμίσεων, μετά τη θεσμοθέτηση μιας σειράς άλλων εργαλείων, όπως ο εξωδικαστικός μηχανισμός, η προστασία των τραπεζικών στελεχών, οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί κ.ά. Να σημειωθεί ότι το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων αυξήθηκε το πρώτο τρίμηνο του 2017, εξαιτίας όπως σημειώνει η ΤτΕ της μείωσης του συνολικού υπολοίπου των δανείων, αλλά και της αυξημένης αβεβαιότητας από την παράταση των διαπραγματεύσεων για τη δεύτερη αξιολόγηση.

Επίσπευση

Η ανάγκη συντόμευσης του χρόνου που απαιτείται το δικαστικό σύστημα στη χώρα μας για την εκδίκαση των υποθέσεων, αποκτά πρό-

Χρόνος που απαιτείται για τη δικαστική εκκαθάριση ενός μη εξυπηρετούμενου ανοίγματος

2015

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

σθετη σημασία, λόγω του ότι το ύψος των ανοιγμάτων που βρίσκονται σε καθεστώς νομικής προστασίας (κυρίως μέσω του νόμου Κατσέλη) και εκκρεμεί πρακτικά η δικαστική τους επίλυση ήταν στα τέλη του 2016 στα 15,3 δισ. ευρώ, αντιπροσωπεύοντας το 14,6% των συνολικών μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ, στην κατηγορία των δανείων με καθυστέρηση άνω των 90 ημερών όσο και στις καταγγελλόμενες απαιτήσεις που αποτελούν το 45% των συνολικών μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, δηλαδή περί τα 47 δισ. ευρώ, οι τράπεζες έχουν κάνει υψηλές προβλέψεις, ύψους 29 δισ. ευρώ,

ενώ οι εξασφαλίσεις διαμορφώνονται σε 21 δισ. ευρώ, ανεβάζοντας τα ποσοστά κάλυψης άνω του 100%. Από τη διάρθρωση των εξασφαλίσεων προκύπτει ότι το 88% αυτών αφορά στοιχεία ακινήτων περιουσίας, με το 50% αυτών να αφορά αμιγώς στεγαστικά δάνεια και το 34% εμπορικά και βιομηχανικά ακίνητα. Αν ως αφετηρία για την εξέλιξη της τιμής των εξασφαλίσεων θεωρηθεί η λογιστική τιμή τους και με δεδομένο χρόνο ρευστοποίησης τα 5 έτη που αποτελεί σύμφωνα με την ΤτΕ μια ρεαλιστική παραδοχή με βάση τα σημερινά δεδομένα του δικαστικού συστήματος, η αξία αυτών των εξασφαλίσεων απομειώνεται από 50% έως 73% με βάση τρία

σενάρια (συντηρητικό, βασικό και ακραίο), που μεταβάλλουν ανάλογα και την τιμή που μπορεί να εξασφαλίσουν οι υποψήφιοι επενδυτές που ενδιαφέρονται να αγοράσουν ή να διαχειριστούν «κόκκινα» δάνεια.

Σε περίπτωση που οι τράπεζες επιθυμούσαν την πώληση των εν λόγω ανοιγμάτων, η απομείωση και συνεπώς η ενδεχόμενη ζημία που θα προέκυπτε εξαιτίας της χρονόβιας δικαστικής διαδικασίας θα διαμορφωνόταν από 6 δισ. ευρώ έως 13 δισ. ευρώ, δηλαδή από 12% έως 27% της αρχικής τους αξίας, ανάλογα βέβαια με τον εκτιμώμενο χρόνο ρευστοποίησης, ήτοι από 2 σε 5 χρόνια.

Αν και το δεύτερο εξάμηνο είναι βαρύ για τους φορολογούμενους, το ΙΟΒΕ εκτιμά ότι η πληρωμή φόρων δεν θα πλῆξει την κατανάλωση.

Ρυθμό ανάπτυξης 1,5% και ανεργία στο 22,2% αναμένει φέτος το ΙΟΒΕ

Ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης για φέτος στα επίπεδα του 1,5%, μείωση της ανεργίας κατά μία ποσοστιαία μονάδα στο 22,2% και πληθωρισμό 1,5% (λόγω αυξήσεων έμμεσων φόρων και επιβολή νέων, αλλά και υψηλότερη τιμή πετρελαίου) προβλέπει το ΙΟΒΕ στην τριμηνιαία μελέτη του για την ελληνική οικονομία. Μάλιστα, οι αναλυτές του ΙΟΒΕ εκτιμούν ότι το δύσκολο δεύτερο εξάμηνο για τους φορολογούμενους δεν θα αποτελέσει κίνδυνο για την ιδιωτική κατανάλωση και κατ'επέκταση για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Σε κάθε περίπτωση, όμως, εκτιμούν ότι οι αδυναμίες καταβολής των φορολογικών υποχρεώσεων είναι στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος. Με βάση τα στοιχεία που παρέθεσαν, εκτός από την αυξημένη κατανάλωση (1,7% στο πρώτο τρίμηνο του έτους) που αύξησε και τις εισαγωγές, οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου και ο τουρισμός αναμένεται να δώσουν ώθηση στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Σύμφωνα με τον γενικό διευθυντή του ΙΟΒΕ Ν. Βέττα, η ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης του ελληνικού προγράμματος διάσωσης κάμπτει την αβεβαιότητα της περιόδου που προηγήθηκε, ενώ σε συνδυασμό με τον επαναπροσδιορισμό των όρων εξυπηρέτησης του δανείου του ΕFSF και με ενδεχόμενη έγκριση της χρηματοδότησης της Ελλάδας από το ΔΝΤ, αναμένεται ότι θα ενισχύσει σταδιακά τη διεθνή εμπιστοσύνη στη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της Ελλάδας.

Ωστόσο, οι αναλυτές υποστηρίζουν ότι καθώς πλησιάζει κρο-

νικά η ολοκλήρωση του προγράμματος θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην επιτάχυνση της συστηματικής βελτίωσης της παραγωγικής βάσης μέσω προσέλκυσης επενδύσεων και συνέχισης των δομικών μεταρρυθμίσεων, αλλά και στην υιοθέτηση αναπτυξιακής πολιτικής που θα συμπεριλαμβάνει την –χωρίς χρονοτριβή– ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης και θα έχει ευεργετικά αποτελέσματα ακόμα και αν γίνει σε μικρή κλίμακα. Σημειώνουν δε, πως αν η έξοδος στις αγορές για άντληση

Επενδύσεις παγίου κεφαλαίου και τουρισμός πρόκειται να δώσουν ώθηση στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας.

ρευστότητας γίνει ως υποκατάστατο στην υπόλοιπη αναπτυξιακή πολιτική, θα έχει μεσοπρόθεσμα αρνητικά αποτελέσματα.

Τέλος, στην έκθεση τονίζεται ότι «οι δυσχέρειες των επιχειρήσεων στην άντληση κεφαλαίων από το τραπεζικό σύστημα μετριαστήκαν στην αρχή του 2017 από τη σημαντική επιτάχυνση των πληρωμών ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου προς τους προμηθευτές του στο δεύτερο εξάμηνο της περασμένης χρονιάς, χάρη στη διάθεση 3,5 δισ. ευρώ γι' αυτόν τον σκοπό από τις δύο δανειακές υποδόσεις, οι οποίες συνδέονταν με την πρώτη αξιολόγηση του τρέχοντος προγράμματος».

31,3% η «πραγματική» ανεργία στην Ελλάδα εκτιμά η ΕΚΤ

Η «πραγματική» ανεργία στη χώρα μας ανέρχεται στο 31,3% σύμφωνα με τη μέτρηση της ΕΚΤ, ενώ με τις μετρήσεις της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής η ανεργία στην Ελλάδα διαμορφώνεται στο 21,7% (Απρίλιος 2017).

Την ίδια στιγμή, η ανεργία στις χώρες της Ευρωζώνης από 9,5% που την υπολογίζει η Eurostat ανεβαίνει στο 18,5% από τον διαφορετικό τρόπο μέτρησης της ΕΚΤ.

Σε απάντηση που έδωσε ο πρόεδρος της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, στον ευρωβουλευτή Ν. Χουντή, η υποαξιοποίηση του εργατικού δυναμικού της χώρας μας έφθασε στο 31,3% στο 6ο τρίμηνο του 2016, δηλαδή είναι κατά σχεδόν οκτώ μονάδες δυσμενέστερη σε σύγκριση με το επίσημο ποσοστό ανεργίας, το οποίο στο συγκεκριμένο διάστημα είχε αγγίξει το 23,4%.

Η ΕΚΤ συμπεριέλαβε στη μέτρηση όχι μόνο τους τυπικούς ανέργους αλλά και τρεις επιπλέον κατηγορίες: Όσοι έχουν μερική απασχόληση αλλά θα ήθελαν να έχουν πλήρες ωράριο, όσοι θέλουν να εργαστούν αλλά έχουν απογοητευθεί και δεν αναζητούν ενεργά εργασία και τους «σιωπηλούς» ανέργους που ψάχνουν μεν δουλειά αλλά δεν καταγράφονται διότι δεν είναι σε ετοιμότητα να αναλάβουν καθήκοντα εντός δύο εβδομάδων, όπως συνήθως απαιτείται στατιστικά.

Σύμφωνα με την ΕΚΤ, το πρόβλημα της υποαξιοποίησης εμφανίζεται σε ολόκληρη την Ευρωζώνη. Ενώ στα τέλη του περασμένου

Η μέτρηση της ΕΚΤ περιλαμβάνει, πέραν των τυπικών ανέργων, τρεις επιπλέον κατηγορίες: Όσοι έχουν μερική απασχόληση αλλά θα ήθελαν να έχουν πλήρες ωράριο, όσοι θέλουν να εργαστούν αλλά έχουν απογοητευθεί και δεν αναζητούν ενεργά εργασία και τους «σιωπηλούς» ανέργους, που ψάχνουν μεν δουλειά αλλά δεν καταγράφονται.

Σύμφωνα, πάντως, με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, τον Απρίλιο το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 21,7% έναντι 23,6% τον Απρίλιο του 2016.

έτους η Eurostat υπολόγιζε την ανεργία κοντά στο 9,5%, τα στοιχεία της ΕΚΤ δείχνουν πως το πραγματικό ποσοστό είναι αισθητά υψηλότερο και φθάνει στο 18,5%.

Πάντως, με τον «παραδοσιακό» τρόπο μέτρησης της ΕΛΣΤΑΤ, το

ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε τον Απρίλιο στο 21,7% έναντι 23,6% τον Απρίλιο του 2016 και 22% τον Μάρτιο του 2017. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε σε 3.749.975 άτομα, ενώ ο αριθμός των ανέργων διαμορφώθηκε σε 1.040.909 και του οικονομικά μη ενεργού πληθυσμού σε 3.228.062. Η μικρή πτώση της ανεργίας οφείλεται κυρίως στην έναρξη της τουριστικής σεζόν που είχε ως αποτέλεσμα να απορροφηθούν άνεργοι στον τουριστικό κλάδο. Η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί, καθώς από τον Ιούλιο ξεκίνησε το μεγάλο τουριστικό κύμα στη χώρα. Σε σχέση με τον Απρίλιο του 2016, οι απασχολού-

μενοι αυξήθηκαν κατά 79.833 άτομα (2,2%), οι άνεργοι μειώθηκαν κατά 92.657 άτομα (8,2%) και οι οικονομικά μη ενεργοί συρρικνώθηκαν κατά 22.850 άτομα.

Σε σχέση με τον Μάρτιο του 2017, οι απασχολούμενοι σημείωσαν αύξηση κατά 23.943 άτομα (0,6%), οι άνεργοι μειώθηκαν κατά 12.927 άτομα (1,2%) και οι οικονομικά μη ενεργοί περιορίστηκαν κατά 14.181 άτομα (0,4%).

Το ποσοστό ανεργίας μεταξύ των ανδρών διαμορφώθηκε στο 18,2% και των γυναικών στο 26,2%. Σε ηλικιακό επίπεδο, η υψηλότερη ανεργία παρατηρήθηκε στην ομάδα 15-24 ετών (45,5%) και στην ομάδα 25-34 ετών (27,6%).

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Μετ'εμποδίων η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, εκτιμά έκθεση του ΣΕΒ

Η ελληνική βιομηχανία, και ειδικότερα η μεταποίηση, αναδεικνύεται σε βασικό μοχλό της ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας, υποστηρίζει το εβδομαδιαίο δελτίο του ΣΕΒ για την ελληνική οικονομία που δημοσιεύθηκε χθες. Αντιθέτως, οι υπηρεσίες, με εξαίρεση τον τουρισμό, εξακολουθούν να συρρικνώνονται, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΣΕΒ. Δεδομένου ωστόσο ότι η βιομηχανία είναι σχετικά μικρή ως μέγεθος στην ελληνική οικονομία, η οποία κυριαρχείται από τον κλάδο των υπηρεσιών, η ανάκαμψή της δεν επαρκεί για να οδηγήσει τη χώρα σε δυναμική ανοδική πορεία.

Στο δελτίο του ΣΕΒ σημειώνεται ότι οι μόνες υπηρεσίες που γνωρίζουν επενδυτική άνθηση είναι οι «επισκευές συσκευών ατομικής ή οικιακής χρήσης» (καθώς οι καταναλωτές καταφεύγουν λόγω κρίσης στις επισκευές αντί της αγοράς νέων συσκευών), οι «δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών» (στεγνοκαθαριστήρια, κομμωτήρια, γυμναστήρια, είδη αισθητικής κ.λπ.) και «οι δραστηριότητες οργανώσεων» (επιχειρηματικών, επαγγελματικών κ.λπ.). Το δελτίο επισημαίνει ότι οι συνολικές επενδύσεις στους κλάδους αυτών των υπηρεσιών είναι σχεδόν ίδιες με τις επενδύ-

σεις των μεταποίησης, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών (1,2-1,3 δισ.), κάτι το οποίο, κατά την άποψη των συγγραφέων, αποκαλύπτει το στερεότυπο αναπτυξιακό ελληνικό πρότυπο. Ενα πρότυπο το οποίο κατευθύνει επενδυτικά κεφάλαια σε χαμηλές προστιθέμενες αξίες δραστηριότητες.

Σύμφωνα με την ανάλυση του δελτίου του ΣΕΒ, του οποίου επικεφαλής οικονομολόγος είναι ο Μιχάλης Μασουράκης, υπάρχουν σήμερα καλές προοπτικές για ισχυρούς ρυθμούς ανάπτυξης. Συγκεκριμένα εκτιμάται ότι θα ξεπεράσει το 1,5% το 2017 και το 2,5% το 2018.

Αυτά ισχύουν βεβαίως υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει πολιτική αστάθεια και δημοσιονομικός εκτροχιασμός λόγω παροχών, εάν γίνουν πρόσφατες εκλογές.

Ο ΣΕΒ μιλάει στο δελτίο του για ανάκαμψη μετ'εμποδίων που ξεκίνησε σταδιακά από το 2014 και φαίνεται να εισέρχεται σήμερα σε φάση ομαλοποίησης.

Η παραγωγή σε σειρά από κλάδους (ηλεκτρισμός, πετρελαιοειδή, βασικά μέταλλα, φάρμακα, πλαστικά) έχει ανοδική πορεία, ενώ ταυτόχρονα σημειώνεται ανάκαμψη της ιδιωτικής επενδυτικής δραστηριότητας.

Αυξήσεις μισθών διεκδικούν τα συνδικάτα σε χώρες της Ευρωζώνης

Η ανάκαμψη της οικονομίας τα τελευταία χρόνια και η αύξηση του πληθωρισμού, τα βασικά επιχειρήματα

Των **MARIA TADEO**
και **CAROLYNN LOOK / BLOOMBERG**

Τα εργατικά συνδικάτα διαφόρων χωρών της Ευρωζώνης ετοιμάζονται να διεκδικήσουν αυξήσεις, δοκιμάζοντας στην πράξη κατά πόσον η ευρεία οικονομική ανάκαμψη των τελευταίων χρόνων θα μπορούσε να αποφέρει, επιτέλους, αξιοπρεπή αύξηση μισθών.

Μέσω συνεντεύξεων στο Bloomberg, τα εργατικά συνδικάτα των μεγαλύτερων χωρών της Ευρωζώνης αποδίδουν, τις μικρές αυξήσεις μισθών των τελευταίων χρόνων στις μικρές προσδοκίες που κυριαρχούν μεταξύ των εργαζομένων μετά το ξέσπασμα της κρίσης της Ευρωζώνης, αλλά και στις μεταρρυθμίσεις που περιόρισαν τη δύναμη των συνδικάτων. Σήμερα, όμως, οι εκπρόσωποι των εργαζομένων μπορούν πλέον να υποστηρίξουν ότι η ανάκαμψη της Ευρωζώνης διανύει τον τέταρτο χρόνο και ότι ο πληθωρισμός έχει αυξηθεί ώστε να δικαιολογήσουν την απαίτηση για μεγαλύτερες αυξήσεις στο πλαίσιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Η άνοδος των μισθών είναι σημαντική όχι μόνον για τους εργαζομένους. Κυβερνήσεις ανησυχούν για την άνοδο του λαϊκισμού και η ΕΚΤ, επίσης, θα ήθελε να δει τον πληθωρισμό να αυξάνεται, καθώς δυσκολεύεται να πάσει τον στόχο του 2%. Ο πρόεδρος της ΕΚΤ Μάριο

Ντράγκι έχει δηλώσει ανοικτά ότι τον ανησυχεί το γεγονός ότι οι μικρές αυξήσεις μισθών «φρενάρουν» την οικονομία. «Συμφωνούμε με τον κ. Ντράγκι», λέει ο κ. Κάρλος Μαρτίν, επικεφαλής του οικονομικού τμήματος του εργατικού σωματείου Comisiones Obreras, του μεγαλύτερου στην Ισπανία. «Ποιος έχει δει πραγματικά αύξηση μισθών στην Ισπανία; Σίγουρα όχι η εργατική τάξη».

Στην Ισπανία υπάρχουν κάποια

Οι υψηλότεροι μισθοί θα λειτουργήσουν και ως ανάχωμα στην ενίσχυση των λαϊκιστικών δυνάμεων στις χώρες της Ευρώπης.

δειλά σημάδια ότι τα εργατικά συνδικάτα ίσως καταφέρουν να πετύχουν αύξηση μισθών. Η Ισπανία αποτελεί παράδειγμα των δεινών που έφερε η κρίση στους εργαζομένους. Η ανεργία τετραπλασιάστηκε στη διάρκεια της κρίσης και έφτασε στο 26%, ενώ ακόμη και σήμερα, με την ανεργία να έχει υποχωρήσει κάτω από το 19%, οι Ισπανοί άνεργοι αποτελούν το ένα τέταρτο των ανέργων στην

Ευρωζώνη. Κατά τον Μαρτίν, η υψηλή ανεργία και η μεταρρύθμιση της εργατικής νομοθεσίας από τον πρωθυπουργό Μαριάνο Ραχόι έχουν φέρει τους εργοδότες σε θέση ισχύος. Από το 2013, οπότε και η Ευρωζώνη βγήκε από την ύφεση, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των μισθών είναι στην Ισπανία μόλις 0,8%. Ωστόσο, η ισπανική οικονομία προβλέπεται ότι θα αναπτυχθεί με ρυθμό 3% το 2017, και ο πληθωρισμός αυξάνεται και πάλι έπειτα από δύο χρόνια αποπληθωρισμού. Η κυβέρνηση Ραχόι, η οποία δεν διαθέτει πλειοψηφία στη Βουλή, υποστηρίζει την αύξηση των μισθών.

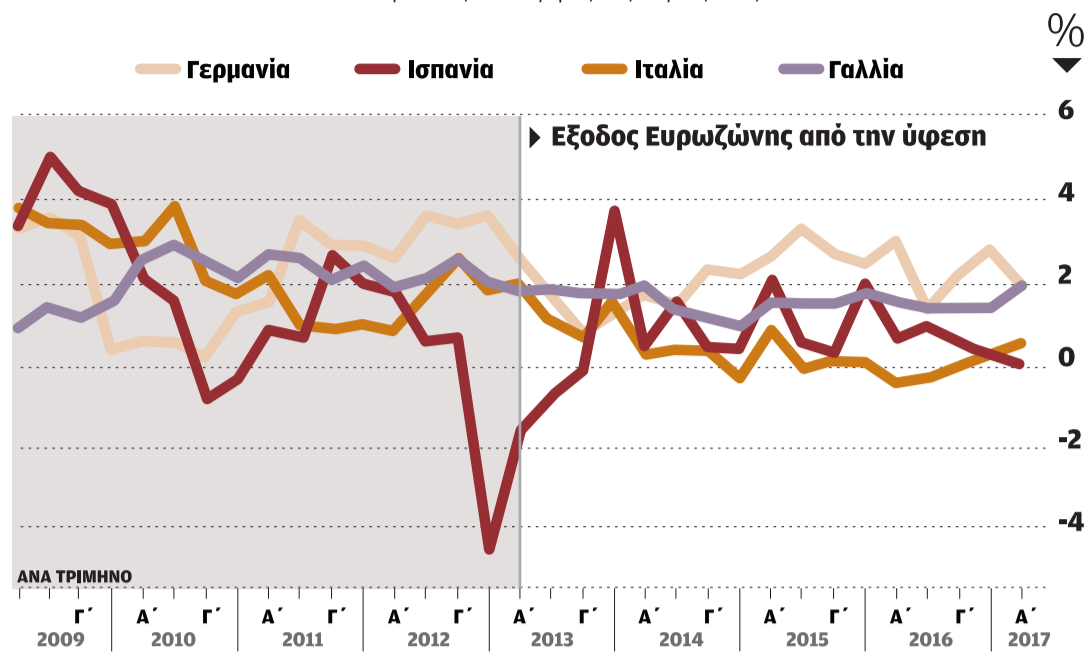
Δυσοίσιμες προοπτικές

Οι Ιταλοί εργαζόμενοι βρίσκονται σε δύσκολη θέση. Κυβέρνηση και συνδικάτα διαπραγματεύονται, προς το παρόν, μικρές αυξήσεις για τους δημοσίους υπαλλήλους, έπειτα από χρόνια στασιμότητας των μισθών, ενώ οι προοπτικές για υψηλότερες αυξήσεις, είτε στον δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα, είναι χαμηλές.

Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης στην Ιταλία είναι μόλις 0,3%, μετά το 2013. Ο κ. Ρικάρντο Σάνα, επικεφαλής οικονομολόγος του CGIL, του μεγαλύτερου εργατικού συνδικάτου της Ιταλίας, λέει ότι η κυβέρνηση πρέπει να θέσει τέλος στο «πάγωμα» των μισθών και να αυξήσει τις επενδύσεις.

Αναιμική αύξηση μισθών

Δεν έχει υπάρξει σημαντική αύξηση μισθών από την αρχή της ανάκαμψης της Ευρωζώνης

ΠΗΓΗ: Eurostat, Bloomberg

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Προτίμησαν επιπλέον άδεια αντί αύξησης

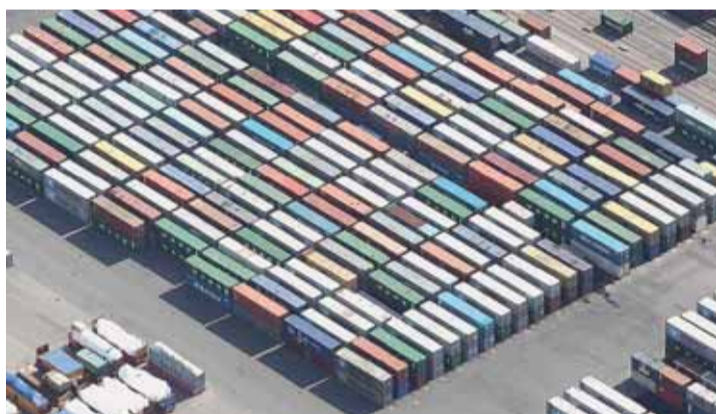
Στη **Γαλλία**, τη δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης, τα συνδικάτα ετοιμάζονται να αντιπαρατεθούν με έναν νεοεκλεγέντα πρόεδρο που έχει ήδη ακυρώσει την αύξηση μισθών για τους δημοσίους υπαλλήλους. Παράλληλα, ο Εμανουέλ Μακρόν ετοιμάζεται να μεταρρυθμίσει το εργασιακό δίκαιο, με στόχο να περιορίσει τις συλλογικές διαπραγματεύσεις προς όφελος των επιχειρησιακών συμβάσεων. Οι δημόσιοι υπάλληλοι αποτελούν περίπου το ένα πέμπτο του εργατικού δυναμικού και οι κρατικές δαπάνες απορροφούν περισσότερο από το 56% του ΑΕΠ, γεγονός που σημαίνει ότι η μισθολογική πολιτική Μακρόν επηρεάζει και τον ιδιωτικό τομέα. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των μισθών στη Γαλλία είναι 1,6% τα τελευταία έξι χρόνια.

Αν υπάρχει μία χώρα που να αποδεικνύει πόσο δύσκολο είναι να αυξηθούν οι μισθοί μετά την κρίση, αυτή είναι η μεγαλύτερη και ισχυρότερη: η Γερμανία. Οι Γερμανοί εργαζόμενοι διαθέτουν μεγαλύτερη διαπραγματευτική ισχύ από τους ολλοίπους, χάρη στο πολύ χαμηλό ποσοστό ανεργίας και στην άθνη των γερμανικών εξαγωγών. Ωστόσο, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των μισθών είναι 2,1% από το 2013 και μετά, ενώ ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 1,6% τον Ιούνιο. Το συνδικάτο της βιομηχανίας μεταλλουργίας και ηλεκτρονικών, με 3,8 εκατ. μέλη, θα δοκιμάσει τη διάθεση των εργοδοτών τον Σεπτέμβριο. «Οι καρποί των εξαγωγών μας δεν φθάνουν στον βαθμό που θα έπρεπε στους εργαζομένους», λέει ο Γκούσταβ Χορν, διευθυντής ερευνητικού ινστιτούτου που συν-

δέεται με τη γερμανική συννομοσπονδία εργατικών συνδικάτων. «Η αύξηση των μισθών θα βοηθούσε στη δημιουργία αγοραστικής δύναμης, που στη συνέχεια θα μετατρεπόταν σε υψηλότερη καταναλωτική δύναμη», προσθέτει. Η γερμανική κεντρική τράπεζα προβλέπει ότι θα ενισχυθεί ο ρυθμός αύξησης των μισθών το 2018, ωστόσο ο κ. Χορν επιστημαίνει ότι θα ασκηθεί πίεση για περιορισμό, εξαιτίας του μεγάλου αριθμού εργαζομένων με καθεστώς μερικής απασχόλησης που θα ήθελαν να εργαστούν περισσότερο. Επίσης, η περίπτωση της Γερμανίας δείχνει ότι τα χρήματα δεν είναι το παν. Περισσότερα από τα μισά μέλη του σωματείου σιδηροδρόμων και μεταφορών αποφάσισαν να μην πάρουν αύξηση μισθού 2,6%, με αντάλλαγμα έξι επιπλέον ημέρες άδειας.

«Made in Germany» και φθηνά εργατικά χέρια έφεραν στην κορυφή τη Γερμανία

Η υπερηφία της γερμανικής οικονομίας δεν οφείλεται τόσο πολύ στις εργασιακές μεταρρυθμίσεις κατά τη δεκαετία του 2000, όσο στη μεγάλη ζήτηση για προϊόντα «Made in Germany» από τις αναδυόμενες αγορές από το 2004 αλλά και την προσφορά φθηνής εργασίας από κράτη της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, που έπεισαν τα συνδικάτα να μη διεκδικήσουν αυξήσεις στους μι-

Στην **οικονομική** ευρωστία της Γερμανίας βοήθησε και η ραγδαία ανάπτυξη των αναδυόμενων αγορών στην Ασία και, κατ' επέκταση, η αύξηση της εξωτερικής ζήτησης για προϊόντα και εξοπλισμό με το όνομα της χώρας.

οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην «Ατζέντα 2010» του πρώην καγκελάρου Γκέρχαρντ Στράντερ. Βοήθησε η ραγδαία ανάπτυξη των αναδυόμενων αγορών στην Ασία και κατ' επέκταση η αύξηση της εξωτερικής ζήτησης για προϊόντα και εξοπλισμό από τη Γερμανία. Παράλληλα, η ένταξη χωρών όπως η Τσεχία, η Ουγγαρία και η Πολωνία στην Ευρωπαϊκή Ένωση θορύβησαν τα γερμανικά συνδικάτα, τα οποία αποδέχθηκαν τη συγκράτηση των ημερομισθίων για να μη μεταφερθούν μαζικά θέσεις εργασίας στην Κεντρική και στην Ανατολική Ευρώπη. Επίσης, τονίζει ο κ. Οντεναλ, οι γερμανικές εταιρείες προχώρησαν στην αναδιάρθρωση των δραστη-

ριοτήτων τους, με την ανάθεση εργασιών σε τρίτους, γεγονός που βοήθησε στο να παραμείνουν ανταγωνιστικές οι τιμές των εξαγωγών. Μάλιστα, η Γερμανία στάθηκε τυχερή, διότι, για παράδειγμα, η μείωση παροχών προτού επενδύσει το κράτος στη μετεκπαίδευση είναι βήματα που θα μπορούσαν εύκολα να προκαλέσουν συνέπειες. Τα θετικά στοιχεία από τις μεταρρυθμίσεις Χατζτζ, χάρη των οποίων θεωρείται ότι η Γερμανία αναδείχθηκε από τον «ασθενή της Ευρώπης» στην ισχυρότερη οικονομία της Ευρωζώνης, επανέρχονται στην πολιτική επικρότηση. Αφορμές αποτελούν οι εκλογές στη Γερμανία τον Σεπτέμβριο αλλά και οι δεσμεύσεις του Γάλ-

λου προέδρου Εμανουέλ Μακρόν ότι θα ακολουθήσει το πρόγραμμα της κυβέρνησης Σρέντερ το 2003, συμπεριλαμβανομένων των μεταρρυθμίσεων Χατζτζ. Σε αυτές αποδόθηκε η μεγάλη μείωση της ανεργίας και η εντυπωσιακή αύξηση των γερμανικών εξαγωγών. Στιγμάτισαν, όμως, το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα (SPD), διότι περιορίστηκαν οι κοινωνικές παροχές, όπως η μείωση της διάρκειας των επιδομάτων ανεργίας από 32 σε 12 μήνες. Οδήγησαν, ταυτόχρονα, στη μεγάλη αύξηση της μερικής απασχόλησης και της χαμηλόμισθης εργασίας. Το 2002, αναφέρει η μελέτη, οι εργαζόμενοι με μισθούς από 400 έως 450 ευρώ ανέρχονταν σε 4,1 εκατ. και το 2005 είχαν αυξηθεί σε 5,1 εκατ., υποκαθιστώντας την πλήρη απασχόληση. Ενόψει των γενικών εκλογών στη Γερμανία, ο υποψήφιος του SPD Μάρτιν Σουλτς κάνει λόγο για αλλαγές στις μεταρρυθμίσεις Χατζτζ, όπως η επιμήκυνση στην καταβολή επιδομάτων ανεργίας για όσο διάστημα παρακολουθούν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και μετεκπαίδευσης. Ο κ. Οντεναλ τονίζει ότι, αν και οι συνδικαλιστικές ενώσεις και τα συμβούλια εργασίας προσαρμόστηκαν στις τάσεις της παγκοσμιοποίησης, η διαπραγματευτική θέση τους δεν έπρεπε να είναι τόσο αποδυναμωμένη, ώστε να μην μπορούν να διεκδικήσουν αύξηση μισθών.

Οι νέοι ευρωπαϊκοί κανόνες προσθέτουν βάρη στις τράπεζες

Οι νέοι κανόνες για τα ευρωπαϊκά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που θα ισχύσουν ενδεχομένως από το 2018 αναμένεται να αυξήσουν κατά περίπου 20% τις προβλέψεις που θα λάβουν έναντι των «κόκκινων» δανείων και να διασφαλίσουν τα κεφάλαιά τους, σύμφωνα με έρευνα που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (ΕΒΑ). Τα νέα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IFRS 9) που θα ακολουθήσουν οι τράπεζες έχουν ως στόχο να καταστήσουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πιο ασφαλή και να αποτρέψουν το ενδεχόμενο νέας οικονομικής κρίσης, όπως αυτή που ξέσπασε το 2007-2009.

Αυτοί οι κανόνες έρχονται να προσθέσουν επιπλέον υποχρεώσεις στις τράπεζες που ήδη ταλανίζονται από το βάρος των «κόκκινων» δανείων και δυσκολεύονται να αυξήσουν την ρευστότητά τους.

Ως αποτέλεσμα των νέων κανόνων, τα δύο τρίτα των τραπεζών που συμμετείχαν στην έρευνα της ΕΒΑ αναμένουν αύξηση άνω του 18% στις προβλέψεις τους, με τον μέσο όρο των τραπεζών να αναμένει αύξηση κατά 13%. Η αναμενόμενη επιπτώση στις προβλέψεις των τραπεζών εμφανίζεται χαμηλότερη σε σχέση με την επιπτώση που είχε καταδείξει η ΕΒΑ σε προηγούμενη έρευνα. Σύμφωνα με την ίδια, αυτό ίσως να οφείλεται στην πρόοδο που

έχουν σημειώσει οι τράπεζες, στην προσπάθειά τους να προσαρμοστούν στα νέα πρότυπα αναφοράς και στις οικονομικές συνθήκες. Η ΕΒΑ επεσήμανε χαρακτηριστικά: «Οι τράπεζες έχουν σημειώσει πρόοδο ως προς την εφαρμογή των IFRS 9 σε σχέση με την προηγούμενη εξέταση».

Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πρέπει να αυξήσουν τις προβλέψεις τους κατά περίπου 20%.

Ωστόσο, οι μικρότερες τράπεζες ακόμη δυσκολεύονται να τα εφαρμόσουν επαρκώς. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που συμμετείχαν στην εν λόγω έρευνα αναμένουν ότι τα νέα IFRS 9, δηλαδή οι νέοι κανόνες που θα ισχύουν για τις τράπεζες, θα τα υποχρεώσουν να αναγνωρίσουν ζημιές σε δάνεια τα οποία, εάν και δεν θεωρούνται προς το παρόν μη εξυπηρετούμενα, ο κίνδυνος μη αποπληρωμής τους είναι αυξημένος.

Οι νέοι κανονισμοί είναι προγραμματισμένο να ισχύσουν από την 1η Ιανουαρίου του 2018, ωστόσο, εξαιτίας καθυστερήσεων σε χώρες όπως η Ιταλία, οι ευρωπαϊκές αρχές εξετάζουν το ενδεχόμενο τριετούς μεταβατικής περιόδου.

MTN BUSINESS COMPLETE

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ Σ' ΕΝΑ ΠΑΚΕΤΟ

Το MTN Business Complete δημιουργήθηκε για να καλύψει τις ανάγκες σας για απρόσκοπτη Επικοινωνία και πρόσβαση σε προηγμένα εργαλεία Πληροφορικής, με ένα συνολικό μηνιαίο πάγιο.

Διαμορφώστε το δικό σας πακέτο σύμφωνα με τις ανάγκες της επιχείρησής σας και επωφεληθείτε με δωρεάν υπηρεσίες αλλά και τη μεγαλύτερη έκπτωση.

Επισκεφθείτε το mtnbusinesscomplete.mtn.com.cy και ανακαλύψτε τα οφέλη για την επιχείρησή σας.

Γραμμή Εξυπηρέτησης Εταιρικών Πελατών: 131 | E-mail: mtnbusiness@mtn.com.cy

Η Honda Rebel 500 κοστίζει 6.000 δολάρια και αποτελεί χαρακτηριστικό εκπρόσωπο των νέας γενιάς μηχανών κάτω των 600 κυβικών.

Η βιομηχανία παραγωγής μοτοσυκλετών αλλάζει για να επιβιώσει

Οι «ελεύθεροι καβαλάρηδες» μεγαλώνουν, κρεμούν δερμάτινα μπουφάν και γάντια και κλειδώνουν μια και καλή τη Harley, την Kawasaki και τη Honda στο γκαράζ. Οπότε, οι εταιρείες για να επιβιώσουν, στρέφονται—μάλλον με καθυστέρηση—σε νεότερους καταναλωτές, οι οποίοι θέλουν να αποκτήσουν μηχανή πρώτη φορά στη ζωή τους. Επί χρόνια, η Harley, η Honda και η BMW παρήγαγαν μοντέλα μεγάλου κυβισμού, άνω των 600 κυβικών, που υπόσχονταν ταξίδια και απολαύσεις ανάλογες εκείνων που βίωσαν όσοι γεννήθηκαν μεταξύ 1945-1964.

Αυτοί είχαν οικονομική άνεση να αγοράζουν μοτοσυκλέτες μεγάλου κυβισμού, αλλά τώρα μπαίνουν στη σύνταξη. Σήμερα, όσοι μπορούν να αγοράσουν μια Honda Gold Wing F6B με 20.000 δολάρια είναι λιγότεροι από όσους μπορούν να αγοράσουν μια Honda Rebel με 6.000 δολάρια. Οι νεότεροι ενδιαφέρονται για μικρότερα μοντέλα, ευέλικτα και προσαρμοσμένα στο αστικό περιβάλλον. Αυτή η ανάγκη άρχισε να γίνεται ορατή το 2010. «Ξαφνικά, όλοι στον κλάδο μας άρχισαν να κάνουν το ίδιο πράγμα», λέει ο Λι Εντμούρ, διευθυντής μάρκετινγκ των μοτοσυκλετών της Honda. «Αντιλήφθηκαν ότι τους ενδιαφέρει το νεότερο σπλικία καταναλωτικό κοινό». Το κοινό, δηλαδή, που δεν ενδιαφέρεται να αγοράσει μια χιλιάρα Harley. Σημειώτέον, ότι το 2016 στις ΗΠΑ πουλήθηκαν 371.403 μοτοσυκλέτες, έναντι 716.268 το 2006. Η Harley-Davidson άλλαξε προσανατολισμό. Οντας η ισχυρότερη εταιρεία στην κατηγορία της στην αμερικανική αγορά, ήταν εκείνη που είχε και τα πιο πολλά να χάσει.

Την τετραετία 2006-2010 ο αριθμός των Harley που πουλήθηκε στις ΗΠΑ μειώθηκε σχεδόν

κατά το ήμισυ. Οπότε άλλαξε πολιτική: ζήτησε από τους μηχανικούς της να σχεδιάσουν μια μοτοσυκλέτα που θα απευθύνεται σε καινούργιους οδηγούς.

Το 2013 εμφανίστηκε η 500άρα Street 500, η οποία δεν θυμίζει τις κλασικές Harley. Δηλαδή, όποιος την οδηγεί δεν θα κάνει τους περαστικούς να γυρνούν για να τη δουν, ούτε θα σηκώνει στο πόδι τη γειτονιά. Έχει χαμηλά το κάθισμά της και κοστίζει περίπου 7.000 δολάρια—όσοι την αγοράζουν δεν θέλουν να «μουν στον μυθικό κόσμο

Τα νέα μοντέλα είναι μικρότερου κυβισμού και απευθύνονται σε καινούργιους οδηγούς.

της Harley», αλλά να αγοράσουν την πρώτη τους μηχανή, επιστημονικά αναλυτές. «Υπάρχει το αίτημα για μηχανές που να ανταποκρίνονται στα δεδομένα των μεγάλων πόλεων», επισφαιρίζει ο Άουμπ Πράκας, διευθυντής μάρκετινγκ της Harley Davidson στις ΗΠΑ. «Πριν βγάλαμε τη Street 500, ξέραμε ότι οι πρωτάρηδες δεν θα έρχονταν σε μας για την πρώτη τους μηχανή». Την ίδια περίοδο με τη Street 500 και η Kawasaki λάνσαρε τη Ninja 300, η οποία κοστίζει 5.000 δολάρια και ακολούθησε η BMW με την G310 R, η οποία κοστίζει 4.750 δολάρια και διαθέτει σύστημα φρένων ABS. Το διάστημα 2011-2016 οι πωλήσεις σε μηχανές κάτω των 600 κυβικών αυξήθηκαν στις ΗΠΑ κατά 11,8%, ενώ εκείνες για τις μεγαλύτερες μοτοσυκλέτες είχαν μία αύξηση μόνον της τάξεως του 7,4%.

BLOOMBERG

Κάτω από τα 40 δολ. το πετρέλαιο, προειδοποιεί η Goldman Sachs

Εκτός κι αν ο ΟΠΕΚ προκαλέσει σοκ και δέος στις αγορές με μείωση παραγωγής

Η τιμή του πετρελαίου θα μπορούσε να υποχωρήσει κάτω από τα 40 δολάρια το βαρέλι, αν ο ΟΠΕΚ δεν καταφέρει να προκαλέσει «σοκ και δέος» στην αγορά, μέσω μιας μεγαλύτερης και απροειδοποίητης μείωσης της παραγωγής, προειδοποίησε η Goldman Sachs. Ωστόσο, η πετρελαϊκή βιομηχανία, αν και σαφώς δεν αδιαφορεί για την τρέχουσα τιμή του πετρελαίου, προσαπεί να απαντήσει σε ένα ακόμα σοβαρότερο πρόβλημα: πότε θα κορυφωθεί η ζήτηση για πετρέλαιο. Η πιο απαισιόδοξη πρόβλεψη είναι ότι η ζήτηση θα κορυφωθεί σε μόλις 15 χρόνια, χρονικό διάστημα πολύ μικρό για μια βιομηχανία που πρέπει να εντοπίσει και να αναπτύξει νέα κοιτάσματα. Σημάδι των τεκτονικών αλλαγών που συντελούνται στη βιομηχανία παραγωγής ενέργειας είναι ότι το 2016 η χρηματοδότηση για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ήταν υψηλότερη, για πρώτη φορά, από τη χρηματοδότηση για παραγωγή ενέργειας από ορυκτά καύσιμα.

Ο ΟΠΕΚ πρέπει να πάρει την απόφαση να μειώσει ακόμα περισσότερο την παραγωγή του και μάλιστα να το κάνει χωρίς να προετοιμάσει την αγορά, σύμφωνα με ανάλυση της Goldman Sachs. Αν δεν καταφέρει να προκαλέσει «σοκ και δέος» στους επενδυτές και αν δεν μειωθεί το ύψος των αποθεμάτων, τότε είναι πιθανόν η τιμή του πετρελαίου να υποχωρήσει κάτω από τα 40 δολάρια το βαρέλι, προειδοποιούν οι αναλυτές της αμερικανικής επενδυτικής τράπεζας.

Τον Μάιο, ο ΟΠΕΚ είχε αποφασίσει να επεκτείνει τη συμφωνία μείωσης της παραγωγής κατά εννέα μήνες έως τον Μάρτιο του 2018. Ωστόσο, η απόφαση είχε προεξοφληθεί από την αγορά, με αποτέλεσμα να μη σταθεί ικανή να ανατρέψει την πτώση των τιμών του πετρελαίου. Η τιμή του αμερικανικού αργού (WTI) και του Brent ήταν σχεδόν αμετάβλητη στα 44,39 δολάρια το βαρέλι και στα 46,86 δολάρια το βαρέλι αντίστοιχα. Από την αρχή του 2017, η τιμή του WTI έχει υποχωρήσει κατά σχεδόν 15%.

Απειλές

Ομως, η πετρελαϊκή βιομηχανία αντιμετωπίζει μερικές ίσως μεγαλύτερες απειλές από την πτώση του πετρελαίου κάτω από τα 40 δολάρια το βαρέλι. Η ταχεία εξάπλωση των ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων, ο περιορισμός της ζήτησης πετρελαίου από την Κίνα και η προσπάθεια καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής είναι πιθανόν να οδηγήσουν σε κορύφωση της ζήτησης για πε-

PHFH: Bloomberg

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το 2016 η χρηματοδότηση για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ήταν υψηλότερη από αυτήν για παραγωγή ενέργειας από ορυκτά καύσιμα.

τρέλαιο πολύ πιο σύντομα απ' όσο προβλέπουν οι αναλυτές. Τον περασμένο μήνα, ο διευθυντής συμβούλου της BP Μπομπ Ντάντλεϊ είχε δηλώσει ότι η κορύφωση της ζήτησης θα έρθει σε 25 χρόνια από σήμερα.

Με την πρόβλεψη συμφωνεί και ο ομόλογός του της Total Πατρίκ Πουάν, που προβλέπει κορύφωση της ζήτησης κάποια στιγμή στη δεκαετία του 2040. Ωστόσο, ο Μπεν Μπέρντεν, διευθυντής συμβούλου της Shell, προειδοποιεί ότι η

ζήτηση θα μπορούσε να φτάσει στο ζενίθ πολύ νωρίτερα, σε μόλις 15 χρόνια, αν αποδειχθούν δημοφιλή τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα. «Σύμφωνα με το πλέον επιθετικό σενάριο, η ζήτηση για πετρέλαιο θα κορυφωθεί στα τέλη της δεκαετίας του 2020 ή στις αρχές της επόμενης δεκαετίας, δηλαδή σε επεξεργασίες της Shell. Αυτό το χρονικό διάστημα είναι πολύ μικρό για μια βιομηχανία όπου έργα πολλών δισ. δολαρίων αρχίζουν να αποδίδουν έπειτα από μία δεκαετία. Αν επαληθευθούν παρόμοιες προβλέψεις, τότε είναι πολύ πιθανόν οι τιμές του πετρελαίου να παραμείνουν σε χαμηλά επίπεδα για πολύ μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Επίσης αυξάνεται η πιθανότητα ορισμένα δύσκολα προσβάσιμα κοιτάσματα, π.χ. στην Αρκτική, να παραμείνουν ανεκμετάλλευτα, ενώ σήμερα θεωρούνται πολύτιμα. Κάτι τέτοιο θα αποτελούσε πρόβλημα για τις πετρελαϊκές εταιρείες, ωστόσο έχουν τη δυνατότητα να το παρακάμψουν, στρεφόμενες στην πα-

ραγωγή πετροχημικών, στην παραγωγή φυσικού αερίου και στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Ηλεκτρική ενέργεια

Σημάδι των αλλαγών που συντελούνται στην παγκόσμια βιομηχανία παραγωγής ενέργειας είναι ότι το 2016 η χρηματοδότηση, παγκοσμίως, για έργα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και για την ανάπτυξη του δικτύου ήταν υψηλότερη από αυτήν για παραγωγή ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, για πρώτη φορά στην Ιστορία.

Σύμφωνα με έκθεση της Διεθνούς Υπηρεσίας Ενέργειας (IEA), η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και το ηλεκτρικό δίκτυο προσέλκυσαν επενδύσεις ύψους 718 δισ. δολαρίων, ή το 42% του συνόλου, ενώ τα ορυκτά καύσιμα 708 δισ. δολάρια. Το 80% της χρηματοδότησης για ηλεκτρική ενέργεια κατευθύνθηκε σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην επέκταση του ηλεκτρικού δικτύου.

Οι περιπέτειες της αμερικανικής General Motors στη Βενεζουέλα

Πώς ο τοπικός αντιπρόσωπος της έγινε ιδιοκτήτης του εργοστασίου

Τα τελευταία χρόνια η κυβέρνηση της Βενεζουέλας μέσα από κατασχέσεις περιουσιακών στοιχείων, που ανήκαν σε ξένους ομίλους, έχει προχωρήσει σε εθνικοποιήσεις.

Η διαδικασία αυτή ακολουθείται από τον νυν αμφιλεγόμενο πρόεδρο της χώρας, Νικόλας Μαδούρο, όπως συνέβαινε και με τον προκάτοχό του αποβιώσαντα πλέον Ούγκο Τσάβες. Τα πράγματα, όμως, είναι διαφορετικά στην περίπτωση της κατάσχεσης του εργοστασίου της αμερικανικής General Motors αξίας 100 εκατ. δολαρίων τον Απρίλιο. Πίσω από την κίνηση αυτή φαίνεται πως κρύβεται ένας άνθρωπος με αμφιλεγόμενα κίνητρα, ο Καλέντ Κανσάο, πρώην ιδιοκτήτης δύο αντιπροσωπειών της General Motors, και η συνεργάτριά του Ελενα Ροντρίγκες. Σύμφωνα με δημοσίευμα του ειδησεογραφικού πρακτορείου Reuters, ο Κανσάο έπεισε το δικαστήριο να προβεί σε κατάσχεση των εγκαταστάσεων, ώστε να δοθεί τέλος σε

μία μακρόχρονη δικαστική του διαμάχη με την GM. Είχε ξεκινήσει ως ελάσσων διαφορά μεταξύ του Κανσάο, της Ροντρίγκες και της αμερικανικής αυτοκινητοβιομηχανίας και αφορούσε τη λήξη της σύμβασης για την ισχύ της αντιπροσωπείας. Ωστόσο, διήρκεσε 17 χρόνια. Κατά

Επειτα από 17 χρόνια διαμάχης, το δικαστήριο προχώρησε σε κατάσχεση των εγκαταστάσεων της GM.

το Reuters, η συγκεκριμένη κατάσχεση ξεκινάει από τις υπόλοιπες, γιατί υπάρχει ανάμιξη ιδιότητων και όχι της κυβέρνησης.

Κι αυτό φανερώνει έναν ακόμα κίνδυνο για το επιχειρείν στη Βενεζουέλα, ο οποίος σχετίζεται με

το εξασθενημένο σύστημα δικαιοσύνης. Η ιστορία έχει ως εξής: η General Motors το 2000 δεν ανανέωσε την άδεια στον Καλέντ Κανσάο, επειδή οι αντιπροσωπείες του δεν πληρούσαν τις ελάχιστες προδιαγραφές, δηλαδή το να πουλάνε τουλάχιστον 25 αυτοκίνητα σε μηνιαία βάση. Ο πρώην ιδιοκτήτης τους ισχυρίζεται σήμερα ότι η απόφαση της General Motors είχε τραγικές συνέπειες για εκείνον και την οικογένειά του και προσέφυγε στη Δικαιοσύνη.

Εν τω μεταξύ, η παραγωγή αυτοκινήτων της General Motors στη Βενεζουέλα διεκόπη το 2015 εξαιτίας της αδυναμίας της να εξασφαλίσει πρόσβαση στις αναγκαίες προμήθειες και εξαρτήματα. Οι 2.700 εργαζόμενοι απώλεσαν την εργασία τους. Εκπρόσωπος των εργαζομένων επιβεβαίωσε πως η GM συμφώνησε να τους πληρώσει και μετά το κλείσιμο του εργοστασίου. Το 2016 η αμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία τούς αντιπρότεινε

πακέτο 3.500 δολαρίων σε ατομική βάση, για να σταματήσει τη μηνιαία πληρωμή τους. Εκείνοι αρνήθηκαν, διότι δεν τους συνέφερε και σήμερα αιτούνται πακέτων αποζημιώσεων.

Φέτος τον Απρίλιο το δικαστήριο αποφάνθηκε ότι ως αποζημίωση ο Καλέντ Κανσάο θα λάβει το εργοστάσιο και συνολικά τα περιουσιακά στοιχεία της GM στη Βενεζουέλα. Πρώτα, όμως, θα ικανοποιηθούν οι οικονομικές απαιτήσεις των εργατών. Σύμφωνα με τη νομοθεσία της Βενεζουέλας, το δικαστήριο οφείλει να δημοπρατήσει τα περιουσιακά στοιχεία της GM για να εκτελεστεί η απόφασή του. Εν τω μεταξύ, έδωσε εντολή στην αμερικανική εταιρεία να καταβάλει ένα είδος εννοικίου στον Καλέντ Κανσάο, το οποίο κυμαίνονταν στα 36.000 δολάρια το μήνα. Σε ερωτήσεις του Reuters, προς την General Motors, εάν προτίθεται να καταβάλει το ποσό, δεν δόθηκε απάντηση.

REUTERS

Κοίτασμα 1 δισ. βαρελιών ανακαλύφθηκε στο Μεξικό

Απέδωσε καρπούς η απόφαση της μεξικανικής κυβέρνησης να απελευθερώσει τον ενεργειακό κλάδο της χώρας και δώσει το «πράσινο φως» σε ιδιώτες για την ανακάλυψη κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Υπεράκτιο κοιτάσμα πετρελαίου με τη δυνατότητα άντλησης, τουλάχιστον, 1 δισ. βαρελιών εντοπίστηκε από την κοινοπραξία των Premier Oil, Sierra Oil & Gas και Talos Energy μετά την πάροδο μόλις τριών μηνών από την έναρξη της άδειας. Είναι η πρώτη ανακάλυψη από ιδιωτική εταιρεία στο διάστημα της τελευταίας 80ετίας, σύμφωνα με τη συμβουλευτική εταιρεία Wood Mackenzie και δεν θα ήταν δυνατή εάν η μεξικανική κυβέρνηση δεν τερμάτιζε το μονοπώλιο της Petroleos Mexicanos.

Οι μετοχές της Premier Oil αναρτήθηκαν 38% μετά την ανακάλυψη του κοιτάσματος Zama-1 στο νότιο μέρος του Κόλπου του Μεξικού. «Είναι το μεγαλύτερο επίτευγμα μετά τη μεταρρύθμιση του ενεργειακού κλάδου», σχολίασε ο Πάμπλο Μεντίνα, αναλυτής στο τμήμα Λατινικής Αμερικής της Wo-

od Mackenzie. «Είναι ένα από 15 μεγαλύτερα κοιτάσματα που έχουν ανακαλυφθεί σε ρηκά νερά, παγκοσμίως, την τελευταία 20ετία. Όταν ανακαλύφθηκε πρώτη φορά αυτό το κοιτάσμα, προ δύο μηνών, υπολογιζόταν ότι θα μπορούσαν να αντληθούν έως και 500 εκατ. βαρέλια «μαύρου χρυσού». Σε συνέντευξη που έδωσε ο διευθυντής συμβούλου της Premier Oil Τόνι Ντουράντ, μίλησε για ένα με 1,5 δισ. βαρέλια πετρελαίου. Η Premier Oil είναι βρετανική πετρελαϊκή εταιρεία με δραστηριότητες στη Βρετανία, την Ασία και την Αφρική. Η απόφαση για την απελευθέρωση του ενεργειακού κλάδου του Μεξικού ήταν δύσκολη για την κυβέρνηση της χώρας, ιδιαίτερα έπειτα από την πάροδο ενός αιώνα κατά τον οποίο κατείχε τον απόλυτο έλεγχο της Petroleos Mexicanos. «Και η απόφαση αυτή εφαρμόστηκε σε μια περίοδο που οι τιμές του πετρελαίου είχαν υποστεί μεγάλη πτώση. Προς τιμήν τους, όμως, θα πρέπει να αναγνωρίσει κανείς πως δεν ήταν πτοηθίκαν», σχολίασε ο επικεφαλής της Premier Oil.

BLOOMBERG

Αυξήσεις των επιτοκίων, αλλά με μέτρο, προανήγγειλε η Γέλεν

Εδωσε το σήμα για μία μόνο αναπροσαρμογή του κόστους χρήματος μέσα στο τρέχον έτος

Η **αμερικανική** οικονομία είναι αρκετά ισχυρή ώστε η Ομοσπονδιακή Τράπεζα (Fed) να συνεχίσει να αυξάνει σταδιακά τα επιτόκια δανεισμού και να περιορίσει το ύψος των περιουσιακών στοιχείων που αγοράζει από την εποχή της κρίσης, κατέθεσε χθες στο Κογκρέσο η Τζάνετ Γέλεν, πρόεδρος της Fed. Ωστόσο αυτή ίσως να αποδειχθεί μία από τις τελευταίες εμφανίσεις της κ. Γέλεν στο Κογκρέσο, αν επαληθευθούν οι πληροφορίες, σύμφωνα με τις οποίες ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ σκοπεύει να μην ανανεώσει τη θητεία της κ. Γέλεν, που λήγει τον Φεβρουάριο, και να την αντικαταστήσει με τον Γκάρνι Κον, νυν επικεφαλής του Εθνικού Οικονομικού Συμβουλίου και πρώην πρόεδρο της Goldman Sachs.

Η κ. Γέλεν είπε χθες πως η αμερικανική οικονομία, παρόλο που συνεχίζει να αναπτύσσεται με αργό ρυθμό, εξακολουθεί να προσθέτει θέσεις εργασίας, καθώς ευνοείται

Χθες, η κ. Γέλεν απέδωσε σε παροδικούς παράγοντες την πρόσφατη υποχώρηση του πληθωρισμού.

από τη σταθερή κατανάλωση και την πρόσφατη αύξηση των επενδύσεων. Η Fed «εξακολουθεί να θεωρεί πως η εξέλιξη της οικονομίας καθιστά αναγκαία τη σταδιακή αύξηση των επιτοκίων δανεισμού», είπε η κ. Γέλεν. Προσέθεσε, δε, ότι η κεντρική τράπεζα είναι πιθανόν να αρχίσει να μειώνει τον ισολογισμό της «αυτόν τον χρόνο».

Ωστόσο, η κ. Γέλεν αιφνίδιασε ευχάριστα τους επενδυτές, αφή-

Η κ. Γέλεν είπε χθες πως η αμερικανική οικονομία, παρόλο που συνεχίζει να αναπτύσσεται με αργό ρυθμό, εξακολουθεί να προσθέτει θέσεις εργασίας, καθώς ευνοείται από τη σταθερή κατανάλωση και την πρόσφατη αύξηση των επενδύσεων.

νοντας να εννοηθεί πως μάλλον θα υπάρξει μία ακόμη αύξηση των επιτοκίων δανεισμού εντός του 2017 και όχι δύο. Ακόμα σημαντική παρατήρηση της κ. Γέλεν ότι τα επιτόκια δανεισμού «δεν θα χρειαστεί να αυξηθούν τόσο πολύ ακόμη», διότι βρίσκονται αρκετά κοντά στο λεγόμενο «ουδέτερο επίπεδο», δηλαδή σε ένα ύψος όπου ούτε θα ευνοούν ούτε θα αποθαρρύνουν την οικονομική

δραστηριότητα. Η πλειονότητα των Αμερικανών κεντρικών τραπεζιτών θεωρεί πως η αμερικανική οικονομία εξακολουθεί να έχει ανάγκη από επεκτατική νομισματική πολιτική και αν βρίσκεται κοντά το ουδέτερο επίπεδο του επιτοκίου δανεισμού, αυτό σημαίνει πως η Fed ίσως αναγκαστεί να επιβραδύνει τον ρυθμό αύξησης των επιτοκίων. Προς το παρόν, είπε η κ. Γέλεν, ενημερώνοντας του Αμε-

ρικανούς βουλευτές, η Fed θα συνεχίσει να εφαρμόζει το σχέδιό της περί σταδιακής ανόδου των επιτοκίων δανεισμού. Μέχρι σήμερα, η Fed προβλέπει ότι το ύψος του ουδέτερου επιτοκίου δανεισμού θα αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου, καθώς θα ενισχύεται η οικονομική δραστηριότητα. Ωστόσο, ο πληθωρισμός δεν αυξάνεται προς τον στόχο του 2% που έχει θέσει η Fed, και αρκετοί οικονομικοί ανα-

λυτές έχουν αρχίσει να υπολογίζουν ότι το ουδέτερο επίπεδο των επιτοκίων δανεισμού μάλλον υποχωρεί και ενδεχομένως να βρίσκεται κοντά στο 0%. Χθες η κ. Γέλεν απέδωσε σε παροδικούς παράγοντες την πρόσφατη υποχώρηση του πληθωρισμού. Τον Ιούνιο, η Fed είχε παρασημίσει τον βασικό επιτόκιο δανεισμού στο 1% - 1,25%.

Αυξάνονται οι πιθανότητες ο Ντόναλντ Τραμπ να μην ανανεώσει τη θητεία της Γέλεν και να την αντικαταστήσει με τον Γκάρνι Κον, νυν επικεφαλής του Εθνικού Οικονομικού Συμβουλίου (NEC), σύμφωνα με πληροφορίες του αμερικανικού μέσου Politico.

Σύμφωνα με τέσσερις αξιωματικούς που εργάζονται στον Λευκό Οίκο, στο υπουργείο Οικονομικών και στο Κογκρέσο, αν αποφασίσει ο Κον ότι θέλει τη θέση του κεντρικού τραπεζίτη, τότε είναι δική του. «Είναι θέμα του Γκάρνι αν τη θέλει, και νομίζω πως τη θέλει», δήλωσε αξιόπιστη πηγή στο Politico. Ορισμένοι Ρεπουμπλικανοί στη Γερουσία ίσως εκφράσουν επιφυλάξεις για τον Κον, ωστόσο το πιθανότερο είναι ότι θα τύχει ευρείας υποστήριξης, είπε βοηθός υψηλόβαθμου Ρεπουμπλικανού πολιτικού. Ο Γκάρνι Κον ανήκει πολιτικά στους Δημοκρατικούς και έχει διατελέσει πρόεδρος της επενδυτικής τράπεζας Goldman Sachs. Δεν είχε εμπλακεί στην προεκλογική καμπάνια του κ. Τραμπ, τον οποίον γνώρισε μετά τις εκλογές του Νοεμβρίου. Η κ. Γέλεν είχε διαδεχθεί το 2014 τον Μπεν Μπερνάνκι και, όπως έχει δηλώσει επανειλημμένως, προτεραιότητά της είναι η αύξηση της απασχόλησης, των μισθών και η ευρύτερη δυνατή αύξηση του πλούτου των αμερικανικών νοικοκυριών.

REUTERS

Πέρασαν τα stress tests οι εταιρείες εκκαθάρισης

Δεν υποβάλλονται πλέον οι τράπεζες σε stress test, αλλά και οι εταιρείες εκκαθάρισης συναλλαγών επί παραγώγων.

Οι εταιρείες πέρασαν με επιτυχία τις ασκήσεις προσομοίωσης που έγιναν τον Απρίλιο και αφορούσαν την αναπαραγωγή των συνθηκών μιας τραπεζικής χρεοκοπίας, όπως της Lehman Brothers. Οι ρυθμιστικές αρχές στο Σικάγο, στη Φρανκφούρτη και στο Λονδίνο αποφάσισαν να δοκιμάσουν τις αντοχές των εταιρειών εκκαθάρισης συναλλαγών, ενόψει ενός πολύ σημαντικού γεγονότος, όπως η κατάρρευση της Lehman Brothers, θορυβημένης από το δημοψήφισμα για το Brexit και τις διαφανόμενες συνέπειές του.

Υπενθυμίζουμε ότι η χρεοκοπία της Lehman Brothers αποτέλεσε την απαρχή της χρηματοπιστωτικής κρίσης της περιόδου 2007-2009. Οι οίκοι εκκαθάρισης που πήραν μέρος στα τεστ ήταν ο LCH στο Λονδίνο, ο CME στο Σικάγο και ο Eurex Clearing στην Πρωτεύουσα της Γερμανίας. Στη δοκιμασία αυτή περιλαμβάνονταν διάφορες ασκήσεις προσομοίωσης, όπως η δημοπράτηση χαρτοφυλακίου με ομολογιακά και μετοχικά παράγωγα, το οποίο καλυπτόταν με ενέχυρα δισ. δολ.

Αυτές οι δημοπρασίες υποτίθεται ότι πραγματοποιούνταν έναν χρόνο πριν, δηλαδή όταν οι Βρετανοί ψήφισαν υπέρ της αποχώρησής τους από την Ε.Ε.

Συμμετείχαν αρκετοί εκατοντάδες χρηματιστές, οι οποίοι εργάζονται σε περισσότερες από 50 τράπεζες ή επενδυτικές εταιρείες. «Είναι σημαντικό να γίνονται αυτά τα τεστ και, μάλιστα, να είναι πολύ αυστηρά», δήλωσε η Ερική Ελιοτ-Ρίτσαρτσον, εκπρώσπος του οίκου CFTC, η οποία εποπτεύει τις αγορές δικαιωμάτων προαίρεσης και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης στις ΗΠΑ.

BLOOMBERG

Πιέσεις Ecofin σε τράπεζες για αύξηση προβλέψεων έναντι «κόκκινων» δανείων

Ζητεί επίσης την ανάπτυξη της δευτερογενούς αγοράς για ταχύτερη πώληση χαρτοφυλακίων σε καλύτερες τιμές

Προς την υιοθέτηση ταχύτερων διαδικασιών για την απαλλαγή των τραπεζών από μη εξυπηρετούμενα δάνεια κινούνται οι υπουργοί Οικονομικών των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ecofin). Πρόθεση του Ecofin είναι να μειώνεται άμεσα ο όγκος των μη εξυπηρετούμενων δανείων και να συγκεντρώνουν οι τράπεζες περισσότερα κεφάλαια για να θωρακίζονται από τυχόν απώλειες σε περιόδους κρίσεων. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια των ευρωπαϊκών τραπεζών φθάσαν σήμερα σχεδόν το 1 τρισ. ευρώ, εξαιτίας της χρηματοπιστωτικής κρίσης της περιόδου 2007-2009 και της συνακόλουθης κρίσης χρέους στην Ευρωζώνη, δυσχεραίνοντας τη δανειοδοτική ικανότητά τους και επιβραδύνοντας την ανάκαμψη των οικονομιών. Πέρσι πουλήθηκαν «κόκκινα» δάνεια μόνον 80 δισ. ευρώ.

Μετά τη χθεσινή συνάντηση του Ecofin, ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Βάλντις Ντομπρόβσκι ανακοίνωσε ότι μειώθηκε ο όγκος των μη εξυπηρετούμενων δανείων στη διάρκεια των τελευταίων μηνών, αλλά με πολύ αργούς ρυθμούς. «Πράγματι, πρέπει να επιταχύνουμε τις διαδικασίες», είπε στη συνέντευξη Τύπου, καλωσορίζοντας το σχέδιο του Ecofin.

Τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. ζήτησαν από την Κομισιόν να προσαρμόσει

τους υφιστάμενους τραπεζικούς κανόνες, ώστε οι αρμόδιες εποπτικές αρχές να μπορούν νομικά να «ενθαρρύνουν τις τράπεζες» για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα των συσσωρευμένων «κόκκινων» δανείων, όπως αναφέρεται σε δημοσίευμα του Reuters. Αυτό που επιδιώκει το Ecofin είναι να αποκτήσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) μεγαλύτερη ισχύ για να αναγκάζει τις τράπεζες να συγκεντρώνουν περισσότερα κεφάλαια, προκειμένου να είναι πιο

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια των ευρωπαϊκών τραπεζών φθάνουν σήμερα σχεδόν το 1 τρισ. ευρώ.

προστατευμένες έναντι των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Μία ημέρα πριν από τη συνάντηση του Ecofin, ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας Βόλφγκανγκ Σόιμπλε είχε κάνει λόγο για τη μεταρρύθμιση των τραπεζικών κανόνων στην Ευρωζώνη μετά την κριτική που ασκήθηκε σε ό,τι αφορά τα πρόσφατα πακέτα διάσωσης των ιταλικών τραπεζών Monte dei Paschi, Veneto Banca και Banca Popolare di Vicenza με

τη συμμετοχή του κράτους. Σκοπός της τραπεζικής ένωσης ήταν το αντίθετο, δηλαδή να αποφευχθεί η διοχέτευση κρατικών κεφαλαίων για τραπεζικές διασώσεις και αντ' αυτού να αντλούνται τα απαραίτητα κεφάλαια με «κούρεμα» των μετόχων, των ομολογιούχων και των ανασφάλιστων καταθέσεων. Τελικά, όμως, το ιταλικό κράτος δεσμεύει σήμερα πάνω από 20 δισ. ευρώ σε τρεις τραπεζικές διασώσεις, προχωρώντας στη στήριξη τους χάριν του νομικού παραθυρίου της «προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης».

Οι υπουργοί Οικονομικών της Ε.Ε. συζήτησαν, επίσης, την αναγκαιότητα της ανάπτυξης των δευτερογενών αγορών για την πώληση χαρτοφυλακίων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια πωλούνται σε τιμή χαμηλότερη της ονομαστικής σε επενδυτές που αργότερα προσφέρουν περισσότερα περιουσιακά στοιχεία που συνδέονται με αυτά. Θεωρούν ότι η εξέλιξη της δευτερογενούς αγοράς θα αυξήσει τις τιμές των «κόκκινων» δανείων, τα οποία σήμερα πωλούνται σε αρκετά χαμηλότερα επίπεδα από την ονομαστική αξία τους. Συζητείται, μάλιστα, η θεομοθέτηση κοινών κριτηρίων για την ίδρυση «εταιρειών διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων».

Αυτό που επιδιώκει το Ecofin είναι να αποκτήσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μεγαλύτερη ισχύ για να αναγκάζει τις τράπεζες να συγκεντρώνουν περισσότερα κεφάλαια, προκειμένου να είναι πιο προστατευμένες έναντι των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Το Παρίσι διεκδικεί τράπεζες λόγω Brexit

Για μεταφορά περισσότερων θέσεων εργασίας από το Σίτι του Λονδίνου έκανε λόγο η JPMorgan, αν οι Βρυξέλλες απαιτήσουν την εκτέλεση περισσότερων δραστηριοτήτων εκτός Σίτι του Λονδίνου και εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης στη μετα-Brexit εποχή. Από το Παρίσι, ο πρωθυπουργός της Γαλλίας, Εντουάρ Φιλίπ, δήλωσε χθες ότι στα σχέδια της κυβέρνησης είναι να εξελιχθεί η πρωτεύουσα της χώρας σε νέο χρηματοοικονομικό κέντρο της Ευρώπης. «Το μήνυμά που θέλω να μεταφέρω είναι πολύ απλό: η γαλλική κυβέρνηση δεσμεύεται να εν-

ισχύσει με κάθε μέσο το οικονομικό προφίλ του Παρισιού».

Οι Βρυξέλλες προτίθενται να μεταφέρουν την εκκαθάριση συναλλαγών παραγώγων σε ευρώ από το Σίτι του Λονδίνου, ξεκαθαρίζοντας ότι δεν θα συμβιβαστούν σε αυτό το θέμα, ιδιαίτερα όταν το Λονδίνο δεν αλλάξει στάση στο μεταναστευτικό. Λόγω Brexit, οι τράπεζες στη Βρετανία δεν θα έχουν, επίσης, ελεύθερη πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίου της Ε.Ε.

Αν και δεν έχουν ακόμη συμφωνηθεί οι όροι του διαζυγίου της Ε.Ε. με τη Βρετανία, οι υπόλοιπες κυ-

βερνήσεις σπεύδουν να αποκτήσουν έστω και ένα μέρος από τις κερδοφόρες δραστηριότητες του Σίτι του Λονδίνου. Ο διευθύνων σύμβουλος της JPMorgan Τζέιμς Ντίμον δήλωσε ότι η Ε.Ε. έχει τη δυνατότητα να αναγκάσει τις εταιρείες στο Σίτι να μεταφέρουν ακόμη περισσότερες υπαλλήλους στο εξωτερικό, αν απαιτήσουν την πραγματοποίηση ακόμα περισσότερων δραστηριοτήτων στις αγορές των κρατών-μελών και όχι σε χώρα που θα είναι εκτός ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς.

BLOOMBERG, REUTERS

«Φρένο» από Βερολίνο στις εξαγωγές γερμανικών εταιρειών από Κινέζους

Υιοθετεί αυστηρότερες κανόνες στη διεξόδηση ομίλων από χώρες εκτός Ε.Ε.

Κανόνες που θα εμποδίζουν τις εξαγωγές εταιρειών με στρατηγικό ρόλο από ξένους επενδυτές υιοθετούν οι Γερμανοί, για να συγκρατήσουν τη διεξόδηση των Κινέζων σε κρίσιμους κλάδους της οικονομίας τους. Η Γερμανία είναι η πρώτη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ακολουθεί αυτήν την πολιτική, παρά την επιφυλακτική στάση που τηρούν επιχειρήσεις, τράπεζες και μέλη της κυβέρνησης. Το Βερολίνο, μάλιστα, προωθεί την άμεση εφαρμογή των νέων κανόνων, χωρίς, μάλιστα, να έχει λάβει κοινοβουλευτική έγκριση. Αφενός οι ευρωπαϊκές χώρες έχουν ασκήσει έντονη κριτική στις τάσεις προστατευτισμού που καλλιεργούνται στις μέρες μας. Αφετέρου υπάρχει απογοήτευση για τα εμπόδια που ορθώνει το Πεκίνο στις εξαγωγές κινεζικών εταιρειών από ξένους επενδυτές, και τονίζουν την ανάγκη να υπάρξει ισότιμη πρόσβαση σε όλες τις αγορές.

Αυτό που ανησυχεί τους Ευρωπαίους είναι ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι κινεζικές εταιρείες που αναζητούν επενδυτικές ευκαιρίες στην Ευρώπη είναι κρατικές. Χαρακτηριστική περίπτωση είναι η εξαγορά της Syngenta, της ελβετικής εταιρείας παραγωγής σπόρων και γεωργικών φαρμάκων, από την ChemChina, η οποία ελέγχεται από το κινεζικό κράτος, έναντι 43 δισ. δολαρίων. Η εξαγορά που προβλημάτισε το Βερολίνο ήταν η απόκτηση της εταιρείας ρομποτικής Kuka από τον κινεζικό όμιλο Midea. Οι άμεσες ξένες επενδύσεις από την Κίνα στην Ε.Ε. αυξήθηκαν κατά 77%, στα 35 δισ. ευρώ, πέρυσι.

Βάσει των νέων κανόνων που θα εφαρμοστούν στη Γερμανία, παρέχεται μεγαλύτερη προστασία

Η **εξαγορά** που προβλημάτισε το Βερολίνο ήταν η απόκτηση της εταιρείας ρομποτικής Kuka από τον κινεζικό όμιλο Midea. Οι άμεσες ξένες επενδύσεις από την Κίνα στην Ε.Ε. αυξήθηκαν κατά 77%, στα 35 δισ. ευρώ, πέρυσι.

Σε αρκετές περιπτώσεις, οι κινεζικές εταιρείες που αναζητούν επενδυτικές ευκαιρίες στην Ευρώπη είναι κρατικές.

στις εταιρείες υποδομών από ξένους επενδυτές, δηλαδή εκτός Ε.Ε. Θα απαιτείται, επίσης, το διπλάσιο χρονικό διάστημα, τέσσερις αντί για δύο μήνες, για να αξιολογούν οι γερμανικές αρχές. Οι κυβερνήσεις και άλλων ευρωπαϊκών κρατών, όπως η Βρετανία και η Ολ-

λανδία, σκοπεύουν να υιοθετήσουν ανάλογα μέτρα σε μια περίοδο που τίθενται θέματα εθνικής ασφάλειας. Στην πρώτη σύνοδο όπου συμμετείχε ο Γάλλος πρόεδρος Μανουέλ Μακρόν, τάχθηκε με την Ιταλία και τη Γερμανία, οι οποίες προωθούν τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού μηχανισμού που θα μπλοκάρει ανεπιθύμητες εξαγωγές από επιχειρηματικά συμφέροντα εκτός Ε.Ε. Για να υπάρξει μεγαλύτερος έλεγχος στη σύναψη τέτοιων συμφωνιών, οι ηγέτες των 28 κρατών-μελών της Ε.Ε. ζήτησαν από την Κομισιόν να εξετάσει με πολλά προσοχή τις εξαγωγές από ξένες εταιρείες στον ενεργειακό, τραπεζικό και τεχνολογικό κλάδο, όπου

η Κίνα επιδιώκει να αποκτήσει την τεχνολογία της Ευρώπης.

Η Ένωση Βιομηχανών Γερμανίας διαφώνησε με την πρωτοβουλία του Βερολίνου και ανακοίνωσε ότι «αντιδρούμε στην ύπαρξη εμποδίων που δυσχεραίνουν τη διεξαγωγή επενδύσεων». Ευρωπαίοι αξιωματούχοι, όμως, επισημαίνουν ότι η Κίνα δεν επιτρέπει την ελεύθερη πρόσβαση των ξένων επενδυτών στην εγχώρια οικονομία, εφαρμόζοντας αντιμονοπωλιακές πολιτικές και ένα εξαιρετικά περίπλοκο σύστημα όσον αφορά την παροχή ιδιοκτησιακού καθεστώτος σε ξένες εταιρείες που επενδύουν στα εδάφη της.

REUTERS

Πέρασαν από τη Γερουσία της Βραζιλίας οι αλλαγές στις εργασιακές σχέσεις

Η **Γερουσία** στη Βραζιλία υπερψήφισε αμφιλεγόμενο νομοσχέδιο για την αλλαγή της εργατικής νομοθεσίας. Πρόκειται για την πρώτη μεγάλη αναθεώρησή της τα τελευταία 70 χρόνια, όπως αναφέρει το BBC. Στόχος του νομοσχεδίου, που θα υπογραφεί από τον πρόεδρο της χώρας Μισέλ Τέμερ, είναι να μειωθεί δραστικά το εργατικό κόστος για τις επιχειρήσεις που προσλαμβάνουν υπαλλήλους, προσφέροντάς τους, παράλληλα, τη δυνατότητα να διαπραγματεύονται με τους τελευταίους ατομικές συμβάσεις.

Γι' αυτό και έχει προκαλέσει την έντονη δυσανεξία των συνδικαλιστικών ενώσεων, οι οποίες έσπευσαν να οργανώσουν δύο μεγάλες γενικές απεργίες ως ένδειξη διαμαρτυρίας. Το γεγονός ότι το επίμαχο νομοσχέδιο έλαβε το «πράσινο φως» από τη Γερουσία, προσφέρει στον πρόεδρο της Βραζιλίας Μισέλ Τέμερ πλεονέκτημα απέναντι στην Κάτω Βουλή. Αυτό το Σώμα θα αποφασίσει αν, τελικά, θα ανασταλεί η εκτέλεση των καθκόντων του προέδρου και θα παραπεμφθεί να δικαστεί από το Ανώτατο Δικαστήριο της Βραζιλίας ως ύποπτος για διαφθορά. Το «πράσινο φως» της Γερουσίας, σύμφωνα με πολιτικούς αναλυτές, αυξάνει τις πιθανότητες του κ. Τέμερ να παραμείνει ένα διάστημα στην προεδρία της χώρας.

Από τη στιγμή που ο κ. Τέμερ υπογράψει το νομοσχέδιο, αυτό γίνεται αμέσως νόμος του κράτους. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα, αποδυναμώνεται η διαδικασία των συλλογικών διαπραγματεύσεων και περιορίζονται τα περιθώρια για παραπομπή στη Δικαιοσύνη σε περιπτώσεις διενέξεων μεταξύ εργοδοσίας και

εργαζομένων, σύμφωνα με το BBC. Οι συνδρομές στα εργατικά συνδικάτα γίνονται εθελοντικές, ενώ με τα μέχρι σήμερα ισχύοντα θεωρούνταν υποχρεωτικές. Επιπλέον, με το νέο νομοσχέδιο διευκολύνονται η ημιαπασχόληση και οι συμβάσεις εργασίας εποχικού χαρακτήρα.

Όπως ήταν αναμενόμενο, οι βραζιλιάνικοι όμιλοι σχολίασαν θετικά τις εξελίξεις. Όπως εκτιμούν πολλοί διευθύνοντες σύμβουλοι, το νέο νομοθετικό πλαίσιο θα καταστήσει πολύ πιο ευέλικτη την αγορά εργασίας. Ο Βραζιλιάνος πρόεδρος θέλει να προωθήσει μια νομοθεσία ευνοϊκή προς το επι-

Μεταξύ άλλων, παρέχεται στις επιχειρήσεις η δυνατότητα υπογραφής ατομικών συμβάσεων με τους εργαζομένους.

χειρείν, όπως μεταξύ άλλων τη δημοπρασία των δικαιωμάτων άδειας εκμετάλλευσης πετρελαιοφόρων κοιτασμάτων. Το πιο ακανθώδες θέμα, μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου για τα εργασιακά, είναι η εκ βάθρων αναθεώρηση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Σύμφωνα με πολιτικούς αναλυτές, από τη στιγμή που ο Μισέλ Τέμερ εξασφάλισε τη συγκράτηση της Γερουσίας για τη μεταρρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, μπορεί να ισχυριστεί ότι κατάφερε σημαντική νίκη. Τον Ιούνιο είχε κατηγορηθεί για δωροδοκία, κάτι το οποίο επανελημμένως αναιρείνεται, διακηρύσσοντας την αθωότητά του.

Οι Βρετανοί αρχίζουν να εκνευρίζουν τις Βρυξέλλες

Προειδοποιητικές βολές δεύτερη φορά από τις αρχές Ιουλίου από τον επικεφαλής διαπραγματευτή της Ε.Ε. για το Brexit, Μισέλ Μπαρνιέ, κατά της Βρετανίας, ο οποίος ζητεί από τον πρωθυπουργό Τερέζα Μέι να καταστήσει σαφή τη θέση της σχετικά με την έξοδο της χώρας από την Ε.Ε. για τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων. Τρεις μήνες μετά την επίσημη έναρξη των διαπραγματεύσεων, η Ε.Ε. δεν έχει ακόμα καταλάβει ποια ακριβώς είναι τα σημεία σύγκλισης και ποιες είναι οι «κόκκινες γραμμές» που θέτει η βρετανική πλευρά. Μάλιστα, οι αμφιβολίες της Ε.Ε. εδράζονται σε δύο βασικά θέματα, στα οποία οι Ευρωπαίοι διαπραγματευτές θέλουν να δώσουν έμφαση. Πρόκειται για τις οικονομικές υποχρεώσεις της Βρετανίας προς την Ε.Ε. και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των Ευρωπαίων πολιτών με διαμονή στη Βρετανία μετά το Brexit. Επίσης, η διαμόρφωση της μελλοντικής σχέσης μεταξύ Ε.Ε. και Βρετανίας εξαρτάται

Ο **Μισέλ Μπαρνιέ** ζητεί από την πρωθυπουργό Τερέζα Μέι να αποσαφηνίσει τη θέση της σχετικά με την έξοδο της χώρας από την Ε.Ε.

και από το ζήτημα των συνόρων της Βόρειας Ιρλανδίας. Ο κ. Μπαρνιέ σε χθεσινή συνέντευξη Τύπου στις Βρυξέλλες επέκρινε τη στάση της

Βρετανίας, τονίζοντας ότι είναι αδιανόητο να ξεκινήσουν οι συζητήσεις όταν η Βρετανία δεν έχει ξεκαθαρίσει τις θέσεις της. Ο λεγόμενος «λογαριασμός» που θα προκύψει από το διαζύγιο αποτελεί μείζον θέμα διαφωνίας μεταξύ των δύο πλευρών. Η Ε.Ε. είχε κάνει λόγο για 100 δισ. ευρώ, τα οποία η Βρετανία καλείται να πληρώσει για να καλύψει τις υποχρεώσεις της στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό. Ο υπουργός Εξωτερικών της Βρετανίας Μπόρις Τζόνσον, με το χαρακτηριστικά ειρωνικό του ύφος, σε ομιλία του στη Βουλή των Κοινοτήτων, δήλωσε ότι τα ποσά που ζητεί η Ε.Ε. από τη Βρετανία είναι «εκβιαστικά». Ο κ. Μπαρνιέ, με τη σειρά του, έσπευσε να απαντήσει ότι το ρολόι του Brexit έχει αρχίσει να κτυπάει αντίστροφα.

Εν τω μεταξύ, ο οίκος Moody's τονίζει ότι είναι αβέβαιο αν η βρετανική κυβέρνηση θα είναι ικανή να καταλήξει σε μια καλή συμφωνία για τη χώρα κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για το Brexit. Ο οίκος

αξιολόγησε επισημαίνοντας ότι οι πιθανότητες να μην υπάρξει συμφωνία το 2019 έχουν αρχίσει να αυξάνονται τους τελευταίους δώδεκα μήνες. Υπενθυμίζεται ότι σε περίπτωση που δεν υπάρξει εμπορική συμφωνία με την Ε.Ε., η Βρετανία θα υποχρεωθεί να υιοθετήσει τους κανόνες του Π.Ο.Ε. Παρότι η ανεργία έχει κινήσει στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 42 χρόνων, η αγοραστική δύναμη των Βρετανών έχει αρχίσει να περιορίζεται, κυρίως λόγω του μειωμένου ρυθμού αύξησης των μισθών και της ανόδου του κόστους διαβίωσης.

Σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, η τιμή του πραγματικού μισθού (περιλαμβάμενη και η τιμή του πληθωρισμού) υποχώρησε κατά 0,5% το τελευταίο τρίμηνο. Αυτή η τιμή μπορεί να επηρεαστεί ακόμη περισσότερο, καθώς ο πληθωρισμός ανέρχεται στο 3% κυρίως λόγω της υποτίμησης της βρετανικής λίρας. Η ανεργία, ωστόσο, διαμορφώθηκε στο 4,5%.

5,5 δισ. δολ. θα κοστίσουν σε RBS τα τοξικά δάνεια

Πρόστιμο 5,5 δισ. δολ. επιβλήθηκε στην τράπεζα RBS από την αμερικανική ρυθμιστική αρχή (FHFA) λόγω πώλησης «τοξικών» τιτλοποιημένων στεγαστικών δανείων ύψους 32 δισ. δολ., συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στο ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008. Επίσης, δεύτερο πρόστιμο που ανέρχεται στο δυσθεώρητο ποσό των 9 δισ. δολ. αναμένεται να επιβληθεί στη RBS για την ίδια υπόθεση και από το υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ (DoJ), χωρίς, ωστόσο, να έχει επέλθει μέχρι στιγμής διακανονισμός μεταξύ των δύο πλευρών. Ο διακανονισμός με τις αμερικανικές αρχές έπρεπε απαραίτητα να ολοκληρωθεί, καθώς η κυβέρνηση της Βρετανίας σχεδιάζει την πώληση των μετοχών που διαθέτει στην τράπεζα. Η Ροζ Μακ Εγουέι, επικεφαλής της RBS, έχει προσπαθήσει να «καθαρίσει» τον ισολο-

γισμό της τράπεζας, με στόχο η κυβέρνηση να πουλήσει το μερίδιό της, που φθάνει το 72%. Επισημαίνεται ότι η βρετανική κυβέρνηση είχε διαθέσει στην RBS περίπου 46 δισ. στερλίνες για τη διάσωση της στη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Οι αναλυτές είχαν εκτιμήσει ότι η RBS θα πρέπει να πληρώσει από 3,5 δισ. έως 5 δισ. δολ. για να ολοκληρωθεί η διαδικασία διακανονισμού με τη FHFA. Σύμφωνα με την κ. Μακ Εγουέι, «η σημερινή ανακίνωση αποτελεί σημαντικό βήμα για την επίλυση ενός πολύ σημαντικού ζητήματος με νομικές προεκτάσεις». Το πρόστιμο θα καλυφθεί από τις προβλέψεις που έχει λάβει η τράπεζα, ωστόσο θα επηρεάσει τον ισολογισμό της, καθώς ανακίνωσε ότι θα σημειώσει ζημία 151 εκατ. στερλινών στα οικονομικά αποτελέσματα του επόμενου μήνα.

Κινεζικά κεφάλαια αναμένουν 15 πρώην κομμουνιστικές χώρες στην Ευρώπη

Με το βλέμμα στραμμένο στην Κίνα, οι πρώην κομμουνιστικές χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης αναζητούν εκεί νέες επενδύσεις για μεγάλα έργα ανάπτυξης και υποδομών, την ώρα που οι Ηνωμένες Πολιτείες αρχίζουν να περιορίζουν την έκθεσή τους στο πάλι ποτέ Σιδηρούν Παραπέτασμα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο 64χρονος Ιβάν Μρκιτς, πρώην υπουργός Εξωτερικών της Σερβίας, ο οποίος ευελπιστεί σε ροές εκατομμυρίων ευρώ από το Χονγκ Κονγκ και την Κίνα. Ο ίδιος προτοιμάζει έναν κόμβο επενδύσεων και εμπορίου μιας στάσης, μέσω του οποίου οι ενδιαφερόμενοι θα διατηρούν έναν ανοικτό διάυλο επικοινωνίας μεταξύ Σερβίας-Κίνας. Για πολλά χρόνια μετά τη διάλυση των καθεστώτων που υπαρκτού οσιαλισμού, η πηγή των επενδύσεων για τις αντίστοιχες χώρες ήταν οι ΗΠΑ. Αυτά τα κεφάλαια χρηματο-

Οι ΗΠΑ αρχίζουν να αποσύρονται από την περιοχή, ακολουθώντας την πολιτική του οικονομικού απομονωτισμού.

δότησαν την κατασκευή εργοστασίων σε διάφορους κλάδους, όπως οι χαλυβουργίες, τα χημικά και τα αυτοκίνητα. Στις μέρες μας, ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ επιλέγει την πολιτική του οικονομικού απομονωτισμού.

«Οι Κινέζοι χρειάζονται χρόνο, αλλά από τη στιγμή που λάβουν αποφάσεις, προχωρούν άμεσα στην υλοποίησή τους», επισημαίνει ο κ. Μρκιτς. Ο Σι Τζινπίνγκ, ο Κινέζος πρόεδρος, διακηρύττει πλέον προς

πάσα κατεύθυνση την πίστη του στην παγκοσμιοποίηση και στο ελεύθερο εμπόριο. Κατά την άποψή του, οι 15 χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, που διψούν για νέες επενδύσεις, αποτελούν τον προπομπό για την είσοδο των κινεζικών κεφαλαίων στην Ε.Ε. Πέρυσι τον Νοέμβριο, το Πεκίνο δεσμεύθηκε να διοχετεύσει 10 δισ. ευρώ σε αυτές τις χώρες, οι οποίες ανήκουν στις 60 από τις οποίες θα περάσει ο νέος Δρόμος του Μεταξιού. Φέτος, υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι από την Πολωνία, την Τσεχία, την Ουγγαρία και τη Σλοβακία επισκέφθηκαν το Πεκίνο για να ανταποδώσουν την περυσινή επίσκεψη του Σι Τζινπίνγκ. «Εύχομαι οι Κινέζοι να μας βοηθήσουν και να προσφέρουν δουλειά σε όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους», επισημαίνει ο Τζούλιους Μπελουσάκ, δήμαρχος του χωριού Βέλκα Ιντα στην ανατολική

Σλοβακία. Εκεί, οι Αμερικανοί της United States Steel Corp. διατηρούσαν μία χαλυβουργική μονάδα για 17 χρόνια και τώρα συζητούν για την πώλησή της στη Hesteel, που εδρεύει στο Χονγκ Κονγκ. Η Hesteel έχει ήδη αγοράσει σερβικό εργοστάσιο στην περιοχή Σμεντέρεβο, πληρώνοντας 46 εκατ. ευρώ. Ο συνεργασίας, πάντως, Ανατολικοευρωπαίων και Κινέζων δημιουργεί ερωτήματα στα Βρυξέλλες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ασκεί πιέσεις στον Κινέζο πρόεδρο να παρσώσει την ίδια ελεύθερη πρόσβαση που απολαμβάνουν οι κινεζικές εταιρείες στη Γηραιά Ήπειρο και στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις που θέλουν να δραστηριοποιηθούν στη χώρα του. Επιπλέον, αρκετοί σχολιαστές διαβλέπουν ότι το Πεκίνο θέλει να αποκτήσει ισχυρότερο πολιτικό ρόλο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

BLOOMBERG

Ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών επιμένει ότι θα μειωθούν οι φόροι

Θα ενισχυθεί το επιχειρείν και θα περικοπούν δαπάνες, ώστε να πέσει το έλλειμμα κάτω από το 3% του ΑΕΠ

Στη 180 μοιρών κάνει ο υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας Μπρινό Λε Μερ, ο οποίος επιμένει ότι θα προχωρήσουν οι φοροαλλαγές, ώστε να εκπληρωθούν οι προεκλογικές υποσχέσεις του Εμανουέλ Μακρόν. Επιπλέον εκτιμάται ότι θα βελτιωθεί το επιχειρηματικό κλίμα, παρότι δεν έχει οριστικοποιηθεί πότε ακριβώς θα εφαρμοστούν οι μειώσεις φόρων. Κι αυτό θα συμβεί ενώ παράλληλα θα λαμβάνονται μέτρα για την περικοπή των δαπανών και τον περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος στο 3% του ΑΕΠ.

Εν τω μεταξύ, την προηγούμενη εβδομάδα ο πρωθυπουργός της Γαλλίας Εντουάρ Φιλίπ είχε ανακοινώσει ότι θα καθυστερήσει ένα ή περισσότερα χρόνια η μείωση της φορολογίας επενδύσεων, η μεταρρύθμιση στη φορολογία του πλούτου και η κατάργηση του φόρου ακίνητης περιουσίας για τα περισσότερα νοικοκυριά.

Αυτές οι αλλαγές μετατίθενται για το 2019 ή και για αργότερα, για να αντισταθμιστεί η απροσδόκητη αύξηση κατά 5 δισ. ευρώ του δημοσιονομικού ελλείμματος. Οι δηλώσεις Φιλίπ προξένησαν έντονη δυσάρεσκεια μεταξύ επιχειρηματικών και επενδυτικών κύκλων. Σε συνδυασμό με τις σχεδιαζόμενες αυξήσεις στους φόρους στα τσιγάρα και το πετρέλαιο, δόθηκε η εντύπωση ότι τίποτα δεν

άλλαξε και ότι η Γαλλία πάντα θα στηρίζεται στην επιβολή υψηλότερων φόρων.

Σύμφωνα με το Reuters, η κυβέρνηση Φρανσουά Ολάντ «κληροδότησε» στη Γαλλία έλλειμμα 3,2% του ΑΕΠ για το 2016. Η αρχική πρόβλεψη ήταν για έλλειμμα 2,8% του ΑΕΠ. Ο νέος Γάλλος πρόεδρος, πάντως, υποσχέθηκε ότι ο στόχος του 3% αυτή τη χρονιά θα επιτευχθεί. Ωστόσο, η πρόωψη των φορολογικών περικοπών θα

Η κυβέρνηση Ολάντ «κληροδότησε» στην κυβέρνηση Μακρόν έλλειμμα 3,2% του ΑΕΠ για το 2016.

οδηγήσει σε μείωση των δημοσίων εσόδων και θα κάνει πιο δύσκολη την προσπάθεια ελέγχου του ελλείμματος.

Σύμφωνα με τον υπουργό Οικονομικών Μπρινό Λε Μερ, «μπορούμε να μειώσουμε δραστικά τις δαπάνες για να εκπληρώσουμε τις δεσμεύσεις μας απέναντι στην Ε.Ε., αλλά και να περιστείλουμε τους φόρους στα νοικοκυριά και

στις επιχειρήσεις». Βέβαια, αυτό έρχεται σε αντίθεση με τις δηλώσεις του Γάλλου πρωθυπουργού Εντουάρ Φιλίπ, ο οποίος μίλησε για αναβολή μεταρρυθμίσεων. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγεται ο ενιαίος συντελεστής επενδυτικών εσόδων στο 30%, η μεταρρύθμιση της φορολογίας του πλούτου και η μείωση του φόρου ακινήτων για το 80% όσων είναι συνεπείς και τον πληρώνουν. Επιπλέον, προανήγγειλε αύξηση φορολογίας στον καπνό, η οποία θα οδηγήσει σε αύξηση της τιμής των τσιγάρων κατά 43%. Ο υπουργός Περιβάλλοντος Νικολά Ιλό δεσμεύθηκε για αύξηση φορολογίας στο πετρέλαιο, όπως αναφέρουν οι Financial Times. «Δεν πρέπει να καθυστερήσει η φορολογική μεταρρύθμιση. Οι Γάλλοι επιχειρηματίες είχαν τις ελπίδες τους στον κ. Μακρόν», επισημαίνει ο Φρανσουά Λομπάρ, πρόεδρος των ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων Turenne Capital. Υπενθυμίζεται ότι ο Εμανουέλ Μακρόν κέρδισε τις εκλογές υποσχόμενος την υλοποίηση φιλικών προς το επιχειρείν πολιτικών, καθώς και την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων όσον αφορά την εργατική νομοθεσία. Μεταξύ άλλων είχε κάνει λόγο για ανώτατο όριο φορολογίας στο 30% για μερίσματα, από το 50% σήμερα, και για μείωση της φορολογίας των εταιρικών κερδών από το 33% στο 25%.

Ο Γάλλος υπουργός Οικονομικών Μπρινό Λε Μερ επισήμανε ότι «μπορούμε να μειώσουμε δραστικά τις δαπάνες για να εκπληρώσουμε τις δεσμεύσεις μας απέναντι στην Ε.Ε., αλλά και για να περιστείλουμε τους φόρους στα νοικοκυριά και στις επιχειρήσεις».

Γαλλογερμανική συνεργασία

Στη δημιουργία γαλλογερμανικού άξονα για τη στήριξη της οικονομίας της Ευρωζώνης αναφέρθηκε και στον ρόλο της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ για την αναθέρμανση της ανάπτυξης στην Ευρωζώνη. «Ολοι νομίζω ότι συμφωνούμε πως η νομισματική πολιτική δεν είναι το μοναδικό εργαλείο ανάπτυξης», προσέθεσε. «Η απόφασή μας στη συνεδρίαση της ΕΚΤ μετά τις θερινές διακοπές θα αφορά τα επόμενα βήματα. Θεωρώ ότι μέχρι τώρα έχουμε ορθώς περιορίσει τις αγορές τίτλων. Ανήκω στους πραγματιστές της ΕΚΤ και πιστεύω ότι εκείνοι θα δώσουν και τον

κόπο στη μελλοντική πολιτική της». Οι επιστημονικοί, σε συνδυασμό και με άλλες ενδείξεις, υποδηλώνουν ότι η ΕΚΤ στοχεύει να αναδιπλωθεί ως προς το πρόγραμμα αγοράς τίτλων, αλλά με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην περιοριστεί η ρευστότητα στην αγορά. Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και ο Μπενουά Κερέ, επίσης μέλος του Δ.Σ. της ΕΚΤ, όπως και ο κ. Ντε Γκαλό. «Μειώσαμε τις αγορές τίτλων, χωρίς να κλονιστεί η στήριξη προς την οικονομία», υπογράμμισε. Από τον Απρίλιο, οι μηνιαίες αγορές από τα 80 δισ. ευρώ μειώθηκαν στα 60 δισ. ευρώ.

κάνει λόγο για συμφωνία Γαλλίας - Γερμανίας. Παράλληλα, ο κ. Ντε Γκαλό αναφέρθηκε και στον ρόλο της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ για την αναθέρμανση της ανάπτυξης στην Ευρωζώνη. «Ολοι νομίζω ότι συμφωνούμε πως η νομισματική πολιτική δεν είναι το μοναδικό εργαλείο ανάπτυξης», προσέθεσε. «Η απόφασή μας στη συνεδρίαση της ΕΚΤ μετά τις θερινές διακοπές θα αφορά τα επόμενα βήματα. Θεωρώ ότι μέχρι τώρα έχουμε ορθώς περιορίσει τις αγορές τίτλων. Ανήκω στους πραγματιστές της ΕΚΤ και πιστεύω ότι εκείνοι θα δώσουν και τον

Χαμηλότερο δημοσιονομικό έλλειμμα ζητεί ο Ρέντσι

Να χαμηλώσουν τον πάχυν όσον αφορά το ύψος του δημοσιονομικού ελλείμματος, με αντάλλαγμα τη μείωση του χρέους ως προς το ΑΕΠ, θα ζητήσει ο Ματέο Ρέντσι από τις Βρυξέλλες, αν αναλάβει ξανά τα νήια της Ιταλίας. Επισήμως, η κυβέρνηση Τζεντιλόνι έχει υποσχεθεί μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος στο 2,1% ως προς το ΑΕΠ έως τα τέλη του 2017 από το 2,4% το 2016. Ο κ. Ρέντσι αναφέρει ότι θα διαπραγματευθεί δημοσιονομικό έλλειμμα 2,9%, δηλαδή λίγο χαμηλότερα από το πλαφόν του 3% που ισχύει για τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης, σε αποσπάσματα του νέου βιβλίου του που δημοσιεύτηκε στην κυριακάτικη έκδοση της εφημερίδας Il Sole 24. Έτσι, θα αποκτήσει το δημοσιονομικό περιθώριο 30 δισ. ευρώ για τη μείωση των φόρων και την ενίσχυση της ανάπτυξης.

Όπως επισημαίνει ο κ. Ρέντσι, η Ιταλία θα καταφέρει να «δαμώσει» το υψηλό χρέος της ως ποσοστό του ΑΕΠ μέσω της ενίσχυσης της οικονομικής δραστηριότητας που θα επιτευχθεί με τα προαναφερό-

Ο πρώην Ιταλός πρωθυπουργός στο τελευταίο βιβλίο του παρουσιάζει στοιχεία της οικονομικής του ατζέντας.

μενα δημοσιονομικά μέτρα των 30 δισ. ευρώ σε ορίζοντα πενταετίας. Χρειάζεται, όπως αναφέρεται στα προαναφερόμενα αποσπάσματα, «ισχυρή δέσμευση, σύμφωνα με

την οποία η Ιταλία θα στοχεύσει στη μείωση του χρέους ως προς το ΑΕΠ, μέσω ενίσχυσης της ανάπτυξης», με αντάλλαγμα την αποδοχή των Βρυξελλών για δημοσιονομικό έλλειμμα 2,9%, τουλάχιστον, την επόμενη πενταετία. Η Κομισιόν ασκεί πιέσεις για ακόμη πιο αυστηρούς στόχους σε ό,τι αφορά τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, διότι, όπως τονίζουν οι αξιωματούχοι στην Ε.Ε., μόνον με το «μάζεμα» των δαπανών του κράτους θα αρχίσει να μειώνεται το υπέρρογο χρέος της χώρας. Το δημόσιο χρέος της Ιταλίας βρίσκεται στο 133% του ΑΕΠ και είναι το δεύτερο υψηλότερο στην Ευρωζώνη μετά την Ελλάδα.

Ο κ. Ρέντσι παρατήρησε τον περασμένο Δεκέμβριο από την πρωθυπουργία της Ιταλίας, μετά το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος για τη συνταγματική αναθεώρηση της χώρας. Το 60% των Ιταλών τάχθηκε κατά της συνταγματικής αναθεώρησης. Εν συνέχεια ο κ. Ρέντσι απομακρύνθηκε από την πρωθυπουργία και τη διακυβέρνηση της

χώρας ανέλαβε υπηρεσιακή κυβέρνηση με επικεφαλής τον Πάολο Τζεντιλόνι. Εκτοτε, ο κ. Ρέντσι παρέμεινε επικεφαλής του Δημοκρατικού Κόμματος και πριν από έναν μήνα πρότεινε οι εκλογές στην Ιταλία να διεξαχθούν παράλληλα με τις γερμανικές εκλογές, οι οποίες πρόκειται να διεξαχθούν τον Σεπτέμβριο.

«Δεν δέχομαι να μεταχειρίζονται την Ιταλία σαν μαθητή και κάθε να του λένε πώς ακριβώς να συμπεριφέρεται. Αυτή η στάση δημιουργεί μια αρνητική εικόνα για τον ρόλο της Ε.Ε.»

Η Ιταλία, πάντως, παρουσιάζει τους πλέον υποτονικούς ρυθμούς ανάπτυξης σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρωζώνη εδώ και μία δεκαετία. Οι προβλέψεις της κυβέρνησης για αύξηση κατά 1,1% το 2017 κυμαίνονται στο ήμισυ του μέσου όρου που αναμένεται για την Ευρωζώνη. Τέλος, η ανεργία έφθασε στο 11,3% τον Μάιο του 2017, εν σχέσει με το 11,1% που αναμενόταν.

REUTERS

Αυξήθηκε το εμπορικό πλεόνασμα της Γερμανίας

Μεγαλύτερη του αναμενομένου ήταν η αύξηση των εξαγωγών στη Γερμανία, δημιουργώντας πρόσθετο έδαφος για άσκηση νέων εξωτερικών πείσεων στο Βερολίνο για αλλαγή του προσανατολισμού της οικονομίας της. Το εμπορικό πλεόνασμα στη Γερμανία διαμορφώθηκε στα 20,3 δισ. ευρώ τον Μάιο από τα 19,7 δισ. ευρώ τον Απρίλιο. Οι εξαγωγές ενισχύθηκαν κατά 1,4% προ διμήνου και όχι κατά 0,3% που είχε προβλεφθεί από αναλυτές της αγοράς, αντανακλώντας άνοδο για πέμπτο συνεχή μήνα. Παράλληλα, οι εισαγωγές αυξήθηκαν 1,2% αντί 0,5% που αναμενόταν από αναλυτές της αγοράς, δηλαδή κινήθηκαν χαμηλότερα από τις εξαγωγές. Μεγαλύτερη ζήτηση για γερμανικά προϊόντα καταγράφηκε σε χώρες εκτός Ε.Ε., όπως η Κίνα, η Ιαπωνία και οι ΗΠΑ. Καταγράφηκε, ειδικότερα, άνοδος 17,3%, με βάση τα εποχιακά προσαρμοσμένα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας της χώρας. «Βελτιώνονται οι συνθήκες στην παγκόσμια οικονομία, γεγονός που έχει θετική επίδραση στη Γερμανία», δήλωσε ο Τόμας Γκίζελ, οικονομολόγος της VT Bank. «Ενώ αυξάνεται η ιδιωτική κατανάλωση, οι καθαρές εξαγωγές προσδίδουν πρόσθετη σταθερότητα στην οικονομία», προσθέτει ο ίδιος. Η Γερμανία έχει δεχθεί αυστηρή κριτική από διεθνείς οργανισμούς και τους εταίρους της στην Ε.Ε. ότι η οικονομία της, η ισχυρότερη στην Ευρωζώνη, στηρίζεται ως επί το πλείστον στις εξαγωγές, χωρίς να υιοθετηθεί μέτρα για την ενθάρρυνση της κατανάλωσης και των επενδύσεων στο εσωτερικό της χώρας. Ανάμεσα σε αυτούς που παροτρύνουν τη Γερμανία να αυξήσει τις κρατικές και τις ιδιωτικές δαπάνες στην εγχώρια οικονομία για να μειώσει την «ανισορροπία» είναι και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

REUTERS

Η προοπτική του Brexit καταρρακώνει την εμπιστοσύνη των Βρετανών επιχειρηματιών

Οι ελπίδες ότι η βρετανική οικονομία θα ανακάμψει από τα άσχημα δύο πρώτα τρίμηνα του 2017 διαψεύστηκαν, με τη δημοσίευση δύο εκθέσεων που δείχνουν ότι οι μεγάλες βρετανικές επιχειρήσεις έχουν περικόψει τα επενδυτικά τους σχέδια και οι καταναλωτές ξοδεύουν λιγότερα χρήματα με τη χρήση πιστωτικών καρτών.

Την Παρασκευή ανακοινώθηκε ότι η μεταποίηση είχε συρρικνωθεί τον Μάιο κατά 0,2%, οι κατασκευές κατά 1,2%, ενώ το think tank NIESR είχε προβλέψει ότι η οικονομία θα επεκταθεί μόλις κατά 0,3% το δεύτερο τρίμηνο, από 0,2% το πρώτο τρίμηνο και από 0,6% το τέταρτο τρίμηνο του 2016. Ωστόσο, χθες η Deloitte ανακοίνωσε ότι το επιχειρηματικό κλίμα έχει επιδεινωθεί πολύ το δεύτερο τρίμηνο, ιδίως μετά τις εκλογές του Μαΐου. Σύμφωνα με την έρευνα, το 72% των οικονομικών διευθυντών που πι-

Η κατανάλωση έχει υποχωρήσει σε χαμηλό τετραετίας, σύμφωνα με στοιχεία της Visa.

ραν μέρος σε αυτήν θεωρεί ότι το γενικότερο επιχειρηματικό περιβάλλον θα είναι δυσμενέστερο όταν εγκαταλείψει η Βρετανία την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πρόκειται για το υψηλότερο ποσοστό που έχει καταγραφεί από πέρυσι, οπότε και η Deloitte άρχισε να κάνει τη σχετική ερώτηση. Μόλις το 8% των ερωτηθέντων είπε ότι το κλίμα θα βελτιωθεί μετά το Brexit.

Ακόμη χειρότερο είναι το γεγονός ότι οι οικονομικοί διευθυντές προβλέπουν πως η εταιρεία για την οποία εργάζονται θα μειώσει τις επενδύσεις μέχρι να αποσαφ-

Η προειδοποίηση ότι οι βρετανικές επιχειρήσεις περιορίζουν ή ακυρώνουν τα επενδυτικά τους σχέδια ίσως θορυβήσει την Τράπεζα της Αγγλίας, η οποία φαίνεται ότι κινείται προς αύξηση των επιτοκίων δανεισμού μέχρι τα τέλη του έτους,

νιστεί το καθεστώς των εμπορικών σχέσεων Βρετανίας - Ε.Ε. μετά το Brexit. «Αυτό δείχνει πόσο σημαντικό είναι οι διαπραγματεύσεις για το Brexit να έχουν ως αποτέλεσμα ένα θετικό περιβάλλον για τις βρετανικές επιχειρήσεις, με πρόσβαση στους εργαζομένους και στις αγορές που έχουν ανάγκη για τη μελλοντική τους επιτυχία», λέει ο Ντέιβιντ Σπράουλ, διευθύνων σύμβουλος της Deloitte North West Europe.

Ο επιχειρηματικός κόσμος της Βρετανίας έχει αρχίσει να πιέζει την πρωθυπουργό Τερέζα Μέι να επιδιώξει την επίτευξη ενός μεταβατικού οικονομικού καθεστώτος για την περίοδο μετά τον Μάρτιο του 2019, ώστε να έχουν οι βρετανικές επιχειρήσεις τον χρόνο να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα. Παράλληλα, η προειδοποίηση ότι οι βρετανικές επιχειρήσεις περιο-

τους σχέδια ίσως θορυβήσει την Τράπεζα της Αγγλίας, η οποία φαίνεται ότι κινείται προς αύξηση των επιτοκίων δανεισμού μέχρι τα τέλη του έτους, σύμφωνα με σχόλια του διοικητή της Μαρκ Κάρνεϊ, πριν από δέκα μέρες.

Οι Βρετανοί κεντρικοί τραπεζίτες ανησυχούν για την άνοδο του πληθωρισμού και γι' αυτό ήλπιζαν ότι οι επενδύσεις των επιχειρήσεων θα έδιναν ώθηση στην οικονομία και θα αντιστάθμιζαν την άνοδο των επιτοκίων δανεισμού, ωστόσο αυτό το σενάριο διαψεύδεται.

Ακόμη χειρότερα είναι τα νέα από το μέτωπο της κατανάλωσης, με την εταιρεία έκδοσης πιστωτικών καρτών Visa να ανακοινώνει ότι η κατανάλωση μειώθηκε το δεύτερο τρίμηνο του 2017 κατά 0,3% σε ετήσια βάση και ήταν η χαμηλότερη των τελευταίων τεσσάρων ετών.

REUTERS

Σε άνοδο οι τιμές ενοικίασης γραφείων στα βόρεια προάστια

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Επιβεβαιώνονται οι ανοδικές τάσεις σε ό,τι αφορά τις τιμές ενοικίασης γραφειακών χώρων, εξέλιξη που έκανε την εμφάνισή της προς το δεύτερο μισό του 2016. Σύμφωνα με πρόσφατη ανάλυση της εταιρείας παροχής υπηρεσιών ακινήτων Savills για την ευρωπαϊκή αγορά γραφείων, η εικόνα της αγοράς γραφείων της Αθήνας συνεχίζει τη θετική αυτή πορεία και κατά τη διάρκεια του 2017.

Ειδικότερα, όπως τονίζουν οι αναλυτές, τα ενοίκια κυμαίνονται μεταξύ 10 ευρώ/τ.μ. και 14

τηγορίας (Β') εμφανίζουν διαθεσιμότητα της τάξεως του 12%-14%. Αν μάλιστα προστεθούν και οι οριζόντιες ιδιοκτησίες που βρίσκονται σε πολλά κτίρια του κέντρου ή ακίνητα μεγάλης ηλικίας, τότε το ποσοστό διαθεσιμότητας εκτινάσσεται σε περίπου 20%. Πρόκειται για επιβεβαίωση όσων ισχυρίζονται ότι πλέον η αγορά γραφείων είναι πολλών ταχυτήτων, με τα ποιοτικότερα ακίνητα να ξεχωρίζουν αισθητά.

Η μεγαλύτερη ζήτηση παρατηρείται σήμερα στα βόρεια της Αττικής και δη στον άξονα της λεωφόρου Κηφισίας. Οι περισσότερες επενδύσεις στρέφονται στην ενοικίαση ποιοτικών γραφείων, καθώς κρίνουν ότι οι τιμές ενοικίασης βρίσκονται πλέον σε ελκυστικό επίπεδο. Επίσης, όπως τονίζει η ανάλυση της Savills, η ζήτηση τροφοδοτείται και από την επιθυμία των επιχειρήσεων να περιορίσουν το κόστος στέγασής τους, μέσω της συγκέντρωσης των δραστηριοτήτων που μέχρι πρότινος ήταν διασπαρτες σε πολλά σημεία σε ένα ακίνητο.

Η βελτίωση αυτή των συνθηκών στην αγορά γραφείων έχει αναζωπυρώσει και το επενδυτικό ενδιαφέρον τόσο για νέες αναπτυξίες όσο και για την απόκτηση ακινήτων εισοδήματος από την πλευρά των θεσμικών επενδυτών, όπως π.χ. οι ΑΕΕΑΠ (Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία). Όπως ανέφερε πρόσφατα η γενική διευθύντρια οικονομικών και εργασιών της Εθνικής Πανγαίας ΑΕΕΑΠ, «η παρούσα συγκυρία είναι ιδιαίτερα ευνοϊκή, καθώς βρισκόμαστε στο κάτω μέρος του κύκλου και οι επενδυτές προεξοφλούν ότι η αγορά θα γυρίσει».

Χάθηκαν 2 τρισ. από την ελληνική κτηματαγορά μεταξύ 2009-2017

Χαμηλή ποιότητα ακινήτων και υψηλοί φόροι ενέτειναν τις πιέσεις στις αξίες

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Σε δύο τρισ. ευρώ υπολογίζεται το οικονομικό κόστος της κρίσης στην αγορά ακινήτων της χώρας (2009-2017), καθώς, σύμφωνα με υπολογισμούς της εταιρείας παροχής συμβουλών στην αγορά ακινήτων CBRE - Atria, η αξία της κτηματαγοράς έχει υποχωρήσει κατά 65% μέχρι σήμερα, από περίπου 3 τρισ. ευρώ που υπολογιζόταν η αξία των ακινήτων πριν από την κρίση σε περίπου 1 τρισ. ευρώ σήμερα. Όπως αναφέρει ο επικεφαλής της CBRE Atria, Γιάννης Περρωτής, το πρόβλημα είναι ότι η πλειονότητα των ακινήτων της χώρας είναι μη ποιοτικά, με αποτέλεσμα να επηρεάζονται ακόμα περισσότερο λόγω της οικονομικής κρίσης, μεγεθύνοντας τις απώλειες.

«Το ζήτημα είναι ότι η πλειονότητα των ακινήτων της χώρας είναι μη ποιοτικά, είτε πρόκειται για παλιά διαμερίσματα σε δευτερεύουσες

Η αξία της κτηματαγοράς έχει υποχωρήσει κατά 65% τα τελευταία οκτώ χρόνια.

περιοχές, είτε για χωράφια σε μη τουριστικά σημεία, είτε για καταστήματα ή γραφεία χαμηλών προδιαγραφών σε μη επινοητικά σημεία», τονίζει ο κ. Περρωτής. Αυτά είναι και τα ακίνητα που έχουν υποστεί τις μεγαλύτερες απώλειες, με την υψηλή φορολογία που έχει επιβληθεί στο μεσοδιάστημα να προκαλεί περαιτέρω υποβάθμιση της αξίας των εν λόγω περιουσιών.

Το βέβαιο είναι ότι παραδείγματα

Νεόδημο διαμέρισμα στους Αμπελοκλήπους που πωλήθηκε 270.000 ευρώ πριν από την οικονομική κρίση, σήμερα πωλείται αντί μόλις 120.000 ευρώ, με την υποχώρηση της αξίας να αγγίζει το 125%. Αντίστοιχα, τρεις φορές χαμηλότερα πωλείται σήμερα κτίριο γραφείων στην πλ. Βάθης, από 600.000 ευρώ το 2009 σε 200.000 ευρώ.

απώλειες αξίας της τάξεως του 60-65%, ή και ακόμα περισσότερο, είναι εύκολο να βρεθούν στην αγορά ακινήτων. Σύμφωνα με στοιχεία μεσοτικών γραφείων επί πραγματικών συναλλαγών στην αγορά ακινήτων, ένα νεόδημο διαμέρισμα πέμπτου ορόφου και επιφανείας 60 τ.μ. στην Ανω Κυψέλη που πωλήθηκε 150.000 ευρώ το 2008, στο τέλος του 2016 πωλήθηκε εκ νέου αντί μόλις 60.000 ευρώ, πτώση της

τάξεως του 60%. Αντίστοιχα, ένα νεόδημο διαμέρισμα στους Αμπελοκλήπους που πωλήθηκε 270.000 ευρώ πριν από την οικονομική κρίση, σήμερα πωλείται αντί μόλις 120.000 ευρώ, με την υποχώρηση της αξίας να αγγίζει το 125%. Αντίστοιχα, τρεις φορές χαμηλότερα πωλείται σήμερα κτίριο γραφείων στην πλ. Βάθης, από 600.000 ευρώ το 2009 σε 200.000 ευρώ.

Ασφαλώς δεν λείπουν και οι

«ακραίες» περιπτώσεις, δηλαδή ακίνητα που να πωλούνται σε σχεδόν «συμβολικές» τιμές της τάξεως των 3.000 - 4.000 ευρώ. Πρόκειται κυρίως για παλιές κατασκευές σε υποβαθμισμένα σημεία του κέντρου, τα οποία οι ιδιοκτήτες τους προσπαθούν να ξεφορτωθούν «όσο όσο», προκειμένου να εξυπηρετήσουν άλλες ληξιπρόθεσμες οφειλές τους. Ωστόσο, σύμφωνα με φορείς της αγοράς ακινήτων, τέτοιου είδους πωλήσεις είναι λιγοστές και αφορούν ακίνητα που ακόμη και αν η αγορά λειτουργούσε φυσιολογικά, δύσκολα θα έβρισκαν αγοραστάτες.

Υπενθυμίζεται πως με βάση τα στοιχεία της ΤτΕ, η πτώση τιμών στην αγορά κατοικίας πανελλαδικά από τις αρχές της κρίσης έως σήμερα αγγίζει το 42% (44% στην Αθήνα και 46% στη Θεσσαλονίκη), ενώ το φετινό πρώτο τρίμηνο υποχώρησαν κατά 1,7% σε ετήσια βάση. Για το σύνολο του 2016, με βάση τα αναθεωρημένα στοιχεία, οι τιμές των διαμερισμάτων μειώθηκαν με ετήσιο ρυθμό 2,4%. Πάντως, σύμφωνα με τον υποδιοικητή της ΤτΕ, Θεόδωρο Μπράκο, ο κύκλος της αποκλιμάκωσης των αξιών στην αγορά κατοικίας φαίνεται πως οδηγεί προς την ολοκλήρωσή του.

Αξίζει βέβαια να σημειωθεί ότι εκτός από την πτώση της αξίας των ακινήτων, ο κλάδος έχει καταγράψει και άλλες απώλειες. Για παράδειγμα, έχουν καταρρεύσει οι επενδύσεις σε κατοικίες, με τις σωρευτικές απώλειες της περιόδου 2008-2016 να αγγίζουν τα 23,6 δισ. ευρώ. Είναι χαρακτηριστικό ότι στο τέλος του προηγούμενου έτους, οι επενδύσεις σε κατοικίες δεν ξεπέρασαν το 0,7% του ΑΕΠ (περίπου 1,3 δισ. ευρώ), έναντι 9,9% του ΑΕΠ το 2007 (25 δισ. ευρώ).

Σε ποιοτικά ακίνητα το ενδιαφέρον των επενδυτών

Σε κινήσεις αναβάθμισης του υφιστάμενου αποθέματος κτιρίων γραφείων προσανατολίζονται όλο και περισσότεροι θεσμικοί επενδυτές, προκειμένου να καλύψουν την αυξημένη ζήτηση για ακίνητα υψηλών προδιαγραφών.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα, η Grivalia Properties ΑΕΕΑΠ, η οποία εκπόνησε και εφαρμόζει ένα εκτεταμένο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης ενός σημαντικού μέρους του υφιστάμενου χαρτοφυλακίου κτιρίων γραφείων της. Η

πιο πρόσφατη κίνηση αφορά την αναβάθμιση του ακινήτου στη Λ. Βασ. Σοφίας 68, το οποίο έλαβε πριν από λίγες ημέρες και πιστοποίηση BREEAM, με επίδοση Excellent, όντας το πρώτο κτίριο στην Ελλάδα, που επιτυγχάνει κάτι τέτοιο.

Μεταξύ των παρεμβάσεων που πραγματοποιήθηκαν στο ακίνητο περιλαμβάνονται η κατασκευή πράσινου δώματος, η τοποθέτηση εσωτερικών οκιάστρων, η έκδοση πιστοποιητικών ενεργειακής από-

δοσης και η συλλογή των ομβρίων υδάτων και χρησιμοποιησιμότητά τους για την άρδευση του πράσινου δώματος. Ανάλογες κινήσεις έχουν γίνει και με άλλα ακίνητα της εταιρείας.

Πλέον, όμως, όπως ανέφερε πρόσφατα η κ. Ναταλία Στράφτη, γενική διευθύντρια εργασιών της εταιρείας, η Grivalia θα στοχεύσει και στην απόκτηση κτιρίων που κατασκευάστηκαν τα προηγούμενα χρόνια χωρίς ιδιαίτερη μέριμνα για το οικολογικό τους αποτύπωμα, με

Οι εταιρείες τα αναβαθμίζουν προκειμένου να καλύψουν την αυξημένη ζήτηση.

στόχο την ενεργειακή αναβάθμισή τους και την προώθησή τους στην αγορά ως ποιοτικά κτίρια γραφείων. Η απουσία νέων κτιρίων γραφείων από την αγορά, λόγω της κρίσης

που κυριάρχησε τα τελευταία χρόνια, αλλά και η απουσία καλής συντήρησης του υφιστάμενου αποθέματος κτιρίων γραφείων έχουν δημιουργήσει μια καλή επενδυτική ευκαιρία στην αγορά.

Σημειωτέον ότι στις αρχές του έτους, η Grivalia εξασφάλισε πρόσθετη ρευστότητα ύψους 50 εκατ. ευρώ μέσω σύναψης μακροπρόθεσμου δανείου με το IFC, μέλος του ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας. Σύμφωνα με τον κ. Γιώργο Χρυσικό, διευθύνοντα σύμβουλο

της εταιρείας, η συγκεκριμένη συμφωνία χρηματοδότησης θα επιτρέψει την απόκτηση κι άλλων ακινήτων εντός Ελλάδας, ακόμα και χαμηλότερων ποιοτικών προδιαγραφών (τα οποία αποτελούν τη συντριπτική πλειονότητα όσων βρίσκονται στους ισολογισμούς των τραπεζών), τα οποία εν συνεχεία θα μπορέσουν να αναβαθμιστούν ενεργειακά και να καταστούν έτσι ελκυστικότερα για τις επιχειρήσεις-χρήστες τους.

N.X.P.

ΑΝΑΛΥΣΗ Του **ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ**

Γκλαμουράτο κάμπινγκ

Καλά δεν έχετε ακούσει για το... Glamping Experience; Όχι ε; Ούτε κι εγώ μέχρι πρόσφατα. Όχι κι άσχημα αν αναλογιστεί κανείς πως η λέξη δεν υπήρχε καν μέχρι πριν από καμιά δεκαριά χρόνια. Συνθετή λεξούλα που προκύπτει από το «Glamorous» και το «Camping». Το κάμπινγκ στην Κύπρο είναι κατά κύριο λόγο συνυφασμένο με το «κουλουφικιόν» (γυφταριό για τους εξ Ελλάδος φιλτατους αναγνώστες). Και όχι εντελώς αδικώς αφού μπορεί να σας αναφέρω δεκάδες παραδείγματα ατόμων που με το «έτσι θέλω» στήνουν το τσαντίρι ή το τροχόσπιτό τους πάνω στη γη άλλου, για να παραθερίσουν δωρεάν. Αυτοί οι «μουκτιτζίδες» είναι και οι «κουλλουφικοί» επειδή αφενός τουαλέτα τους είναι η θάλασσα ή ο φράκτος του γείτονα και αφετέρου δεν έχουν την ελάχιστη συνειδηση όταν ρυπαίνουν με σκουπίδια και άλλως πως τον περιβάλλοντα χώρο.

Αυτή η κατηγορία τυπικών ανθεί στην περιοχή των Πετρωτών στη Λάρνακα, χωρίς να σημαίνει ότι δεν ευδοκίμει και αλλού (για όνομα του Θεού).

Οι οργανωμένοι κατασκηνωτικοί χώροι στο νησί θεωρητικά είναι ελεγχόμενοι. Πρακτικά, εκφράζω δημόσια την αμφιβολία αν έστω κι ένας είναι αδειοδοτημένος. Εγώ δεν μπορώ να σας περιγράψω πώς είναι μια τέτοια εμπειρία σε κυπριακό κατασκηνωτικό χώρο επειδή ομολογουμένως δεν την έχω ζήσει. Κάποιοι όμως που την ζήσαν εκφράζονται με ανάμικτα συναισθήματα σε ό,τι αφορά στο βαθμό οργάνωσης, όχι στην εμπειρία του να ζήσεις σε σκηνή, η οποία προφανώς και μια τσίχλα είναι. Λίγο η καθαριότητα, λίγο οι δημόσιοι χώροι υγιεινής... κάτι θα βρεθεί να χαλάσει το σκηνικό. Οι παιδικοί κατασκηνωτικοί χώροι είναι σαφώς καλύτεροι, χωρίς να σημαίνει πως

δεν υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Οι δικές μου εμπειρίες σε σκηνή είχαν στρατιωτικό άρωμα. Σκεφτείτε διαβίωση τον Νοέμβριο στα βουνά της Κρήτης με το θερμόμετρο να κατεβαίνει στους μηδέν βαθμούς τα μεσάνυχτα. Γίνεται να μην πούμε κανένα κονιακούδι να σε τσασταθούμε; Όχι βέβαια! Και ομολογουμένως τόσο ο σουτζουίκος όσο και η τοαμαρέλλα ήταν τέλεια συνοδευτικά στη διαδρομή ονειρών - ύπνου... Βλέπετε εκεί ήταν λίγο αντίστροφα τα πράγματα: πρώτα αναλύσαμε τα μελλοντικά μας σχέδια ο ένας ούσοντας στον άλλο και μετά πέφταμε ξεροί μέχρι το πρωινό σάλπισμα. Σωστά τα λέω Τάσο;

Θαυμάζω αυτούς που παίρνουν την απόφαση να πάνε για ένα βράδυ κάπου έξω στη φύση να την αράξουν. Χωρίς κινητά, χωρίς tablet, χωρίς Wi-Fi... τίποτα! Αυτοί και η φύση. Τέλεια ευκαιρία για

τον παππού και τη γιαγιά να περάσουν λίγο χρόνο με τα εγγονάκια τους, να παίξουν κανένα επιτραπέζιο, να λύσουν κανένα σταυρόλεξο, να τραγουδήσουν παρεϊστικά αγαλιά με μια κιθάρα. Τον μπαμπά να μοιραστεί μοναδικές εμπειρίες διαβίωσης με τα παιδιά του και το ζευγάρι να ρομαντίζει υπό το φως του φεγγαριού και των αστεριών με φόντο μια καλμαρισμένη θάλασσα ενόσω κοιμάται ο Ποσειδώνας.

Το γυναικείο στοιχείο είναι ουσιώδες για να πετύχει μια κατασκηνωτική εξόρμηση. Επειδή αν λειτουργήσουμε αφαιρετικά και βγάλουμε από την εικόνα, τα ενοχλητικά κουνουπάκια, την πιθανότητα να πεταχτεί καμιά σαύρα (όπου σαύρα ίσον ανακόντα στη γυναικεία κλίμακα), να υπάρχουν βασικές μόνο ανέσεις, να υπάρχει μια εξωτερική διαδρομή προς την τουαλέτα κ.λπ., γίνεται αμέσως αν-

τιληπτό πως κάμπινγκ στην φύση δεν γίνεται, οπότε υπάρχει κατάληξη σε ξενοδοχείο... Αυτό το κενό λοιπόν ήρθε να καλύψει το Glamping. Δύσκολο να πείσετε την/τον σύντροφό σας να μείνετε σε σκηνή χωρίς ανέσεις παρόλο που (θεωρητικά) αρέσει και στους δύο σας η φύση;

Κανένα πρόβλημα. Σκεφτείτε ένα πολυτελές Yurt, ή ένα άνετο και επιπνευσμένο Ιγκλού, ή ένα ξύλινο δωμάτιο υπερυψωμένο σε πασσάλους με τρεις πλευρές από γυαλί και θέα την Κοιλιά των Κέδρων ή την θάλασσα. Έχετε στη διάθεσή σας ένα υπερμέγεθες κρεβάτι, ένα τζακούζι και όλα τα κομμάτια που θα κάνουν τη σύντροφό σας να νιώθει βασίλισσα... Και αν ανησυχείτε μη σας δουν σε... περιπτώσεις, πατάτε ένα κουμπάκι και το γυαλί σας γίνεται frosted εκεί που πρέπει αφήνοντας διάδρομους επικοινωνίας μόνο με τη φύση και όχι

με τα αδιάκριτα βλέμματα! Το Glamping είναι ένα τουριστικό προϊόν το οποίο πρέπει να προωθηθεί στη χώρα μας. Να μπουν κάτω 2-3 αρχές που πρέπει να τηρούνται πολεοδομικά και μια τσίχλα αδειοδότηση από τον ΚΟΤ. Μετά τυπικοί έλεγχοι.

Στο κάτω-κάτω ο μέγιστος και καλύτερος έλεγχος γίνεται από τους ίδιους τους χρήστες μέσω των ηλεκτρονικών πλατφορμών. Πλέον it's all about ratings... Τα νέα Υφυπουργεία Ανάπτυξης και Τουρισμού θα πρέπει να ασχοληθούν σοβαρά με το κεφάλαιο κατασκηνώσεων. Το δε Glamping θα μπορούσαν να το παρέχουν ακόμα και τα ίδια τα ξενοδοχεία πολυτελείας σαν εναλλακτική και συμπληρωματική εμπειρία.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

ΘΕΑΤΡΟ

Ο Χ. Χαράλαμπος μιλάει για τον ρόλο του στους «Πέρσες»

«Είναι ευλογία για τον ηθοποιό η ενασχόληση με κείμενα όπως αυτά των τραγικών», λέει στην «Κ» ο Χάρης Χαράλαμπος που υποδύεται τον Αγγελιαφόρο στους «Πέρσες» του Αισχύλου, που ανεβάζει ο ΘΟΚ. Σελ. 5

ΧΟΡΟΣ

Η Λία Χαράκη χορογραφεί τους «Πέρσες»

Σελ. 3

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Τζαζ πρότζεκτ στην Αξιοθέα Επιστρέφει το «Corfu Music Days»

Οι Γαβριήλ Καραπατάκης, Ζαχαρίας Σπυριδάκης και Hub Hub Hildenbrand παρουσιάζουν το διαπολιτισμικό τζαζ πρότζεκτ «Dance to Infinity». Στην Κέρκυρα ο Μ. Σισκ αναβιώνει μετά από 40 χρόνια το «Corfu Music Days». Σελ. 4

ΜΟΔΑ

Ενας Έλληνας σχεδιαστής στο Παρίσι

Σελ. 8

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΙΟΥΛΙΟΥ 2017

Ο Τζον και η Σάνσα είναι δύο από τα αδέρφια Σταρκ που, αφού διασκορπίστηκαν στην αρχή της σειράς, επέστρεψαν για να διεκδικήσουν ξανά την πατρική εστία. Η περίφημη «Μάχη των Μπάσταρδων» (κέντρο) έκρινε το αποτέλεσμα.

«Εμείς έχουμε και δράκους...»

Ξεκινάει ο έβδομος και προτελευταίος κύκλος της σειράς «Game of Thrones», που θα μεταδοθεί σε 170 χώρες

Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

Στα τέλη της δεκαετίας του 1980, ο τηλεοπτικός –κατά κύριο λόγο– σεναριογράφος Τζορτζ Ρ. Ρ. Μάρτιν είχε την ιδέα για μια ιστορία φαντασίας, βασισμένη στον Πόλεμο των Ρόδων, διανθισμένη όμως με πολύ περισσότερα μυθολογικά στοιχεία: μάγους, τεράστιους λύκους, αιμοσταγείς νεκροζώντανους και βέβαια... δράκους. Προβληματισμένος από τους πρακτικούς περιορισμούς του μέσου του, ο Μάρτιν αποφάσισε να περικλείσει τον κόσμο του σε μία σειρά μυθιστορημάτων, τα οποία θα περιείχαν όλα αυτά τα απίθανα όντα κι επιπλέον τις εντριγκες και τους δεκάδες περιπλοκούς χαρακτήρες που θα αγωνίζονταν για την κυριαρχία. Παραδεχόταν βέβαια πως μια τέτοια ιστορία δεν θα μπορούσε ποτέ να γυριστεί σε φιλμ, είτε στην τηλεόραση είτε στον κινηματογράφο. Έκανε τελικά πολύ μεγάλο λάθος...

Όπως συνέβη και με άλλα λογοτεχνικά έργα, που προηγουμένως θεωρούνταν «μη κινηματογραφίσιμα» (π.χ. «Η Ζωή του Πι»), την τελευταία δεκαετία η πρόοδος της τεχνολογίας έχει αλλάξει τα δεδομένα. Στο ένατο επεισόδιο της περασμένης σεζόν του «Game of Thrones», βλέπουμε τη βασίλισσα Ντενέρις να σκαρφαλώνει στην πλάτη ενός ρεαλιστικότερου (και τρομακτικού) δράκου, με τη βοήθεια του οποίου στη συνέχεια θα κατακάψει τον στόλο των εχθρών της. Στόλοι, δράκοι, στρατιές, ακόμα και ολόκληρες πόλεις ζωντανεύουν χάρη στους «μάγους» των ειδικών εφέ, δίνοντάς μας εικόνες, κυριολεκτικά, βγαλμένες από τα παραμύθια. Αυτή, ωστόσο, είναι μόνο μία πτυχή του φαινομένου «Game of Thrones».

Αλλωστε, τα πράγματα δεν ήταν πάντα τόσο εντυπωσιακά. Θυμάμαι χαρακτηριστικά μια μεγάλη μάχη, κάπου στα μέσα της πρώτης σεζόν, την οποία δεν είδαμε ποτέ: οι παραγωγοί αντιθέτως μας έδειξαν το πεδίο αφού εκείνη είχε τελειώσει, αφήνοντάς μας να καταλάβουμε απλώς την έκβαση. Προφανώς και τα χρήματα δεν τους έφταναν για όλο το... «πακέτο».

Κυνησμός και εντριγκα

Παρ' όλα αυτά, το τηλεοπτικό κοινό ήταν από την αρχή σαγηνευμένο. Είχε άλλωστε μπροστά του έναν

Η «Μπτέρα των Δράκων» Ντενέρις (Εμίλια Κλαρκ) πάνω στον αγαπημένο της Ντράγκον. Το ακαταμάχητο δίδυμο για το κοινό του «Game of Thrones».

ολόκληρο κόσμο. Έναν νέο «Αρχοντα των Δακτυλιδιών» της εποχής των social media, όπου οι ήρωες δομούνται και αποδομούνται με την ίδια ευκολία και ταχύτητα, ο κυνησμός κυριαρχεί και η εντριγκα είναι πολλές φορές περισσότερο συναρπαστική από την ίδια τη δράση. Με μια κάποια ειρωνική διάθεση μάλιστα, οι εμπνευστές της σειράς διάλεξαν τον πιο αμφιλεγόμενο χαρακτήρα του «Αρχοντα» (Σον Μπιν-Μπόρομυρ) για πρώτο μεγάλο πρωταγωνιστή της δικής τους επικής ιστορίας. Από την άλλη, η αιφνίδια εξολόθρευση του τελευταίου προς το τέλος του πρώτου κύκλου, μας έδωσε για τα καλά να καταλάβουμε τι εστί «Game of Thrones».

Ο έβδομος και προτελευταίος κύκλος της σειράς ξεκινά απόψε και θα μεταδοθεί από τη συνδρομητική πλατφόρμα της Νονα, ταυτόχρονα με τις ΗΠΑ. Το κοινό αδηνουεί. Όχι μόνο για να δει πού τελικά θα καταλήξει το παιχνίδι του στέμματος ή αν ο κόσμος θα σωθεί από τους παγωμένους νεκροζώντανους του Βορρά: αλλά και για να πάρει ξανά μέρος στη συλλογική μανία, να συζητήσει τις εξελίξεις στη δουλειά

Τα... παιδιά της Ντενέρις κατακαίνε μέρος από τον στόλο των δουλεμπόρων, σε μια επίδειξη εκπληκτικών (και πανάκριβων) οπτικών εφέ.

και στο σχολείο και να μαντζέψει τι μπορεί να γίνει στη συνέχεια.

Κάπως έτσι, τα 7 επεισόδια αυτής της σεζόν θα μεταδοθούν, ούτε λίγο ούτε πολύ, σε 170 χώρες, αριθμός ρεκόρ για οποιαδήποτε τηλεοπτική σειρά, ενώ η ιστορία θα κλείσει με άλλα 6 επεισόδια σε έναν τελευταίο 8ο κύκλο. Περιττό να εξηγήσουμε τους λόγους για το συγκεκριμένο «σπάσιμο» της ιστο-

ρίας, τη στιγμή που όλοι οι προηγούμενοι κύκλοι αποτελούνταν από 10 υποεπisodes.

Τι ξέρουμε όμως μέχρι στιγμής και τι περιμένουμε σχετικά με τις εξελίξεις από εδώ και πέρα; Αρχικά, υπάρχουν δύο κυρίες μέτωπα, με τις αντίστοιχες αφηγήσεις τους. Το πρώτο στον Βορρά, με τον περίφημο Τζον Σνόου, ο οποίος ύστερα από μεγάλες περιπέτειες (και μια σεμνή... ανάσταση) κα-

τάφερε επιτέλους να επανακτήσει τον έλεγχο της πατρικής εστίας και να υψώσει ξανά εκεί το ταλαιπωρημένο λάβαρο των Σταρκ. Τα δύσκολα, ωστόσο, για τον αγαπημένο ήρωα τώρα έρχονται, καθώς η μεγάλη απειλή του «Βασιλιά της Νύχτας» και του απέθαντου στρατού του πλησιάζει. Όσο για τις λιγότερο παγωμένες περιοχές του χάρτη, εκεί όλοι είναι αφοσιωμένοι στη μάχη για τον Σιδερένιο Θρόνο, όπου προς το παρόν στραγγυλοκάθεται η πανούργα Σέρσεϊ Λάνιστερ. Η κυριαρχία της, ωστόσο, αναμένεται να αμφισβητηθεί άμεσα από τη «Μπτέρα των Δράκων» Ντενέρις, η οποία ταξιδεύει ήδη με τον στόλο της προς την πρωτεύουσα για να την εκδιώξει.

Σύμφωνα με δηλώσεις των πρωταγωνιστών, οι οποίες συμπεριλήφθηκαν στο πρόσφατο εκτενές δημοσίευμα του περιοδικού Time για τη σειρά, η επερχόμενη σεζόν θα είναι η εντυπωσιακότερη μέχρι στιγμής. Όλα της τα επεισόδια περιλαμβάνουν μεγάλης κλίμακας σεντ και «σπουδαία γεγονότα», από αυτά που συνέβαιναν μόνο σε δύο ή τρία κεφάλαια των προηγούμενων κύκλων. Για να μας κάνουν μάλιστα ακόμα

πιο ανυπόμονους, λένε πως ένα από αυτά τα «γεγονότα» αφορά μια μάχη, της οποίας μόνο τα σκηνικά έκαναν έξι μήνες να στηθούν. Επιπλέον, μάθαμε πως όλα σχεδόν τα φετινά γυρίσματα της Ντενέρις έγιναν στην Ιρλανδία, γεγονός που σημαίνει πως η Καλίσι είναι πια για τα καλά στην περιοχή της πρωτεύουσας κι αυτό βέβαια σημαίνει μεγάλες συγκρούσεις για τον θρόνο.

Οι τοποθεσίες

Μιας και μιλήσαμε για Ιρλανδία, έχει ενδιαφέρον να δούμε τις τοποθεσίες στις οποίες έχει ταξιδέψει μέχρι τώρα η παραγωγή του «Game of Thrones». Κροατία, Ισπανία, Ισλανδία, Μάλτα, Μαρόκο και Καναδάς είναι τα υπόλοιπα μέρη στα οποία έχουν γίνει γυρίσματα, ενώ πριν από περίπου δύο χρόνια είχε γίνει λόγος και για την Ελλάδα, με το σχέδιο όμως να ματαιώνεται λόγω αντικειμενικών δυσκολιών. Το ακόμα πιο ενδιαφέρον είναι πως πολλά από αυτά τα, ανά τον κόσμο, γυρίσματα πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με τους βασικούς δημιουργούς Γουάις και Μπένιουφ να πετούν από το ένα μέρος στο άλλο για να δώσουν κατευθυντήριες γραμμές.

Οι δύο προαναφερθέντες είναι, άλλωστε, για όσους παρακολουθούν τις λεπτομέρειες και οι δύο μεγαλύτεροι «ήρωες» της σειράς. Σχετικά άγνωστοι πριν από τη συνεργασία τους με το HBO, οι Μπένιουφ και Γουάις παρουσίασαν το φιλόδοξο πρότζεκτ τους στο σπουδαίο αμερικανικό καλωδιακό δίκτυο ακριβώς την κατάλληλη στιγμή: την περίοδο δηλαδή που το κοινό στράφηκε οριστικά και μαζικά προς τη σύγχρονη τηλεόραση, ψάχνοντας ένα θέαμα που θα το καθηλώσει συνολικά.

Κι αυτό ακριβώς έγινε. Γιατί μπορεί το «Game of Thrones» να μην έχει το ψυχολογικό βάθος ενός «Breaking Bad», τις πολιτικές μηχανορραφίες επιπέδου «House of Cards» ή τον φρενιάρη ρυθμό του «Sherlock», τα διαθέτει ωστόσο όλα αυτά μαζί, σε βαθμό παραπάνω από κανονικό. Είναι δηλαδή ένα σόου που τους αγκαλιάζει όλους, ανεβάζοντας ταυτόχρονα σε δυσθεώρητα, για την τηλεόραση, ύψη το μέγεθος της παραγωγής. Κι εκτός αυτού, όπως είχε επισημάνει και ο Μπένιουφ σε μια παλιότερη συνέντευξή του «σε σχέση με τους άλλους, εμείς έχουμε και δράκους».

Ατζέντα

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

16.7.17-22.7.17

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ
art@kathimerini.com.cy
kouroupakisa@kathimerini.com.cyΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
«Pretty Woman»

Το θρυλικό soundtrack με το ομώνυμο τραγούδι, οι γοητευτικοί πρωταγωνιστές και το σκηνοθετικό βλέμμα του Γκάρι Μάρσαλ είναι μόνο μερικά απ' τα στοιχεία της ταινίας που θα προβληθεί την ερχόμενη βδομάδα στη Λευκωσία. Πρωταγωνιστούν Τζούλια Ρόμπερτς και Ρίτσαρντ Γκιρ. Τετάρτη, 19 Ιουλίου, ώρα 9:00 μ.μ. Αυλή Πολιτιστικού Ιδρύματος Τρ. Κύπρου, Φανερωμένης 86-90, παλιά Λευκωσία. **Πληροφορίες τηλεφωνο 22128157, info@cultural.bankofcyprus.com.** Είσοδος ελεύθερη.

ΘΕΑΤΡΟ

«Οιδίποδας Τύραννος» του Σοφοκλή

Το θέατρο Δέντρο συμμετέχει για πρώτη φορά στο Φεστιβάλ και παρουσιάζει τον Οιδίποδα Τύραννο του Σοφοκλή, το εμβληματικότερο ίσως δράμα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, στο επίκεντρο του οποίου τίθεται το άτομο σε σχέση με την προσωπική του ελευθερία, την εξουσία, την κοινωνία και τη θεϊκή βούληση. Ο χρυσός του Απόλλωνα προβλέπει πως η πόλη των Θηβών θα σωθεί από το λοιμό, μόλις βρεθεί ο υπαίτιος για το θάνατο του βασιλιά Λαίου και αποβληθεί από αυτήν. Έτσι, ο Οιδίποδας ξεκινά την έρευνα, που όσο πιο βαθιά πηγαίνει τόσο πιο κοντά τον φέρνει στην αλήθεια. Τρία στάδια, τρεις Οιδίποδες μέσα στο χρόνο, που φθιρνούνται από αυτόν και την ίδια στιγμή τους υπενθυμίζει την ύπαρξη του θανάτου. Ο ίδιος που έσωσε τη μάστιγα της Σφίγγας, ο ίδιος τώρα τη μολύνει με τις πράξεις του. Η αλήθεια γίνεται διαχρονική, ξεπερνάει το χρόνο μιας ανθρώπινης ζωής, ξεπερνάει το θάνατο. Ο Οιδίποδας γίνεται ένας από μας, κι εμείς γινόμα-

ΜΟΥΣΙΚΗ

«Piaf! The Show» στο Σκαλί Αγλαντζιάς

Η παράφορη και γοητευτική ζωή της κορυφαίας Γαλλίδας ερμηνεύτριας ξετυλίγεται σε ένα οπτικοακουστικό θέαμα, που έχει αναδειχθεί σε μια από τις μεγαλύτερες διεθνείς επιτυχίες των τελευταίων ετών: το Piaf! The Show, που συμπλήρωσε περισσότερες από 200 παραστάσεις σε πέντε ηπείρους και χειροκροτήθηκε ήδη από ένα εκατομμύριο θεατές. Αφηγείται τον πολυκύμαντο βίο του θρυλικού «Σπουργιού», της μοναδικής Edith Piaf, μέσα από τα τραγούδια της που έγραψαν ιστορία. Η παράσταση έκανε την πρεμιέρα της στις αρχές του 2015, τιμώντας την επέτειο των εκατό χρόνων από τη γέννηση της Piaf. Έκτοτε έχει περιοδεύσει σε τριάντα χώρες συναντώντας ενθουσιώδη υποδοχή από κοινό και κριτικούς, ενώ έχει θριαμβεύσει με sold out εμφανίσεις στις μεγαλύτερες αίθουσες του κόσμου - μεταξύ άλλων δύο sold out αποθεωτικές παραστάσεις στο Ηρώδειο το 2016, στο Symphony Space του Broadway, στο Barbican του Λονδίνου και στην Όπερα της Νίκαιας. Δευτέρα, 17 Ιουλίου, ώρα 9:00 μ.μ. Σκαλί Αγλαντζιάς, Αγίου Γεωργίου 15, Αγλαντζιά, Λευκωσία. **Πληροφορίες τηλεφωνο 22462233.**

ΓΛΩΣΣΟ-ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Μιλώ χωρίς να μιλώ:
η «ξύλινη» γλώσσα

Η γλώσσα αποτελεί προνόμιο για τους ανθρώπους, οι οποίοι μπορούν να μεταβιάσουν άμεσα τις απόψεις, τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους. Ωστόσο, δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που η γλώσσα καθίσταται «ξύλινη» χωρίς να εκφράζει κάτι εύληπτο ή ουσιαστικό. Συχνά, χρήστες της «ξύλινης» γλώσσας είναι πολιτικά πρόσωπα, τα οποία προσπαθούν να εντυπωσιάσουν με φράσεις «κλισέ», αοριστολογίες και ανεπιχειρηματολόγητα εκφωνήματα, που εν τέλει δεν εκφράζουν κάτι συγκεκριμένο και, επομένως, αποτελούν δυσνόητα γλωσσικά παραληρήματα. Ο Γ. Μπαμπινιώτης αιτιολογεί τον χαρακτηρισμό «ξύλινη» λόγω της «ακαμψίας» και «ξηρότητας» του λόγου, που συνιστούν γνωρίσματα του ξύλου.

Ακολουθεί παράδειγμα «ξύλινης» γλώσσας: «Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι η παρούσα δομή του συστήματος αυτού μας βοηθάει να αφομοιώσουμε και να προετοιμάσουμε τις νέες τάξεις και κατευθύνσεις απέναντι στην πρόκληση των καιρών[...]. Κατά τον τρόπο αυτόν, το νέο μοντέλο πολύπλευρης δράσης εγγυάται την ευρύτερη δυνατή απήχηση, ώστε να επεξεργαστούμε τις νέες συνιστώσες και συντεταγμένες».

Χρήστες της «ξύλινης» γλώσσας είναι πολιτικά πρόσωπα, τα οποία προσπαθούν να εντυπωσιάσουν με φράσεις «κλισέ», αοριστολογίες και ανεπιχειρηματολόγητα εκφωνήματα.

Μέσα από το παραπάνω παράδειγμα, σε έναν πνευματικά ώριμο άνθρωπο, που δεν παρασύρεται από γλωσσο-φωλιарίες, γεννώνται τα εξής ερωτήματα: Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του παρόντος συστήματος και ποια δομή έχει; Ποιες είναι οι νέες τάξεις και ποια η πρόκληση των καιρών; Τι εννοούμε με τον όρο «μοντέλο πολύπλευρης δράσης» και γιατί αυτό εγγυάται απήχηση; Τι σημαίνουν οι όροι «συνιστώσες» και «συντεταγμένες»;

Πολύ πιθανόν οι χρήστες της «ξύλινης» γλώσσας να μην είναι σε θέση να απαντήσουν τα παραπάνω ερωτήματα. Όχι γιατί δεν είναι μορφωμένοι ή έχουν έλλειψη παιδείας, αλλά γιατί χρησιμοποιούν συγκεκριμένα «αναμασπημένα» φρασολογία που έχουν αφομοιώσει από λόγους άλλων προσώπων. Το πλέον παράδοξο είναι ότι οι γενικόλογες αυτές φράσεις σε πολλές περιπτώσεις δεν γίνονται κατανοητές όχι μόνο από μία μεγάλη μερίδα ακροατών αλλά και από τον ίδιο τον πομπό. Εύλογα, έτσι, δεν μπορούν να δώσουν απαντήσεις και ουσιαστικά επιχειρήματα για τα λεγόμενά τους.

Οι χρήστες της «ξύλινης» γλώσσας μπορούν να μιλούν με τις ώρες χωρίς ουσιαστικά να λένε οτιδήποτε. Αν οι πολιτικοί μιας χώρας δεν δύνανται να αρθρώσουν ορθό λόγο, τότε πώς μπορεί το ποιμνίο τους να εμπιστευτεί σε αυτούς τις τύχες του κράτους ή να προσμένει σε λύσεις κοινωνικών και πολιτικών προβλημάτων;

Στις μέρες μας, ο ουσιαστικός και εύστοχος λόγος και ο επιχειρηματολογημένος ρητορισμός είναι προσόντα. Οφείλουμε να μαθαίνουμε στους μαθητές ή φοιτητές μας να χρησιμοποιούν περιεχόμενο λόγου με ουσία, με σκοπό την πειθώ και όχι το προπαγανδιστικό μανιφέστο που είναι συυφασμένο με «υποταγμένο» λόγο και κωδικοποιημένη γλώσσα. Οι χρήστες του «ξύλινου» λόγου είτε θεωρούνται αδαείς περί του λόγου που εκφωνούν λόγω πνευματικής ένδειας είτε έχουν συγκεκριμένο σκοπό που είναι η απορρόφηση αφελεύς ακροατηρίου το οποίο τέρπεται από ανυπόστατες γλωσσικές εξάρσεις.

Ο Γιώργος Γεωργίου είναι Υποψήφιος, Διδάκτορας Τμήματος Επιστημών Αγωγής (Ειδ. Εκπαίδευση/Γλωσσολογία), Πανεπιστήμιο Κύπρου. georgiou.georgos@ucy.ac.cy
Facebook: Γλωσσο-Συναντήσεις

ΧΟΡΟΣ

Performance
«In Situ»

Η dance και performance artist Έλενα Αντωνίου παρουσιάζει τον performance μακράς διάρκειας «In Situ». Για 6 μέρες, 34 ώρες, θα βρίσκεται στο χώρο του Αρχαιολογικού Μουσείου Λεμεσού. Η καλλιτέχνης αρχίζει τη δράση της με μια περιήγηση στα εκθέματα ως επισκέπτης/παρατηρητής. Η διάρκεια παραμονής της στο χώρο προκαλεί μετάλλαξη ρόλων και σχέσεων καθώς το πλαίσιο και το περιεχόμενο της δράσης επαναπροσδιορίζεται. Το έργο εντάσσεται στο πλαίσιο του Καλοκαιρινού Φεστιβάλ Χορού 2017 της Νέας Κίνησης. Από Δευτέρα 17 Ιουλίου μέχρι Σάββατο 22 Ιουλίου. Τις καθημερινές 9:30 - 3:30 μ.μ. και το Σάββατο 10:00 - 2:00 μ.μ. Αρχαιολογικό Μουσείο Λεμεσού, γωνία Βύρμωνος και Αναστάση Σιούκρη, Λεμεσός.

στε αυτός. Σκηνοθεσία Άντυ Παπαδημητρίου. Διανομή Γέρος Οιδίποδας, Ιερέας, Τειρεσίαις: Σταύρος Λούρας, πρεσβήλικας Οιδίποδας, Κρέοντας, Θεράποντας: Κούλλης Νικολάου, πέος Οιδίποδας, Κρέοντας, Αγγελιαφόρος Α', Αγγελιαφόρος Β': Γιώργος

Κυριακού, Ιοκάστη: Στέλα Φυρογένη, Α' Κορυφαίος: Αστέριος Πελέκας, Β' Κορυφαίος: Τάσος Τζιβίκοκας. Παρασκευή, 21 Ιουλίου, Αρχαίο Ωδείο Πάφου. Έναρξη παράστασης 9:00 μ.μ. **Πληροφορίες τηλεφωνο 70002414, www.greekdramafest.com.**

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Πάφος: Μύθος, Ιστορία, Τοπίο

Η έκθεση συνιστά ένα εικαστικό αφιέρωμα στην πόλη για την ευρωπαϊκή τιμή που της αποδόθηκε. Πρώτη επιδίωξη ήταν να παρουσιαστεί ο τόπος. Από το τοπίο η έκθεση οδηγεί στους μύθους με την Αφροδίτη, ως σύμβολο, να κυριαρχεί. Οι αναφορές στην ιστορία πάνε παράλληλα με τον μύθο. Συμμετέχει πλειάδα καλλιτεχνών με αντιπροσωπευτικό δείγμα της δουλειάς τους. Παράλληλα, θα λειτουργήσουν στην περιοχή της Πέτρας του Ρωμιού, με σεβασμό στο περιβάλλον, τα «Δέκα Σημεία Όρασης» του Κώστα Τσόκλη, ο οποίος έχει να επιδείξει και άλλες μορφές εικαστικές παρεμβάσεις σε εξωτερικούς χώρους στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Εισηγητής του διπλού αυτού εικαστικού γεγονότος και επιμελητής της έκθεσης είναι ο Κώστας Σερέζης. Διάρκεια Έκθεσης έως 30 Ιουλίου. Εν Πλω, πλατεία Κάστρου, Πάφος. **Πληροφορίες τηλεφωνο 26932014.** Είσοδος ελεύθερη.

ΜΟΥΣΙΚΗ

featuring Savina Yannatou & Harris Lambrakis

Ένα πειραματικό project του Γιάννη Αναστασάκη με μοναδικούς καλεσμένους τη Σαβίνα Γιαννάτου (φωνή) και τον Χάρη Λαμπράκη (πλήκτρα, νέου). Ο Γιάννης Αναστασάκης χαρακτηρίζεται για την ιδιαιτερότητά του προσέγγιση στην κιθάρα, ως γεννήτρια πρωτότυπων και ατμοσφαιρικών ήχων, καθώς και για την ενασχόλησή του σε βάθος με τα εφέ (είναι επίσης ο σχεδιαστής και κατασκευαστής των JAM pedals). Η μουσική του είναι ένα κράμα ambient και ψυχεδέλειας που ισορροπεί μεταξύ μελωδίας και θορύβου, ξεπερνώντας πολλές φορές τα «επιτρεπτά» όρια. Στο πει-

ραματικό αυτό project συνεργάζεται με τη μοναδική Σαβίνα Γιαννάτου, η οποία από το 1991 ασχολείται (και) με τον ελεύθερο αυτοσχεδιασμό στον χώρο της free τζαζ, και τον εξαιρετικό μουσικό και δεξιοτέχνη στο νέο Χάρη Λαμπράκη για μια βραδιά ανοικτή σε όλα τα ενδεχόμενα και τις προκλήσεις του αυτοσχεδιασμού. Τετάρτη 19 Ιουλίου, 8:30 μ.μ. Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπιστημίου Κύπρου, Αρχοντικό Οδού Αξιοθέας, Παλιά Λευκωσία. **Πληροφορίες τηλεφωνο 22894531, culture@ucy.ac.cy, www.jannisanastasakis.com.**

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ | Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Του ανθρώπου η μοίρα

Κάθε πόλη και μια τραγωδία... όχι, μη νομίσετε ότι οι πόλεις μας έχουν τα χάλια τους, και ότι σε αυτές μόνο στιγμές καθημερινής τρέλας συναντά κανείς. Πάφος, αρχαίο ωδείο της πόλης, Λεμεσός, αρχαίο θέατρο Κουρίου, Λευκωσία, αμφιθέατρο Σχολής Τυφλών, τρεις τόποι, τρεις παραστάσεις τρεις διαφορετικές σκηνοθετικές προσεγγίσεις. Στην Πάφο ο Θεόδωρος Τερζόπουλος με τις «Τρωάδες» του Ευριπίδη μάγεψε το κοινό, έδωσε στους ηθοποιούς του μια εκστατική ένταση, τους μεταμόρφωσε. Έχτισε μια Κασσάνδρα που μιλούσε όλες τις γλώσσες, γλώσσες που τα συμφορολόγια είχαν ματώσει. Οι «Τρωάδες» του Ευριπίδη ανέβηκαν για πρώτη φορά στα Διονύσια το 415, μεσοπόντος του Πελοποννησιακού Πολέμου, και μιλάει για τα δεινά των γυναικών της Τροίας που σκληρή τις περιμένει μοίρα. Θρηνεί η Εκάβη και η Ανδρομάχη, η Κασσάνδρα σε πέντε γλώσσες... ευρηματικός ο Τερζόπουλος, θρηνούν οι Τρωάδες εν χορώ, περικυκλωμένες από τον πόλεμο και τον φόβο του. Οι Αθηναίοι που παρακολούθησαν τη διδασκαλία της τραγωδίας του Ευριπίδη εκείνο το έτος πώς να ένιωσαν άραγε; Δεν θα το μάθουμε ποτέ ίσως, αλλά έχει σημασία

ότι οι Αθηναίοι δέχτηκαν να ακούσουν τα λόγια της Εκάβης, της Ανδρομάχης, και της Κασσάνδρας. Να κοιτάξουν κατάντια τον φόβο και την αλαζονεία.

Στο Κούριο, πολύ κοντά στον ναό του Υλάτη Απόλλωνα, του θεού που αντιδίκησε με την Αθηνά και έφερε πόνο στις Τρωάδες το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος σε σκηνοθεσία Τσέζαρις Γκραουζίνις ανέβασε τον αισχύλειο έργο «Επίτα επί Θήβας». Ο σκηνοθέτης έδωσε έναν ιδιαίτερο τόνο στο δράμα του Αισχύλου, σχεδόν καταβίβασε τους αυστηρούς βασιλείς και στρατηγούς σε ένα επίπεδο περισσότερο ανθρώπινο. Ο Αισχύλος έδωσε στο κοινό μία ιστορία αδελφοκτο-

νίας, μία ιστορία βασιλική τάξης και θηκιάς που συνεχίζει να διασαλεύεται. Οι Θήβες κινδυνεύουν, οι βασιλιάδες αλαζόνες σκέφτονται μόνο την εξουσία και πώς να τη νέμονται; Παρακολουθώντας την παράσταση, είναι φορές που έκανα τον ειρμό των γεγονότων, με παράσערνε ο βόμβος της θάλασσας που ένα-δυο χιλιόμετρα παρακάτω τάραζε την σουχιά του κοίλου, και σκέφτομαι πώς ο αρχαίος θεατής θα προσλάμβανε την αδελφοκτονία και πολύ περισσότερο την αιμομιξία. Επιστρέφει η σκέψη μου στον ναό του Απόλλωνα και σκέφτομαι ότι ο χρυσός αυτού του θεού δεν εισακούστηκε και ο Λαίος τεκνοποίησε και από τη γενιά του η Θήβα υποφέρει. Και αυτό είναι το χειρότερο, αν στις «Τρωάδες» η πόλη, το βασίλειο, οι γυναικες υποφέρουν, αυτό είναι αποτέλεσμα πολέμου εξωτερικού. Στη Θήβα του Ετεοκλή ο αφανισμός ενός οίκου και η δυστυχία μιας πόλης είναι αποτέλεσμα αδελφοκτόνου πολέμου...

Στη Λευκωσία από τον ΘΟΚ ανέβηκαν σε σκηνοθεσία Άρν Μπινιάρη οι «Πέρσες» του Αισχύλου. Η πρώτη τραγωδία που έχει ιστορικό υπόβαθρο, τους περσικούς πολέμους. Η αλαζονεία του Ξέρξη και της αυτοκρατορίας του τον φτάνουν στο

σημείο να διαπράξει ύβριον και η άνη δεν αρχει να έρθει. Οι Πέρσες μιλούν για τον όλεθρο μιας ολοκλήρης αυτοκρατορίας, για την ήττα των Περσών στην Ελλάδα. Μία αλλιότιπη προσέγγιση του σκηνοθέτη, μουσική και μελωδίες υποβλητικές που σε κάνουν να σκέφτεσαι ξυλοκέρατα να καλούν στη μάχη Βάρβαρος και Έλληνες, αλλά το πρόσταγμα να το έχουν οι θεοί. Ο αρχαίος θεατής θα ένιωθε, σκέφτομαι, δέος ακούγοντας τη συντριβή των Περσών στη Σαλαμίνα, στον Ελλήσποντο, και διά τον φόβο του Απόλλωνα θα έσπευδε στο Σούνιο ή σε άλλο ιερό του για να του δείξει την ευλαβεία του. Η αλαζονεία του Ξέρξη που στο τέλος τον αφάνισε, που ο Δαρείος από τον τάφο μέμφεται, η γενιά του έφερε το τέλος της αυτοκρατορίας των Περσών.

Τρεις διαφορετικές τραγωδίες, τρεις διαφορετικές υποθέσεις, τρεις χοροί, τρεις σκηνοθέτες, μα στο δικό μου μυαλό αυτό που έμεινε είναι το ακόρητο του ανθρώπου για βασιλεία, για δόξα και δύναμη, για ισχύ, παραβλέποντας νόμους ανθρώπων και θεών και... «εμνήσθην του Προφύτου [...] και είπον, άρα τις εστί, βασιλεύς η στρατιωτής, ή πλούσιος ή πένης, ή δικαίος ή αμαρτωλός».

Το κοινό μας μουσικό όργανο είναι η καρδιά

Η χορογράφος Λία Χαράκη επένδυσε στη σωματική ενέργεια των ηθοποιών

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Η χορογράφος Λία Χαράκη περιγράφει στην «Κ» την εμπειρία της στους «Πέρσες» του Αισχύλου σε σκηνοθεσία Άρη Μπινιάρη, που ανεβαίνει από τον ΘΟΚ από τις 13 Ιουλίου. Η συνάντησή της με τον σκηνοθέτη της παράστασης, ξεκινάει τη συζήτησή μας η Λία Χαράκη, λέει ότι ήταν πολύ πετυχημένη, μιας και οι έρευνες και τα ενδιαφέροντά της στην τέχνη συνέκλιναν. Συνεννοήθηκαν πολύ εύκολα για το πώς και οι δύο αντιλαμβάνονται τα πράγματα. Αυτό που έκανε ιδιαίτερη εντύπωση στη Λία ήταν ο ήχος και ο ρυθμός που φέρνει στην τραγωδία ο Άρης Μπινιάρης, δύο στοιχεία που τα προτάσσει στην παράσταση «Πέρσες», αλλά και γενικότερα στις δουλειές του.

Σε αυτά τα δομικά στοιχεία της παράστασης η Λία προσέθεσε τη δική της μου έρευνα στην επανάληψη, τη σωματική δόνηση και τη ροή της κίνησης. Τι ακριβώς διέκρινε στο συγκεκριμένο έργο του Αισχύλου και πώς τελικά το προσέγγισε; «Η προσέγγιση στη κίνηση στη συγκεκριμένη τραγωδία έχει να κάνει με την ενέργεια της κίνησης και όχι τη φόρμα της. Αυτό που ονομάσαμε με την ομάδα κινησιολογικές καταστάσεις (movement states)». Συζήτησαν αρκετά, λέει η Λία, με τον σκηνοθέτη, και αποτέλεσμα ήταν να ακούσουν τα σώματα και τις κινησιολογικές τους ανάγκες και τελικά να επενδύσουν σε αυτές. «Αφουγκράστηκα την οργανική κίνηση των σωμάτων των ηθοποιών, όταν απάγγελαν ή τραγουδούσαν αυτά τα κείμενα, και απλώς την υπογράμμισα. Δεν

θεώρησα ότι πρέπει να υπάρξει μία χορογραφία έξω από αυτήν που φυσικά γεννιέται στον χώρο και στα σώματα, όταν δονούνται στους συγκεκριμένους ρυθμούς.

Ποια είναι η όμως η συμβολή της Λίας Χαράκη στους «Πέρσες» του Άρη Μπινιάρη, κομίζει κάτι καινούργιο; «Το έργο είναι ηχητικό και κινησιολογικό από τη αρχή μέχρι το τέλος άρα η συμβολή μου ήταν σημαντική» και τονίζει ότι η δημιουργική διαδικασία ήταν πολύ ενδιαφέρουσα, με τον σκηνοθέτη να έχει υποστηρίξει πολύ τη διαδικασία προετοιμασίας των σωμάτων επί καθημερινής βάσης, «έπρεπε να δημιουργήσουμε εκείνη την ψυχία που θα μας επέτρεπε να ακούσουμε τις πραγματικές κινησιολογικές ανάγκες. Το στοιχείο που μας οδήγησε στο ζέσταμα ήταν ο εσωτερικός μας παλμός και άρα η καρδιά», σε αυτό το ζωτικό όργανο του ανθρώπου η χορογράφος δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα «Πιστεύω ότι η μεγάλη μας προσοχή και ενασχόληση με το όργανο της καρδιάς ίσως δημιουργήσει μία γέφυρα συντονισμού στο έργο από τις καρδιές των ηθοποιών στις καρδιές του κοινού και ίσως τις συν-κινήσει.

Χορός, η τέχνη της ύπαρξης

Στο κομμάτι της επίκλησης στο έργο όπου γίνεται επί τούτου ειδική τελετή όπου καλείται ο βασιλιάς Δαρειός να ανέβει στον πάνω κόσμο, κοιτάξαμε ανατολίτικες ιεροτελεστίες από φυλές όπως οι σούφι και οι ζικρ. Αυτές είναι άλλωστε αναφορές που έφερα στο έργο από τη δική μου χορογραφική έρευνα αφού το 2013 δημιούργησα το έργο

Αφουγκράστηκα την οργανική κίνηση των σωμάτων των ηθοποιών, όταν απάγγελαν ή τραγουδούσαν αυτά τα κείμενα, και απλώς την υπογράμμισα, λέει η χορογράφος Λία Χαράκη.

«Tune In» που μεταξύ άλλων ταξίδεψε στην Μπενάλε Βενετίας και στο Φεστιβάλ Αθηνών. Στο σόλο η επανάληψη της κίνησης επί 40 λεπτά φέρνει την εκ-σταση δηλαδή τη μεταμόρφωση μέσα από πολλές εναλλαγές ενέργειας. Στην επίκληση των Περσών η Άτσοσα (Καρυοφυλλιά Καραμπέτη) μένει επιτόπου και επαναλαμβάνει κινήσεις του κεφαλιού από τη μία και την άλλη πλευρά. Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, τον συντονισμό όλων των στοιχείων μεταξύ τους. Η ενέργεια, η κίνηση, ο παλμός και η δόνηση περνάνε στον θεατή, λέει η Λία Χαράκη μέσα από την ενσυναίσθηση που έτσι κι αλλιώς γίνεται στην πράξη κάθε ζωντανής παράστασης, αν το έργο καταφέρει να συνενώσει τον θεατή στο ταξίδι που προτείνει και συμπληρώνει «Το ηχητικό και κινησιολογικό σύμπαν που προτείνουμε είναι σίγουρα έντονο και υπάρχει μεγάλη πιθανότητα παράλληλης δόνησης των σωμάτων των θεατών που μαρτυρούν τη δόνηση των ηθοποιών». Η κίνηση είναι ζωή που μετουσιώνεται σε χορό και μετά σε τέχνη. Τι είναι τελικά αυτή η τέχνη; «Η ζωή δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς κίνηση άρα μιλάμε για την τέχνη της ύπαρξης».

Ενα μεγάλο μάθημα

Η Λία Χαράκη λέει στην «Κ» ότι η εμπειρία δημιουργίας αυτής της παράστασης ήταν ένα μεγάλο μάθημα για πολλούς από τους συντελεστές και βασικό στοιχείο ήταν η ανταλλαγή πληροφοριών και ενέργειας μεταξύ τους. Ο σκηνοθέτης Άρης Μπινιάρης, με τη γνώση του στον ήχο και το πάθος του για ένα έργο που πιστεύει, δημιούργησε μία κατάσταση εργασίας που έκανε τους πάντες να εξελιχθούν. Η Λία Χαράκη χαρακτηρίζει «σχολείο» την Καρυοφυλλιά Καραμπέτη, «είναι απλώς ακούραστη και δοσμένη υπέρτης του θεατή». Ο κάθε συντελεστής προσθέτει η Λία Χαράκη είχε να δώσει και να πάρει κάτι από τη διαδικασία των δοκιμών, μέχρι να βγει το τελικό αποτέλεσμα «Ο αντρικός χορός κάθε μέρα εξελισσόταν χωρίς εκπλήξεις στην ενέργεια και με ανοιχτό μόνιμο το μυαλό και την καρδιά για νέους δρόμους. Ο Αντώνης Μυριαγκός με την τόσο ιδιαίτερη του ερμηνεία, ο Νίκος Ψαράς με τη γενναϊοδωρία του στη γνώση του θεάτρου, Ο Χάρης Χαραλάμπους με τη συνέπεια του προς τον ρόλο, ζωντανό παράδειγμα για όλους», η ίδια όμως τι αποκόμισε απ' όλη αυτή τη διαδικασία; «έμαθα κάτι παραπάνω σε σχέση με τη λέξη φροντίδα και υποστήριξη και σίγουρα κάτι σε σχέση με το πώς λειτουργούν 15 άντρες μαζί». Ιδανικά τι θα ήθελε η Λία Χαράκη να συμβεί μετά από αυτή την παράσταση; «Εύχομαι να συναντηθούμε μέσα από αυτό το όργανο που όλοι διαθέτουμε και όλοι πρέπει να ακούμε. Το κοινό μας μουσικό όργανο. Στη σκηνή του θρήνου δουλέψαμε με το τι μπορεί να σημαίνει πληγή στην καρδιά σωματικά και πώς ο βασιλιάς Ξέρξης που τελικά έρχεται στη σκηνή έχει την ενέργεια της ανοικτής πληγής. Με άλλα λόγια της ύπαρξης που έχει διαλυθεί και έχει χάσει κάθε είδους παλμό.

ΤΕΥΧΟΣ 64 | ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2017

ρεϊκόλα & λωπιτικά

ΜΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΛΟΪΖΙΔΟΥ

ΝΤΟΜΑΤΑ, Η ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ!

- +ΛΑΧΤΑΡΙΣΤΑ ΜΑΓΕΙΡΕΥΤΑ
- +ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ ΣΑΛΑΤΕΣ
- +ΝΤΙΠ ΜΕ ΑΓΝΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΛΙΚΑ
- +ΔΡΟΣΙΣΤΙΚΑ ΓΛΥΚΙΣΜΑΤΑ ΨΥΓΕΙΟΥ

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πειραματισμός, φρέσκια μουσική, ποιότητα

Οι μουσικοί Γαβριήλ Καραπατάκης, Ζαχαρίας Σπυριδάκης και Hub Hildenbrand παρουσιάζουν το τζαζ πρότζεκτ «Dance to Infinity»

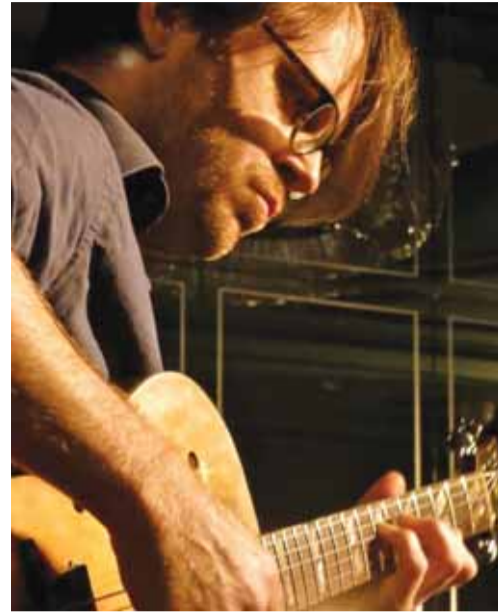
Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Την Κυριακή, στο πλαίσιο του Πολιτιστικού Φεστιβάλ του Πανεπιστημίου Κύπρου τρεις μουσικοί, ο Γαβριήλ Καραπατάκης, ο Hub Hildenbrand και ο Ζαχαρίας Σπυριδάκης θα παρουσιάσουν στην Αξιοθέα το τζαζ πρότζεκτ «Dance to Infinity». Οι τρεις μουσικοί θα παρουσιάσουν δικές τους συνθέσεις, κομμάτια τα οποία ηχογράφησαν ήδη τον Αύγουστο του 2016 στο Βερολίνο, για τον πρώτο τους ψηφιακό δίσκο. Συναντήσαμε τον Γαβριήλ Καραπατάκη για να μας μιλήσει για τη μουσική συνάντηση των τριών, οι οποίοι εδώ και καιρό συγχρονίζουν τις νότες και τους ήχους τους και προσπαθούν να βγάλουν από τη φαρέτρα τους ό,τι πιο δυνατό έχουν συγκεντρώσει από την όλη τους πορεία. Το πρότζεκτ έγινε δεκτό στο εξωτερικό με πολύ καλά λόγια, αλλά τι θα δει ο κόσμος την Κυριακή το βράδυ, ρωτάμε τον Γαβριήλ: «Ο κόσμος που θα έρθει στην Αξιοθέα θα ακούσει νέες, πρωτότυπες συνθέσεις που παίξαμε για πρώτη φορά και ηχογραφήσαμε πέρυσι τον Αύγουστο στο Βερολίνο και που θα βάλουμε στον νέο μας δίσκο» λέει στην «Κ» ο Γαβριήλ Καραπατάκης. Ο δίσκος του σχήματος βρίσκεται στην του, τονίζει ο Γαβριήλ, και συμπληρώνει «δεν βιαζόμαστε, ωστόσο, να τον βγάλουμε, θέλουμε ό,τι γίνει να γίνει σωστά. Αυτό που μας ενδιαφέρει κυρίως είναι να αποτυπώσουμε τη μουσική μας και αυτό κάναμε».

Ο Γαβριήλ εξηγεί τι ακριβώς είναι το «Dance to Infinity» που είναι βασισμένο σε μία πρωτότυπη ηχητική ιδέα των τριών μουσικών, «πρόκειται για ένα διαπολιτισμικό τζαζ πρότζεκτ μέσω του οποίου εμείς οι τρεις θα δείξουμε ό,τι έχουμε αποκομίσει μουσικά όλα αυτά τα χρόνια. Ακούγοντας τον καθένα ξεχωριστά αμέ-

Ο καθένας από τους τρεις μουσικούς του πρότζεκτ φέρνει τα δικά του στοιχεία και η πρόσημή τους δίνει ένα φρέσκο μουσικό αποτέλεσμα.

σως καταλαβαίνει ο ακροατής ότι και οι τρεις εδώ και πολλά χρόνια έχουν διαγράψει μία δημιουργική πορεία και έχουν «συνθέσει» το δικό τους μοναδικό ύφος που βασίζεται σε πληθώρα αισθητικών στυλ. Όλα αυτά τα χρόνια οι Καραπατάκης, Hildenbrand και Σπυριδάκης έχουν αποκομίσει όχι μόνο γνώσεις, αλλά το κυριότερο εμπειρίες

«Δεν παντρεύουμε την τζαζ με την παραδοσιακή μουσική, διότι δεν θέλουμε να κινούμαστε σε δύο μουσικούς πόλους. Παντρεύουμε ουσιαστικά τις εμπειρίες μας, ό,τι ο καθένας μας έχει “κωνέψει”».

που τους επιτρέπουν να κινούνται αλληλοεπιδρώνοντας ο ένας με τον άλλο. Το μουσικό ύφος τους είναι αναμφισβήτητο λυρικό, προσιτό και μοναδικό μελωδικό. Η μουσική τους τελικά είναι εμπλουτισμένη από παραδοσιακά στοιχεία και επικεντρώνεται στην ατμόσφαιρα και τη διάθεση των ακροατών και των μουσικών. Ο Γαβριήλ σημειώνει ότι

από την πρώτη φορά που έπαιξαν μαζί στο Βερολίνο οι τρεις του, από εκείνη την πρώτη τους απόπειρα κατάλαβαν ότι έχουν πολλά κοινά. «Μπορεί ο Ζαχαρίας Σπυριδάκης να είναι ένας παραδοσιακός μουσικός, είναι όμως ανοικτός σε νέες ιδέες και προτάσεις, και είναι πολύ δεκτικός. Ο Hub Hildenbrand ο κιθαριστής εμβάθυνε πάρα πολύ σε

διαφορετικά μουσικά υπόβαθρα, μελέτησε για παράδειγμα την ινδική μουσική, τους ανατολίτικους ήχους και επειδή ακριβώς έχει ένα ιδιαίτερο παίξιμο τον ενδιέφερε να κάνει μία νέα συνεργασία που να εμπεριέχει τα στοιχεία της παράδοσης της δικής μας, λέει ο Γαβριήλ και συνεχίζει «Κι εγώ φυσικά το ήθελα όλο αυτό. Μου άρεσε η ιδέα να δημιουργήσω μία καινούργια, φρέσκια μουσική που να πηγάζει και από τη δική μας μουσική την τοπική μουσική μας παράδοση, να έχει αναφορές σε αυτή. Να ξεφύγει από την κλασική αμερικάνικη τζαζ».

Τζαζ και παράδοση

Ο Γαβριήλ Καραπατάκης και ο Hub Hildenbrand έχουν περάσει από πολλά μουσικά πεδία, γύρω από την τζαζ μουσική, ο Ζαχαρίας είναι περισσότερο παραδοσιακός, είναι λυράρης και το όργανο κατά κάποιον τρόπο τον ορίζει. Πώς θα παντρευτεί η μουσική τους; «Δεν παντρεύουμε

την τζαζ με την παραδοσιακή μουσική, διότι δεν θέλουμε να κινούμαστε σε δύο μουσικούς πόλους. Παντρεύουμε ουσιαστικά τις εμπειρίες μας, ό,τι ο καθένας μας έχει “κωνέψει”, οτιδήποτε έχει απορροφήσει» σημειώνει ο Γαβριήλ.

Ο Γαβριήλ και ο Ζαχαρίας ανέκαθεν είχαν παραδοσιακά ακούσματα, μπορούν εύκολα να δουλέψουν πάνω σε αυτούς τους ήχους και όποια πρόσημή με κάποιο άλλο είδος τους βγαίνει σχεδόν φυσικά, για τον Γερμανό κιθαρίστα αυτή η διαδικασία ήταν μία πρόκληση, την οποία αντιμετώπισε με τη μελέτη της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής, αλλά και πειραματιζόμενος με τους ήχους. Ο σκοπός αυτού του πρότζεκτ, αλλά και γενικότερα αυτής της αντίληψης που μοιράζονται ο Γαβριήλ, ο Ζαχαρίας και συμμερίζεται φυσικά ο Hub είναι το να φτιάξουν κάτι φρέσκο, με γνώσεις και αυθεντικές συνθέσεις, και όλο αυτό να γίνει ενστικτωδώς, εκεί είναι το κλειδί, επισημαίνει ο Γαβριήλ και συμπληρώνει, «από ένα πρότζεκτ αυτό που θέλω είναι να ενθουσιαστώ, να νιώσω ότι κάνω κάτι που με ξεπερνά, και νομίζω ότι αυτή τη φορά το έχουμε καταφέρει, άλλωστε αυτό που ενώνει τις μουσικές μας είναι ότι αγαπάμε και οι τρεις πάρα πολύ τον πειραματισμό, για φρέσκα πράγματα και για την ποιότητα του αποτελέσματος».

«Dance to Infinity». Ο Γαβριήλ Καραπατάκης στο άσπασο μπάσο, ο Hub Hildenbrand στην κιθάρα και ο Ζαχαρίας Σπυριδάκης στην κρητική λύρα. Κυριακή 16 Ιουλίου, ώρα 8:30 μ.μ. Πολιτιστικό Κέντρο Πανεπιστημίου Κύπρου, Αρχοντικό Οδού Αξιοθέας, Παλιά Λευκωσία. Πληροφορίες τηλέφωνο 22894531, culture@ucy.ac.cy.

Ξανανάβουν τα φώτα στο Γαστούρι

Ο Μάικλ Σισκ και το «Corfu Music Days» επιστρέφουν στην Κέρκυρα 40 χρόνια μετά

Του ΣΑΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ

«Δεν θέλουμε χίπδες εδώ». Κάτι τέτοιο θυμάται να του λένε στα ελληνικά σύνορα ο Αμερικανός Μάικλ Σισκ, όταν επικείμενη να περάσει οδικώς από την πρώην Γιουγκοσλαβία στη Βόρεια Ελλάδα τον Ιούλιο του 1967. Η χούντα είχε επιβληθεί πριν από λίγους μήνες στη χώρα και τα «πρότυπα» εμφάνισης φαίνεται πως απαιτούσαν στρατιωτική κόμη. «Μου ζήτησαν να ξυρίσω το μουσικό μου και σκέφτηκα ότι δεν ήταν μεγάλος κόπος, κάτι σαν κίνηση καλής θέλησης, και μετά με άφησαν να περάσω. Τώρα και πάλι έχω μουσική, αλλά τώρα δεν προβληματίζω κανένα», μας λέει γελώντας ο κ. Σισκ από την Κέρκυρα, όπου βρίσκεται τους τελευταίους μήνες για να προετοιμάσει την αναβίωση του φεστιβάλ «Corfu Music Days» που είχε δημιουργήσει ο ίδιος τη δεκαετία του '70.

Φέτος, λοιπόν, έπειτα από ένα μεγάλο διάλειμμα τεσσάρων δεκαετιών, ο Μάικλ Σισκ επέστρεψε στο αγαπημένο του νησί και θα παρουσιάσει την εμπληρωματική κομική όπερα του Μότσαρτ «Ο γάμος του Φίγκαρο» με τη βρετανική «Γκάρσιονγκτον Όπερα» στις 21 και 22 Ιουλίου. Μάλιστα, η παράσταση της 21ης Ιουλίου θα διακοπεί στο τέλος της Γ' πράξης, στη γνωστή σκηνή του γάμου, ώστε οι θεατές να έχουν ένα μικρό δείπνο και ποτό, όπως συνηθιζόταν στην αγγλική εξοχή. «Θέλουμε να αναβιώσουμε την αίσθηση του πικ νικ

που είναι και μια πρακτική της Γκάρσιονγκτον. Μετά θα επιστρέψουμε στην όπερα για το φινάλε», μας λέει ο κ. Σισκ. Η παράσταση θα δοθεί στο υπαίθριο θέατρο του Γαστουρίου, το οποίο μπορεί να είναι άγνωστο ακόμη και στους ντόπιους, καθώς συνδέεται με τις ταξιδιωτικές περιπέτειες του Μάικλ Σισκ το μακρινό 1967.

Ο τότε νεαρός Αμερικανός ταξιδιώτης πραγματοποίησε ένα οδοιπορικό στο Παρίσι και την τότε Γιουγκοσλαβία προτού καταλήξει στην Ελλάδα. «Τότε, διοργάνωνα περίπου οκτώ παραστάσεις τον χρόνο, επί πέντε χρόνια, στην Αμερική και είχα εξαντληθεί», μας λέει. Πέρασε όλο το καλοκαίρι του '67 τριγυρνώντας στην Ελλάδα της εποχής, κατασκηνώνοντας σε ερημικές παραλίες της Κρήτης, επισκεπτόμενος τους Δελφούς, τις Μυκήνες και τη Φαιστό. «Ήταν ένας κόσμος με τον οποίο εξοικειώθηκα αμέσως, σαν να περιμένα 32 χρόνια από τη ζωή μου για να φτάσω εκεί», τονίζει.

Καταφύγιο

Το νησί της Κέρκυρας έγινε το καταφύγιό του για τα επόμενα καλοκαίρια. Οι φίλοι του και ιδρυτές του γνωστού φεστιβάλ του Σπολέτο στην Ιταλία, ο Κάρλο Μενόνι, ο Τσαρλς Ουάντσουορθ και ο Τόμας Σίπερς, είχαν «ανακαλύψει» την Κέρκυρα και ο Σίπερς κατασκεύαζε την εξοχική του κατοικία στο νησί. «Επισκέφθηκα τότε την Κέρκυρα με τον Τομ και μας ήρθε η ιδέα να κάνουμε ένα φε-

Το υπαίθριο θέατρο του Γαστουρίου θα αναβιώσει για το φεστιβάλ «Corfu Music Days», πρώτη φορά ύστερα από 40 χρόνια, κάρη στον Μάικλ Σισκ (κάτω).

Στο υπαίθριο θέατρο θα παρουσιαστεί «Ο γάμος του Φίγκαρο» με την «Γκάρσιονγκτον Όπερα» στις 21 και 22 Ιουλίου.

γάνωψς. Ωστόσο, ο πρακτικός Μάικλ Σισκ, αφού δεν μπορούσε να βρει θέατρο για το φεστιβάλ του, αποφάσισε να φτιάξει το δικό του.

«Κάλεσα τον φίλο και συνάδελφό μου Βίνσεντ Πιατσεντίνι που είχε σχεδιάσει το θέατρό μου στην Αμερική και μαζί σχεδιάσαμε ένα υπαίθριο θέατρο 250 θέσεων στην Κέρκυρα, ανάμεσα σε ελιές και κυπαρίσσια, με εξαιρετική ακουστική», σημειώνει ο κ. Σισκ. Το υπαίθριο «Θέατρο Γαστουρίου», όπως ονομάστηκε, κατασκευάστηκε μέσα στο κτήμα Κοπάνου. Με τη βοήθεια άλλων συναδέλφων του από τον χώρο της μουσικής έδωσαν διεθνή χαρακτηρισία στο καλλιτεχνικό φεστιβάλ. «Νομίζω ότι οι συνταγματάρχες δεν ενδιαφέρονταν τι συνέβαινε καλλι-

τεχνικά στην Κέρκυρα», μας λέει, και η πρώτη διοργάνωση περιελάμβανε θέατρο μίμων από την Πολωνία, παραγωγές όπερας από την Αμερική, τοπικές ορχήστρες, μουσικούς και καλλιτέχνες από το εξωτερικό. «Είχαν έρθει πολλοί νέοι άνθρωποι από όλη την Ελλάδα τότε και οι παραστάσεις ήταν πλήρεις. Ήμασταν μια διεθνής φωνή καλλιτεχνικής ελευθερίας», λέει ο Μάικλ Σισκ. Ωστόσο, τα πράγματα δεν πήγαν το ίδιο καλά την επόμενη χρονιά. Η προσπάθεια για τη δεύτερη διοργάνωση συνάντησε την αδιαφορία του τότε υπουργείου Πολιτισμού, ακολούθησε η τουρκική εισβολή στην Κύπρο και φούντωσε το κίνημα του αντιαμερικανισμού. «Αν και δεν αναγκάστηκε να αποχωρήσω, το φεστιβάλ δεν φαινόταν να έχει μέλλον. Ήμουν εξαντλημένος από την προσπάθεια και έχοντας χάσει κάθε καλλιτεχνική δυναμική έφυγα από την Ελλάδα».

Επιστροφή στην Ελλάδα

Τα χρόνια πέρασαν και ο Μάικλ Σισκ επισκέφθηκε ξανά την Κέρκυρα στα μέσα της δεκαετίας του '80, αλλά οι προτεραιότητές του είχαν αλλάξει.

Παραγωγές του, ωστόσο, ταξίδευαν στην Ευρώπη και ορισμένες είχαν φτάσει στο Ηράκλειο, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών. Πριν από δύο χρόνια γύρισε ξανά στην Κέρκυρα και επισκέφθηκε το υπαίθριο θέατρο στο Γαστούρι, που παρέμεινε άθικτο από το 1973. Ο χρόνος και η φύση είχαν φερθεί με ευγένεια στο θέατρο. «Χάρηκα όταν είδα ότι το θέατρο είχε επιβιώσει και πήρε την όψη του πεπαλαιωμένου χώρου, έγινε κομμάτι του περιβάλλοντος, όπως το ελπίζαμε. Για να το επαναφέρουμε προς χρήση χρειάστηκε μόνο να φτιάξουμε τη σκηνή και τους μεταλλικούς φωτιστικούς πύργους που είχαν σκουρίσει από τον καιρό», σημειώνει ο κ. Σισκ. Στόχος του «Corfu Music Days» είναι να καθιερωθεί το φεστιβάλ στην καλλιτεχνική ζωή της Κέρκυρας, να ολοκληρωθεί η αποκατάσταση του θεάτρου και να επεκταθεί στο μέλλον σε όλη την πόλη. Τα φώτα στο «Θέατρο Γαστουρίου» ετοιμάζονται να ανάψουν ύστερα από 40 χρόνια.

Corfu Music Days, 21-22 Ιουλίου, Γαστούρι Κέρκυρας

Ευλογία αυτά τα κείμενα για τον ηθοποιό

Ο Χάρης Χαραλάμπους, ο αγγελιαφόρος των Περσών, στην παράσταση του ΘΟΚ, μιλάει στην «Κ» για τον ρόλο του

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Ο Χάρης Χαραλάμπους υποδύεται τον αγγελιαφόρο, στην παράσταση «Πέρσες» που ανεβάζει ο ΘΟΚ σε σκηνοθεσία του Άρη Μπινιάρη. Ο Χάρης Χαραλάμπους, ένας νεαρός ηθοποιός στέκεται επάξια απέναντι από την Καρυοφυλλιά Καραμπέτη και της φέρνει τα άσχημα νέα για την καταστροφή του στρατού της, αλλά γι' αυτόν τα νέα είναι καλά, αφού, όπως λέει, είναι μία πολύτιμη συνεργασία. Από τον ρόλο του αγγελιαφόρου κρατάει την αφοσίωση, την πίστη και το τάξιμο ενός αν-

«Είναι πολύτιμη εμπειρία και μεγάλο σχολείο η συνύπαρξη στην πρόβα, στην παράσταση με μια τόσο σπουδαία και τόσο αφοσιωμένη στην τέχνη της ηθοποιό, όπως η Καρυοφυλλιά Καραμπέτη»

θρώπου στον στόχο του και θεωρεί ευλογία για τον ηθοποιό να ασχολείται εις βάθος με αυτά τα τεράστια κείμενα.

—Τι σημαίνει να παίζεις σε μια τραγωδία, Χάρη;

—Το να παίζεις σε μια τραγωδία είναι σαν να συμμετέχεις σε υπερμαραθώνιο αγώνα δρόμου. Υπερμαραθώνιο ψυχικό, πνευματικό, σωματικό και φωνητικό. Η ενασχόληση με τα ποιητικά κείμενα της αρχαίας γραμματείας όπου οι ρόλοι είναι πλέ-

ον ιδέες και σύμβολα και κάθε κώδικας του ψυχολογικού θεάτρου καταργείται, απαιτεί από τον ηθοποιό να ξεπεράσει τα όρια του (σωματικά, φωνητικά, ψυχικά) σε μια προσπάθεια να έρθει σε επαφή με κάτι πέρα από αυτόν είτε αυτό ονομάζεται διονυσιακό στοιχείο είτε όπως θέλει κανείς να το ονομάσει. Ειδικά στα έργα του Αισχύλου τα οποία έχουν ένα ιδιαίτερο μυστηριακό και θρησκευτικό χαρακτήρα. Πέρα από όλα αυτά όμως, που ίσως τα περισσότερα ακούγονται πολύ θεωρητικά, στην πράξη είναι ευλογία για τον ηθοποιό η ενασχόληση με αυτά τα τεράστια κείμενα.

—Φέρνεις κακά νέα στην Καρυοφυλλιά Καραμπέτη, σπουδαία εμπειρία να παίζεις με μία κορυφαία τραγική ηθοποιό, έτσι δεν είναι;

—Τα καλά νέα είναι ότι φέρνω τα κακά νέα στην κυρία Καρυοφυλλιά Καραμπέτη! Είναι πολύτιμη εμπειρία και μεγάλο σχολείο η συνύπαρξη στην πρόβα, στην παράσταση με μια τόσο σπουδαία και τόσο αφοσιωμένη στην τέχνη της ηθοποιό. Η μεθοδικότητά της, το ήθος της και η γενναιοδωρία της επί σκηνής είναι παράδειγμα προς μίμηση για κάθε ηθοποιό.

—Ο σκηνοθέτης η μουσικότητα είναι το όχημα για την αναπαράσταση και τη μεταμόρφωση, θες να μου το εξηγήσεις;

—Ο σκηνοθέτης της παράστασής μας Άρης Μπινιάρης έχει κάνει πολύτιμη έρευνα, με τη βοήθεια πανεπιστημιακών, πάνω στους ρυθμούς και τα μέτρα στα οποία είναι γραμμένο το αρχαίο κείμενο, βάσει της αρχαίας ελληνικής μετρικής. Ο Αισχύλος χρησιμοποιεί για κάθε στάσιμο, για κάθε ρόλο και άλλο μέτρο. Όλο αυτό δημιουργεί τη μουσική δραματουργία της παράστασης η οποία είναι επίσης έργο του σκη-

Είναι πολύ πιο ασφαλές και ανώδυνο να ασχολείται κανείς με το «survivo» ή οποιοδήποτε άλλο προϊόν πνευματικής ακινησίας, τονίζει ο Χάρης Χαραλάμπους.

νοθέτη μας. Τις εναλλαγές αυτές στους ρυθμούς και τα μέτρα καλείται ο κάθε ερμηνευτής να τις χρησιμοποιήσει για να χειριστεί το κείμενο του σαν εφελτήριο για την προσέγγιση του ρόλου του. Η καλύτερη εξήγηση φυσικά θα δοθεί μέσα από την ίδια την παράσταση.

—Πώς αντιμετωπίσες τον ρόλο του αγγελιαφόρου και τι κρατάς από αυτόν;

—Ο αγγελιαφόρος των Περσών θεωρείται ένας από τους πιο συνταρακτικούς αγγελιαφόρους στο αρχαίο δράμα. Στην πράξη έχω στα χέρια μου μια από τις συγκλονιστικότερες αφηγήσεις και γεμάτη από δονήσεις που έχουν γραφτεί ποτέ! Νοιώθω πολύ τυχερός, ευλογημένος και ευγνώμων γι' αυτό. Μην ξεχνάμε ότι έχουμε να κάνουμε με ένα πραγματικό ιστορικό γεγονός. Ξεκίνησα να αντιμετωπίζουμε με τον Άρη το κείμενο αρχικά με βάση τον ρυθμό και το μέτρο που όρισε ο ίδιος ο Αισχύλος. Όταν αυτό κατακτήθηκε περάσαμε στο κτίσιμο της αφήγησης της ολοκληρωτικής καταστροφής από έναν αυτόπτη και ενεργό μάρτυρα. Αυτό χρειάστηκε από εμένα έντονη πνευματική, σωματική και φωνητική άσκηση. Κρατώ από τον αγγελιαφόρο την αφοσίωση, την πίστη και το τάξιμο ενός ανθρώπου στον στόχο του. Είτε αυτός είναι μια ιδέα είτε είναι η πατριδα του, ή ένας έρωτας ή η τέχνη του, η οικογένεια του κ.λπ.

—Ξέρεις και αγγελιαφόρος ουσιαστικά είναι οι μόνοι αυτόπτες μάρτυρες των γεγονότων, και οι καθένας τα δίνει από τη σκοπιά του. Θα το δούμε αυτό και επί σκηνής κινησιολογικά και σωματικά;

—Θα το δούμε να με δύο διαφορετικούς κινησιολογικούς κώδικες. Ο Αγγελιαφόρος ήταν και παρών και συμμετείχε στα γεγονότα. Ο

Ξέρεις τα παρακολουθούσε από απέναντι, από το όρος Αιγάλεω. Αυτό σαφώς και τους διαφοροποιεί όπως και η κοινωνική τους θέση.

—Ανθρώπινη αλαζονεία και ύβρις, σήμερα τα έχουμε σε ισχυρές δόσεις, οι άνθρωποι δεν μαθαίνουν... Πώς σχολιάζεις;

—Αυτά είναι αποτελέσματα της ολοένα και αυξανόμενης έλλειψης σχολίου ίσως φαντάζει αλαζονικό! Είναι πολύ πιο ασφαλές και ανώδυνο να ασχολείται κανείς με το «survivo» ή οποιοδήποτε άλλο προϊόν πνευματικής ακινησίας.

—Ποια είναι τα μηνύματα των «Περσών» του Αισχύλου;

—Η νίκη του ελεύθερου ανθρώπου απέναντι στο δόγμα και τη μονομανία είναι ένα βασικό μήνυμα που θέλει ο Αισχύλος να περάσει βάζοντας απέναντι Αθηναίους και Πέρσες. Επίσης αναδεικνύεται η σημασία που έχει για τον καθένα η εμπειρία και η συνειδητοποίηση του πένθους για να μπορέσει να θεραπεύσει την πληγή της απώλειας και της συντριβής και να προχωρήσει.

info

«Πέρσες» του Αισχύλου σε σκηνοθεσία/μουσική Άρη Μπινιάρη από τον ΘΟΚ. Παραστάσεις από 13 Ιουλίου 2017. Ερμηνεύουν: Καρυοφυλλιά Καραμπέτη (Ατούσα), Νίκος Ψαρράς (Δαρείος), Αντώνης Μυριαγκός (Ξέρξης), Χάρης Χαραλάμπους (Αγγελιαφόρος). Χορός: Ηλίας Ανδρέου, Πέτρος Γιωρκάτζης, Γιώργος Ευαγόρου, Νεκτάριος Θεοδώρου, Μάριος Κωνσταντίνου, Παναγιώτης Λάρκου, Δαυίδ Μαλιτζέ, Γιάννης Μίνως, Άρης Μπινιάρης, Ονησίφορος Ονησίφορου, Μάνος Πετράκης, Στέφανος Πίπτας, Κωνσταντίνος Σεβδαλής.

Aphrodite Hills
— Restaurants —

ATLANTICA
HOTELS & RESORTS

Live Music Festival

Get ready for a hot summer with LIVE BANDS
Every Friday from 7.30pm at the Beer Garden
Free Entrance

14th
July 2017

Retro Pop Night
with The Retrospectors

21st
July 2017

Latin Night
with Havana Noche

Choose from a wide selection of international beers and enjoy delicious take away food options from Zimi Trattoria or Ladi & Rigani Kebab House!

supporters

For the *Love of Life!*

For further information please contact us on
T +357 26 828 011 or E Resorthevents@aphroditehills.com

1997-2017

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΑΞΙΟΘΕΑΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ-ΙΟΥΛΙΟΣ 2017

ΕΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΕΔΙΤΑΤΙΟΝ

Jannis Anastasakis
featuring
Savina Yannatou & Harris Lambrakis

Τετάρτη 19 Ιουλίου | 20:30

Χορηγοί

Είσοδος: €10 | €5
Πληροφορίες
22894531/2

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ

Σύνδεση μνημείων

Ο Ιταλός υπουργός Πολιτισμού, Ντάριο Φραντσέσκι, ήταν παρών στα εγκαίνια της νέας σύνδεσης ανάμεσα στην Πινακοθήκη Uffizzi και στο γειτονικό Palazzo Vecchio, που είναι το δημαρχείο της Φλωρεντίας. Είναι το επίκεντρο της τουριστικής κίνησης στην πρωτεύουσα της Τοσκάνης με θέα στον ποταμό Αρνο και στο Πόντε Βέκιο αλλά και η επιτομή της φλωρεντινής Αναγέννησης.

ΡΩΜΗ

Καθαρισμός της Φοντάνα ντι Τρέβι

Εμφανίστηκαν πρόσφατα στην περιφέρεια Φοντάνα ντι Τρέβι, στη Ρώμη, για να ολοκληρώσουν τη συντήρηση και τον καθαρισμό του μνημείου, που επιβαρύνεται από το πλήθος των τουριστών, τη ρύση νομισμάτων και τα περιστέρια. Η Φοντάνα ντι Τρέβι αποκαταστάθηκε πλήρως την περίοδο 2013-2015 με χορηγία του οίκου Fendi. Το συνολικό κόστος ήταν 2,2 εκατ. ευρώ.

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ

Εγκατάσταση από χαρτί

Το έργο με τίτλο «Hive» (Κυψέλη) είναι το καλοκαιρινό αξιοθέατο στο National Building Museum στην Ουάσιγκτον. Είναι δημιουργία του Studio Gang, αποτελούμενη εξ ολοκλήρου από 2.700 κυλίνδρους από χαρτί που όλοι μαζί δημιουργούν μια ψευδοαισθητική εντύπωση. Η εγκατάσταση σχηματίζει δώματα και αποτελεί τμήμα των καλοκαιρινών εκδηλώσεων του αμερικανικού μουσείου.

Ο Αι Weiwei κατακτά την Ανατολική Ακτή των ΗΠΑ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ

Μπροστά στις αχανείς «ταπεσαρίες» του Κινέζου μέγκα-αυτοκαλλιτέχνη Αι Weiwei, ένας επισκέπτης φωτογραφίζει τους συμβολισμούς για τα κοινωνικά δίκτυα. «Πουλιά» του Twitter και κάμερες παρακολούθησης σε μια αλληγορική

συνύπαρξη. Είναι η μεγαλύτερη έκθεση για τον Αι Weiwei στην Ανατολική Ακτή των ΗΠΑ, όπου το Hirshhorn Museum and Sculpture Garden (που ανήκει στο Smithsonian) έχει διοργανώσει ένα μεγάλο αφιέρωμα. Η έκθεση θα παραμείνει ανοικτή ως τον Ιανουάριο του 2018

και παρουσιάζει, για πρώτη φορά στις ανατολικές ΗΠΑ, το έργο «Trace», μια ανάρτηση του 2014, που εκτίθεται μαζί με τις δύο γραφιστικές ταπεσαρίες μήκους η κάθε μία 25 μέτρων. Το «Trace» συντίθεται από 176 πορτρέτα ανδρών που ο ίδιος ο Αι Weiwei θεωρεί ότι

είναι ακτιβιστές, κρατούμενοι για λόγους συνείδησης ή κήρυκες της ελευθεροστομίας. Αυτή είναι η ακριβής διατύπωση του μουσείου. Κάθε πορτρέτο αποτελείται από τούβλα Lego. Το ίδιο μουσείο είχε παρουσιάσει αναδρομική του Αι Weiwei το 2012.

ΛΟΝΔΙΝΟ

Τα 80 του Ντέιβιντ Χόκνεϊ

Η μεγάλη αναδρομική έκθεση του Ντέιβιντ Χόκνεϊ στην Tate Britain του Λονδίνου ήταν ένα από τα εικαστικά γεγονότα του 2017 και όπως αποδείχθηκε μία από τις δημοφιλέστερες εκθέσεις, από πλευράς επισκεψιμότητας και δημοσιότητας, των τελευταίων ετών. Την επισκέφθηκαν πάνω από μισό εκατομμύριο επισκέπτες. Γεννημένος στις 9 Ιουλίου 1937, ο Ντέιβιντ Χόκνεϊ συμπλήρωσε πριν από λίγες ημέρες τα 80 του χρόνια και παραμένει πάντα παραγωγικός και επιδραστικός. Η φωτογραφία είναι του 2015 όταν είχε παρουσιάσει νέα έργα στην Annelly Juda Fine Art Gallery στο Λονδίνο.

ΠΑΛΜΥΡΑ

Επιστροφή γλυπτών

Τέσσερα επιτύμβια γλυπτά, δύο ανδρικά και δύο γυναικεία, με τους χαρακτηριστικούς χιτώνες της Παλμύρας, επιστράφησαν στη Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Μουσείων της Συρίας. Χρονολογημένα στον 2ο και 3ο αιώνα μ.Χ. τα γλυπτά είχαν λεηλατηθεί από τους τρομοκράτες του ISIS. Τις φωτογραφίες δημοσιοποίησε το πρακτορείο SANA της Συρίας. Τα γλυπτά, που θα αποκατασταθούν, εντοπίστηκαν σε κέντρο του ISIS στην Παλμύρα και θεωρείται ότι αποσπαστηκαν από το νεκροταφείο, το οποίο υπέστη καταστροφές.

Επιμέλεια: ΝΙΚΟΣ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΜΜΗ / Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

Ενα 24ωρο με την κριτικό λογοτεχνίας Κατερίνα Σχινά

08.00 - 12.00: Ξυπνάω πρωί, φτιάχνω καφέ ή μάλλον καφέδες, διαβάζω εφημερίδα ή μάλλον εφημερίδες – ανήκω στη μειοψηφία, δεν ενημερώνομαι από το Διαδίκτυο. Όταν έχω κέφι και χρόνο, φτιάχνω και πρωινό – παράξενα παρασκευάσματα που μάλλον απώθούν τους οικείους μου, πασπαλισμένα με υπερβολικές δόσεις κανέλας (επιβίωση μιας παιδικής εμμονής). Χρειάζομαι τουλάχιστον μία ώρα ολόκληρη δική μου, όταν το σπίτι είναι ακόμη σωπαίο, προτού εφορμήσω στην ασθηματική μου καθημερινότητα, κι αυτή την ώρα την περνάω στην περικλείσιμη από φυτά βεράντα, φυτά που όλο και με αποσπούν, μ' ένα ξεραμένο τους κλαδί, ένα μαραμένο λουλουδάκι που ζητάει νερό επειγόντως. Βγάζω βόλτα το σκυλί. Ξαναγυρίζω στο σπίτι. Πλάθω τον κιά για τα μπιφτέκια, τον αφήνω στο ψυγείο (ίσως δεήσει η κόρη μου να τα βάλει στο φούρνο, αν και δεν είναι βέβαια). Μαζεύω χαρτιά, βιβλία, καμιά φορά βάζω στην τσάντα μου και τον υπολογιστή μου, όταν η μέρα μου προβλέπεται μακρά, με κενά ανάμεσα στις δουλειές, που τα περνάω στα καφενεύματα δουλεύοντας. (Παλιά συνήθεια, εφηβικά, τα καφενεύματα. Ίσως η

μακρά θητεία στις εφημερίδες να μ' έμαθε να συγκεντρώνομαι υπό οποιοδήποτε συνθήκες, κι έτσι ο βόμβος των θαμνών, τα παραγγέλματα των γκαρσονιών, οι ήχοι από τα κουταλάκια φτιάχνουν ένα κουκούλι μέσα στο οποίο εγκαθίσταμαι πανευτυχής και... αποδίδω.) Κατά τις δέκα και μισή, είμαι στον δρόμο. Υπάρχουν, βέβαια, και μέρες που τα πρωινά είναι πιο μακρόσυρτα, οι μέρες που αγαπώ –Δευτέρα, Παρασκευή, Σάββατο– οι μέρες που μένω σπίτι, διαβάζω, μεταφράζω, γράφω για μένα, μαγειρεύω για φίλους, και... όχι, δεν πλέκω πια.

11.00 - 19.00: Στη δουλειά μου, στον εκδοτικό οίκο. Κάνω μια μεγάλη βουτιά στον ξένο τύπο, διαβάζω βιβλία ολόκληρα σε ηλεκτρονική μορφή, γράφω σύντομες αξιολογήσεις γι' αυτά που διαβάζω, κατά κύριο λόγο μυθιστορήματα, σπανιότερα διηγήματα που στέλνουν στον εκδοτικό ξένα πρακτορεία ή εκδότες εν είδει πρόσκλησης ενδιαφέροντος. Οι αναρίθμητες σελίδες που καταναλώνω καθημερινά, συνήθως στα αγγλικά, με κάνουν, καμιά φορά, να μελαγχολώ: σκέφτομαι πόσο καλή λογοτεχνία γράφεται στα ελληνικά –συγκριτικά με όσα, υποχρεωτικά, δια-

Κατερίνα Σχινά: «Υπάρχουν και οι μέρες που αγαπώ –Δευτέρα, Παρασκευή, Σάββατο– οι μέρες που μένω σπίτι, διαβάζω, μεταφράζω, γράφω για μένα, μαγειρεύω για φίλους, και... όχι, δεν πλέκω πια».

βάζω –πόσο πιστά ακολουθεί η πλειονότητα των νέων, γενναία αμειβόμενα με δυσθεώρητες προκαταβολές, ξένων συγγραφέων μια πολύ διαδεδομένη συνταγή (ένα οικογενειακό μυστικό, καλά κρυμμένο επί δεκαετίες, που ξαφνικά αποκαλύπτεται ανατρέποντας δραματικά τη ζωή των ηρώων, π.κ.) και πόσο διαφορετικά, ευφάνταστα, έξυπνα και απροσδόκιστα βιβλία γράφουν συχνά οι Έλληνες ομότεχνοί τους, βιβλία που θα είχαν θαυμάσιες προοπτικές, αν η γλώσσα μας δεν ήταν τόσο μικρή, αν η προώθηση του ελληνικού βιβλίου στο εξωτερικό γινόταν συστηματικά και οργανωμένα, αν... αν... Η ώρα περνάει γρήγορα, σχεδόν δεν την καταλαβαίνω. Έχοντας δουλέψει χρόνια ολόκληρα από το σπίτι (τη λησμονημένη πια εποχή της «Βιβλιοθήκης» της «Ελευθεροτυπίας» ανέβαινα μόνο μία φορά την εβδομάδα στο κτίριο της εφημερίδας στον Νέο Κόσμο) την ατμόσφαιρα του γραφείου την απολαμβάνω.

19.00 - ...: Επιστροφή στο σπίτι, επιτέλους συνάντησι με την κόρη μου, μαγειρική, φίλοι (κυρίως δική της), κι όταν το φέρεται η στιγμή, συζητήσεις επί παντός επιστητού (αν και η πολιτική έχει την προ-

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΓΚΡΙ

Γράφει ο ΗΛΙΑΣ ΜΑΓΚΛΙΝΗΣ

Η Νταϊάν πάνω στην άμμο

Μου τη συστήνει ο κύριος Γκρι, «επειδή βρισκόμαστε στην κορύφωση του καλοκαιριού», όπως λέει. Το όνομα αυτής: Νταϊάν Ουέμπερ (Diane Webber). Κοιτάζω τη φωτογραφία της. Η καλοκαιρινή Νταϊάν, με την άμμο να γλιστρά ανάμεσα στα δάχτυλά της, σε κάποια καλιφορνέζικη παραλία του 1955. Η Νταϊάν φιγουράρει σε κομβικά σημεία της κλασικής σήμερα, γλαφυρής αφήγησης «Thy Neighbour's Wife» (1980), πολύχρονο ερευνητικό ρεπορτάζ του Γκέι Ταλιζί (Gay Talese), όπου ο γίγας του αμερικανικού non-fiction κατέγραψε τη σεξουαλική απελευθέρωση της μεταπολεμικής Αμερικής. Δεν θα μπορούσε να λείπει από αυτό η Νταϊάν, όσο κι αν, στην πρώτη της συνάντηση με τον συγγραφέα, τη δεκαετία του '70, του έδωσε να καταλάβει πως το μόνο που δεν είχε ποτέ στον νου της ήταν η πορνογραφία και το erotica.

Γεννημένη στο Χόλιγουντ το 1932, απέκτησε φήμη όταν με το οικογενειακό της όνομα, Μάργκαρετ Εμπεϊ, φωτογραφήθηκε ως playmate του Playboy, τον Μάιο του 1955 και τον Φεβρουάριο του 1956. Εκείνη τη χρονιά, το 1955, παντρεύτηκε τον Τομ Ουέμπερ, με τον οποίο έζησε είκοσι χρόνια κι έκαναν ένα γιο.

Τη δεκαετία του '60, η Νταϊάν ανέπτυξε, μαζί με τον σύζυγό της, νέες πρωτοβουλίες: μετέτρεψε τον γυμναστήριο σε κοινωνικό κίνημα (τον υπερασπίστηκε με πάθος σε δικαστήριο της Αϊόβα το 1965), ενώ από το 1969 έως το 1980 εντράφησε επαγγελματικά στην ανατολίτικη μουσική και τον χορό της κοιλιάς, ιδρύοντας και την ομάδα χορού Perfumes of Araby, στοχεύοντας σε ένα μεγάλο κοινό που δεν ήταν μόνον ανδρικό.

Ο Ταλιζί τη συναντά εκείνη ακριβώς την περίοδο που περιγράφει πώς η θηλυκή μορφή που στοίχειωσε τόσους Αμερικανούς στα '50s από κοντά μάλλον θα τους απογοήτευε. Όχι επειδή δεν ήταν ελκυστική –κάθε άλλο. «Η Νταϊάν Ουέμπερ δεν χαμογέλασε όταν άνοιξε την πόρτα», γράφει ο Ταλιζί, ο οποίος θαύμασε την ευφυΐα και την ευφράδεια της, καθώς και την επιμονή της ότι οι γυμνές φωτογραφίες της νιώτεις πως ήταν καλλιτεχνικές. Ο συγγραφέας θέλησε να σχολιάσει ότι στα μάτια ενός νεαρού αρσενικού η «τέχνη» εύκολα μετατρέπεται σε «πορνό» αλλά προτίμησε να μη μιλήσει και η Νταϊάν –φανερά πιο μαλακωμένη τώρα– δέχθηκε να τον δει άλλες δύο φορές για τις ανάγκες της έρευνάς του.

Σύμφωνα με τον κύριο Γκρι, οι πλέον αξιοσημείων φωτογραφίες της Νταϊάν έγιναν για εξώφυλλα δίσκων τζαζ και lounge: «Jazz For Relaxation» (1956: «Σκεφτική μα και αισθησιακή, πάνω σε έναν τυπικό '50s καναπέ, κάτω από ένα αφηρημένο έργο ζωγραφικής»), «Sea of Dreams» (1958: «Υποβρύχια, ονειρική λήψη μιας ευτυχισμένης Νταϊάν»), «Chile con Cugie» (1959: «Σπανιόλα χωρική, παρά με τον Χαβιέ Κουγκάτ»), «Jewels of the Sea» (1961: «Υποβρύχιο γκρο πλαν του υπέροχου προσώπου της»), καθώς και στο άλμπουμ «Bedtime Music» (1965: «Όπου η Νταϊάν τρίβεται σαν παιχνιδάρικη γάτα, γυμνή, σε καπνιστό καναπέ») του Ιάπωνα Seiji Hiraoka και του κουαρτέτου του.

Η Νταϊάν Ουέμπερ έκλεισε τις μέρες της τον Αύγουστο του 2008, άρρωστη από καρκίνο. Τα τελευταία χρόνια εργάστηκε αθόρυβα ως βιβλιοθηκάρχης και υπεύθυνη αρχείου σε νομική εταιρεία της Σάντα Μόνικα.

Δεν θέλησε να σχολιάσει ότι στα μάτια ενός αρσενικού η «τέχνη» εύκολα γίνεται «πορνό».

Το βιβλίο της Κατερίνας Σχινά «Μυστικά του συρταριού - Η τέχνη και οι τεχνίτες της ημερολογιακής γραφής» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη.

Ο «πρωτάρης» που κατέκτησε το Παρίσι

Ο Έλληνας σχεδιαστής Λάσκαρης παρουσίασε στην Εβδομάδα Υψηλής Ραπτικής τη συλλογή του Φθινόπωρο-Χειμώνας 2017-18

Το λευκό και ροζ βραδινό φόρεμα από σμάλτο τράβηξε τα βλέμματα.

Της **ΕΛΕΝΑΣ ΜΑΤΘΑΙΟΠΟΥΛΟΥ**

Ο Λάσκαρης, γνωστός μόνο με το μικρό του όνομα και αναγνωρισμένος από την αφρόκρεμα της κοινωνίας και του καλλιτεχνικού κόσμου της Αθήνας, παρουσίασε για πρώτη φορά στο παγκόσμιο κοινό τη δουλειά του, τη συλλογή Φθινόπωρο/Χειμώνας 2017-18, στο πλαίσιο της Εβδομάδας Υψηλής Ραπτικής στο Παρίσι. Με επιβλητικό φόντο την Αίθουσα Faust, ένα τούνελ κάτω από τη Γέφυρα Alexandre III στην αριστερή όχθη του Σηκουάνα, που έχει μετατραπεί σε δημοφιλές κλαμπ και χώρο επιδείξεως συλλογών διάσημων σχεδιαστών μόδας.

Την κατάμεστη αίθουσα είχαν κατακλύσει μέλη της γαλλικής αριστοκρατίας, Έλληνες φίλοι του δημιουργού (στους οποίους έχω την τιμή να συμπεριλαμβάνω), φασιονίστες, μπλόγκερς και 400 δημοσιογράφοι από όλα τα μέρη του κόσμου, καθώς και ρωσικά, κινεζικά και γερμανικά τηλεοπτικά κανάλια, το Fashion Channel και η βιβλός της μόδας, το site Fashion Now που έκανε live κάλυψη. Ήδη, από το απόγευμα της ίδιας μέρας, περιοδικά όπως το Madame Figaro, το ιταλικό Elle, το Amica, το Harpers Bazaar παρουσίασαν μοντέλα και ζητούσαν πληροφορίες για τον σχεδιαστή. Εκτοτε, είναι σχεδόν πανταχού παρών στα διεθνή μίντια.

Η υπέροχη πρωτότυπη συλλογή συνδυάζει την πεμπτουσία της υψηλής ραπτικής με ένα υπερσύγχρονο βλέμμα στο σήμερα: την τελειότητα στη λεπτομέρεια και την αρχιτεκτονική του ρούχου, με μπριό, χιούμορ και σουρεαλιστικές πινελιές.

Σημεία αναφοράς

Ο τίτλος της, «Πρίσμα», συμβολίζει την προσωπική ματιά του σχεδιαστή (και του καθενός μας) στα πράγματα και στη ζωή και αντικατοπτρίζεται στο κόμμιμα/σύμβολο της κολεζιόν, το Κλειδί (του οίκου Απαρνοε των αδελφών Δημοπούλου), πανταχού παρόν σε διαφορετικά μεγέθη, σαν κολιέ, βραχιόλι ή κρεμασμένο στον ώμο ή στην πλάτη, στολισμένο με πολύτιμους και ημιπολύτιμους λίθους. Το Κλειδί ανοίγει τους δρόμους, (δευτερο σημείο αναφοράς της συλλογής), δηλαδή καθαρές γεωμετρικές φόρμες που συμβολίζουν δρόμους ζωής και θυμίζουν λεωφόρους και αυτοκινητοδρόμους. Επάνω τους κάνουν βόλτες αυτοκίνητα ανάμεσα σε δέντρα και σπιτία και περιφέρονται ζωάκια. Τρίτο σημείο αναφοράς είναι τα Σμάλτα, σε τόνους ρουμπινί, σμαραγδί ή άσπρο συνδυασμένο με απαλό ροζ, τοποθετημένα μέσα σε περίτεχνα χειροποίητα καλούπια που κατασκευάζονται στο ατελιέ του σχεδιαστή και στολίζουν κόκκινες, μπλε ή χακί κασμιρένιες μακριές ή κοντές κάπες, ζέρσεϊ βραδινές τουαλέτες ή ολόκληρα εξωτικά βραδινά φορέματα. Τέλος, οι Πέργκολες,

Μαύρο φόρεμα με πράσινα σμάλτα (επάνω). Αριστερά: λεπτομέρεια από τα σμάλτα που χρησιμοποιήθηκαν. Δεξιά: ο Λάσκαρης Βαλαβάνης και η μοντέλα του, στα παρασκήνια της παριζιάνικης Εβδομάδας Υψηλής Ραπτικής, την Αίθουσα Faust, ένα τούνελ κάτω από τη Γέφυρα Alexandre III, στην αριστερή όχθη του Σηκουάνα.

μία πράσινη τουαλέτα και το νυκτικό του Φινάλε, φτιαγμένα και τα δύο από μπανέλες, κεντημένα στη Θράκη και μονταρισμένα με οργκάντζα, γούνινα λουλούδια και πεταλούδες. (Τα γούνινα λουλούδια, καθώς και οι υπέρκομπες κόκκινες, άσπρες και οινοπνευματι-μπλε γούνινες τσάντες και γαρντιούρες στα βραδινά φορέματα είναι δημιουργίες του οίκου Impriel του Ιορδάνη Μικαηλίδη από την Καστοριά).

Η θριαμβευτική αυτή παρουσίαση στην παριζιάνικη Εβδομάδα Υψηλής Ραπτικής αποτελεί τεράστιο άλμα για τον Λάσκαρη Βαλαβάνη, γεννη-

μένο σε αγροτική οικογένεια στην μυστηριακή Σαμοθράκη, ο οποίος όμως δεν αισθανόταν καθόλου προορισμένος για αγρότης – άποψη με την οποία συμφωνούσε ευτυχώς και η μητέρα του! Από μικρός ένιωθε μεγάλη περιέργεια για τα σπιτία, που τότε στο χωριό του πάντα είχαν μια «κάμαρα για ξένους και πάντα ήθελα ν' ανακαλύψω, κρυφά ή φανερά, πώς ήταν στολισμένα. Μ' ενδιαφέρει τρομερά η διακόσμηση και ό,τι έχει να κάνει με το σπίτι. Αγοράζω περιοδικά για σπιτία και αγαπώ ταινίες και σίριαλ με εντυπωσιακά ντεκόρ...». (Η αλήθεια είναι ότι πρόκειται

για έναν από τους καλύτερους, πιο γενναϊόδωρους οικοδεσπότες της Αθήνας και εξαιρετικό σεφ!) Τελειώνοντας το Δημοτικό ήρθε στην Αθήνα για να μείνει με την αδελφή του που δούλευε σε ξενοδοχείο και αποφάσισε ότι για σπιτία θα του ταίριαζε το κτίριο του Πολυτεχνείου. «Πάντα ήμουν φαντασμένος. Μου άρεσε το κάτι παραπάνω, τα πράγματα που δεν μπορούσα να έχω! Θα προτιμούσα να είχα γεννηθεί κάπου σαν τον Πύργο του Ντάουντον! Όταν πρωτοπήγα για μπάνιο στ' Αστέρια, μου άρεσαν τόσο πολύ οι βίλες και οι καμπάνες της Γλυφάδας

που σκεφτόμουν, "γιατί άραγε ο μπαμπάς μου δεν είχε φτιάξει κι' αυτός κάτι τόσο ωραίο;" Έτσι σιγά αρχίζεις και καταλαβαίνεις τι αρέσει και σε ποιο κόσμο θέλεις να ζήσεις».

Όταν ήταν στο Γυμνάσιο, δηλαδή περίπου 15 ετών, όλες οι φίλες της αδελφής του τον έπειραν μαζί τους στα μαγαζιά για να τις βοηθήσει να διαλέγουν ρούχα. «Και πάντα γινόταν καβγάς γιατί διαφωνούσα με τις πωλήτριες που έλεγαν "καλά, ακούτε αυτό το σκ...ό και όχι εμάς τις έμπειρες;". Οι φίλες πάντα αγόραζαν αυτό που έλεγα εγώ. Σιγά σιγά όλες αυτές άρχισαν να με παροτρύνουν ν' ασχο-

Πράσινο φόρεμα «πέργκολα» με πεταλούδες, εκκεντρικό και επιβλητικό.

ληθώ επαγγελματικά με το ρούχο».

Διάλεξε τη Σχολή Βελουδάκη, η οποία, χάρη στον ιδρυτή της που ήταν ζωγράφος, ήταν ειδικευμένη στη χρωματολογία, την ιστορία κοστουμιού και το σχέδιο. Το πρώτο εξάμηνο ανακάλυψε τους διεθνείς σχεδιαστές όπως τον Μπαλενσιάγκα, το Ζιβανσί κ.λπ. Προς το τέλος των δύο ετών των σπουδών του, δύο συμφοιτητριάδες του που δούλευαν ήδη στο ατελιέ του διάσημου σχεδιαστή Γεράρδου τον προσκάλεσαν στην επίδειξη της κολεζιόν του. «Ήταν η πρώτη φορά που έβλεπα ζωντανό ντεφιλέ σε σαλόνι. Μαγεύτηκα και μόλις τέλειωσε η επίδειξη πήγα στον Γεράρδο και του είπα, "εγώ θέλω να δουλέψω εδώ!". Έτσι κι έγινε. Εκεί έμαθα τα πάντα και στο επίπεδο που ήθελα. Αναζητούσα στα πάντα την ποιότητα. Στη συνέχεια έκανα βόλτες σε διάφορα ατελιέ όπως του Βούρου που ήταν και σχεδιαστής θεάτρου και επιθεώρησης, και από τον οποίο επίσης έμαθα πολλά».

Αμερική και Γαλλία

Αργότερα, πήγε για 6 μήνες στον αδελφό του που μένει στην Αμερική και για άλλους 6 μήνες στο Παρίσι, όπου απέκτησε διεθνή αύρα, αντλώντας έμπνευση όχι μόνο από τους θρυλικούς μετρ της μόδας αλλά και την πλούσια καλλιτεχνική ζωή της γαλλικής πρωτεύουσας και τις εικαστικές τέχνες, που από τότε εμπνέουν και επηρεάζουν καθοριστικά την αισθητική του. (Η συλλογή Φθινόπωρο/Χειμώνας 2015, για παράδειγμα είχε ως θέμα τον Ελ Γκρέκο).

Στο τέλος της δεκαετίας του '80, παρουσίασε την πρώτη προσωπική του συλλογή, σε συνεργασία με την Gallery Jade, αρχίζοντας έτσι την ανοδική του πορεία και τις επαφές του με την αθηναϊκή κοινωνία. Στις παριζιάνικες αποκλειστικές στις ικανότητες και στην αυξανόμενη φήμη του, άνοιξε το δικό του ατελιέ LASKARIS COUTURE. Επόμενο βήμα, το άνοιγμα προς το εξωτερικό. («Α, αυτό είναι πραγματικά Υψηλή Ραπτική», μου ψιθύρισε η πλαινή μου Γαλλίδα στο σόου).

Η επιτυχία της εξόρμησης στο Παρίσι οφείλεται όμως και στον επαγγελματισμό της εταιρείας Mephistopheles Productions (Greg Alexander στο Παρίσι και Αντί Ηλιοπούλου στην Αθήνα), υπεύθυνος για την άψογη ετοιμασία της παρουσίασης (με ωραία manekén που, σπάνιο στις μέρες μας, δεν περπατούσαν σαν ιπιποτάμοι), και της προβολής του προφίλ του σχεδιαστή στο παγκόσμιο κοινό. Δεν είναι καθόλου «δεδομένο» για έναν, έστω και υπερταλαντούχο, «πρωτάρη» στον διεθνή χώρο να έρθει στο Παρίσι την παραμονή του ντεφιλέ και να βρει μπροστά του μια τόσο καλά οργανωμένη παρουσίαση και υποδοχή. Δείγμα του τι μπορούμε να καταφέρουμε οι Έλληνες όταν συνεργαζόμαστε αρμονικά και συντονισμένα.

Ένας κόσμος χωρίς ιδιωτικότητα

Η νέα ταινία του Τζέιμς Πόνσολντ θίγει το σοβαρότερο πρόβλημα της εποχής, τη χρήση των social media

Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

Λέμε πολλές φορές πως η τέχνη πρέπει να είναι ανεξάρτητη από πολιτικές σκοπιμότητες και να αποφεύγει τα κοινωνικά και πολιτικά κηρύγματα. Και ορθώς· αυτό βέβαια μέχρι το σημείο που το καλλιτεχνικό έργο «πνίγεται» μέσα στον σκοπό του, κάνοντας έτσι οποιαδήποτε έννοια έμπνευσης και δημιουργικότητας. Τούτο, παρά τις περί αντιθέτου κριτικές που διαβάζουμε από το εξωτερικό, δεν συμβαίνει με τον «Κύκλο» τη νέα ταινία του Τζέιμς Πόνσολντ («Τέλος διαδρομής»), βασισμένη στο ομώνυμο μυθιστόρημα του Ντέιβ Εγκερς, που κυκλοφορεί και στα ελληνικά από τις εκδόσεις Κέδρος.

“
Ο Τομ Χανκς αφήνει τον συνήθη «ηρωικό» κινηματογραφικό εαυτό του, για να υποδυθεί έναν στυλάτο κακό.

Στον «Κύκλο», η νεαρή Μέι (Εμα Γουότσον) προσλαμβάνεται για να δουλέψει στην κορυφαία εταιρεία τεχνολογίας στον πλανήτη. Η «Κύκλος» είναι κάτι ανάμεσα στην Google, την Apple και το Facebook, με γιγαντιαία πελατειακή βάση και εργαζομένους μέλη μιας απέραντης τεχνολογικής παιδικής χαράς, που «πίνουν νερό» στο όνομα της εταιρείας. Το ίδιο κάνει και η Μέι, καθώς ανέρχεται στην ιεραρχία και μαζί με το αφεντικό της Ίμον (Τομ Χανκς) επινοεί ένα νέο, επαναστατικό πείραμα, το οποίο καταργεί τα όρια της ιδιωτικότητας, εγείροντας παράλληλα και πολλά ηθικά ερωτήματα.

Η ταινία του Πόνσολντ, η οποία πρέπει να σημειωθεί πως δεν χρηματοδοτείται από κάποιο μεγάλο χολιγουντιανό στούντιο (βασικός παραγωγός είναι μια εταιρεία των

Η Εμα Γουότσον (αριστερά) της σειράς ταινιών «Χάρι Πότερ» είναι πλέον μια ώριμη ηθοποιός. Αυτή την εβδομάδα, τη βλέπουμε στον «Κύκλο», μπροστά από τις οθόνες της κορυφαίας ψηφιακής τεχνολογίας.

Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων), δεν αποτελεί κανένα αριστούργημα της Εβδομης Τέχνης. Παρουσιάζει αρκετές αδυναμίες, τόσο στο σενάριο όσο ανά διαστήματα και στον ρυθμό της αφήγησης. Ωστόσο, διαθέτει ξεκάθαρη στόχευση και θέμα το οποίο υπερεχει ως το τέλος· θέμα το οποίο τυχάνει να είναι ένα από τα σοβαρότερα (αν όχι το σοβαρότερο) που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος κόσμος. Η συνεχής παρακολούθηση, ο έλεγχος και οι κατευθύνσεις μέσω των social media, η ηθική καταστροφή-απαξίωση προ-

σωπικότητας κ.ο.κ. δεν ανήκουν στη σφαίρα ενός δυστοπικού εφιάλτη του μέλλοντος. Συμβαίνουν ήδη σήμερα κι αν σύντομα δεν τεθούν όρια, μπορεί να οδηγήσουν ακόμα και στις υπερβολές που ευφάνταστα περιγράφονται στο φιλμ.

Και καθαρά κινηματογραφικά όμως ο «Κύκλος» δεν φέρει αρνητικό πρόσημο: είναι ένα σύγχρονο θρίλερ με αρκετές εντυπωσιακές εικόνες, ανατροπές και έξυπνα σχόλια που αφορούν πολλούς σημερινούς «παίκτες» του ψηφιακού κόσμου. Επιπλέον,

έχει την Εμα Γουότσον στην πειστικότερη, πιθανότατα, ερμηνεία της μέχρι τώρα καριέρας της, αλλά και τον Τομ Χανκς που αφήνει τον συνήθη «ηρωικό» κινηματογραφικό εαυτό του, για να υποδυθεί έναν στυλάτο κακό. Στον αντίποδα, μάλλον αδύναμος είναι ο χαρακτήρας του Τζον Μπογιέγκα («Ο Πόλεμος των Αστρων»), ο οποίος θα μπορούσε να αποτελέσει άλλον ένα συναρπαστικό πόλο της ιστορίας, καταλήγει όμως αμύητος παρατηρητής των εξελίξεων.

ΝΑ ΔΩ ΕΠΙΣΗΣ

«Δικός της» του Σπάικ Ζόνζι, ένα δράμα φαντασίας.

Η ψηφιακή τεχνολογία και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν θέμα προβληματισμού για αρκετές σύγχρονες ταινίες και τηλεοπτικές σειρές, με τη συντριπτική πλειονότητά τους να παράγεται εκτός των μεγάλων στούντιο. Τα πιο αξιόλογα εξ αυτών είναι τα παρακάτω: το «Δικός της» του Σπάικ Ζόνζι, ένα δράμα φαντασίας, στο οποίο ένας μοναχικός συγγραφέας (Χοακίν Φινιξ) αναπτύσσει μια ασυνήθιστη σχέση με το λειτουργικό σύστημα που ρυθμίζει κάθε ανάγκη της καθημερινότητάς του. Ο εφιάλτης της αποξένωσης και της κυριαρχίας της μηχανής πάνω στον άνθρωπο αισθητοποιείται μέσω μιας εναλλακτικής ερωτικής ιστορίας, με την (υπέροχη) φωνή της Σκάρλετ Γιόχανσον να συμπρωταγωνιστεί.

Αρκετά πιο επιθετικό είναι το θρίλερ του 2012 «Αποσύνδεση», το οποίο αποτελείται από αρκετές σπονδυλωτές ιστορίες ανθρώπων που βρίσκουν μπροστά τους τις προκλήσεις της τεχνολογίας. Καθώς οι αφηγήσεις ενώνονται, ο ρυθμός ανεβαίνει και οι ανατροπές συνεχίζονται, κρατώντας τον θεατή καθηλωμένο έως το τέλος. Στο ίδιο πνεύμα, αλλά πολύ πιο στοχευμένο στα social media, είναι το πρώτο επεισόδιο-τρετανία του πιο πρόσφατου κύκλου του «Black Mirror».

MEGAONE
2016 - 2017

MASTER CHEF

Το μεγαλύτερο reality μαγειρικής είναι στο MEGAONE!
Η μάχη για την ανάδειξη του επόμενου Έλληνα MasterChef, με έπαθλο 50.000 ευρώ, ξεκίνησε!
Οι τρεις διακεκριμένοι chef, Πάνος Ιωαννίδης, Σωτήρης Κοντιζάς και Δημήτρης Σκαρμούτσος, κρίνουν και βαθμολογούν τις δημιουργίες των επίδοξων MasterChef.
Ποιος θα είναι ο μεγάλος νικητής;

ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 19:10

www.tvonenews.com.cy

FANTASTIC NEGRO US
BOMBINO NE • XYLOURIS WHITE GR/AU
VILLAGERS OF IOANNINA CITY GR
MONSIEUR DOUMANI CY • ACID BABY JESUS GR • BAILDSA GR
MARINA SATTI & FONÉS GR • JAN VAN GR • ΣΩΤΗΡΕΣ GR
OUZO BAZOOKA IL • PAOLO ANGELI IT • SANCHO 003 GR
ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΛΑΜΑΣ ΤΡΙΟ GR • HAPPYNESS UK • ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΑΣΛΑΜ GR
ΠΛΗΡΗ ΝΤΑΞΕΙ GR • YOUSIF YASEEN KW • KID FLICKS GR • DATFUNK GR
HOLY MONITOR GR • ALEXI DAVID US/GR/CY
MARINA KATSARI & SI MHOR GROUP CY/FR/GR • DELIRIUM ELEPHANTS CY
AMY ISRAELS US • THE SMALLEST CREATURE CY
SPIVAK CY • ZEYN MROUEH CY • THEO CALE & THE SMOKESTACK BAND CY/UK
YIAN ISEL CY • LP3 CY • NATALIE ADAMOS CY • ALEX MACRIS CY
MICHAEL KOULLAS CY • GEORGE SIDIROPOULOS CY • FMV Student Collective
Plus Dj's & Live Radio

ΦΕΓΓΑΡΟΣ

2017
3-5 AUGUST
KATO DRY'S
CYPRUS

FENGAROS.COM

MAIN SUPPORTER
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΕΟΛΟΓΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
Cyprus
93.5
WIZ UrbanGuide
Carlsberg
Λουβιάνα Δίσκοι

Προβληματίζει η νέα ταινία του Netflix «To the bone» με θέμα τη νευρική ανορεξία

Ιδρύματα-οργανισμοί που ασχολούνται με θέματα υγείας και διατροφικών διαταραχών την έχουν χαρακτηρίσει «ανεύθυνη»

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**

Η 20χρονη Έλεν (Λίλι Κόλινς) πάσχει από νευρική ανορεξία. Για να την αντιμετωπίσει, εντάσσεται στο πρόγραμμα θεραπειών που διευθύνει ο ανορθόδοξος γιατρός Γουίλιαμ Μπέκαμ (Κιάνου Ριβς) και μετακομίζει σε ένα σπίτι με συγκατοίκους άλλους εφήβους με ανάλογα προβλήματα. Εκεί ξεκινά ένα δύσκολο, επίπονο, αλλά και κάποιες φορές διασκεδαστικό ταξίδι προς την αυτογνωσία και την αποκατάσταση της ψυχικής και σωματικής της υγείας. Η νέα ταινία του Netflix «To the bone», που πρόκειται να διατεθεί στην πλατφόρμα στις ΗΠΑ στις 14 Ιουλίου, έχει προκαλέσει ήδη συζητήσεις και προβληματισμό στην κοινότητα των ειδικών που ασχολούνται με τις διατροφικές διαταραχές και τα ψυχικά νοσήματα.

Ιδρύματα και οργανισμοί που ασχο-

Ο Κιάνου Ριβς πρωταγωνιστεί στο πλάι της νεαρής Λίλι Κόλινς στο «To the Bone», ένα ιδιαίτερο δράμα διά χειρός Netflix.

Πριν από μερικούς μήνες το Netflix είχε και πάλι βρεθεί στο επίκεντρο επικρίσεων για τη σειρά «13 reasons why» με θέμα την αυτοκτονία μιας έφηβης.

λονται με θέματα υγείας την έχουν χαρακτηρίσει «ανεύθυνη» εκφράζοντας την ανησυχία τους για το ενδεχόμενο να μετατραπεί σε «οδηγό ανορεξίας» για νεαρά άτομα που μπορεί να έχουν ροπή προς αυτού του είδους τη διαταραχή ή να αναμνησθεί οδοντορραχιαία και τραυματικές εμπειρίες σε ανθρώπους που έχουν βαδίσει αυτό το μονοπάτι. «Ανησυχούμε για τον τρόπο που παρουσιάζονται οι συμπεριφορές που σχετίζονται με τις διατροφικές διαταραχές... Δεν θέλουμε παρουσίαση ή συζήτηση στα μέσα ενημέρωσης, στην τηλεόραση ή οπουδήποτε αλλού που

θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο νέους ανθρώπους», δήλωσε ο Jason Trethowan, διευθύνων σύμβουλος του αυστραλιανού οργανισμού Headspace για την ψυχική υγεία των νέων. Μιλώντας στη βρετανική εφημερίδα The Guardian, η Dasha Nicholls, πρόεδρος του Τμήματος Διατροφικών Διαταραχών του Royal College of Psychiatrists, επισήμανε ότι «υπάρχει ο κίνδυνος να παρουσιαστεί η ανορεξία σαν κάτι "γκλαμουράτο" ή όχι τόσο σημαντικό. Η αγωνία μου είναι πως, επειδή [η ταινία] έχει καλό τέλος και αφήνει την εντύπωση μιας ενδιαφέρουσας εμπειρίας, ίσως

Στιγμιότυπο από τη σειρά του Netflix «13 reasons why»

μοιάζει σαν ένας καλός τρόπος να αντιμετωπίσει κανείς την εσωτερική του πάλη. Απευθύνω προειδοποίηση ότι έχουμε ευθύνη να προστατεύσουμε τους νέους και τους ευάλωτους ανθρώπους».

«Αφορμή για συζήτηση»

Μέσω Twitter, η δημιουργός της ταινίας Marti Noxon, που και η ίδια πάλεψε στο παρελθόν τόσο με την ανορεξία όσο και με τη βουλιμία, δήλωσε ωστόσο ότι ο στόχος της ταινίας «δεν ήταν να δείξει τις διατροφικές διαταραχές σαν κάτι "γκλαμουράτο", αλλά να δώσει την

αφορμή για να ξεκινήσει μια συζήτηση σχετικά με ένα θέμα που περιβάλλεται από μυστικοπάθεια και παρανοήσεις». Αυτή της η δήλωση βρήκε πολλούς υποστηρικτές τόσο στα social media όσο και μεταξύ των ειδικών.

Να θυμίσουμε ότι πριν από μερικούς μήνες το Netflix είχε και πάλι βρεθεί στο επίκεντρο επικρίσεων για τη σειρά «13 reasons why» με θέμα την αυτοκτονία μιας έφηβης. Και τότε ο πάροχος κατηγορήθηκε για ωραιοποίηση της αυτοκτονίας, ενώ σε κάποια σχολεία των ΗΠΑ απαγορεύθηκαν στους μαθητές οι συζητήσεις γύρω από τη σειρά.

PIK1	THΛ.: 22862000	PIK2	THΛ.: 22862000	MEGAONE	THΛ.: 22477777	ANT1	THΛ.: 22200200	ΣΙΓΜΑ	THΛ.: 22580100	ALPHA	THΛ.: 22212400	MAD	THΛ.: 22472472	MOVIES BEST	
21.10	Ο μικρός κύριος Τέιτ	19.30	Formula E	21.20	Ο δικαστής	21.20	Σουλεϊμάρκ	21.15	Super Music Awards	21.15	Ζητείται γαμπρός	07.00	Morning Hits	07.15	Black Beauty
07.30	Θεία λειτουργία	07.25	Παιδική ζώνη α. Σταγονούλης β. Μάγια η μέλισσα γ. Χίθκλιφ ο γάτος δ. Άρθουρ ε. Ντετέκτιβ Νόντι στ. Ντένις ο τρομερός ζ. Η μικρή εξερευνητριά η. Ολίβια θ. Ο ταχυδρόμος Πατ ι. Χάντι κ. Στη χώρα του Πατί λ. Στρομφάκια μ. Ο τρελός κόσμος ν. Αστυνόμος Σάινις ξ. Το σούπερ ζώακια	07.00	Θεία λειτουργία	06.20	Πρωινή ενημέρωση	06.30	Βουράτε γεπόνιοι - (Ε)	07.30	Στο δρόμο - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.	09.00	Super Mad Hits Intl	07.15	Καμικάκι
10.15	Στην άκρη του παράδεισου, II (Ε) Σειρά εποχής.	13.35	Παιδική ζώνη	09.45	KIDS Zone	07.00	Καραμπόλα - (Ε) Ελληνική σειρά.	07.40	Παιδική ζώνη	08.15	Τα μαύρα μάσκια - (Ε)	10.00	Zone Classix 00s	08.45	Knife Fight
11.30	Πέτρινο ποτάμι, IV (Ε) Σειρά εποχής.	16.00	Even Stevens, II	11.30	Dr Ιπποκράτης - (Ε) Κυπριακή κωμική σειρά, με τους Σταύρο Λούρα, Δανάη Χρήστου, κ.ά.	07.30	Ο Τζιτζίκας και ο Μέμψηλας - (Ε) Ελληνική σειρά.	08.30	Κάνε παζάρι - (Ε) Τηλεπαιχνίδι με την Ντορέτα Παπαδημητρίου.	09.30	60' Ελλάδα - (Ε) Οδοιπορικό με τον Νίκο Μάνεση.	10.30	Greek Super Heroes	10.25	Mother's Day
13.00	Με οδηγό την Ελπίδα (Ε) Με την Ελπίδα Ιακωβίδου.	16.00	Κωμική σειρά με τους Σία Λεμπέρ, Κρίστι Κάρλσον Ρομάνο, κ.ά.	12.20	FAKATΕτους - (Ε) Σατιρική εκπομπή.	08.20	Λύκε, λύκε είσαι εδώ; (Ε) Κυπριακή σειρά.	09.15	Masterclass	10.45	Οικογενειακές ιστορίες Αυτελελείς ιστορίες με οικογενειακές υποθέσεις.	11.00	Brand New Clips	12.25	Little Loopers
13.30	Αμύνεσθαι περί Πάτρης Εκπομπή με τον Πέτρο Κωνσταντίνου.	16.00	Κωμική σειρά με τους Σία Λεμπέρ, Κρίστι Κάρλσον Ρομάνο, κ.ά.	14.30	Ster Up 3: Η νέα διάσταση Μουσικό ρομαντικό δράμα με τους Ρικ Μάλλαμπρι, Σάρι Βίνσον.	09.30	40 κύματα - (Ε)	10.15	Happy traveller	11.30	Deal - (Ε) - Τηλεπαιχνίδι.	11.30	Super Mad Hits Intl	14.05	Committed
13.55	1974, Τρίτη 16 Ιουλίου Μίνι σειρά ντοκιμαντέρ.	16.00	Κωμική σειρά με τους Σία Λεμπέρ, Κρίστι Κάρλσον Ρομάνο, κ.ά.	16.00	7 θανάσιμες πεθερές-(Ε) Σειρά κωμωδιών που αποτελείται από αυτοτελείς ιστορίες, Αιφηνήτρια της σειράς η Βίκυ Σταυροπούλου	10.10	Mamma Mia - (Ε)	11.00	Ταξιδιωτική εκπομπή με την Ευτυχία Ανδρέου.	13.00	Θα σε δω στο πλοίο - (Ε)	13.30	Rock On Mixer	15.40	The Four Warriors
14.00	ΕΙΔΗΣΕΙΣ	16.00	Κωμική σειρά με τους Σία Λεμπέρ, Κρίστι Κάρλσον Ρομάνο, κ.ά.	18.20	MasterChef	11.10	Οι συμμαθητές - (Ε) Ελληνική σειρά.	11.45	Υour Face Sounds Familiar - (Ε)	13.45	Στην υγεία μας ρε παιδιά Ψυχαγωγική εκπομπή με τον Σπύρο Παπαδόπουλο.	13.45	Zone Super Heroes	17.20	Born To Race
14.10	Μουσικοχορευτική παράσταση «Στο τέλος μιλάει το πανί» Μουσικοχορευτικό πρόγραμμα «Ρύμβος».	16.00	Κωμική σειρά με τους Σία Λεμπέρ, Κρίστι Κάρλσον Ρομάνο, κ.ά.	18.20	MasterChef	12.50	Save with Jamie	12.40	Στην κουζίνα με τον Άρη Εκπομπή μαγειρικής με τον Άρη Τσακαλίδη.	16.15	Οικογενειακές ιστορίες Το σόι σου - (Ε)	20.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ	19.05	Mandie And The Secret Tunnel
16.15	Τετ - Α - Τετ (Ε) Talk show.	16.30	Caitlin's way, I	18.20	MasterChef	13.40	Πλάκα μου κάνεις - (Ε)	12.40	Lucky Room	17.00	Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.	21.00	Το ταξίδι της ζωής	21.00	The Neon Demon
17.30	Σπίτι στη φύση, II (Ε) Περιβαλλοντική εκπομπή.	17.00	Eurosmach	18.20	MasterChef	14.40	Your Face Sounds Familiar - (Ε)	12.40	Lucky Room	17.00	Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.	22.00	Zone Classix 00s	23.00	5 To 7
17.55	1974, Τρίτη 16 Ιουλίου Μίνι σειρά ντοκιμαντέρ.	17.30	How do they do it? Σειρά ντοκιμαντέρ.	19.30	Τροχός της τύχης - (Ε) Τηλεπαιχνίδι με τον Πέτρο Παυλουκρονίδη και την Τζούλια Νόβα.	17.40	Lucky Room	11.00	Προορισμός Ευτυχία - (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή με την Ευτυχία Ανδρέου.	16.15	Οικογενειακές ιστορίες Το σόι σου - (Ε)	22.00	Stn Διασώων	04.15	Welcome To The Jungle
18.00	ΕΙΔΗΣΕΙΣ (γνησιακή)	17.30	How do they do it? Σειρά ντοκιμαντέρ.	20.20	ΕΙΔΗΣΕΙΣ	18.40	Οι συμμαθητές, III	11.45	Υour Face Sounds Familiar - (Ε)	17.00	Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.	23.00	Stn Διασώων	06.00	Brother's Keeper
18.15	Το μασουλούτζι Κυπριώτικο σκετς.	17.30	How do they do it? Σειρά ντοκιμαντέρ.	21.20	Ο δικαστής (The Judge)	20.20	Τα νέα του ANTI	12.40	Υour Face Sounds Familiar - (Ε)	17.00	Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.	23.00	Stn Διασώων		
19.20	Χωρίς αποσκευές - (Ε)	21.10	ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)	21.20	Ο δικαστής (The Judge)	21.20	Σουλεϊμάρκ	12.40	Υour Face Sounds Familiar - (Ε)	17.00	Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.	23.00	Stn Διασώων		
19.55	1974, Τρίτη 16 Ιουλίου Μίνι σειρά ντοκιμαντέρ.	21.20	ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)	21.20	Ο δικαστής (The Judge)	21.20	Σουλεϊμάρκ	12.40	Υour Face Sounds Familiar - (Ε)	17.00	Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.	23.00	Stn Διασώων		
20.00	ΕΙΔΗΣΕΙΣ	21.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ	21.20	Ο δικαστής (The Judge)	21.20	Σουλεϊμάρκ	12.40	Υour Face Sounds Familiar - (Ε)	17.00	Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.	23.00	Stn Διασώων		
21.10	Ο μικρός κύριος Τέιτ (Little Man Tate)	21.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ	21.20	Ο δικαστής (The Judge)	21.20	Σουλεϊμάρκ	12.40	Υour Face Sounds Familiar - (Ε)	17.00	Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.	23.00	Stn Διασώων		
22.45	Χωρίς αποσκευές (Ε)	21.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ	21.20	Ο δικαστής (The Judge)	21.20	Σουλεϊμάρκ	12.40	Υour Face Sounds Familiar - (Ε)	17.00	Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.	23.00	Stn Διασώων		
23.25	1974, Τρίτη 16 Ιουλίου (Ε)	21.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ	21.20	Ο δικαστής (The Judge)	21.20	Σουλεϊμάρκ	12.40	Υour Face Sounds Familiar - (Ε)	17.00	Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.	23.00	Stn Διασώων		
23.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ	21.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ	21.20	Ο δικαστής (The Judge)	21.20	Σουλεϊμάρκ	12.40	Υour Face Sounds Familiar - (Ε)	17.00	Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.	23.00	Stn Διασώων		
00.00	Η Μεγάλη Θεά της Κύπρου Ντοκιμαντέρ.	21.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ	21.20	Ο δικαστής (The Judge)	21.20	Σουλεϊμάρκ	12.40	Υour Face Sounds Familiar - (Ε)	17.00	Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.	23.00	Stn Διασώων		
01.30	Επ. προγραμμάτων	21.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ	21.20	Ο δικαστής (The Judge)	21.20	Σουλεϊμάρκ	12.40	Υour Face Sounds Familiar - (Ε)	17.00	Κωμική σειρά με τις Μίρκα Παπακωνσταντίνου, Ρένα Λουιζίδου, κ.ά.	23.00	Stn Διασώων		

GREEK CINEMA

- 22.00 Μια Ελληνίδα στο χαρέμι
- 06.15 Της ζήλιας τα καμμάτια
- 7.50 Τον Αράπη κι αν τον πλένεις...
- 09.20 Ο φίλος μου, ο Λευτεράκης
- 11.00 Η κάλπικη λίρα
- 13.05 Έμπαινε Μανωλιό
- 14.45 Η βουλεύτινα
- 16.30 Αγάπη μου παλιόγρια
- 18.15 Ένας μεγάλος έρωτας
- 20.10 Ο τζαναμπέτι
- 22.00 Μια Ελληνίδα στο χαρέμι
- 23.55 Το έξυμνο πουλί

Η επί έτη περιπέτεια της Δικαιοσύνης

Ο πρώτος αρχιτεκτονικός διαγωνισμός προκηρύσσεται μόλις το 1900 και η τελετουργική στιγμή των εγκαινίων το 1981!

Του ΝΙΚΟΥ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

Τα Δικαστήρια στη Λεωφόρο Αλεξάνδρας δεν είναι μόνο η έδρα του Αρείου Πάγου, αλλά και ευτυχές σύμβολο μιας τεράστιας δυσκολίας που αντιμετώπισε το ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του: να χτίσει ένα αξιοπρεπές Δικαστικό Μέγαρο στην πρωτεύουσα. Είναι ένα από τα πλέον ενδεικτικά κεφάλαια μιας περιπέτειας που ξεκίνησε από τότε που η νεότερη Ελλάδα συνέλαβε την ιδέα του εαυτού της, δείγμα ατελείωτων κύκλων αναποτελεσματικότητας, τόσο ενδεικτικών για το κράτος και την κοινωνία. Δεν υπήρξε πρωθυπουργός από τον 19ο ως τον 20ο αιώνα που να μην αναμείχθηκε, λίγο ή πολύ, με τη φιλοδοξία να επιλύσει το μείζον πρόβλημα της άστεγης Δικαιοσύνης. Είναι ένα μυθιστόρημα-ποταμός, που αποτυπώνει πλήθος ατυχών χειρισμών αλλά και αντικειμενικών δυσκολιών, ένα συναρπαστικό κεφάλαιο αρχιτεκτονικής, πολεοδομίας, νομικής επιστήμης

“
Το βιβλίο-ποταμός της Αμαλίας Κωτσάκη αποτυπώνει πλήθος ατυχών χειρισμών αρχιτεκτονικής, πολεοδομίας, νομικής επιστήμης και πολιτικής φιλοδοξίας.

και πολιτικής φιλοδοξίας, που αναδεικνύει η αρχιτέκτων Αμαλία Κωτσάκη στη μελέτη της «Η στέγαση της Δικαιοσύνης. Αθήνα 1834-2014» (εκδόσεις Ανοιχτή Βιβλιοθήκη).

Αυτό που καταγράφει διεξοδικά η Αμαλία Κωτσάκη είναι η «μοναδικότητα» της περιπέτειας της Δικαιοσύνης που αντίθετα με άλλους θεσμούς και κρατικές οντότητες (Ανάκτορα, Κοινοβούλιο, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Τριλογία, Μητροπολιτικός Ναός, κλπ.) ατύχησε ως προς την αρχιτεκτονική της έκφραση. Η ανάγκη είχε εξ αρχής διατυπωθεί αλλά οι ατυχείς κύκλοι προσέκρουαν σε αλλαγές κυβερνήσεων, σε διαμαρτυρίες για χωροθέτηση και αρχιτεκτονικά σχέδια, σε οικονομικές δυσκολίες, σε πολέμους και σε διακύμανση πολιτικής βούλησης. Αποτέλεσμα ήταν η Αθήνα να στεγάζει τη λειτουργία της Δικαιοσύνης επί σχεδόν ενάμιση αιώνα σε «ακούρια», σε διάσπαρτους και ακατάλληλους χώρους και να δυσκολεύει την καθημερινότητα των δικηγόρων επί σειρά γενεών. Ανέκδοτο είχε γίνει πλέον η «Σανταρόζα», τα παλιά δικαστήρια, με τις πρωτόγονες συνθήκες, έγινε τραγούδι, γέννησε τύπους και τροφοδότησε ιστορίες. Ολα

Η θρυλική και διαβόητη «Σανταρόζα» σε λήψη της δεκαετίας του 1950. Στην καρδιά της Αθήνας, οι συνθήκες για τη Δικαιοσύνη παρέμειναν επί δεκαετίες άθλιες.

αυτά ενώ διεθνώς και σε ένα κάδρο αστικής άμιλλας τα νέα δικαστικά μέγαρα που γεννούσε ο αιώνας της προόδου, ο 19ος, γίνονταν ορόσημα: στο Παρίσι (1857-68) επί Ναπολέοντος Γ', στις Βρυξέλλες (1862-63), το πιο πολυσυζητημένο μέγαρο λόγω της ατυχούς πομπώδους έκφρασης, στο Λονδίνο (1866-1872), στη Βιέννη (1872-1883) στη Λειψία (1887-1895), στη Ρώμη (1888-1910) και αλλού.

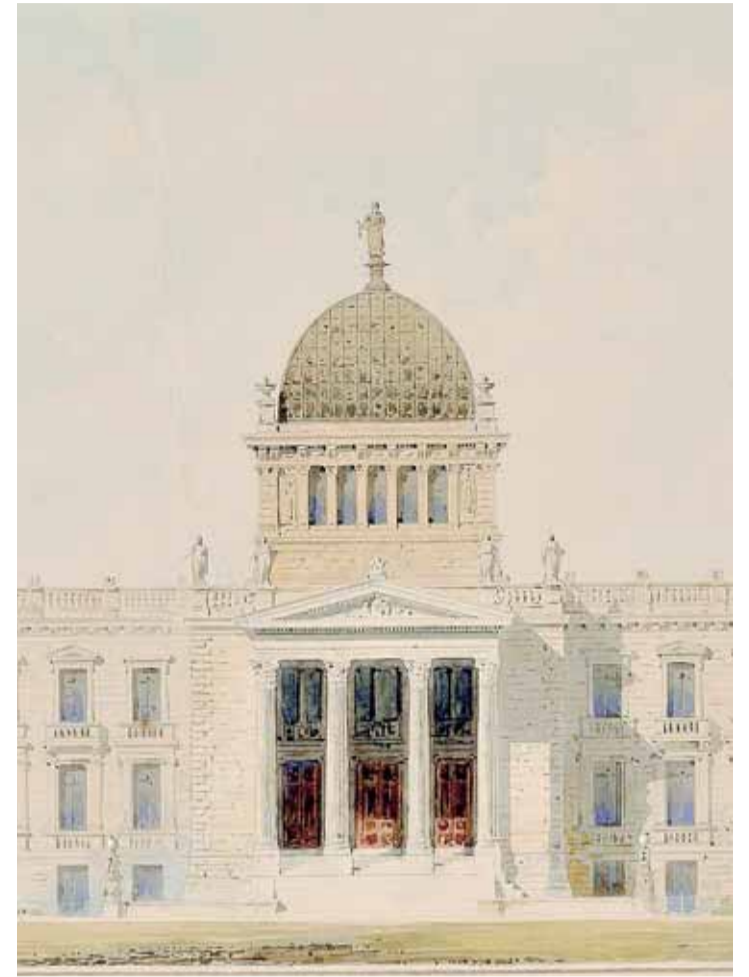
Η Αθήνα είχε μείνει πίσω. Ωστόσο, θα είχε συμβαδίσει αν είχε προχωρήσει το σχέδιο στο πλαίσιο των τρικομικών μεταρρυθμίσεων. Αλλά, ο πρώτος αρχιτεκτονικός διαγωνισμός προκηρύσσεται μόλις το 1900. Παρότι ήταν πάγιο αίτημα της δικηγορικής κοινότητας που ασφυκτιούσε στα καταγώγια και τα παραπήγματα της Αθήνας από τον 19ο αιώνα, το δικαστικό μέγαρο χωροθετήθηκε εντέλει από την κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή το 1962 στο οικόπεδο της Αλεξάνδρας. Η επιλογή του χώρου προϋπέθετε την κατεδάφιση των Φυλακών Αβέρωφ, του πυργοειδούς οικοδομήματος που έχει εγερθεί με πρωτοβουλία της βασίλισσας Ολγας, πράγμα το οποίο και έγινε. Κατά ειρωνική συγκυρία, το πάγιο αίτημα της δικηγορικής κοινότητας, το Θέμιδος Μέλαθρον, η ανώτατη θεσμική εξουσία απέναντι στην εκτελεστική, αυτό που επιδείωκε η Αθήνα από τη δεκαετία του 1830, έμελε να το θεμελιώσει ως οικοδόμημα η χούντα, που είχε προκηρύξει τον

Το κτίριο του Αρείου Πάγου, στη Λεωφόρο Αλεξάνδρας, υπό κατασκευή. Λήψη 1980. Εγκαινιάστηκε τον επόμενο χρόνο.

Το Αρσάκειο μετά τη μετατροπή του σε δικαστήρια.

Πρόταση του Τσίλλερ για δικαστικό μέγαρο (1895).

διαγωνισμό το 1968 (όπως λέει η Αμαλία Κωτσάκη, «τα περισσότερα Δικαστικά Μέγαρα της Ευρώπης χτίστηκαν σε εποχή κατάρπτωσης της Θέμιδας»). Είναι από τα παράδοξα της Ιστορίας. Η δικτατορία προχώρησε το σχέδιο Καραμανλή και θεμελίωσε το δικαστικό μέγαρο. Σταδιακά άρχισε να χτίζεται σε πρώτη φάση ο Αρειος Πάγος έως ότου έρθει η τελετουργική στιγμή των εγκαινίων το 1981 επί κυβερνήσεως Γ. Ράλλη. Ο Κων. Καραμανλής ήταν ανώτατος άρχων εκείνη την περίοδο και συμβολικά ήταν παρών στην παράδοση ενός απήματος της ελληνικής νομικής κοινότητας από καταβολής ελληνικού κράτους. Ο Αρειος Πάγος στη Λεωφόρο Αλεξάνδρας είναι έργο των αρχιτεκτόνων Ιάσωνα Ριζού και Δημήτρη Καταρόπουλου (α' βραβείο αρχιτεκτονικού διαγωνισμού), αλλά το συγκρότημα συμπληρώνεται αργότερα με το Εφετείο, το Πρωτοδικείο και το Ειρηνοδικείο. Η Αμαλία Κωτσάκη επιχειρεί μία συναρπαστική περιήγηση στην αρχιτεκτονική ιδέα περί Δικαστηρίων στην Αθήνα επί δύο αιώνες, στην περιπέτεια της χωροθέτησής τους και στον συμβολισμό της αρχιτεκτονικής τους έκφρασης. Κορύφωση όλων των προσπαθειών ήταν η πρωτοβουλία του Ελευθερίου Βενιζέλου το 1929-1930 να προωθήσει ανέγερση δικαστικού μεγάρου στον Μακρυγιάννη με ανάθεση της αρχιτεκτονικής μελέτης στον Αλέξανδρο Νικολούδη, ο οποίος ήταν

πολιτικός του φίλος (η Αμαλία Κωτσάκη έχει μελετήσει εμβριθώς το έργο του Νικολούδη. Η διατριβή της έχει κυκλοφορήσει σε εξαιρετική έκδοση από τις εκδόσεις Ποταμός). Οι αντιδράσεις για το νεομαρκό σχέδιο του Νικολούδη ήταν τόσο έντονες (ο τρούλος υψωνόταν στα 66,35 μέτρα), ώστε το σχέδιο τελικά ματαιώθηκε.

Ενδιαφέρον είναι ότι τόσο ο Αλέξανδρος Νικολούδης, από τα νεανικά του χρόνια, όσο και ο Ερνέστος Τσίλλερ, είχαν τη φιλοδοξία να υπογράψουν το Δικαστικό Μέγαρο της Αθήνας και συμμετείχαν σε όλους τους διαγωνισμούς με παραλλαγές κάθε φορά της βασικής τους ιδέας, αλλά ποτέ δεν κατάφεραν να υλοποιήσουν την ιδέα τους παρότι ήταν οι ονομαστοί αρχιτέκτονες της αστικής Αθήνας. Τα σχέδιά τους είναι διάγματα ακαδημαϊκής δημόσιας αρχιτεκτονικής με πολλές παραμέτρους προς ανάπτυξη. Πολλά ήταν τα σημεία που κατά καιρούς είχαν προταθεί για να στεγάζονταν τα Δικαστήρια: οι βασιλικό στάβλο (εκεί όπου χτίστηκε το Μέγαρο ΜΤΣ) ή το οικόπεδο απέναντι από το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο στην οδό Πατισίων, αλλά το κράτος αδυνατούσε να πετύχει αποτέλεσμα. Σήμερα, η περιπέτεια αυτή είναι ελάχιστα γνωστή, γι' αυτό και το βιβλίο της Αμαλίας Κωτσάκη παρέχει ενεργητική πληροφόρηση και ευπρόσδεκτο αφιενδισμό.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Γνωστοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Περ. Ακινήτου ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου Κεφ. 224, ότι συμφωνήθηκε να πωληθεί το μερίδιο ή συμφέρον στα ακίνητα που αναφέρονται πιο κάτω.

Δήλωση Μεταβίβασης: 1/Π/1970/2017

Πωλητής/τές:

ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ ΚΩΣΤΑ ΝΙΚΟΣ, ΠΟΛΥΞΕΝΗΣ ΛΟΙΖΙΑΔΟΥ, 13, 3090, ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ, ΔΗΜΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ, ΛΕΜΕΣΟΣ

Αγοραστής:

(1) ΠΕΡΑΤΙΤΗ ΙΟΥΛΙΑ

ΠΟΤΑΜΙΟΥ, 16, 2722, ΑΣΤΡΟΜΕΡΙΤΗΣ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αγοραστής:

(2) ΠΕΡΑΤΙΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΠΟΤΑΜΙΟΥ, 16, 2722, ΑΣΤΡΟΜΕΡΙΤΗΣ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Ακίνητο:

Αρ. Εγγραφής 9/745

Φύλλο/ Σχεδ./ Τμήμα/ Τεμ./ Κλίμ. 21/62W2/9/743/4

Είδος Ακινήτου Υποϊδιοκτησίες ΟΙΚΟΠΕΔΟ

Υπάρχουν κτίρια που δεν αναφέρονται στην εγγραφή (1/ ΕΣ/ 2354/ 1998)

Εμβαδό τ.μ. 530

Γεωγραφική Περιοχή

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ, ΧΡΥΣΕΛΕΟΥΣΑ

Τοποθεσία ΣΤΑΥΡΟΣ

Μεταβιβ. Μερίδιο στο Ακίν. 1/2

Ποσό Πώλησης €82.000,00

ΑΓΓΕΛΙΕΣ ΜΙΚΡΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ χωράφι 2 σκάλες στους Αγίους Τριμιάς, οικιστικό, σε περιοχή με πολυτελείς επαύλεις. Τιμή €145.000. Τηλ.: 99689357.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ χωράφι στην Αγία Βάρβαρα, στην Πάφο, με θέα στη θάλασσα, 3 χιλ. από το κέντρο της πόλης της Πάφου, 4.683τ.μ., 1.000μ. από τον κύριο δρόμο Λεμεσού - Πάφου. Εφάπτεται σε δημόσιο δρόμο με ρεύμα, νερό. Συντελεστής δόμησης 10%. Τιμή €200.000. Για περισσότερες πληροφορίες τηλεφωνήστε τηλ. 99400224 ή 26732420.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ή ενοικιάζεται σπίτι από ιδιώτη στο κέντρο του χωριού Κακοπετριάς. Για περισσότερες πληροφορίες στο τηλέφωνο 99964213.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα 1 υπν. στην Ακρόπολη, οδός Ευέλθοντος 6, περιοχή Αγίας Παρασκευής. Βρίσκεται στον 1ον όροφο, πλήρως επιπλωμένο. Ενοίκιο €320 τον μήνα (συμπεριλαμβάνονται και τα κοινόχρηστα). Για πληροφορίες στο 99510660.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

Η οικογένεια της κ. Μαρίας Στυλιανού από την Λευκωσία ζητά οικιακή/βοηθό που θα αναλάβει την καθαριότητα της οικίας. Μισθός 400 ευρώ τον μήνα. Για περισσότερες πληροφορίες αποστέψτε στο τηλ. 99666789.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ σερβιτόροι/σερβιτόρες για εστιατόριο στη Λευκωσία. Οι ενδιαφερόμενοι/νες παρακαλούνται να αποστέλλονται στο τηλ. 22512000.

ΔΙΑΦΟΡΑ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ πλήρως εξοπλισμένο γυμναστικό - σωματιζωτικό στη Λεμεσό, σε τιμή ευκαιρίας, με πολλαπλή πελατεία, λόγω συνταξοδότησης του ιδιοκτήτη. Για σύντομη πώληση γίνεται δεκτή και ανταλλαγή με ακίνητη περιουσία. Τηλ. 99060514.

Νηπιαγωγείο
«Αητώ Παπαχριστοφόρου»

Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Βρεφοκομικός
Σταθμός

Πανεπιστήμιο
Κύπρου

ΘΕΣΕΙΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΟΥ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ

Γίνονται δεκτές αιτήσεις για την πλήρωση δύο (2) κενών θέσεων Νηπιαγωγού με σύμβαση στο Νηπιαγωγείο «Αητώ Παπαχριστοφόρου» και Βρεφοκομικό Σταθμό του Πανεπιστημίου Κύπρου. Αιτήσεις μέχρι Τετάρτη 26 Ιουλίου 2017 και ώρα 14.00 μμ. Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του σχολείου www.ucy.ac.cy/nursery

Εδώ και 57 χρόνια το κυπριακό πρόβλημα έχει σηραδέψει την καθημερινότητά μας,
μας προβληματίζει, μας κουράζει, μας στεναχωρεί, μας απογοητεύει...
ΟΜΩΣ δεν πρέπει να μας δικάζει

**Αντικειμενική και αξιόπιστη ενημέρωση
κάθε μέρα στον υπολογιστή, το τάμπλετ και το κινητό σας.**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

kathimerini.com.cy